PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, TOREK, 1. SEPTEMBRA 1970
LETO XII., – ŠTEVILKA 237 – CENA 50 PAR

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK DRAGO SELIGER
ODGOVORNI UREDNIK DUŠAN BENKO

PRVA IZDAJA

Mobutu končal obisk

Na puljskem letališču se je poslovil od njega predsednik Tito

PULJ, 31. avgusta (Tanjug) — Predsednik demokratične republike Konga Joseph Desire Mobutu, ki je bil od sobote na uradnem obisku v Jugoslaviji, je odpotoval dopoldne ob 10. uri z letališča v Pulju. Od visokega gosta se je poslovil predsednik republike Josip Broz Tito z ženo in svojimi sodelavci.

Uradni pogovori so zajeli mednarodne probleme in dvostransko sodelovanje. Po splošnem prepričanju je ta obisk omogočil državnikoma Jugoslavije in Konga, da sta izmenjala mnenja o vrsti vprašanj s področja medsebojnih odnosov in perečih mednarodnih problemov.

Eden izmed neposrednih rezultatov obiska je trgovinski sporazum, ki so ga podpisali danes na Brionih. Sporazum med drugim predvideva živahnejšo trgovinsko menjavo med državama. Menijo, da utegne biti uvod v širše gospodarsko sodelovanje Jugoslavije in Konga.

Predstavniki te afriške države so izjavili, da imajo jugoslovanski kmetijski pridelki — grozdje, vino in nekateri drugi — velike možnosti za večjo prodajo v Kongu.

SLOVO NA PULJSKEM LETALIŠČU — Od predsednika demokratične republike Konga se je včeraj dopoldne poslovil na puljskem letališču predsednik Tito. Telefoto: Tanjug

Izvršni svet SRS o srednjeročnem načrtu

LJUBLJANA, 31. avgusta — Na današnji seji je izvršni svet skupščine SR Slovenije obravnaval program dela v naslednjih mesecih ter nekatera aktualna vprašanja. Še posebej je izvršni svet razpravljal o pripravah, ki zadevajo izdelavo srednjeročnega plana Slovenije za obdobje 1971—1975 ter republiškega proračuna za prihodnje leto.

Etemadi včeraj pri Titu

Pred odhodom na Brione je priredil kosilo na čast M. Ribičiča

BEOGRAD, 31. avgusta (Tanjug) — Predsednik afganistanske vlade Nur Ahmed Etemadi, ki se mudi na uradnem obisku v Jugoslaviji, se je danes dopoldne po dvodnevnem obisku v Sarajevu in Dubrovniku, vrnil v Beograd, kjer je opoldne v hotelu »Jugoslavija« priredil kosilo na čast predsedniku zveznega izvršnega sveta Mitji Ribičiču.

Poleg članov delegacije, ki so sodelovali na uradnih pogovorih, so bili pri kosilu predstavniki zvezne skupščine, ZIS, državnega sekretariata za zunanje zadeve, zastopniki političnega, javnega in kulturnega življenja Beograda in drugi gostje.

Nur Ahmed Etemadi potuje danes popoldne na Brione, kjer ga bo sprejel predsednik republike Josip Broz Tito.

Afganistanski premier bo jutri končal uradni obisk v Jugoslaviji.

»Žen Min Ži Bao«: Agnew izziva

PEKING, 31. avgusta (Tanjug) — Po pekinških ocenah je drugi letošnji obisk ameriškega podpredsednika Agnewa v nekaterih azijskih državah odsev vedno bolj brezizhodnega položaja ameriškega imperializma in »nixonizma«. Žen Min Ži Bao piše, da se obisk ujema s časom, ko ameriški imperializem in njegovi lakaji doživljajo v Aziji vse hujše poraze. Obisk na Tajvanu pa označuje časopis kot »še zlasti nedopustno izzivanje«.

Izvolien predsednik Gane

AKRA, 31. avg. (Reuter) — Danes so izvolili novega ganskega predsednika, prvega po letu 1966, ko je vojska strmoglavila takratnega voditelja Nkrumaha. Kandidata sta bila bivši pravosodni minister Edward Akufo Ado, ki je bil izvoljen, in bivši član državnega sveta dr. Asafu Adjaja. Predsedniške kandidate ter samega predsednika volil 140 članov parlamenta in 24 plemenskih poglavarjev.

U Tant zadovoljen

Pred odhodom iz Beograda je izjavil, da je izmenjal mnenja o važnih vprašanjih tako za SFRJ kot za OZN

BEOGRAD, 31. avg. (Tanjug). Generalni sekretar OZN U Tant je danes odpotoval iz Beograda v Rim, od koder bo nadaljeval pot v Adis Abebo na otvoritev zasedanja voditeljev afriških držav, članic organizacije afriške enotnosti (OAE). Na letališču »Beograd« v Surčinu se je od njega poslovil državni sekretar za zunanje zadeve Mirko Tepavac.

Pred odhodom iz Beograda je U Tant na tiskovni konferenci s tujimi in domačimi časnikarji izjavil: »Ko odhajam iz Beograda, bi rad izrazil svojo hvaležnost vladi in ljudstvu Jugoslavije za prisrčen sprejem, ki sem ga bil tu deležan. Kakor veste, je to moj četrti obisk v Jugoslaviji. Vsakokrat sem bil tu sprejet kot član družine. Rad bi se posebej zahvalil predsedniku Titu, predsedniku jugoslovanske vlade in državnemu sekretarju za zunanje zadeve, ki so mi omogočili, da sem z njimi izmenjal mnenja o vprašanjih, važnih tako za Jugoslavijo kot tudi za OZN. Posebej smo se pogovarjali o bližnji konferenci neuvrščenih držav v Lusaki. Po mojem mnenju bo konferenca zelo pomembna, saj bomo o mnogih vprašanjih, ki jih bo obravnavala, razpravljali tudi na bližnjem jubilejnem 25. zasedanju generalne skupščine. Dober izid konference neuvrščenih je lahko zelo v prid tudi 25. zasedanju generalne skupščine OZN.

Odhajam v Rim, potem pa bom nadaljeval pot v Adis Abebo, kjer se bom udeležil otvoritve zasedanja voditeljev držav organizacije afriške enotnosti. Menim, da je tudi to zasedanje zelo pomembno, posebno zdaj, ko je pred durmi jubilejno zasedanje generalne skupščine OZN.

Včerajšnji dan sem preživel v Skopju, kjer so mi vodilni ljudje in ljudstvo Makedonije pripravili zelo prisrčno dobrodošlico,« je na koncu dejal U Tant.

Čestitka Libiji

BEOGRAD, 31. avgusta (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal predsedniku revolucionarnega sveta in vrhovnemu poveljniku oboroženih sil, predsedniku vlade in obrambnemu ministru Libijske arabske republike polkovniku Moameru el Gadafiju brzojavno čestitko ob obletnici razglasitve Libijske arabske republike.

Obisk iz ZR Nemčije

BEOGRAD, 31. avg. (Tanjug) — Na povabilo Zveze komunistov Jugoslavije in zvezne konference SZDL je danes dopotovala v Beograd delegacija socialnodemokratske stranke ZR Nemčije, ki jo vodi prvi namestnik predsednika partije in predsednik njene parlamentarne skupine Herbert Wehner.

Naser Nimeiriju

KAIRO, 31. avgusta (AFP) — Egiptovski minister Amin Huedi je davi odpotoval v Kartum, kjer bo predsedniku revolucionarnega sveta Sudana Nimeiriju izročil osebno poslanico predsednika Naserja. Pred odhodom iz Kaira je minister Huedi dejal, da gre pri tem njegovem obisku v Sudanu za izmenjavo mnenj med voditeljema obeh držav o položaju na Srednjem vzhodu.

Pereči problemi Afrike

Ministrski svet organizacije afriške enotnosti končal delo

ADIS ABEBA, 31. avgusta (Tanjug, MENA, UPI) — Ministrski svet organizacije afriške enotnosti (OAE) je končal sedemdnevno zasedanje. Na koncu so sprejeli resolucijo o najbolj aktualnih problemih Afrike.

V resoluciji o dekolonizaciji Afrike so obsodili zahodne države, ki pošiljajo ali nameravajo poslati orožje rasističnemu južnoafriškemu režimu. Ostro so obsodili Portugalsko, ker nadaljuje kolonialistično politiko v Angoli, pri čemer so posebej opozorili svetovno javnost na to, da portugalski vojaki uporabljajo proti pripadnikom odporniškega gibanja strupene pline. Prav tako so obsodili enostransko razglasitev republike Rodezije, oklicane na podlagi rasne diskriminacije in izključne oblasti belcev.

Ministrski svet je obravnaval tudi druga vprašanja, ki se tičejo OAE. Sklepe ministrov bodo predložili v odobritev voditeljem afriških držav, članic OAE, ki se bodo sestali jutri v Adis Abebi.

Sudansko delegacijo na konferenci v Adis Abebi bo vodil predsednik revolucionarnega sveta Sudana Nimeiri. V Adis Abebo bo potoval skupaj z nigerijskim predsednikom Gowonom, ki je trenutno na obisku v Sudanu.

V Adis Abebi so danes sporočili, da se bo konferenca voditeljev držav OAE udeležil tudi tanzanijski predsednik Nyerere, čeprav so ondan v Dar es Salaamu objavili, da Nyerere na bo na to konferenco.

V Adis Abebo je že prispelo osem šefov afriških držav.

Boji v Kambodži

PHNOM PENH, 31. avgusta (Reuter). Enote režima generala Nola so se umaknile iz strateško pomembnega mesta Sranga, ki leži 45 kilometrov jugozahodno od Phnom Penha. Od prejšnjega petka so oporišče Srang napadale Sihanukove čete.

Program dela CK ZKS

Na seji v Kopru so tudi pregledali, kako se sklepi odražajo v praksi

KOPER, 31. avg. — Sekretariat CK ZKS se je dopoldne sešel v razširjeni sestavi na seji v Kopru. Seji je prisostvoval tudi predsednik CK ZKS France Popit, navzoči pa so bili tudi sekretarji medoćinskih komitejev iz vse Slovenije.

Na seji so med drugim predlagali, kako se stališča in sklepi zadnjih sej centralnega komiteja in konference ZKS odražajo v praktičnem življenju ter na podlagi tega sprejeli nekatere sklepe za program dela ZK v jesenskem in zimskem obdobju.

Udeleženci razširjene seje sekretariata CK ZKS so obiskali tudi koprsko Luko. Popoldne pa so imeli v načrtu obisk Portoroža, ogled novih turističnih objektov ter pogovor z nekaterimi gostinskimi in turističnimi delavci.

G. G.

Skupščina vojnih veteranov

DUNAJ, 31. avg. (UPI). Avstrijski predsednik Franz Jonas je na Dunaju danes otvoril 13. generalno skupščino svetovne federacije vojnih veteranov. Skupščine se udeležuje 350 delegatov iz petdesetih držav. Razpravljali bodo predvsem o razmerah na Srednjem vzhodu in v Indokini, o vojnih ujetnikih, o prepovedi kemičnega in biološkega orožja, o zaščiti starih veteranov in vojnih invalidov, o miru in varnosti in o zastrupljanju okolja, v katerem živi prebivalstvo. Predsednik federacije Nizozemec H. M. van Lanschot je pozdravil delegate in jih pozval, naj si še nadalje prizadevajo za mir v svetu.

Jugoslovansko delegacijo na kongresu vodi predsednik ZZB NOV Marijan Cvetković.

Leon Maka, vodja gvinejske delegacije

CONACRY, 31. avgusta (TASS, AFP) — Predsednik Gvineje Sékou Touré je sporočil, da bo njegovo državo na bližnji konferenci neuvrščenih držav zastopal predsednik skupščine in notranji minister Leon Maka. Gvinejsko delegacijo na konferenci šefov držav, članic organizacije afriške enotnosti, pa bo vodil minister za gospodarstvo Lansana Bivogi.

V Kairu so povedali, da bo zunanji minister ZAR Mahmud Riad odpotoval v četrtek v Lusako na konferenco zunanjih ministrov neuvrščenih držav, ki se bodo sešli dan pred začetkom konference »na vrhu«.

Medsebojni očitki Tel Aviva in Kaira

Predsednik ZDA Nixon bo danes z glavnimi člani sveta za varnost razpravljal o položaju na Srednjem vzhodu

SAN CLEMENTE, 31. avgusta. (AFP, Reuter, AP). Ameriški predsednik Nixon se bo jutri znova sešel z glavnimi člani sveta za varnost. Z njimi bo razpravljal o položaju na Srednjem vzhodu. Menijo, da bo proučil poročilo ameriškega opazovanja o prekinitvi ognja na območju Sueškega prekopa in Jarringovo misijo.

Nixon bo danes sprejel senatorja Murphyja, ki je nedavno med obiskom v Izraelu izročil Goldi Meir predsednikovo osebno poslanico. Menijo, da je Murphy prinesel odgovor.

Iz Kaira poročajo, da komentatorji kairskega radia ostro grajajo stališče ZDA do »manevrov Izraela, ki se skuša izogniti izvajanju resolucije varnostnega sveta, zlasti pa umiku z okupiranih ozemelj«. Komentatorji poudarjajo, da ZDA pošiljajo izraelski vladi nove vojaške elektronske naprave, namesto da bi nanj izvedle pritisk.

Egiptovski predsednik Naser je v pogovoru z delegacijo svetovnega sveta za mir odločno zanikal izraelske trditve, da je Egipt po prekinitvi ognja 7. avgusta montiral naprave za izstreljevanje raket.

Iz Jeruzalema pa poročajo zahodne agencije, da je v izraelski vladi nastal oster spor v zvezi z ameriškim načrtom za rešitev »srednjevzhodne krize. Povod za to so, kot trdijo, različna gledanja na dozdevno egiptovsko prikinitev ognja. Izraelska vlada namreč vztrajno zatrjuje, da je Kairo prekršil sporazum, ker je le 200 kilometrov zahodno od Sueškega prekopa montiral naprave za rakete »Sam 3«. Skupina ministrov pod vodstvom obrambnega ministra Dajana meni, da se Izrael ne sme spuščati v nobene pogovore, preden ne bo razčiščeno to vprašanje. Večina — vodi jo zunanji minister Aba Eban — pa meni, da se je treba pogajati ne glede na morebitno kršitev prekinitve ognja. AP poroča, da Dajan razmišlja o odpustu, če ta problem ne bo rešen tako, kot zahteva.

Izraelski tisk piše danes o možnosti, da bi predsednica vlade Golda Meir odpotovala v ZDA še pred prvo polovico oktobra. Očitno je, da bi se razšla z Nixonom še pred njegovim morebitnim sestankom s sovjetskim premierom Kosiginom v New Yorku.

MOŠE DAJAN

Suharto ne pojde v Haag

Skupina Indonezijcev je zasedla rezidenco veleposlaništva

DŽAKARTA, 31. avgusta (Reuter, AFP, AP) — Indonezijski predsednik general Suharto je za nedoločen čas odložil uradni obisk na Nizozemskem. Obisk so odložili potem, ko se je zvedelo, da je skupina Indonezijcev, ki žive na Nizozemskem, davi zasedla rezidenco indonezijskega veleposlanika v Haagu, generala Natadiningrata.

Indonezijci, domačini z otočja Amboina, so se pred poslopje rezidence pripeljali s tremi kamioni in enega stražarja ubili, drugega pa so odvlekli kot talca. Policija je potem obkolila rezidenco. Za zdaj še ni povsem jasno, kako se je stvar razpletala.

Boji v Amanu

Napovedan sestanek med predstavniki jordanske armade in Palestinci

AMAN, 31. avg. (Reuter, AFP). Položaj v jordanskem glavnem mestu je še zmeraj negotov, čeprav je promet normaliziran in večina trgovin odprtih, so pa zaradi napetega ozračja še zmeraj zaprte šole. Oboroženi spopadi med komandosi in jordanskimi vojaki so izbruhnili v nedeljo zvečer.

Dveurni spopad v Amanu, v katerem so padli trije komandosi, štirje so bili ranjeni, prav tako en jordanski vojak in dva civilista, je izbruhnil 24 ur po govoru kralja Huseina, v katerem je odločno opozoril palestinsko gibanje, da se bo lotil vseh potrebnih ukrepov, s katerimi bo onemogočil »spodkopavanje jordanske nacionalne enotnosti in suverenosti«.

Palestinski časopis Al Fatah piše, da je spopad izbruhnil, ko je jordansko topništvo z dvorišča kraljevske palače začelo streljati na komandose. Reuter poroča, da uradni krogi obtožujejo »neznance«, da so začeli incidente, ko so streljali na pripadnike jordanske armade in policije. Palestinska osvobodilna organizacija pa je objavila sporočilo, da so jordanske varnostne sile obstreljevale palestinska mladinska taborišča. Palestinci pravijo, da so Jordanci uporabili v napadu težko orožje. Vsekakor pa najnovejši spopad potrjuje, da je položaj v Jordaniji zelo zapleten in da se kaj lahko izmuzne iz rok.

V junijskih krvavih spopadih jordanska armada ni bila navzoča v središču Amana. Zdaj pa njene enote krožijo po mestu. Po mnenju francoske agencije je to zanesljivo znamenje, da je kralj Husein odločen držati svoje enote tudi v prestolnici in ne samo v njeni okolici. Za danes je napovedan sestanek med predstavniki jordanske armade in vodstva palestinskega gibanja.

Palestinci pa menijo, da so občasni incidenti pravzaprav glasniki obračuna, ki ga jordanski režim pripravlja s palestinskimi komandosi.

Prisilen pristanek na Čilipih

Alžirsko letalo so ugrabitelji po vmesnih pristankih usmerili k nam

BRINDISI, 31. avgusta (Reuter, UPI, Tanjug) — Trije oboroženi ugrabitelji so se danes polastili letala alžirske letalske družbe, dvomotornega »convaira 640«, ki je davi poletelo iz Anabe v Alžir z 42 potniki in člani posadke. Oboroženi potniki so hoteli v Tirano. Tam pa letalu niso pustili pristati, tako da je odletelo nazaj proti Italiji, od tam pa čez Jadran v Dubrovnik, kjer so ugrabitelje prijeli naši varnostni organi.

Deset minut potem, ko je letalo davi poletelo iz Abane, je eden izmed trojice oboroženih potnikov stopil v pilotsko kabino in zahteval od pilota, da naj namesto v Alžir leti v glavno mesto Albanije Tirano. Ker letalo ni imelo dovolj goriva, je na zahtevo ugrabiteljev najprej pristalo v Cagliariju na Sardiniji. Na letališču v Cagliariju je zapustilo avion 11 žensk in otrok, med njimi tudi stevardesa Fatma Taib. Ta je povedala časnikarjem, da sta dva ugrabitelja oborožena z revolverji, tretji pa z dolgim nožem in da imajo vsi trije pri sebi ročne bombe.

Iz Cagliarija je letalo potem odletelo proti Albaniji. Albanske oblasti pa mu niso dovolile pristati. Tako je moralo letalo zaviti nazaj proti Italiji. Spustilo se je v Brindisiju in po dveh urah postanka odletelo čez Jadran v Dubrovnik. Ob pristanku so ugrabitelji grozili našim varnostnim organom, češ naj se ne približajo letalu, ker bodo sicer streljali. Kljub temu so jih razorožili.

Pričakujejo, da bo letalo poletelo nazaj proti Alžiru okrog 19. ure, potem ko se bodo potniki in člani posadke odpočili.

Kardelj obiskal vinski sejem

LJUBLJANA, 31. avgusta — Tretji dan, odkar je odprt XVI. mednarodni sejem vin, žganih pijač, sadnih sokov ter razne opreme, ga je obiskal tudi član sveta federacije Edvard Kardelj. Ogledal si je razstavne prostore, poskusil nekaj vzorcev vin in se pohvalno izrazil o organizatorjih sejma. J. H.

U TANT ODPOTOVAL — Generalni sekretar OZN U Tant je včeraj popoldne odpotoval iz Jugoslavije. Na sliki: v družbi z državnim sekretarjem za zunanje zadeve Mirkom Tepavcem na beograjskem letališču.

V novo šolsko leto

Vse kaže, da bo letošnje šolsko leto, ki ga te dni začenja skoraj 300.000 učencev, dijakov in študentov, zelo razgibano. Pred nami stoje namreč številne začete akcije, ki v živo zadevajo tako vsebinsko kot gmotno plat naše šole — od osnovne do visoke. Mnoge izmed njih bodo v tem letu morale dobiti jasnejšo podobo, če že ne bodo tudi do kraja izvedene.

Ureditev gmotnega položaja šole je v Sloveniji prav zadnje leto zelo ostro postavila v ospredje tudi vsebinski problem vzgoje in izobraževanja. To pomeni, da osrednja pozornost ni več toliko usmerjena na učiteljev eksistenčni problem kot na učenčevo znanje in vzgojo. Če pa bomo kdaj hoteli to doseči v resnici, ne samo v besedah, bo pa že letos treba več napraviti tudi za to, da se delovne razmere v slabo razvitih šolah začno hitreje popravljati in da tudi učenci teh šol dobe enake možnosti šolanja kot učenci v boljših šolah. Tudi tem učencem bo treba preskrbeti opremljene ter svetle in tople šolske učilnice in pa — kar je najbrž poglavitno — tako usposobljene učitelje, da bodo učencem lahko dali, kar ti pričakujejo od njih.

S tem pa zadevamo ob problem, ki je izredno pereč ne samo v nerazvitih osnovnih šolah, ampak v vsem šolstvu sploh — od osnovnega do visokega. Na eni strani ugotavljamo, da je učiteljev premalo, na drugi pa to, da sedanji v veliko primerih nimajo potrebnega znanja. Ne gre samo za formalno kvalifikacijo, ki se bo, upajmo, kmalu popravila, ampak za tisto izpopolnjevanje znanja, ki ga niti učitelj niti delavec v kaki drugi stroki ne more dobiti drugače kot z nenehnim izpopolnjevanjem svojega v šoli pridobljenega znanja

V tem oziru so prizadevanja za posodabljanje pouka v naši šoli še precej na začetku. Toda v sklop teh prizadevanj ne sodi samo učiteljevo znanje, se pravi njegovo strokovno poznavanje svojega učnega predmeta, ampak gre tudi za odnos do nekaterih oblik pouka, brez katerih si tudi naše šole kmalu ne bomo mogli več zamišljati. V mislih imamo med drugim večjo individualizacijo pouka in večjo aktivnost v zvezi z vsem tistim, kar mladina imenuje učenčeva samoupravna udeležba v pouku.

Vse to so stvari, ki ne zadevajo v živo samo učiteljev lik strokovnjaka ampak tudi njegov človeški lik. Z drugo besedo: boriti se bomo morali, da bo vsak učitelj sposoben in volian dati učencu, kar mora in kar zmore.

Če pa naj bi to dosegli, bomo morali doseči tudi tak družbeni položaj učitelja, da bomo v tej stroki lahko zadržali najboljše ljudi in najboljše tudi vabili vanjo.

JANKO SVETINA

Nove Kompasove pogodbe

Za 50.000 turistov iz ZR Nemčije poseben program letovanj z izleti

LJUBLJANA, 31. avgusta (Tanjug) — Pogodbe za sezono 1971, ki jih je ljubljanski Kompas že sklenil s tujimi poslovnimi partnerji, kažejo, da bo ta turistična agencija znatno povečala promet. Eno izmed najbolj uspelih pogodb je Kompas sklenil z zahodnonemško agencijo Neckerman, ki je za prihodnje leto vzela v zakup že več kot 4200 postelj na območju Istre, srednje Dalmacije in Dubrovnika. Partnerja bosta tako kot prejšnja leta pripravila za 50.000 gostov iz Zahodne Nemčije posebni program letovanj z izleti po Jugoslaviji in zunaj nje. Letos je Kompas prek te agencije ustvaril za 20 milijonov dinarjev prometa, prihodnje leto pa naj bi to vsoto povečal za 50 odstotkov.

Velika zahodnonemška agencija TUI (Turistic Union International) je zakupila s posredovanjem Kompasa več kot 400 ležišč na območju Istre in Kvarnerja. To bo Kompasu prineslo 10 milijonov dinarjev. Prve skupine gostov bodo prišle v Jugoslavijo sredi aprila, zadnje pa sredi oktobra prihodnje leto.

Tudi na Danskem se znatno bolj zanimajo za Jugoslavijo kot prejšnja leta. Agencija Tjaereborg je že sklenila s Kompasom pogodbo o zakupu 800 ležišč na območju srednje Dalmacije, Dubrovnika in Črnogorskega primorja. Predvideno je, da bo prišlo 12.000 Dancev, vrednost sklenjene pogodbe pa znaša približno milijon dinarjev. Občina Köbenhavn pa je podpisala s Kompasom pogodbo, da bo več kot 1600 njenih prebivalcev obiskalo Dubrovnik.

Država ne more biti razsodnik

Predstavniki sindikatov so razpravljali o nekaterih vidikih krize zaradi pomanjkanja vagonov

BEOGRAD, 31. avgusta. (Tanjug). V okviru priprav za bližnjo sejo predsedstva sveta Zveze sindikatov Jugoslavije so danes predstavniki sveta in centralnih odborov vseh sindikatov med drugim razpravljali o nekaterih vidikih in vzrokih nedavne krize zaradi pomanjkanja tovornih vagonov.

Ne sestanku so poudarili, da nas rešitev, s katero so začasno premogovnikom zagotovili dovolj vagonov, ne bi smela zapeljati, ker pravi vzroki niso odstranjeni. Dejstvo je, da vagonov ni dovolj in da že jeseni, ko se bo začel transport kmetijskih pridelkov in premoga za gospodinjstva, utegne nastati nova kriza. To je izjavil sekretar centralnega odbora sindikata industrije in rudarstva Jugoslavije Svetislav Paunović. Zato je treba z organizirano akcijo in pravočasnimi ukrepi preprečiti, da bi se ponovilo stanje, kakršno je bilo v prevozu premoga poleti.

Ljuba Dunjerović, predstavnik centralnega odbora sindikata prometa in zvez, je govoril o stanju na železnici in opozoril, da so vzroki težav jasni, da so sindikati, organi samoupravljanja na železnicah in nekatere institucije predlagali tudi določene rešitve. Vsi so ocenili, da so ti predlogi »v skladu z reformo in samoupravljanjem«. »Kljub temu pa smo ostali samo pri tem. Rešitve iščemo samo v izrednih položajih, v naglici, in takrat te rešitve ne morejo biti najboljše.« Odločitev o mednarodni licitaciji za uvoz vagonov lahko popravi stanje na železnici, vendar že povzroča nezadovoljstvo med proizvajalci tirnih vozil.

Poudarili so, da se ta sklep lahko sprejme, vendar s pogojem, da se »maksimalno izkoristijo zmogljivosti domačih proizvajalcev«.

»Ni mogoče izpodbiti,« je dejal sekretar sveta Marjan Rožič, »da so se sindikati pri vsem tem zelo angažirali, opozarjali so in zahtevali določene ukrepe. To zase lahko rečejo tudi drugi. Skratka, mnogo smo se angažirali, malo pa reševali. Razlog je v tem, ker se ni uveljavil sistem medsebojnih dogovorov.

Država se ne sme obnašati kot vrhovni razsodnik nad samoupravljanjem, ampak mora zmeraj in enakopravno sodelovati v prizadevanju za dosego teh sporazumov. Imamo na primer škodo zato, ker še zmeraj nimamo energetske bilance ali natančne določene prometne politike države.« Rožič pa je bil mnenja, da se s tem ne bi smela ukvarjati samo državna struktura, ampak bi to morala biti tudi neposredna skrb gospodarstva.

»Več železarn ter nekateri drugi veliki uporabniki železniškega transporta napovedujejo za prihodnje leto znatno večje potrebe po vagonih. Ali ta podjetja razmišljajo o tem, da bi svoja sredstva naložila tudi v razvoj železniškega prometa?«

Marjan Rožič je zatem dejal, da imamo še mnogo administrativnih zank in premalo neposrednega poslovnega povezovanja med gospodarstveniki.

»Ko izbruhnejo težave, se zahtevajo intervencija vlade, izredni ukrepi. S tem pa se stvari ne rešujejo. Ne smemo dovoliti soočanja med proizvajalci — na primer med rudarji in železničarji ali med železničarji in proizvajalci tirnih vozil. Včasih zaradi trenutnih razlik ne vidimo dejanskih, skupnih interesov, ki bi jih lahko ugotovili z medsebojnim dogovorom. Nevarno bi bilo zahtevati od države, da je razsodnik v poslovnih odnosih. Država mora samo zagotoviti normalne možnosti za poslovanje in za neposredno sodelovanje proizvajalcev,« je na koncu poudaril Marjan Rožič.

Razstava »Hortikultura 70«

LJUBLJANA, 31. avgusta — Danes je bila v prostorih gospodarske zbornice v Ljubljani razširjena seja pripravljalnega odbora za razstavo »Hortikultura 70«.

Za razstavo, ki bo od 18. do 23. septembra na Gospodarskem razstavišču, se je do sedaj prijavilo že 23 razstavljalcev, od tega tudi trije iz tujine. Pripravljalni odbor bo za razstavo skušal pridobiti še nekaj razstavljalcev cvetja, predvsem pa razstavljalce sadja, katerih je do sedaj prijavljenih samo pet, in vse tiste, ki so razstavljali že lani, vendar se letos niso prijavili. Površina razstavnega prostora bo 800 kvadratnih metrov,

R. O.

Vinogradnikom bodo pomagali preko težav

Slovensko vinogradništvo nazaduje – Vinogradov je za pol manj kot leta 1939

LJUBLJANA, 31. avg. (Tanjug). Odbor za kmetijstvo in gozdarstvo izvršnega sveta Slovenije bo kmalu razpravljal o aktualnih problemih pridelovanja in prometa vina v Sloveniji. Pričakujejo, da bo slovenska skupščina še to jesen sprejela nekatere ukrepe, ki naj bi omilili težaven gospodarski položaj vinogradništva v Sloveniji.

Iz analiz gospodarskih forumov izhaja, da je položaj vinogradništva v Sloveniji težavnejši kot v drugih republikah. Zaradi slabih razmer na trgu vina in neugodnih pogojev za kreditiranje obnove vinogradov so se njihove površine zmanjšale na 20.600 ha, to je skoraj polovica manj kot leta 1939. Poleg tega so zaradi zastarelih nasadov v zasebnem sektorju, ki je prevladujoč pridelki zelo nizki.

Analiza ugotavlja, da davek na promet vina doslej ni bil ekonomsko stimulativen. Zato predlagajo, da republiški predpis določi maksimalno stopnjo občinskega davka na promet v višini 0,50 dinarjev pri litru. Zdaj se ta davek v nekaterih občinah giblje od 0,60 do 1,50 dinarjev. Hkrati predlagajo, da občine povečajo davek na promet žganih pijač kot tudi za tista vina, ki jih zasebni vinogradniki prodajajo neposredno prebivalcem ali zasebnim gostincem.

Cilj predloga sekretariata za gospodarstvo je, da republika predpiše republiški davek na promet vina v višini 0,20 dinarjev pri litru. Tako zbrana sredstva bi uporabili strogo namensko, in sicer za investicije v nove sodobne nasade pod ugodnimi kreditnimi pogoji.

Član upravnega odbora Siemensa končal obisk

BEOGRAD, 31. avgusta (Tanjug) — Član upravnega odbora »Siemensa« in eden vodilnih ljudi tega zahodnonemškega industrijskega giganta iz Münchna dr. Paul Dax je končal svoj poslovni obisk v Beogradu, kjer je imel pogovore s članom ZIS Tomom Granfilom, namestnikom zveznega sekretarja za zunanjo trgovino Borisom Snuderlom, podpredsednikom zvezne gospodarske zbornice Stojanom Milenkovićem in predstavnikom nekaterih jugoslovanskih podjetij o poslovnih odnosih »Siemensa« z našimi proizvodnimi organizacijami in o nadaljnjem razvoju teh odnosov. Tako bi »Siemens« morda sodeloval pri nekaterih velikih projektih jugoslovanske industrije, kot so razširitev omrežja PTT in nekateri televizijski projekti. Pogovarjali so se tudi o možnostih za večje »Siemensove« nakupe v Jugoslaviji.

Kulturno sodelovanje Jugoslavije in Afganistana

BEOGRAD, 31. avgusta (Tanjug) — Predstavniki Jugoslavije in Afganistana so danes podpisali program o prosvetnem in kulturnem sodelovanju med državama v tem in prihodnjem letu. Sporazum predvideva izmenjavo štipendij za redni in podiplomski študij, izmenjavo izkušenj na področju prosvete in sodelovanje afganistanskih profesorjev na seminarju »Univerza danes«. Program predvideva tudi vzajemno organizacijo umetniških razstav, izmenjavo umetniških ansamblov in sodelovanje na področju tiska, radia, televizije in založniške dejavnosti.

Srbska študijska delegacija v Skandinaviji

BEOGRAD, 31. avgusta (Tanjug) — Študijska delegacija republiške skupščine Srbije, ki jo vodi predsednica socialno-zdravstvenega zbora Tankosava Simić, je odpotovala na pobudo svetovne zdravstvene organizacije na štirinajstdnevni obisk na Švedsko in Norveško.

Primanjkuje 7764 vagonov

Pretekli teden je bil prevoz blaga za 9 odstotkov manjši kot potrebe

BEOGRAD, 31. avgusta (Tanjug). Tudi prejšnji teden Jugoslovanske železnice niso imele dovolj vagonov, da bi lahko ustregle vsem potrebam gospodarstva. Prevoz blaga po železnici je bil za 9 odstotkov manjši kot potrebe gospodarstva. Primanjkovalo jim je še približno 7764 vagonov, povprečno 1109 na dan.

V primerjavi s tednom poprej se je celotni železniški prevoz v zadnjem tednu povečal za 8 odstotkov — naloženo je bilo za 7,8 odstotka več blaga, tranzit pa je bil za 11,2 odstotka večji. Celo zamude vlakov so se skrajšale za 11,3 odstotka. Železnica je od 23. do 30. avgusta opravila približno toliko dela kot lani; natovorili so približno za 3,5 odstotka manj blaga, raztovorili 1,7 odstotka manj, tranzit pa se je povečal za 23,3 odstotka. Zamude so se povprečno povečale za 13 odstotkov.

ŽTP Ljubljana je kljub manjšemu številu vagonov — v primerjavi z lanskim letom so imeli za 8,6 odstotka manj vagonov — povečalo promet za 0,3 odstotka, ŽTP Beograd, ki je imelo za 1,8 odstotka več vagonov, pa je zmanjšalo promet za 7,4 odstotka. Več prometa sta imeli tudi ŽTP Sarajevo in ŽTP Beograd, manj pa Skopje.

Jubilej Oslobodjenja

SARAJEVO, 31. avgusta (Tanjug). Ob 27-letnici izida prve številke »Oslobodjenja« je bila v sarajevskem uredništvu lista tradicionalna slovesnost, na kateri so podelili novinarske nagrade za najboljše članke v minulem letu.

Namesto dejanj le razprave

Še vedno nesporazumi o upravljanju poslovnih prostorov trgovine

BEOGRAD, 31. avgusta (Tanjug). Svet ZSJ bo najbrž predlagal ZIS, naj ustanovi pristojno komisijo, ki naj bi predlagala rešitve v zvezi s sedanjimi nesporazumi in nasprotji, kdo naj upravlja poslovne prostore, ki jih uporablja trgovina. V tej delovni skupini naj bi bili predstavniki ZIS, zvezne gospodarske zbornice, sindikatov, stalne konference mest in drugih zainteresiranih organov, vodil pa naj bi jo eden izmed članov ZIS.

Tako so danes sklenili predstavniki sveta ZSJ in vodstev vseh sindikatov, ker so se sindikati storitvenih dejavnosti pritoževali, da se ne uresničuje sklep, ki so ga glede poslovnih prostorov sprejeli na 6. kongresu zveze sindikatov. V sindikatu storitvenih dejavnosti so izjavili, da so se številna zborovanja, ki jih je pripravil ta sindikat ob kongresu samoupravljavcev, sprevrgla v razprave o »nedovoljenem odnosu stanovanjskih podjetij glede določanja najemnin in splošnih odnosov do poslovnih prostorov«. Zahtevali so, da poslovne prostore v družbeni lasti dajo v upravo tistim delovnim organizacijam, ki v teh prostorih delajo.

Na zadnji seji centralnega odbora sindikatov storitvenih dejavnosti so sklenili, da bodo zaradi tega zahtevali sestanek predsednikov zvezne skupščine in ustavnega sodišča Jugoslavije, predsednika cetralnega odbora in predsednikov republiških in pokrajinskih odborov tega sindikata.

Energoinvest bo gradil daljnovode v Libiji

TRIPOLI, 31. avgusta (Tanjug) — Podjetje »Energoinvest« iz Sarajeva je včeraj v Tripoliju podpisalo sporazum z libijsko elektriško družbo sporazum o zgraditvi daljnovodov v dolžini 270 kilometrov, ki bodo povezovali glavno mesto Libije z Misuratom. Naše podjetje bo tam montiralo tudi 18 transformatorskih postaj. »Energoinvest« bo pri teh delih uporabljal izključno opremo jugoslovanske proizvodnje. Mreža daljnovodov naj bi med drugim tudi omogočila večji razvoj kmetijstva na tistem območju.

Vrednost pogodbe znaša nad 9 milijonov dolarjev. To je že druga pogodba, ki jo je »Energoinvest« ta mesec sklenil za dela v Libiji. V začetku avgusta je namreč podpisal pogodbo o montaži transformatorskih postaj v samem Tripoliju, prav tako v vrednosti 9 milijonov dinarjev.

Pri Subotici odkrili nov naftni vrelec

SUBOTICA, 31. avgusta (Tanjug) — Ekipe raziskovalcev novosadskega »Naftagasa« so odkrile v severni Bački (na območju Subotice), novo nahajališče nafte, ki utegne postati po mnenju strokovnjakov eden važnih bodočih virov te pomembne surovine. Doslej so v severni Bački odkrili že dve nahajališči nafte — polje »Velebit« in vrelec pri Paliću.

Piloti so se odrezali

ZADAR, 31. avgusta (Tanjug) — Ob koncu šolanja 21. letnika letalske vojaške akademije v Zadru je bila na letališču v Zemuniku slovesnost, na kateri je bil tudi odposlanec vrhovnega poveljnika JLA generalpodpolkovnik Milan Simović. Ta letnik akademije je dosegel izreden uspeh s povprečno oceno 8,33, povprečna ocena urjenja poletov pa je celo 8,97.

Karavana bratstva krene 12. oktobra

Gorazd Mazej o posebnem vlaku, ki bo odpeljal v Srbijo več kot 500 ljudi

MARIBOR, 31. avg. Danes dopoldne je sekretar občinske konference SZDL Maribor Gorazd Mazej povedal nekatere podatke o pripravah na letošnjo karavano bratstva in enotnosti, ki jo bodo organizirale občinske konference SZDL mariborskega, celjskega in koroškega območja. Vlak bo odpeljal iz Maribora 12. oktobra ob 18. uri ter bo popeljal na večdnevno srečanje bivše pregnance s tega območja Slovenije. Z vlakom bodo potovali tudi predstavniki 18 občinskih skupščin, družbenopolitičnih organizacij ter gospodarstva severovzhodne Slovenije.

Predvideno je, da bodo udeleženci karavane bratstva in enotnosti obiskali Kraljevo, Čuprijo, Titovo Užice, Vrnjačko banjo, Trstenik in še vrsto drugih krajev. Z vlakom bodo potovali predvidoma člani mladinskega pevskega zbora Maribor, ansambla Vitek iz Maribora, moškega pevskega zbora celjske Svobode, mladinskega okteta iz Šentjurja in Koroškega okteta iz Raven na Koroškem. Računajo, da bo s posebnim vlakom potovalo v Srbijo več kot 500 ljudi. Med njimi bo več kot 270 bivših pregnancev in njihovih svojcev. Mariborčani se bodo v Kraljevu udeležili žalnih prireditev in svečane seje občinske skupščine ter družbenopolitičnih organizacij, na kateri bodo v Kraljevu izmenjali listine o pobratenju Maribora in Kraljeva. Kulturne skupine, ki bodo potovale z vlakom, bodo pripravile v raznih krajih Srbije narodnozabavne večere.

M. K.

Odprtih še veliko poti in oblik za širšo blagovno izmenjavo s Turčijo

Današnji prihod turškega premiera Demirela v Jugoslavijo bo priložnost za poživitev gospodarskega sodelovanja in odpravo ovir med obema državama

BEOGRAD, 31. avgusta. (Tanjug). Predstavniki jugoslovanskih gospodarskih podjetij, ki poslujejo s Turčijo, so danes na sestanku v zvezni gospodarski zbornici ocenili, da je blagovna izmenjava s Turčijo letos na dobri poti. Še več, so tudi možnosti, da bi se blagovna izmenjava in gospodarsko sodelovanje med državama še dosti bolj razvila in da bi bila dolgoročno zasnovana.

Kakor so poudarili na sestanku, bo jutrišnji prihod turškega premiera Demirela in njegovih sodelavcev na uradni obisk v našo državo lahko tudi dobra priložnost za močnejšo spodbuditev gospodarskih odnosov med Jugoslavijo in Turčijo in za odpravo ovir, ki so doslej utesnjevale razvoj teh odnosov.

Blagovna izmenjava med Jugoslavijo in Turčijo je lani dosegla vrednost 9,5 milijona dolarjev, kar je sicer vsota, s katero ne more biti zadovoljna ne ena ne druga država. Če upoštevamo da smatramo Turčijo za sosedno državo, pri tem pa še določene komparativne razlike, bi morala biti vrednost blagovne izmenjave in gospodarskega sodelovanja med državama spričo tega še precej večja. Po uradnih podatkih se je v prvih šestih mesecih tega leta položaj v tem pogledu popravil.

Čeprav je bila vrednost izmenjave v tem obdobju razmeroma majhna, pa je vendarle bila skoraj dvakrat večja kot v istem obdobju lani. Računajo, da bo vrednost izmenjave do konca leta dosegla kakih 18 milijonov dolarjev, kar bi bilo dvakrat več kot leta 1969.

Po mnenju jugoslovanskih gospodarstvenikov pa razvoj blagovne izmenjave najbolj ovira to, da se med sabo premalo poznamo in da se oklepamo starih, klasičnih oblik ekonomskih odnosov in izmenjave. Zato so poudarili, da bi čimprejšnji prehod na konvertibilna plačila spodbudil nove oblike in tako prispeval k večjemu razvoju blagovne izmenjave in drugih oblik gospodarskega sodelovanja naših dveh držav.

Sestava jugoslovanskega izvoza in uvoza in seveda tudi turškega je zelo ozka. Izmenjavamo v glavnem kakih deset proizvodov, na katere pride v skupni izmenjavi tudi celih 95 odstotkov. Perspektiva gospodarskega sodelovanja med jugoslovanskim in turškim gospodarstvom je v skupni proizvodnji in prodaji nekaterih vrst blaga. Jugoslovanski gospodarstveniki menijo, da se v tem pogledu ponujajo največje možnosti v ladjedelstvu in vsem, kar je v zvezi z njim, nadalje v kemični in tobačni industriji, rudarstvu, industriji motorjev, strojni industriji in še nekaterih industrijskih panogah.

Da bi pri tem dosegli uspeh, pa je nujno potrebno, da se medsebojno boj seznanimo, potrebno je večje medsebojno zaupanje in obojestransko prizadevanje, da bi razvitejša blagovna izmenjava in gospodarsko sodelovanje prispevala k splošnemu povečanju vrednosti vseh elementov gospodarskih odnosov med Jugoslavijo in Turčijo.

»Inter-impeksov« nebotičnik v Skopju

SKOPJE, 31. avgusta (Tanjug) — Septembra bodo začeli graditi upravno poslopje »Inter-impeksa« v Skopju, ki bo imelo 33 nadstropij in bo visoko 110 m. Najvišji objekt v Skopju bo stal na Trgu revolucije.

DELO

UREJA
UREDNIŠKI ODBOR:
Drago Seliger (glavni urednik), **Dušan Benko** (odgovorni urednik), **Jak Koprivc** (notranja politika in gospodarstvo), **Božidar Pahor** (zunanja politika), **Sergej Vošnjak** (kultura), **Miro Zakrajšek, Matija Dermastia** (dopisništvo, lokalna kronika) **Evgen Bergant** (šport), **Dušan Trebše** (centralna redakcija).

Pisma bralcev

Zakaj še vedno tako kot pred sto leti?

Vse do danes sem čakala, da se bo o perečem problemu oglasil kdo drugi, a zaman. zato sem se odločila. da sama opozorim javnost, kako prepotrebno bi bilo urediti tudi na podeželju pokopavanje tako, kot je urejeno v mestih.

Tudi v vaseh je stanovanjska stiska, ljudje so se nastanili v vsakem kotičku, samo da so bliže tovarni. kjer imajo delo. Zadovoljni so s sobo, kuhinjo in vežo. največkrat pa še vsega tega nimajo. Ob smrti izpraznijo sobo. da položе svojca na mrtvaški oder. Če soba ni dovolj velika, položе mrliča na divan ali celo na posteljo. (Kako neprijetno je tudi za pogrebnike, ko morajo ob odhodu mrliča dvigniti in ga položiti v krsto, si lahko mislimo.) In tako se dva dni shajajo ljudje, ki pridejo po zadnje slovo. Kako izmučeni so domači, saj morajo vsakogar, ki pride kropit, sprejeti in izmenjati z njim vsaj nekaj besed o pokojniku. Ponoči ne morejo spati, ker nimajo ležišč, saj so v sobi, kjer so spali, ležišča podrli. da so napravili prostor za pokojnika.

Druga neprijetna navada je, da se pridejo domačini v poznih nočnih urah poslovit od pokojnika. Naj omenim primer, ko so jim svojci iztočili 20 litrov žganja v dveh nočeh. Zakaj še vedno ta navada?

Ali ne bi mogli na vsakem pokopališču zgraditi dve kapeli, ali vsaj eno, nekaj podobnega, kot je naredil v Ljubljani mojster Plečnik?

Toliko se gradi tudi na vasi, a nihče se ne spomni, kako nujno bi bilo urediti pokopavanje tudi na podeželju. V vsakem večjem kraju naj bi ustanovili pogrebno društvo, ki bi poskrbelo za pokojnika in pogreb. In vsakega pokojnika. brez izjeme, naj bi preveljali takoj po ugotovljeni smrti v kapelo. da ne bodo imeli svojci toliko neprijetnih potov in skrbi ter neprespanih noči.

Denar za zgraditev kapel naj bi ne bil nikjer ovira. Kapeli bi lahko zgradili s prostovoljnim delom, le za material bi morali dobiti denar, zbrali pa bi ga lahko s prostovoljnim prispevkom. Morda pa bi občinska skupščina založila denar, ki bi ga v letih vrnili s pogrebninami, a načinov je še več.

Morda bi pri reševanju problema sodelovala tudi zavod za zdravstveno zaščito in sanitarna inšpekcija; to bi bil prepotreben ukrep v zadovoljstvo mnogih pokojnikov.

ANGELA GASPERIN, Šmartno pri Litiji 65

Kako me je »Kurivoprodaja« nakurila

Pri podjetju »Kurivoprodaja«, Ljubljana, Janševa ulica, sem naročil 3 metre drv. Za drva, rezanje, prevoz itd. sem plačal 498 din.

Ko so drva pripeljali pred hišo, je bil kup videti nekam majhen. Znosil sem ga v drvarnico in vzel v roke meter. Nameril sem 1,95 m³, torej slaba dva metra. Kje je še eden?

Naslednji dan stopim v podjetje in se pritožim. Podjetje pošlje na dom dva izvedenca, ki z metrom v roki ugotovita 1,92 m³. Kje je še en meter, se trmasto sprašujem.

Tedaj spregovorita moža. Razložita mi, naj si kubične metre, za katere sem v dobri veri položil lep del plače, izbrišem iz glave; oni prodajajo PROSTORNINSKE metre, to bi bil MORAL vedeti. Pri prostorninskem metru pa je treba odbiti 30 odstotkov, sicer razžaganih drv menda ni mogoče ZMETATI v zabojˇ, ki ga imajo kot prostorninsko enoto oziroma mero za kubik. Po tej logiki izgubim torej pri treh kubikih 0,9 kubika in so mi zato pripeljali samo 2,1 kubika. Moža sicer priznata, da nekaj drv (1,92 do 2,1 m³) manjka, a kaj, pri prevozu ti lahko poleno pade z avtomobila, pa tudi pri merjenju se lahko urežeš.

Resnica je torej taka, da sem namesto plačanih treh metrov dobil le slaba dva (1,92), torej me je veljal meter drv za peč skoraj 25.000 starih dinarjev!

Vse sta mi razložila, vse sta razumela, a vendar sem dal za meter drv 25 tisočakov!

V šoli smo se učili o oderuhih, a to je bilo že zdavnaj!

V tolažbo pri opisani zgodbi mi je občutek, da bodo pri »Kurivoprodaji« dobro zaslužili.

ANDREJ CAPUDER, Ljubljana, Glinška 4

P. S. Posledica moje pritožbe je bila, da so mi »izgubljena« drva (od 1,92 do 2,1 kub.) nadoknadili. Priznati moram, da z dobro vago. Verjetno zato, da bi molčal.

A. C.

»Eksperiment«

Bral sem o sporu med RTV in kinematografskim podjetjem; TV predvaja menda preveč filmov in kino dvorane so zato prazne. RTV je sicer skušala take trditve izpodbiti in gledalci smo bili mišljenja, da bo vztrajala vsaj pri sedanjem programu, posebno še ob obljubi, da se bo program glede na nedavno podražitev naročnine zboljšal. V 32. številki revije »Stop« pa smo brali, da sta se RTV in kinematografsko podjetje sporazumela za polletno »eksperimentalno« ukinitev ene filmske oddaje, za nadomestilo pa bomo lahko gledali (in poslušali) filme v naših kino dvoranah.

Ob povedanem se sprašujem, če je kdo pomislil na številne naročnike RTV na podeželju, na ljudi torej, ki nimajo možnosti hoditi v kino in so navezani izključno na TV sprejemnike, naročnino pa plačujejo prav tako kot mi v Ljubljani, ki imamo na voljo dovolj kino dvoran. Mislim pa tudi, da se motita obe strani, če mislita, da bodo zaradi te »okrnjenosti« programa TV kino dvorane bolj polne. In končno, kje je obljuba, saj bomo imeli ob povečani naročnini slabši program!

Nas gledalce zanimajo v TV oddajah predvsem dogodki v sliki doma in po svetu, za razvedrilo pa je dober film. Z »eksperimentom« pa nam bodo vzeli še to, čeravno za sedaj samo en film tedensko. Kaj pa če kino dvorane kljub temu ne bodo zadovoljivo polne? Ali bomo tudi ob drugi film in potem še ob tretjega? Kaj nam bo še ostalo? Zaboj z nekaj elektronkami! Poročila lahko poslušamo po radiu, vse drugo, tudi reklamo za spored v kinodvoranah, pa beremo v vsakem časopisu!

Čudno je, da nas o zadevi RTV ni anketirala, kar se sicer tako rado dogaja. Sicer pa menim, da je treba program TV glede na zvišano naročnino izboljšati, ne pa »strič«!

K. LINDIČ, Ljubljana, Vidmarjeva 23

Hotel sem dati kri

V torek, dne 25. t. m. sem se ob tričetrt na deset odpravil v transfuzijsko postajo novomeške bolnišnice, da bi kot krvodajalec oddal kri.

Povedali so mi, da sem prišel prepozno, ker so ta dan odvzem že končali. Krvi mi niso odvzeli.

Mislim in predlagam, da bi tako pomembna ustanova lahko delala vsaj do 12. ure, ker vsi ne moremo na odvzem v jutranjih urah. Ko sem šel domov, sem premišljal, če je kri res tako »potrebna in dragocena«!

STANKO PLESKOVIČ, Dobrnič 2

Odgovori na vprašanja

Plačilo carine

V. T., K. — Vaš sorodnik, ki se je kot ekonomski izseljenec izpred 6. 4. 1941 vrnil leta 1967 v Jugoslavijo, je uvozil osebni avtomobil carine prosto. Ali ga lahko daruje vam?

ODGOVOR: Taka daritev je možna. Pač pa bo moral vaš sorodnik, ker bo odtujil avtomobil pred pretekom petih let od dneva njegovega uvoza, poprej plačati carino oziroma del carine, katere je bil oproščen. Ta carina se bo obračunala od osnove, ugotovljene ob uvozu, in sicer po carinskih predpisih, ki bodo veljali na dan vložitve zahteve za plačilo tarif. Tako ugotovljeni znesek carine pa se bo zmanjšal za eno petino za vsako leto, ki je preteklo od dneva uvoza.

V primežu konkurence

Letos smo izvozili za dobrih 92 milijonov dolarjev konfekcijskih izdelkov - Prihodnje leto na vidiku boj za tržišče

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 31. avg. Predstavniki poslovnega združenja jugoslovanske tekstilne konfekcije so na današnji redni tiskovni konferenci v zvezni gospodarski zbornici izjavili, da se bo izvoz, ki je bil v prvih šestih mesecih v primerjavi z istim časom lani manjši za približno 3 odstotke, ne samo izravnal z lanskoletnim, temveč bo celo zadržal tendenco povečanja.

Največ konfekcije izvažamo v ZRN, v skandinavske in nekatere druge države konvertibilnega območja; vrednost izvoza konfekcije — sem je všteta tudi izdelava tistih izdelkov, za katere je blago dal tuji naročnik — pa znaša dobrih 92 milijonov dolarjev.

Od približno 200.000 oblek, ki jih je lani na primer uvozila Švedska, je bilo jugoslovanskih 171.000. Zaradi tolikšnega uvoza so švedski proizvajalci zahtevali, naj uvedejo omejitve na uvoz konfekcije iz Jugoslavije — ta omejitev znaša 135.000 oblek. ZRN je letos zahtevala, da bi uvedli omejitve za uvoz naše konfekcije na zahodnonemško tržišče. Pogovori naj bi bili konec septembra, naša konfekcija pa se teh omejitev boji, saj bi jo resno prizadele.

Predsednik poslovnega združenja jugoslovanske konfekcijske industrije Petar Bjelić je danes izjavil, da se boje, da ne bi zahodnonemškega tržišča po sporazumu med ZRN in ZSSR preplavila konfekcija iz drugih socialističnih držav, ki so po cenah bolj konkurenčne. Naša konfekcija pa si obeta, da se bo do konca leta povečal izvoz v ZSSR — po letošnji razstavi v Moskvi, ki so jo zelo ugodno sprejeli. V prvih šestih mesecih se je izvoz jugoslovanske konfekcije v vzhodnoevropske socialistične države v primerjavi z lanskim prvim polletjem zmanjšal za 14 odstotkov.

ZDRAVKO ILIČ

Občni zbor šol za trgovce

MURSKA SOBOTA, 31. avgusta — V sredo, 2. septembra, bo v Murski Soboti občni zbor skupnosti šolskih centrov za blagovni promet v Sloveniji. Na občnem zboru, ki ga bo vodil magister ekonomije Ludvik Rebevšek iz Celja, bodo govorili predvsem o nekaterih specifičnih problemih šolanja trgovskih kadrov v naši republiki, kjer deluje skupaj osem takih šolskih zavodov.

B. B.

ZAHTEVAJTE OD VAŠEGA TRGOVCA NAŠ PROIZVODNI PROGRAM:

PREDSOBNE OMARICE, OMARICE ZA ČEVLJE, PERILO IN DRUGE FUNKCIONALNE OMARICE, SAMSKE SPALNICE, KUHINJSKE MIZE IN STOLE.

LIK „Savinja" Celje

Manj z vzhoda, več z zahoda

V prvem polletju letos 88,86 milijona dolarjev od turizma, kar je za 37 odstotkov več kot lani v istem obdobju

Znano je, da letošnja turistična sezona ni prinesla pričakovanih rezultatov. Za julij so znani šele prvi (ocenjeni) podatki, po katerih je bilo nočitev tujih turistov v Jugoslaviji ta mesec za 7 odstotkov manj kakor lani. Zlasti v Hrvatski, na katero odpade osem desetin vsega prometa tujih turistov, je julija po tej cenitvi nočilo za 8 odstotkov manj tujcev.

Končni podatki, ki so znani za prvo letošnje polletje kažejo naslednjo sliko. V prvem polletju je bil v Jugoslaviji promet tujih gostov po številu in po nočitvah manjši za 8 % oziroma 4 %, medtem ko je bil promet domačih gostov po številu skoraj enak lanskemu, po nočitvah pa manjši za 6 %, kar priča, da so podražitve v turizmu imele za posledico predvsem krajše bivanje domačih turistov v turističnih krajih. K prometu tujih turistov je omeniti predvsem manjši promet gostov iz Češkoslovaške, po številu za 63 % in po nočitvah za 56 %. Manjši je bil tudi promet gostov iz Nemške demokratične republike in iz Romunije. Vidno je bil manjši v primerjavi z lanskim letom promet gostov iz Avstrije, po številu za 11 %, po nočitvah za 8 %. Promet gostov iz Zvezne republike Nemčije, na katero odpade več kot ena tretjina prometa tujih gostov, je bil po številu le za 7 % večji in po nočitvah za 9 % večji kakor lani.

Ob tem razvoju prometa se je devizni dotok od turizma še kar ugodno razvijal, saj je znašal v prvem polletju 88,86 milijona dolarjev, kar je za 37 % več kakor lani. Na dotok konvertibilnih deviz je odpadlo 81,06 milijona dolarjev, kar je za 47 % več kakor lani, in na vzhodno evropski kliring 6,1 milijona dolarjev (za 24 % manj) ter na druge kliringe 1,69 milijona dolarjev (za 97 % več). Za 60 % je bil manjši dotok iz Češkoslovaške, medtem ko so gostje iz drugih držav dali večji devizni izkupiček. Dotok turističnih deviz iz Zvezne republike Nemčije je dal okrog 30 milijonov dolarjev (za 86 % več), iz Italije 23 milijonov dolarjev (za 30 % več), iz Avstrije 7 milijonov dolarjev (za 7 % več), iz Velike Britanije 4 milijone dolarjev (za 59 % več), medtem ko so različni turisti dali 10,5 milijona dolarjev (za 46 % več).

F. S.

Razširitev

Ker ribiči zadarskega kombinata za predelavo rib »Adria« zadnje čase pri ribolovu niso imeli preveč srečne roke, je moral kombinat razširiti svojo poslovno dejavnost — še na uvoz. Iz Italije bomo namreč uvozili 2.000 ton skuš, da bi jim v obratu za izdelavo ribjih konzerv ne bilo treba zmanjšati proizvodnje. Le kdaj bodo dejavnost razširili še na izvoz svežih rib, ki jih bo ulovilo njihovo ladjevje?

Gospodarnejše

Na kmetijsko industrijskem kombinatu »Osijek« so zadovoljni: po tehnologiji kalifornijske družbe FMC so letos na 32 hektarjih pridelali 90 vagonov paradižnika, ki ga bodo po licenci iste družbe predelali v mezgo in koncentrat. Tako so prepričali številne skeptike, ki so menili, da je gospodarnejše uvažati paradižnikovo mezgo kot pa sodobno tehnologijo pridelovanja paradižnika.

Honorarni inšpektorji

Občinska skupščina v Makarski je letos poleti zaposlila 16 študentov kot honorarne sezonske tržne inšpektorje. Za to se je odločila na temelju lanskih izkušenj, ko je 10 študentov — sezonskih inšpektorjev zagotovilo občinski blagajni 100.000 dinarjev dohodka, torej enkrat več kot jim je občina plačala za honorarno delo. K temu pa je seveda treba še prišteti tudi precej prekupčevalcev, šušmarjev, neregistriranih »prodajalcev« živil, spominkov in drugega blaga, ki so jih odkrili honorarni inšpektorji.

Razlaga

Strokovnjaki nekaterih naših kemičnih tovarn, ki izdelujejo umetno gnojilo pelofos, so ugotovili, da je tehnološki postopek izdelovanja pelofosa zelo podoben postopku za proizvodnjo metalurškega cementa — tako da bi marsikatera naša tovarna umetnih gnojil lahko čez noč postala tudi proizvajalec cementa. Najbrž velja podobna tehnološka sorodnost tudi za proizvodnjo drugih umetnih gnojil: samo tako si je namreč mogoče razlagati pogoste pritožbe kmetovalcev, da včasih namesto gnojil v prahu dobijo gnojila v blokih ...

Previdnost je...

Turistični delavci iz Fužin so letos privabili precej gostov iz Nizozemske z reklamo o organiziranih izletih s čolni po jezeru Bajer z ogledom znane fužinske jame. Ko so gostje prišli, so turistični delavci ugotovili, da obljubljeni čolni zaradi dvoletnega samevanja na suhem niso uporabni. Zato si je tajnik turističnega društva izprosil čolne pri prijateljih in znancih in tako izpolnil obljubo tujim gostom. Kakšna sreča, da tujim gostom niso obljubili oslovskih dirk ali bikoborb!

Mercedesizacija

Avtomobilsko prevozniško podjetje »Proleter« iz Skopja namerava povsem obnoviti svoje »cestno ladjevje« z uvoženimi mercedesi, kar naj bi jim omogočilo, da povečajo skupen dohodek od sedanjih 35 na 65 milijonov dinarjev. Bi tega ne zmogli z domačimi tovornjaki in avtobusi, kupljenimi za dinarje? Mar se devizna kolesa obračajo »dinarsko hitreje«?

(E)migracija

Uprava ibarskih premogovnikov že dalj časa zaman išče 130 rudarjev, predvsem kvalificiranih kopačev, čeprav jim razen dobrega zaslužka nudi tudi stanovanje v novem rudarskem naselju. Kaže, da se naši nezaposleni laže odločajo za emigracijo kot pa za migracijo ...

OBIŠČITE NAS NA „GR"
ISTRA
za to priložnost presenečene s ploščama »PREMIER« in »ISTRAVINO«

KUSANIC DOGOVOR HIŠO GRADI

— To je moja lubenica!
— Ne, moja je.
— Dobro, potem pa počakajva na odločitev ZIS!

Novi gozdovi v Halozah?

Na okrog 10.000 hektarih opuščenih ali slabo obdelanih kmetijskih zemljišč naj bi gojili intenzivne nasade iglavcev - Nasadi hitro rastočih topolov ob Dravi se naglo širijo - Izkupiček velik

Dobro se še spominjamo obsežnih krčenj slabših ravninskih gozdov, da bi razširili kmetijska zemljišča. To je bilo takrat, ko nam je primanjkovalo kmetijskih pridelkov. Že nekaj let pa jih imamo toliko, da se obdelovanje slabših zemljišč ne izplača več. Primanjkuje tudi delovnih rok, ki jih ni moč povsod zamenjati s stroji. Neobdelanih kmečkih zemljišč je vse več, zlasti v hribovitih krajih. To je sprožilo ugibanja, kako bi začeli pogozdovati gospodarsko zaostale Haloze s hitro rastočimi iglavci.

Pobudo je dalo gozdno gospodarstvo Maribor. Njegovi strokovnjaki menijo, da bi v Halozah bilo moč zbrati za plantaže iglavcev okrog 10.000 hektarov slabo obdelanih zemljišč. Za tako široko pogozdovanje sicer še nimajo nadrobnejšega programa. Njihova pobuda je šele ideja, o kateri naj bi razmišljali tudi drugi. Utemeljujejo pa jo s svojim dosedanjim delom in uspehi.

Našadi hitro rastočih topol na slabih zemljiščih ob Dravi se hitro širijo. Od Dupleka pri Mariboru do Središča pri hrvatski meji jih je že 750 ha. Topole so začeli saditi na družbenih zemljiščih. Kmalu so se pridružili tudi kmetje in se vključili v pogodbeno sodelovanje z gozdnim gospodarstvom. V zadnjih letih pa jih nekateri kmetje sadijo tudi sami, le sadike dobijo brezplačno. Največ takih je na Ptujskem polju. Drevesa rastejo zelo hitro, čeprav so po ocenah kmetovalcev posajena na najslabših zemljiščih ob Dravi. Niso redka, ki so v šestih letih dosegla 30 do 35 cm premera. Taka bodo čez štiri leta že začeli sekati. Dohodek bo večji, kot so predvidevali ob saditvi, ker je cena lesa porastla. To in težave pri prodaji kmetijskih pridelkov pospešujejo širjenje topolovih nasadov.

Na haloških hribih bi lahko naredili intenzivne nasade iglavcev, v katerih bi bil prirastek lesa veliko večji kot v starih, klasičnih gozdovih. Torej bi tudi prej dozorel za posek. Taki gozdovi bi menda bili enako donosni kot topolove plantaže. Gozdarji sicer še niso natančneje ugotavljali, koliko zemljišč bi lahko zbrali takoj za take gozdove in koliko vsako naslednje leto. Menijo, da bi jih bilo za začetek prav gotovo dovolj. Bolj kot zemljišča bi jim manjkala sredstva za pogozdovanje. O tem so se že prepričali v Slovenskih goricah, kjer je gozdno gospodarstvo Maribor odkupilo okrog 500 ha slabših gozdov, doslej pa mu je uspelo intenzivirati le 50 ha. Sredstva za investicije bi morali prispevati tudi lesna in celulozna industrija, če si želita zagotoviti dovolj surovin tudi za prihodnja desetletja.

Uresničitev zamisli, da bi revne Haloze, iz katerih bežijo kmečki ljudje spremenili predvsem v gozdno pokrajino, bo močno odvisna od občinskih organov v Ptuju in sposobnosti kmetijskih organizacij v občini. Morda tudi gostinskih in turističnih. Zato želi gozdno gospodarstvo Maribor dati pobudo za pogovore in proučevanja, kakšne bodo gospodarske koristi. Upoštevati bo treba tudi mnenja kmetov, zlasti mlajših, kajti veliko starejših že ponuja zemljo naprodaj in jim je malo mar, kdo jo kupi. Prodajo jo tistemu, ki več plača. Neobdelana zemlja pa se tudi po naravnih zakonitostih spreminja v gozdove — le da v slabe! — ko začne na njej poganjati grmovje.

JOŽE PETEK

Napad na neznanje

Številne delovne organizacije poslujejo že leta z izgubami - Hrvatski sindikati proti »subjektivnim slabostim«

Družbenopolitične organizacije na Hrvatskem so začele povezano akcijo z namenom, da odpravijo subjektivne slabosti v industriji te republike, med katerimi so na prvem mestu še vedno slab odnos do strokovnjakov in pomanjkljivosti v organizaciji in upravljanju podjetij. S to akcijo se hočejo še bolje pripraviti na novi srednjeročni plan, poroča Tanjug.

Sindikat na primer opozarja, da na seznamih zavodov za zaposlovanje še vedno najdemo več strokovnjakov kakor v podjetjih, pa čeprav marsikatero podjetje nima nobenega takega strokovnjaka. Opozarja tudi, da številne delovne organizacije leta in leta poslujejo samo z izgubami, pa vendar za to nikogar ne kličejo na odgovor, da velik del industrijskih zmogljivosti stoji v celoti ali deloma tudi po 150 dni na leto — zaradi praznikov, oddihov, bolezni in drugega.

Napad na subjektivne slabosti časovno sovpada z drugo akcijo — pripravljanjem novega srednjeročnega plana, katerega glavni namen je, da se industrija z boljšim izkoriščanjem lastnih prednosti in s tesnejšim sodelovanjem z naprednim svetom usposobi za res veliko serijsko proizvodnjo in da začne uspešneje prodirati na tuje tržišče. Edino tako se namreč lahko zboljšajo nizki dohodki več sto tisoč delavcev, ki zdaj še vedno zaslužijo manj ko 600 dinarjev na mesec — deloma zato, ker tako imenovana nadgradnja pospešeno odvzema presežek dela, nekaj pa tudi zaradi nesposobnosti vrste vodstev, ki ne znajo svojim podjetjem zagotoviti večjega skupnega dohodka.

Tem kakor tudi nekaterim drugim problemom posvečajo vedno več pozornosti v razpravah o novem srednjeročnem planu Hrvatske, vendar pri tem opozarjajo, da tudi ne smemo molče preko doseženih uspehov, brez katerih ne bi bile možne ambiciozne, a stvarne težnje te republike v prihodnjih letih.

Predvsem si prizadevajo, da bi se še močneje vključili v mednarodno delitev dela. Pri tem se opirajo na dosedanje uspehe. Lani je na primer Hrvatska pustila v blagajnah svojih tujih partnerjev dobrih 560 milijonov dolarjev, od njih pa je vzela najmanj 420 milijonov. Razliko do 560 milijonov so krili s tako imenovanim nevidnim izvozom, kot so turizem, nakazila, ki jih pošiljajo izseljenci in drugo. Še pomembnejše od proste blagovne menjave pa je čedalje tesnejše sodelovanje hrvatske industrije z uglednimi svetovnimi družbami iz Italije, Švice, Švedske, ZRN, Madžarske, ZDA in drugih držav.

Bodoči razvoj Hrvatske je v grobem že zastavljen: gospodarstvo te republike je integralni del jugoslovanske skupnosti, glavna smernica njegovega razvoja pa so boljše izkoriščanje kopenskega in pomorskega položaja, modernizacija prometa, povečanje pomorskega ladjevja in razvoj ladjedelstva.

Vendar pa poudarjanje že doseženih uspehov ni otopilo kritične osti, naperjene proti kolektivnim slabostim, pa tudi proti očitnim neskladnostim sistema. Predvsem opozarjajo, da postaja gospodarstvo čedalje večji dolžnik, da je kredit prerasel v glavni, ne pa v dodatni faktor v sistemu financiranja razširjene produkcije, zaradi česar so nastali odnosi, ki niso združljivi z zakonitostmi samoupravnega tržno - planskega gospodarstva.

Naselje solidarnosti v Zavidovićih

ZAVIDOVIĆI, 31. avgusta (Tanjug) — V tem kraju bodo kmalu dogradili moderno stanovanjsko naselje s sto stanovanji, ki bo imelo ime Naselje solidarnosti. Stanovanjska četrt je dobila to ime zaradi oblike, kako so zbrali sredstva za njegovo gradnjo. Pretežni del denarja, več kot 6,5 milijona dinarjev, so zbrali delavci lesno-industrijskega kombinata »Krivaja« z dopolnilnim delom, da bi rešili stanovanjski problem za sto družin delavcev, zaposlenih v kombinatu.

1,2 milijarde za propagando

BUDVA, 31. avgusta (Tanjug) — Tretji mednarodni sestanek gospodarskih propagandistov o temi »Raziskave v gospodarski propagandi« bo od 8. do 13. novembra v Budvi. Pričakujejo, da se ga bo udeležilo več kot 200 vodilnih jugoslovanskih ekonomskih propagandistov, tako kot na prejšnjih dveh seminarjih v Hercegnovem in na Bledu.

Letos bo jugoslovansko gospodarstvo porabilo več kot 1,2 milijardi dinarjev za gospodarsko propagando.

Stalni obmejni posveti

Prihodnji sestanek turističnih delavcev obmejnih dežel bo oktobra

Vodilni turistični delavci obmejnih avstrijskih dežel madžarske Železne in Zalske županije ter Slovenije so na nedavnem dvodnevnem posvetovanju v Pomurju sklenili, da bodo nadaljevali s srečanji in govori. Tako se bodo predstavniki treh sosednjih dežel vnovič sestali na pobudo deželne turistične zveze Gradiščanske v drugi polovici oktobra v obmejnem avstrijskem mestu Ženavci (Jennersdorf). Tretje srečanje s pogovori o konkretnih oblikah turističnega sodelovanja obmejnih pokrajin Avstrije, Madžarske in Slovenije pa naj bi bilo na pobudo turističnega urada madžarske županije Zala marca ali aprila prihodnje leto v Zalaegerszegu.

Vse to obeta, zagotavljajo vodilni turistični delavci treh sosednjih dežel, da bi že prihodnje leto uresničili številne skupne predloge in pobude, med katerimi postavljajo na prvo mesto organizacijo učinkovite propagandne in informativne turistične dejavnosti. Trudi zamisel o zdaji skupnih turističnih prospektov, zemljevidov in drugih edicij nameravajo uresničiti že v prvi fazi tega obetajočega sodelovanja.

B. B.

Dražje in z zamudo

Zakaj kopni navdušenje pobudnikov za gradnjo delavskih stanovanj?

Poldrugo leto je minilo, ko so v Beogradu začeli graditi stanovanja solidarnosti za delavce, ki že dolgo čakajo na stanovanja in bi sicer še dolgo čakali nanje. Letos so razdelili že 778 takih »delavskih« stanovanj, pogodbeno pa je v gradnji preko 4000 stanovanj, kakor so planirali. Toda teh stanovanj bi moralo biti gotovih že dosti več — čez 2000. Dograditi bi jih morali torej skoraj trikrat več. Toda tudi ta podatek ni čisto točen. Nekatera stanovanja so že gotova, toda niso vseljiva, ker nimajo samo — priključka na električno omrežje.

Dobra volja, ki so jo pokazali mestna skupščina, mestni sindikalni svet, direkcija za obnovo mesta in direkcija za izgradnjo Novega Beograda ob sodelovanju beograjske združene banke, počasi kopni. Poslovni načrti se namreč ne uresničujejo zadovoljivo, ker delovne organizacije, ki bi morale vplačevati sredstva za manj kot tretjino vrednosti kvadratnega metra stanovanj, ne vplačujejo niti toliko (sofinancerji 1100 din za kvadratni meter stanovanjskega prostora, delovne organizacije pa le 500 dinarjev), zato je seveda delež bančnih kreditov za to gradnjo manjši kot je bil predviden, izvajalci del pa tudi niso navdušeni za to, da bi sami kreditirali to gradnjo.

Sicer pa se je medtem cena stanovanj zvišala za približno 156 din po kvadratnem metru, izvajalci del so stanovanjsko površino vsakega izmed 4000 stanovanj povečali za povprečno 3,1 kvadratnega metra, zaradi česar so se stroški gradnje zvišali kar za 20 milijonov dinarjev. Ker pa denarja ni, so se začeli spraševati, kako bi ga dobili. Tako so se v mestnem stanovanjskem podjetju odločili za notranje posojilo, z njim pa so zbrali le 2,4 milijona dinarjev, kar pa je neznaten znesek.

V. S.

Občan Kurent

Kako sem šel po gobe

Prastara nezaupljivost Slovencev do gob, ki se izraža tudi v prispodobi »po gobe iti«, se je v času vsesplošnega tehničnega in znanstvenega napredka popolnoma razblinila. Dejstvo je namreč, da gre neprimerno več Slovencev po gobe v nesrečah na cestah, kot pa jih gre po gobe zaradi gob. Pravzaprav skoraj nihče več ne gre zaradi gob po gobe, ker mu sodobna medicinska znanost s hitrim črpalnim postopkom v devetindevetdesetih primerih reši življenje.

Razen tega so današnji gobarji opremljeni z raznovrstnimi pripomočki za razpoznavo užitnih gob, o goboznanstvu pa jih redno seznanja tudi časopisje in strokovne revije. Skratka, Slovenci smo spet odkrili gobe in postali navdušeni gobarji.

Po nekaj dneh dežja, je kolega Grega oznanil našemu kolektivu:

»Gobe so!«

Njegovo naznanilo je povzročilo pravi nemir, kajti kolega Grega je preizkušen in izprašan gobar.

»Kje so gobe?« smo ga vpraševali vsiprek.

»Na Dolenjskem. Cele kolonije so pognale.«

Kaj več od njega nismo zvedeli, čeravno je Dolenjska precej razsežen pojem. Kljub temu je vsak pri sebi sklenil, da se bo čimprej podal po gobe.

Naslednji dan sem vzel gobarski priročnik, veliko košaro, bridek oster nož in se odpeljal na Dolenjsko. Kmalu sem ob cesti zagledal jantiče, ki so mi moleli pod nos čudovite jedre gobane, zraven pa kazali polne košare gobje bere. Ko sem opazil še avtomobile ob robu vsakega gozda, me je prijelo malodušje. Samo gobarska čast me je zadržala, da nisem kar ob cesti kupil košarice gob in se vrnil domov.

Tako pa sem vozil naprej, ustavil na prvem praznem prostoru, in se podal v gozd.

Ozrl sem se po gobah in odkril pravo opustošenje. Takoj sem opazil, da se je tod valila truma izkušenih in neizkušenih gobarjev, ki so pomendrali in pobrcali vse, kar je bilo gobi podobno. Za njimi so ostajale prazne vrečke sadnih sokov, škatle cigaret in razni drugi ostanki in odpadki, ki so pričali o njihovi nabiralni vnemi. V gozdu je bilo vsega na pretek, samo gob ne.

Šele po dobri uri hoda sem naletel na gobe, ki sem jih po svojem priročniku prepoznal za užitne ježke in žemljevce. Z zaupanjem v priročnik sem jih nekaj nabral in se utrujen vrnil domov.

»Kaj nosiš te dvomljive gljive k hiši!« je vzkliknila žena, ko je videla, kaj sem nabral. »Če misliš, da bo kdo to jedel, se temeljito motiš. Jaz si bom skuhala hrenovke.«

Samo užaljeni ponos me je pripravil do tega, da sem sprožil in pojedel, kar sem nabral in se odrekel hrenovkam.

Žena me je pri jedi opazovala tako kot da najmanj delam samomor.

Potem ko sva gledala televizijo, me je še vedno od časa do časa pogledala, če mi je še dobro in če že ni čas, da me odpelje na izpraznitev želodca.

Čeprav sem tudi sam pričakoval najhujše, mi ni in ni hotelo postati slabo. Celo zaspal sem in to zaradi hoje po gozdu še kar trdno.

Ponoči me je žena zbudila. Imela je neznosne krče v želodcu. Odpeljal sem jo na internistično prvo pomoč, kjer so ji izčrpali želodec.

Poslej bom še naprej bolj zaupal po priročniku nabranim gobam kot pa hrenovkam iz naše samopostrežne trgovine.

MIHA KURENT

Po cement čez mejo

Tudi Korošci se morajo sredi minevajoče gradbene sezone podvizati na drugo stran meje, če hočejo priti do vreče cementa. Verjetno bi težko prešteli vse osebne avtomobile, ki so letos namesto izletnikov prevažali vreče cementa čez vse severne mejne prehode. Bolje je plačati carino in prevoz, kot pa ostati praznih rok. Čakati v vrsti in nič dobiti je jalova tolažba za tiste, ki jim temelji napol dograjeni kukajo iz tal ali pa ne morejo popraviti svojih hiš in gospodarskih poslopij.

Obljubljene intervencije pri dobavah cementa se v drobni prodaji vso gradbeno sezono niso prav nič poznale. Tudi mnogi lastniki deviz so morali po cement čez mejo, namesto da bi devize vnovčili doma. Koliko cementa imamo in nimamo, bi morale slej ko prej dognati ustrezne ekonomske analize. Letošnja gradbena sezona je bila glede oskrbe s cementom in betonskim železom porazna. Na drugi strani pa imamo že skoraj hiperprodukcijo vseh mogočih gradbenih elementov, kar je seveda po svoje prav.

Cementa primanjkuje in ga bo primanjkovalo. V Doliču pa so že pred leti raziskave pokazale, da bi se splačalo postaviti cementarno. Kljub raziskavam na Koroškem ni prišlo do uresničitve teh predlogov. V sedanji cementarski krizi pa je marsikdo pomislil na velike količine cementa, ki na tem koncu Koroške spijo globoko v zemlji Matjaževo spanje. Ali ni prav sedaj čas, da bi jih zdramili in izkopali?

D. V.

Samoupravno ali ekonomsko

Gradbeno podjetje »Zidar« iz Kočevja je sklenilo dogovor, da ob cesti Ljubljana—Kočevje dogradi motel. Na tej relaciji ni nobenega tovrstnega objekta. Potemtakem je ta gradnja več ko upravičena.

Investitor in izvajalec del sta se domenila, da naj bi bil motel dokončan do letošnjega decembra. Domenek sta spremenila v pogodbo.

Slabo vreme je prisililo gradbeno podjetje k razmišljanju o uvedbi podaljšanega delovnega dne. Le tako bi podjetje lahko zadostilo pogodbeni obveznosti. Za takšen ukrep seveda ni pristojen direktor, ampak je moral o tem razpravljati delavski svet podjetja.

Delavski svet se je sestal dvakrat in dvakrat je predlog o podaljšanem delovnem času zavrnil. Člani sveta so pač izkoristili svoje samoupravne pravice. Če je pri tem kdo od njih mislil na popoldansko delo na nekem zasebnem gradbišču, je njegova stvar.

Motel bržčas ne bo dograjen do roka. »Zidar« bo tako ob določena sredstva, ki bi jih sicer lahko ustvaril. Odločitev delavskega sveta je bila samoupravna, ni pa bila ekonomska.

Je že tako, da ni vse samoupravno, kar je tudi ekonomsko, lahko pa je marsikaj popolnoma ekonomsko, kar je hkrati še samoupravno!

D. K.

Tudi samozaščita

Na zahtevo občanov je občinska konferenca SZDL v Kosovski Mitrovici razpravljala o ukrepih za preprečevanje onesnaževanja zraka in med drugim tudi predlagala, naj bi v občini ustanovili poseben organ za boj proti onesnaževanju zraka. Kot eno izmed nalog tega organa so navedli tudi: obvešča naj občane o stopnji onesnaženosti zraka in jim ob pomoči zdravstvenih delavcev daje napotke za samozaščito ... Mnoge mitroviške občane zanima, za koliko odstotkov je mogoče zmanjšati onesnaženost zraka z dobro obveščenostjo in samozaščito občanov?

Povečanje proizvodnje v avgustu

Republiški zavod za statistiko je pravkar objavil oceno gibanja industrijske proizvodnje Slovenije v preteklem mesecu, ki kaže, da se je industrijska proizvodnji po končanih julijskih (zlasti kolektivnih) dopustih povečala nasproti juliju za 8 %, pri čemer je bil avgustovski dvig nekoliko večji kakor lani. Nasproti juliju se je proizvodnja zmanjšala le v nekovinski in tobačni industriji, v vseh drugih panogah pa je bila večja. Stopnja povečanja nasproti istemu mesecu lanskega leta, ki je v juliju nazadovala na 4,5 odstotka, se je po tej cenitvi v avgustu spet povečala na 5,8 odstotka. Po upoštevanju ocenjenih avgustovskih rezultatov bi bila letošnja osemmesečna inustrijska proizvodnja za 8,6 odstotka večja od lanske.

F. S.

Kadri niso njihova skrb?

Nekatera podjetja se zelo zanimajo za vzgojo svojih kadrov ter jim omogočajo tudi izredni študij. Predstavniki ljubljanske Metalke na primer redno prihajajo na Visoko ekonomsko komercialno šolo v Mariboru in pregledujejo kartoteko zunanjetrgovinskih kadrov. Nato gredo od študenta do študenta ter najboljše izberejo za svoje štipendiste. Štipendiste obiskujejo ob vsakem semestru ter spremljajo njihov razvoj. Prihajajo k profesorjem ter se zanimajo za študijske uspehe svojih bodočih strokovnjakov. Visoka ekonomska komercialna šola v Mariboru je sklenila tudi pogodbo o enoletnem izobraževanju bančnih uslužbencev. Šcla izobražuje po vsej Sloveniji občinske finančne uslužbence. Pri gospodarski zbornici Slovenije prirejajo vsako leto tudi zunanjetrgovinske seminarje. — Takšne skrbi žal ni opaziti pri številnih mariborskih podjetjih, kjer imajo samo 2,7 % zaposlenih z visoko izobrazbo in majhen odstotek zaposlenih z višjo izobrazbo.

M. K.

Spor dveh zaradi ene zgradbe

Dvonadstropna hiša v ulici Erazma Barčića v strogem centru Reke je nenadoma prišla v središče pozornosti in interesov dveh kolektivov: PTT podjetja z Reke in zavarovalnega zavoda Sava iz Ljubljane, ki že ima dobro vpeljano poslovalnico na Reki z letno količino premij več kot 20 milijonov novih dinarjev.

Spor je izbruhnil takrat, ko je reška poslovalnica Sava postala lastnik poslopja. Kupila ga je za 2 milijona dinarjev od reškega gradbenega podjetja »Jadran«.

— Z reškim zavodom za zdravstveno varstvo, katerega last je bila ta hiša, pravi direktor gradbenega podjetja Jadran Milorad Boričić, smo se dogovorili, da nam jo odstopi skupaj s še dvema objektoma kot aro za gradnjo velikega zdravstvenega poslopja v vrednosti več kot 10 milijonov dinarjev. Vedeli smo, da želi podjetje PTT razširiti svoje zmogljivosti v neposrednem sosedstvu tega poslopja. Zato smo najprej ponudili temu kolektivu ob nadomestilku poldrugega milijona dinarjev, ker smo potrebovali denar za redno poslovanje. Pošta je omahovala. Hotela je kupiti samo pol poslopja in je ponudila polovico predlagane vsote. Takrat smo pregledali tudi druge ponudbe. Najugodnejšo je dala Sava, ki nam je takoj ob začetku leta po prodaji hiše izplačala 2 milijona dinarjev.

Na zahtevo podjetja PTT z Reke je sekretariat za upravno-pravne zadeve reške občinske skupščine sprožil postopek in 16. junija letos sprejel sklep, s katerim se uporaba zemljišča v družbenem lastništvu prenese zaradi izgradnje telekomunikacijskega centra s poslovalnice Sava na PTT podjetje Reka. Z istim sklepom se na to podjetje prenese tudi pravica uporabe poslopja.

Sava je vložila pritožbo na republiški sekretariat za finance SR Hrvatske. Direktor reške poslovalnice pravi, da bo šel do konca, piše Borba.

31 let po napadu

Na današnji dan pred enatintridesetimi leti je Nemčija napadla Poljsko, s čimer se je začela druga svetovna vojna. Čim bolj se čas odmika, tem redkeje se spominjamo takih obletnic, navadno samo še ob zaokroženih letnicah. Toda letos je obletnica napada na Poljsko — čeprav ni zaokrožena — nekaj posebnega. Prvič po zadnji vojni lahko rečemo, da praktično vse evropske države priznavajo sedanje meje v Evropi. Z nedavno sklenjenim sovjetsko-zahodnonemškim sporazumom se je tudi Zahodna Nemčija obvezala, da bo spoštovala obstoječe evropske meje in jih ne bo skušala menjati s silo.

Za Poljsko je to življenjskega pomena, saj je bila prav njena zahodna meja na Odri in Nisi z zahodnonemškega stališča najbolj sporna. Formalne potrditve te meje s strani Bonna sicer še ni, toda po moskovskem sporazumu vlada splošno prepričanje, da bodo poljsko-zahodnonemška pogajanja, ki že potekajo, pripeljala do sporazuma, ki bo zadovoljil Poljake in jim dal jamstvo za njihove sedanje meje.

Kdor le bežno pozna poljsko zgodovino ve, da so bili odnosi s sosedi stoletja vir hudih preizkušenj in tragedij za Poljsko in mu je tudi jasno, kakšnega pomena so zanjo priznane in zajamčene meje. Dejstvo, da Zahodna Nemčija vsa ta leta ni priznavala poljskih zahodnih meja, je ležalo kot mora na poljski nacionalni in politični zavesti in v veliki meri povzročalo, da je Poljska glavnemu nacionalnemu interesu — ohranitvi svojih meja, začrtanih po zadnji vojni — podrejala marsikaj — zlasti v zunanji politiki.

To obdobje seveda še ni končano in pozabljeno, toda proces, ki se je začel s splošnim zbliževanjem med Vzhodom in Zahodno Nemčijo, obeta olajšanje tudi Poljakom, ker njihova meja ne bo priznana samo enostransko. S tem se jim odpira hkrati tudi širši prostor in za Poljsko, razmeroma majhno državo med nemškim in ruskim velikanom, je vprašanje prostora v psihološkem, političnem in nacionalnem smislu vse kaj drugega kot za države z drugačnimi sosedi. Obletnica Hitlerjevega napada, ki je prinesel četrto delitev Poljske, prvič po toliko letih mineva v znamenju popuščanja dolgotrajne more zaradi nepriznavanja zahodnih meja.

J. STANIC

Morala in dolarji

V Adis Abebi bodo danes začeli konferenco šefi afriških držav, članic Organizacije afriške enotnosti. Pred njimi so v etiopskem glavnem mestu zasedali afriški zunanji ministri, ki so za šefe držav pripravili dnevni red in tudi resolucijo, ki obsoja države, ki pošiljajo orožje rasističnemu režimu v Južni Afriki.

Rasizem in boj proti njemu je bil sploh glavna točka ministrskega zasedanja in tako bo tudi na sestanku šefov držav. Ugotovili so in tudi podkrepili z dokazi, da postaja Južnoafriška republika vojaško vse močnejša, prav tako pa tudi gospodarsko. Dejansko je Južnoafriška republika že vojaško in gospodarsko najmočnejša afriška država in pravzaprav tudi skoraj edina afriška država, ki v mednarodni trgovini in prelivanju kapitala zares nekaj pomeni.

Prav ta njena moč je tisto, kar ji omogoča nemoteno izvajati rasistično politiko in kar priteguje zanimanje britanskih, francoskih, italijanskih, zahodnonemških, ameriških, japonskih in drugih gospodarskih krogov za sodelovanje z njo. Le-ti imajo z Južnoafriško republiko posle v vrednosti več milijard dolarjev in se spričo tega seveda ne menijo za številne resolucije OZN, ki obsojajo rasistični režim in zahtevajo gospodarske ukrepe proti njemu.

Takšna je stvarnost, ki se je tudi same afriške države zavedajo, čeprav hkrati želijo storiti kaj, da bi jo spremenile. Tu pa se vse skupaj zatakne. Kaj naj namreč Afrika lahko stori, razen da moralno obsodi rasizem, tako kot ga že tako in tako obsoja večina sveta? Revne, nerazvite, gospodarsko in vojaško slabotne mlade afriške države nimajo praktično nobenih sredstev, s katerimi bi lahko prisilile zahodne države, da bi spoštovale prepoved prodajanja orožja Južni Afriki in omejile gospodarsko sodelovanje z njo. Na ministrski konferenci so mnoge države nasprotovale celo temu, da bi poimensko obsodili države, ki trgujejo z Južno Afriko, ker so se bale za svoje skromne pa zanje vendar pomembne gospodarske stike s temi državami.

Spričo tega je moralna obsodba edino, kar ostaja konferenci v Adis Abebi. toda na tehtnici stvarnosti je morala za žalost dokaj lažja od dolarjev.

Z. Č.

DŽUMHUR **SINAJSKA DVOJČKA**

»Politika«, Beograd

NASA išče varčnega šefa

Bo Borman nasledil Paina — Drugi kandidat je dr. Low — Nixonu ugaja »Bormanov slog« — Novi šef bo moral z manj denarja več napraviti

POSEBNI TANJUGOV DOPIS

HOUSTON, 31. avgusta. Bivšega astronavta Franka Bormana, poveljnika vesoljske ladje »Apollo 8«, ki je prvi obkrožil Luno, čedalje pogosteje omenjajo kot bodočega načelnika ameriške vesoljske agencije NASA, potem ko se bo dosedanji načelnik Thomas Paine umaknil. Dr. Paine se bo vrnil v družbo, v kateri je delal, preden je prišel k NASA. Pod njegovim vodstvom je vesoljska agencija opravila vrsto enkratnih poskusov, največji uspeh pa je dosegla s pristankom prvih ljudi na Luni julija lani.

Predstavniki NASA sicer še vedno pravijo, da še ni odločeno, kdo bo naslednik Thomasa Paina. Toda kot običajno v takšnih primerih se je tudi tokrat začela »igra z ugibanjem«, v kateri omenjajo bivšega astronavta Bormana kot najresnejšega kandidata, predvsem zaradi njegovih prijateljskih odnosov s predsednikom Nixonom.

Dvainštiridesetletni Borman je zapustil NASA v začetku julija letos in je odtlej predsednik letalske družbe »Eastern Airlines«.

Painov naslednik bo takoj na začetku trčil na probleme, ki so manj spektakulauni od osvajanja Lune, so pa vsekakor težavnejši. Njegova glavna naloga bo, da ohrani sedanji tempo dela v NASA, to pa s precej manjšim proračunom.

Poleg Franka Bormana omenjajo kot resnega kandidata za bodočega načelnika NASA tudi sedanjega Painovega namestnika, 44-letnega dr. Georga Lowa. V primeru, da predsednik Nixon ne bi imenoval novega načelnika vesoljske agencije do 15. septembra, bi ta položaj avtomatično prevzel dr. Low.

Bivši vesoljec Frank Borman se je zbližal s predsednikom Nixonom ob poletu »Apolla 1«, ko je predsedniku osebno pojasnjeval, kako deluje aparatura na vesoljski ladji in kako z njo upravljajo vesoljci. V tej vlogi je Borman nastopil tudi med zgodovinskim pristankom »Apolla 11« na Luni. Predsednik Nixon je potem zaupal bivšemu astronavtu tudi nekaj zelo kočljivih, zgolj političnih nalog, kot na primer pogajanja s predstavniki DR Vietnama o zboljšanju položaja ameriških vojnih ujetnikov v tej deželi.

V krogih, ki so blizu predsedniku Nixonu, pravijo, da je na predsednika ZDA »napravil močan vtis Bormanov slog«, ki je zelo prišel do veljave med Bormanovim obiskom v Sovjetski zvezi. Ta odlični astronavt z lastnostmi diplomata si je pridobil naklonjenost svojih gostiteljev, ki so mu bolj kot kateremukoli dotedanjemu obiskovalcu dali priložnost, da se seznani s sovjetskimi dosežki v vesoljski znanosti.

Ko so med poletom »Apolla 11« v Sovjetski zvezi izstrelili proti Luni vesoljsko plovilo brez človeške posadke, je bila Bormanu zaupana naloga, da v neposrednih telefonskih pogovorih z najvišjimi predstavniki sovjetske akademije znanosti pozve za najvažnejše koordinate sovjetske vesoljske sonde, ker so se bali, da bo morda motila zgodovinski polet Neila Armstronga in njegovih tovarišev.

Toda zdi se, da je veliko ljudi v NASA bolj za to, da bi njihov novi načelnik postal dr. George Low. Pravijo, da je republikanski senator James Fulton, največji zagovornik vesoljskega programa v kongresu, nedavno poslal predsedniku Nixonu pismo, v katerem zahteva, da za načelnika vesoljske agencije imenuje dr. Lowa. Dr. Low je v širši javnosti sicer manj znan, v vesoljski agenciji pa je zelo priljubljen. V 21 letih, kolikor jih je prebil v NASA, je bil dr. Low na številnih odgovornih položajih, tako da si je nabral dragocene izkušnje. Preden je ta ugledni znanstvenik avstrijskega porekla prišel v glavni center v Washingtonu, je bil namestnik direktorja centra za vesoljske polete človeških posadk v Houstonu.

Dr. George Low se je priselil v ZDA skupaj s starši še kot otrok. Doktoriral je iz aeronavtične tehnike. Tisti, ki bolje poznajo tega 44-letnega znanstvenika pravijo, da ga odlikuje »skromna, a bleščeča logika, da govori odkrito in nastopa pošteno in da ne mara nepotrebne popularizacije«.

Čisto drugačen po temperamentu je slavni Werner von Braun, fizik in vesoljski vizionar, ki ga omenjajo kot tretjega najresnejšega kandidata za naslednika dr. Thomasa Paina.

Ta 54-letni znanstvenik nemškega porekla dela trenutno v washingtonskem centru NASA za planiranje bodočih poletov. Širša javnost pozna von Brauna kot prvega »arhitekta ameriških vesoljskih uspehov«. Toda von Braun vendarle nima toliko šans, ker še ni prišlo v pozabo, da je sodeloval pri izdelovanju Hitlerjevega »tajnega orožja« — raket V-2, ki so ob koncu druge svetovne vojne neusmiljeno deževale na London. Med znanstveniki in politiki, ki so poučeni o problemih NASA, je slišati tudi mnenje, da predsednik Nixon ne bi maral za šefa vesoljske agencije imenovati takšnega »bojevitega vesoljskega ekspanzionista«, kot je von Braun, prav zdaj, ko želijo ZDA nadaljevati svoje vesoljske uspehe v sodelovanju z drugimi državami.

Poleg teh treh kandidatov bi prišel v poštev za novega načelnika NASA tudi sedanji minister za letalstvo Robert Seamans. Ta je bil namestnik načelnika NASA, ko je to funkcijo opravljal James Webb, predhodnik dr. Thomasa Paina.

Trezni opazovalci tudi ne izključujejo možnosti, da bi predsednik Nixon ne glede na vsa ugibanja javnosti imenoval na ta visoki položaj koga od zdaj še neznanih poslovnih ljudi, pristaša republikancev, v nagrado za zvestobo in pristojnost do stranke in Nixona osebno.

Nixonova retuša

Odpoveduje se predlogu o sovjetsko-ameriških mirovnih silah, ki sta ga obrazložila njegova sodelavca

SAN CLEMENTE, 31. avgusta. Ameriški predsednik Richard Nixon se je ogradil od predloga, ki sta ga natančno pred tednom dni objavila njegova tesna sodelavca, o ustanovitvi skupnih ameriškosovjetskih sil na Srednjem vzhodu v primeru prekinitve izraelsko-arabskega spopada. V intervjuju za ameriško TV mrežo Columbia Brodcasting Corporation je Nixon dejal:

»Ta trenutek nočem tega komentirati. Dvomim, da bi kakršenkoli predlog te vrste, pa čeprav bi bil dobronameren, koristil v trenutku, ko se je začela Jarringova misija. Zdaj velja prekinitev ognja. Imamo vsaj začetek možnih pogovorov. Prav zato se mi zdi, da nastopati v imenu vlade ali drugače, s takšnimi ali drugačnimi priporočili, o poti, po kateri naj bi hodili, ko še nimamo na razpolago vseh dejstev, v tem trenutku ni posebno koristno. Potemtakem ne želim o tem karkoli reči.«

Tokio demantira

TOKIO, 31. avgusta (UPI) — Japonsko zunanje ministrstvo je zavrnilo včerajšnje poročilo agencije Kjodo, da bo Japonska zboljšala svoje odnose s Hanoiem, prizadevajoč si prispevati k zagotovitvi miru v Indokini, češ da je to »špekulacija«. Agencija Kjodo je poročala, sklicujoč se na vire iz japonskega ministrstva, da bo vlada v Tokiu tudi razmislila o možnostih za gospodarsko pomoč DR Vietnamu. Predstavnik tega ministrstva pa je danes izjavil za agencijo UPI: »Menimo, da je to (poročilo) zgolj špekulacija«. Rekel je, da japonska vlada ne misli poslati nikogar v Hanoi z namenom, da bi zboljšala odnose s Severnim Vietnamom. Pač pa ne nasprotuje kakršnimkoli »neuradnim stikom« med Japonsko in Severnim Vietnamom.

Agencija Reuter je označila izjavo kot umik, France Presse pa je mnenja, da je Nixon ovrgel idejo, ki sta jo prejšnji ponedeljek objavila njegova sodelavca.

Nixon je poudarjeno opozoril, da ni pretirani optimist glede možnosti za končno rešitev srednjevzhodne krize, saj je dejal, da obstajajo mnoge težave. »Vendar pa menim, da smo napredovali, ker navsezadnje le velja prekinitev ognja. Vse dotlej, dokler bo tako, je boljše, kot je bilo prej. To je vse, kar lahko rečem.«

Na vprašanje, kaj misli, ali bi krizo lahko rešili brez štirih velikih sil, je Nixon odgovoril: »Ne bom se spuščal v špekulacijo o tem. Štiri velike sile so pokazale voljo, da pomagajo. Pustimo stvari tam, kjer so.«

V zvezi s položajem v Indokini je Nixon dejal, da ničesar ne pričakuje od vrnitve glavnega predstavnika severnovietnamske delegacije Xuana Thuya v Pariz. Dodal pa je, da so ZDA pripravljene »razširiti razprave o novih pobudah«. Nixon je potrdil, da nasprotuje zahtevam v senatu o določitvi datuma za umik ameriških sil iz Vietnama.

ZSSR v Iraku

BAGDAD, 31. avgusta — Iraška nacionalna naftna družba (INOC) je sklenila s sovjetskim podjetjem »Tehnoeksport« sporazum v vrednosti 12 milijonov iraških dinarjev (13,8 funtov šterlingov) o razvoju in izkoriščanju naftnih polj pri Rumeili v južnem Iraku. Kakor poroča iraška časopisna agencija (Ina), je to ena največjih pogodb, ki sta jih sklenili Irak in Sovjetska zveza na podlagi sporazuma o gospodarskem in tehničnem sodelovanju, podpisanem julija lani. Z ureditvijo sistema naftovodov in montiranjem opreme bodo končali 1972. leta, ko naj bi se že začel izvoz kakih 5 milijonov ton surove nafte v Sovjetsko zvezo. Pozneje bi lahko to količino povečali na 18 milijonov ton.

„Poljski avgust“

Ob obletnici nemškega napada se bo letos Poljska oddolžila vsem žrtvam za svobodo, ne glede na to, kje so padle

VARŠAVA, avgusta. Obletnico napada na Poljsko in hkrati začetek druge svetovne vojne bodo obeležili to pot v Gdansku, mestu, ki ga je Wehrmacht najprej napadel ob zori 1. septembra leta 1939.

Z versajsko razdelitvijo Evrope, dvajset let prej je imela Poljska prek Gdanska in njegovega ozkega hodnika edini izhod na Baltik in zvezo z drugimi morji in oceani. To majhno »okno v svet« so vandalsko zaprli že prve ure vojne, ki je kmalu zajela ves svet. Tri tedne kasneje je Poljska že četrtič v svoji dolgi zgodovini znova nehala obstajati. Prav zato ima obeležitev teh dni za to državo večkratni simbolični pomen.

Vojna v Evropi je trajala najdlje v tej državi — začela se je z napadom nanjo in končala tako rekoč takoj potem, ko je bil Wehrmacht pregnan prek starih in novih meja Poljske. Približno šest milijonov prebivalcev Poljske je izgubilo življenje, bodisi doma, na drugih evropskih frontah ali pa v koncentracijskih taboriščih.

Načrt o biološkem uničenju poljskega ljudstva so uresničevali šest dolgih vojnih let. Hkrati pa je moči reči, da je Poljska edina evropska država, ki ni imela kolaboracionistov. Medtem ko je v državi potekal boj za obstanek, se je več deset tisoč poljskih vojakov, ki so pobegnili čez Romunijo in Jugoslavijo, borilo na evropskih in afriških frontah.

To leto je značilno tudi po tem da so prvič dali enako priznanje vsem padlim Poljakom — borcem pod Monte Cassinom, v Normandiji, pri Alameinu kot tudi tistim, ki so izgubili življenja na vzhodni fronti, v Berlinu, na varšavskih barikadah in drugih domačih bojiščih.

Povojni »poljski pejsaže je bil strahoten: mnogo mest je bilo porušenih do 90 odstotkov. Tovarne so bile porušene, vasi požgane, ceste neprevozne. V nobeni evropski državi ni bilo takšne »selitve naroda« kot na Poljskem. Računajo, da je približno 22 milijonov ljudi menjalo dom, ko so se selili z zahoda na vzhod, z vzhoda na zahod s severa na jug in z juga na sever. To je samo za 10 milijonov manj ljudi, kot ima Poljska danes prebivalcev.

Ni nobenega dvoma, da bo imela tudi proslava v Gdansku kot vse druge, ki jih bodo priredili v tem letu, obeležje dokončne vrnitve zahodnih in severnih ozemelj Poljski. To bo vsekakor prva povojna obletnica, ko bodo lahko rekli, da je Poljska po skoraj desetih stoletjih znova prišla na Odro in Niso, na meje kralja Pjasta. Morda je preostalo samo še nekaj dni, ko bo z neposrednim sporazumom med Varšavo in Bonnom tudi formalno - pravno uresničena zgodovinska težnja poljskega naroda. V poljskih mejah se bo na podlagi mednarodnih sporazumov znašlo ozemlje na zahodu in severu države, na katerega odpade tretjina nacionalnega ozemlja četrtina prebivalstva in četrtina industrijske proizvodnje na Poljskem.

Avgust je letos tako rekoč mesec poljske zgodovine.

Prve dni avgusta leta 1944 je izbruhnila varšavska vstaja, ki se je po trinajstdesetih dneh bojev končala tragično. Petnajstega avgusta je tisk s številnimi članki spominil bralce na petdesetletnico »čudeža nad Visloc, to je na preobrat v vojni med mlado Sovjetsko Rusijo in Poljsko maršala Pilsudskega Te dni se je končalo pet desetletij od plebiscita v vzhodni Pruski, ki jo je Poljska — edina evropska država, ki je bila v tistem času brez natančnih mej — izgubila, ker je bila preveč zavzeta z načrti o uničenju oktobrske revolucije.

Konec avgusta leta 1939 je Ribbentrop preletel Poljsko na poti v Moskvo, kjer je podpisal sporazum z Molotovom. Komaj je odbila polnoč zadnjega avgusta istega leta, je Nemčija napadla Poljsko in začel se je šestletni vojni pokol. Prvega avgusta leta 1945 je »velika trojica« dosegla sporazum o poljsko-nemških mejah. Sredi tega meseca letos je bil v Moskvi podpisan sporazum, ki priznava zahodne in severne meje Poljske. Vse to so datumi, ki so jih na Poljskem zaznamovali z jasno poslanico da se je treba iz zgodovine nekaj naučiti, če država želi varno prihodnost.

M. DJUKIC

SEPTEMBER 1939. Poljska konjenica gre v samomorilski napad proti nemškim tankom

Kam se bo usedel Ford

Bordeaux in Charleville se potegujeta za njegove (bodoče) tovarne ali J. J. S. S. kontra predsedniku vlade

OD NASEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, konec avgusta. Bilo je med tiskovno konferenco bordojskega župana v salonu magistrata v Bordeauxu. In župan ni nihče drug, kot sam predsednik vlade Jacques Chaban-Delmas. Do nedavna je bil Chaban-Delmas tudi poslanec tega okrožja; natančneje bil je sicer izvoljen, a se je pozneje, ko je postal predsednik vlade, tej funkciji odpovedal v prid svojemu namestniku J. Chabratu. Ker pa je le-ta pred nekaj tedni umrl, bodo 20. septembra v Bordeauxu za ta mandat nadomestne parlamentarne volitve.

Chaban-Delmas do takrat sicer uradno še ni povedal, da znova kandidira. V razliko od razboritega ministrskega tovariša Michela Debréja, ki je z daljnega Réuniona sporočil, češ, da je »politika boj in da razume Chabanovo voljo po ponovni zmagi«, je nekdanji de Gaullov »arhitekt« pokrajinske reforme, bivši minister Jean Marcel Jeanneney premieru odsvetoval, da bi se spuščal v tveganje na lokalnem področju. Toda čeravno je na tiskovni konferenci Chaban-Delmas menil, da ne bo govoril o politiki, ampak le o perečih vprašanjih svojega kraja, je bilo očitno, da je prav s to konferenco že začel predvolilno kampanjo. Na mizo je vrgel svojo najnovejšo in najmočnejšo karto: Forda v Bordeauxu.

»S tem, da bomo odprli 30.000 novih delovnih mest v vseh sektorjih, se bo spremenila usoda 100.000 oseb v našem naselju«, je pribil premier kot župan in hkrati računal na te glasove tudi kot poslanec. Bordeaux je namreč s svojo okolico lepo mesto, ki slovi zlasti po svojem vinu, bordojcu, toda prebivalstvo, ki vse bolj narašča, zaradi zaostale industrializacije nima dovolj dela in zaslužka. Ko je Chaban Delmas, oblečen v temno modro obleko s črno kravato, tako govoril pred novinarji in televizijskimi snemalci o tem, da bo ameriški Ford začel še letos graditi v Bordeauxu veliko tovarno na površini 120 ha za 15.000 delavcev, in da se bodo tod naselile tudi nekatere druge nove industrije (zlasti ameriška elektronska T. R. W. iz Clevelanda s kapitalom od 2 do 3 milijone dolarjev), je v dvorano nepričakovano prišel njegov nasprotnik, generalni sekretar radikalne stranke in novi poslanec iz Nancyja, Jean Jacques Servan Schreiber. Ker so premiera slepile televizijske luči, v prvem hipu ni niti videl, kdo je bil moški, ki se je, obrnjen s hrbtom, tik pred njegovo mizo sklonil pod kamerami in nato skupno z županom ardenskega mesta Charleville, ki ga je vlekel za rokav, sedel v zadnjo vrsto novinarskih sedežev.

Čeprav se je pozneje sploh izkazalo, da je J. J. S. S. pisal Chabanu-Delmasu pismo, v katerem je napovedal svoj nenadni prihod, ki ga pa premier ni dobil pravočasno v roke, županski premier za mizo ni bil niti toliko presenečen, kot novinarji sami, in ko se je J. J. S. S. dvignil z »novinarskim« vprašanjem, je bil v hipu deležen vse pozornosti iz mikrofonov in kamer, kar je bil tudi njegov namen.

Servan-Schreiber je v ustrezni tribunski intonaciji predsednika za mizo vprašal, kako to, da bo Ford postavil svojo novo tovarno zdaj v Bordeauxu, ko je pa vendar sam Henri Ford II. s svojimi štirimi direktorji še nedavno v Detroitu, njemu J. J. Servanu Schreiberju obljubil, da bo ta odrešilna tovarna prišla v ardensko mesto Charleville, oziroma, da vsaj končna odločitev o tem ne bo padla pred novembrom. »Odkod v zadnjih treh dneh ta nepričakovani preobrat«, je dramatično povzdignil svojo interpelacijo J. J. S. S. in hkrati, čeravno je prišel v Bordeaux že zvečer, svojo misijo ustrezno napel, češ: »Prihajam, ker so me ponoči ljudje iz Ardennov klicali na pomoč ...«

Z vrsto kavalirsko ostrih besed sta načela javni dvoboj Chaban-Delmas, ki se je počutil doma v svojem fevdu, in Servan-Schreiber, ki ga nekateri že imenujejo »lorenskega kneza«, pri čemer je premier ošvrknil Servan-Schreiberja, češ, da je »nasršeni novinar«, kar mu je le-ta vrnil s tem, da je on »nasršeni premier«.

Da je Chaban-Delmas iz stvarnih ali zgolj osebnih razlogov res priznal svojemu političnemu nasprotniku njegovo dolgotrajno publicistično vodstvo »Expressa« kot legitimacijo za novinarsko konferenco, se je pokazalo tudi v tem, ko ni pustil govoriti charlevvilskemu županu — socialističnemu poslancu Andréju Lébonu, ki je bil sicer najbolj neposredno prizadet zaradi Fordove afere.

Ob koncu, ko je Chaban-Delmas, ne najbolje razpoložen, pa tudi ne z najtrdnejšimi argumenti, konferenco zaključil, češ da se mu mudi na vladno sejo v Pariz, se je predsedniške mize polastil sam J. J. Servan-Schreiber in improvizirano nadaljeval sestanek s svojo tiskovno konferenco, med katero je vsaj kratko prišel do besede tudi ardenski župan, ki je med drugim pribil, da je to težak udarec za njihovo zaostalo pokrajino, ki je trdno računala s Fordovo industrijo.

»Čaša je polna in zdi se mi, da smo pred vrati težkih incidentov, ko se bo jeseni spet začelo delo ...« »Nesramnost«, »Nedostojnost«, so vpili nekateri bordojski občinski možje in ženske; policisti sami niso vedeli, kaj bi v nerodni situaciji storili, in ko je na nek mediklic »To je mestna hiša, izginite«, J. J. S. S. zelo napredno zinil »To je hiša ljudstva« mu je spet tretji zabrusil: »Da, toda bordojskega ljudstva«. »Ker je prišel v našo hišo, sem predvsem smatral, da je J. J. S. S. moj gost, in na vas novinarjih je, da presodite, če se je tako obnašal«, je že prileta suho komentiral sencacionalni tingeltangel v svojem magistratu premier Chaban-Delmas, ne da bi sicer karkoli posebej hudega rekel o svojem nasprotniku.

Tudi pozneje, na popoldanski seji vlade v Parizu baje niso vsaj uradno ničesar razpravljali o bordojskem incidentu in volitvah. »Za vlado bo važen le volilni rezultat, ki ga bo sporočil notranji minister« je komentiral glasnik vlade Léo Hamon.

BOGDAN POGAČNIK

Tri čilske dileme

Bodo predsedniške volitve prinesle stabilnost najdaljši deželi na svetu

SANTIAGO, 31. avgusta — Približno 3 in pol milijona Čilencev bo 4. septembra odločilo, kdo bo vodil državo v prihodnjih sedmih letih, kolikor traja predsedniški mandat. Izvolitev novega voditelja države je zelo negotova. Čile je pred resnično dilemo, morda celo pred nevarnimi skušnjavami.

Obstajajo praktično tri možnosti: prva, glasovati za Radomira Tomicha, bi pomenilo nadaljevati vladanje krščanskih demokratov; drugič, zmaga socialista Salvadorja Allendeja bi pomenila, da bi na oblast prvič prišle leve sile, in tretjič, morebitna zmaga Jorgea Alessandria bi označila vrnitev desnice. To so trije predsedniški kandidati. Možnosti so enake, lahko pa se zgodi, da noben ne bo dobil absolutne večine. V tem primeru bo o novem predsedniku odločalo 150 poslancev in 50 senatorjev kongresa, in sicer med tistima dvema kandidatoma, ki bosta dobila največ glasov. Zasedanje kongresa je sklicano za 24. oktober.

Radomir Tomich je prvič predsedniški kandidat. Po poklicu je odvetnik, profesor in novinar. V 58. letu življenja obljublja nadaljevanje oblasti krščanskih demokratov, ki so prvič zmagali na predsedniških volitvah leta 1963 pod vodstvom Eduarda Freia. Tomich bi nadaljeval njegovo politiko, saj obljublja pospešitev družbenih reform z geslom »Revolucija v svobodi«.

Salvador Allende v 62. letu življenja četrtič kandidira na predsedniških volitvah. Zmeraj je bil blizu cilja, nikoli pa ni prišel do njega. Zdaj ga podpira gibanje »narodne enotnosti«, v katerem so socialisti, komunisti, radikali in še štiri majhne leve stranke.

V programu obljublja temeljite družbene, politične in gospodarske reforme, kot je nacionalizacija rudnikov, bank in prometa. V predvolilni kampanji se je za korak umaknil, ker ne obljublja kot prej, ustanovitev »marksistične države«. Reuter poroča, da je Allende izjavil, da se »država ne more hitro spremeniti iz kapitalizma v socializem. Potrebno je prehodno obdobje.«

Jorge Alessandri skuša v 74. letu življenja drugič postati voditelj države. Na oblasti je bil od leta 1957 do 1964. Imajo ga za politično neodvisnega, podpira pa ga »nacionalna stranka«, ki je v bistvu zveza vseh desničarskih sil. Ustanovljena je bila po njihovem porazu na volitvah pred sedmimi leti, ko je zmagal Frei.

Osnovno geslo Alessandrija je »red in zakon«. Krščanske demokrate dolži, da spravljajo deželo v zmedo in morda v diktaturo, že prej pa se je izrekel kot nasprotnik vsake oblike komunizma. Med volilci je priljubljen, ker mu je s politiko varčevanja uspelo zagotoviti normalni razvoj države med njegovim prvim predsedniškim mandatom.

Čeprav so do volitev ostali samo trije dnevi, je še zmeraj povsem negotovo, kako bodo odločali zelo svojeglavi čilenski volivci.

Vprašanje študentov ob obisku Mobutuja

LJUBLJANA, 31. avg. — Mednarodni odbor skupnosti študentov ljubljanskih visokošolskih zavodov je v petek poslal pismo državnemu sekretariatu za zunanje zadeve v zvezi z obiskom predsednika Konga (Kinshasa) Mobutuja v Jugoslaviji. S pismom so seznanili tudi komisijo za zunanjepolitična vprašanja skupščine SRS.

V pismu študentje pravijo, da so presenečeni, da prihaja v Jugoslavijo na obisk kot gost predsednika republike predsednik Konga Mobutu. Pravijo, da je od tragičnih dogodkov v Kongu, ob katerih je izgubil življenje tedanji predsednik Patrice Lumumba in ki so pomagali generalu Mobutuju do njegovega sedanjega političnega položaja, preteklo sicer že nekaj časa »toda zdi se nam, da ključ odmaknjenosti, tedanje politične krize v Kongu ni mogočeločiti od sedanjih oblastnikov. Ne verjamemo, da lahko človek, ki smo ga še pred devetimi leti v Jugoslaviji označevali kot ‚uzurpatorja, plačanca in eksponenta belgijskih kolonialistov', danes predstavlja demokratičnejši Kongo kot je bil tisti, proti kateremu smo tako ogorčeno protestirali leta 1961.

Študentje izrekajo mnenje, da je obisk predsednika Mobutuja neprijetna zmota jugoslovanske diplomacije. Prepričani so, da v naši družbi tudi mednarodna politika ne more ostati brez pojasnila, zato pričakujejo, da jih bodo obvestili, kakšni nagibi so vodili predsednika republike in sekretariat za zunanje zadeve, da sta povabila generala Mobutuja na uradni obisk.

Novice

LJUBLJANA: Matjaž Klopčič povabljen v Locarno — V tem švicarskem mestu bo letos od 24. septembra do 4. oktobra 23. mednarodni filmski festival, na katerem bodo pokazali dela avtorjev, ki se odlikujejo po pogumni izbiri teme, estetskih kvalitetah itd. VIBA film tudi letos sodeluje na tem festivalu. Po zadnjem sporočilu sta bila v uradni program sprejeta oba njena kratka filma, najnovejše delo Rajka Ranfla — Monstrum ter na beograjskem festivalu nagrajen film Jožeta Pogačnika — Ko sem še majhen bil... Član festivalske žirije bo tudi slovenski režiser Matjaž Klopčič.

LJUBLJANA: »Maškarada« je startala — Celovečerni film Boštjana Hladnika »Maškarada«, ki ga bosta v koprodukciji posnela VIBA film in zagrebški Kinematografi, je startal 20. avgusta, končali pa ga bodo v 28 dneh. Film bodo snemali v Ljubljani, nekaj dni pa tudi na otoku Krku.

KRANJ: Premiera »Zlatih fantov« — Na letošnjem festivalu športnih in turističnih filmov v Kranju, ki bo že tretjič v času od 8. do 13. septembra pod pokroviteljstvom Združenega podjetja »ISKRA«, bo ljubljansko podjetje VIBA film sodelovalo s štirimi kratkimi filmi. V kategoriji turističnih filmov so prijavili barvni film Janeza Kavčiča »Obiščite Slovenijo«, ki bo odprl letošnji festival, ter barvni film Franceta Kosmača »Klio v Ptuju«. V kategoriji **športnih filmov je VIBA poleg kratkega** filma o Ivu Danevu »Kviški«, prijavila tudi drugi Pogačnikov košarkarski film »Zlati fantje«. Filmska grupa Hala Tivoli, ki deluje v okviru VIBA filma, je ta film posnela v času letošnjega VI. svetovnega košarkarskega prvenstva v Ljubljani. Film bo gotov te dni in prvič ga bodo javno predvajali na festivalu v Kranju.

MARIBOR: **tudi letos slovenski gledališki teden** — Slovenska poklicna gledališča se bodo v tednu od 16. do 22. znova sestala v Mariboru in prikazala vsako po eno svoje najbolj uspešno delo iz pretekle sezone. Novost letošnjega slovenskega gledališkega tedna bo podelitev nagrad najboljšim igralcem oziroma igralkam. V ta namen bo ustanovljen sklad Ignacija Borštnika, ki ga bo upravljal poseben odbor s predsednikom SAZU Josipom Vidmarjem na čelu. V odboru bodo še Rapa Šuklje, France Vurnik in France Forstnerič.

MARIBOR: **Drama začenja sezono** — Letošnjo sezono mariborske Drame bo odprl njen Mladinski oder 11. septembra bo otvoritvena predstava mladinske igre Danila Gorinška »Rdeča kapica«. Režiral bo Branko Gombač. Naslednjega dne, 12. septembra, bo Drama gostovala z Šuster-Drabosnjak-Hartmanovim »Izgubljenim sinom« (to je bilo zadnje delo pretekle sezone — režija Slavko Jan) v Kostanjevici na Krki. Na Velikem odru pa bo letošnja prva premiera 9. oktobra. Uprizorili bodo Büchnerjevo »Dantonovo smrt«.

MARIBOR: **moški pevski zbor Slava Klavora pojde v inozemstvo** — Zbor se že zdaj pripravlja na veliko turnejo, ki je predvidena v prihodnjem letu. Pod vodstvom prof. Jožeta Gregorca bo okoli 50 članov tega našega zbora potovalo v Luxemburg, Belgijo in Francijo, potem pa še v Bonn in Frankfurt v Zah. Nemčijo. Še v letošnjem letu pa čaka zbor še nastop v avstrijski Lipnici, kjer bodo peli na proslavi 1000-letnice tega mesta, doma pa nastopa v Domu JLA ter na republiškem tekmovanju zborov v Mariboru.

RAVNE NA KOROŠKEM: **Tretja številka Koroškega Fužinarja** — Glasilo Mežiške doline, Koroški Fužinar, ki izhaja že 20. leto ,prinaša v svoji tretji letošnji številki sestavek, posvečen 350-letnici železarstva v Mežiški dolini, poročilo o delu gospodarskih organizacij občine Ravne v letu 1970, o 50-letnici koroškega plebiscita, potopis Grega Klančnika iz Japonske, o 25-letnici gimnazije na Ravnah, poročilo gimnazije za preteklo šolsko leto, vodnik po delavskem muzeju na Ravnah, prispevek Kako so na Lešah kopali premog, ponatis sestavka dr. Franca Kotnika Prerez koroškega slovenskega slovstva ter druge prispevke.

MURSKA SOBOTA: **pesniška zbirka v samozaložbi** — Mladi, komaj 19-letni Štefan Flisar-Sandi iz Moravec, bo izdal v kratkem svojo prvo pesniško zbirko »Šopek ovenelega cvetja« v samozaložbi. Zbirka bo izšla v 600 izvodih, tiskal jo bo zasebni tiskar Tone Ružič v Murski Soboti.

BANJALUKA: **pred novim šolskim letom** — Približno 5000 učencev v banjaluški občini, to je sedmina vseh učenecev, bo v novem šolskem letu hodilo v šole, ki bodo še vedno v barakah, vagonih ali avtobusih. O tem je na posebnem sestanku govoril podpredsednik občine Tomislav Javor, ki je med drugim tudi povedal, da bodo nekatere šole začele pouk šele sredi septembra ali celo oktobra ali novembra. Nova šolska poslopja bo za bližnje šolsko leto dobilo osem šolskih kolektivov, v nepoškodovanhi zgradbah bo delovalo 65 šol, v tujih poslopjih pa bo gostovalo 11 izobraževalnih zavodov.

NIŠ: **možnosti za postdiplomski študij** — Poleg pravne, ekonomske in tehnične fakultete bo jeseni uvedla možnost študija na tretji stopnji tudi medicinska fakulteta v Vrščcu. Magisterski študij so narekovale potrebe po kadrih na Univerzi in nekatere zdravstvene institucije. Da bi bil postdiplomski študij kar se da uspešen, je medicinska fakulteta opremila svoje laboratorije z najmodernejšimi napravami, med njimi tudi elektronski mikroskop. Formiranje »tretje stopnje« na niški univerzi je s 600 tisoč dinarji omogočil Zvezni sveL za znanstveno delo in sklad republiške skupnosti za znanstveno raziskovalno delo.

DUBROVNIK: **manifestacija jugoslovanske kulture** — S predstavami londonskega »gledališča stroj« v Lazaretu in s koncertom simfoničnega orkestra madžarske radiotelevizije na Držićevi poljani so se končale letošnje enajstindvajsete dubrovniške poletne igre. V 47 dneh je bilo 111 prireditev, ki jih je obiskalo 93.090 gledalcev. V festivalski upravi že razmišljajo o prihodnjih poletnih igrah, ki bodo, kakor tudi letos, od 10. julija do 25. avgusta. Festival si je pridobil pomembno mesto v kulturnem življenju Dubrovnika, poseben pomen pa ima seveda tudi pri kvalitativnem dvigu jugoslovanskih turističnih ponudb, saj predstavlja zanimiv prerez skozi dogajanje v jugoslovanski kulturi.

MANNHEIM: **Dva ibina filma na festivalu v Mannheimu** — Ljubljansko podjetje VIBA film je za letošnji XIX. mednarodni filmski teden v Mannheimu v ZR Nemčiji, ki bo od 5. do 10. oktobra, prijavilo dva kratka filma. Prvi je igrani film v barvah Monstrum, ki ga je realiziral Rajko Ranfl, drugi pa je eksperimentalni črnobeli film Naška Križnarja — Projekt kamera.

Pri učbenikih malo novega

Založbe in knjigarne so se na začetku šolskega leta kar dobro pripravile

Že skoraj po tradiciji lahko rečemo, da so knjigarne tudi letos dobro ,založene z učbeniki za osnovne šole in gimnazije, malo slabše pa za strokovne šole. Za osnovne šole imajo pripravljeno takorekoč kompletno zbirko učbenikov, in kar je za starše precej razveseljivo pri tem, je tudi to, da je novosti malo. Učence torej čakajo predvsem učbeniki, ki so bili tudi že doslej v rabi. Podobno je tudi glede učbenikov za gimnazije. Učbeniki za strokovno šolstvo pa so z raznih vidikov obsežen in zapleten problem, zato se v današnji kratki informaciji vanj posebej ne spuščamo.

Obiskali smo založbi, ki tiskata večino učnih knjig za potrebe slovenskih šol. to je Državno založbo Slovenije in Mladinsko knjigo. Urednika šolskih izdaj sta med drugim povedala tele zanimivosti z letošnejga šolskega knjižnega trga:

WENCESLAV WINKLER, DZS: V glavnem pri naši založbi ne bomo izdali večjega števila novih šolskih knjig, pač pa gre le za ponatise. Za osmi razred bosta izšli nova angleška vadnica in organska kemija. Obe sta še v tisku. Te dni sta izšli Matematika za 4. razred gimnazije (Križanič) in zbirka matematičnih vaj za I. in II. razred gimnazije. (Stalec). Izšel bo tudi ponatis stare Bajčeve slovnice. Za 3. razred gimnazije bo verjetno v kratkem izšla nova Zgodovina. Novost je tudi zemljepisna čitanka — vaje za 6. razred ter vaje iz fizike in kemije za 3. gimnazijo. V teh dneh bo izšla tudi zbirka sociioloških razprav, in sicer kot pomožni učbenik za pouk sociologije.

Vse druge knjige, za katere sicer skrbi ta založba, bodo ostale iste kot prejšnjo leto.

BOGOMIL GERLANC, MK: Pri izdajah MK prihajajo v poštev nove knjige in ponatisi že veljavnih učbenikov za osnovne in srednje šole. Glete osnovnih šol smo do danes pripravili že skoraj vse knjige-učbenike. V ponatisu z novimi slikami je še Razvojni nauk (biologija) za 8. razred in matematika z novim dodatkom vaj za 7. razred. Izšla bo prva knjiga za pouk spoznavanja narave in večletnih preizkušenj priredil družbe; učbenik je na temelju večletnih preizkušenj priredil Ivan Bizjak in mu dal naslov »Svet pred domačim pragom«.

Založba je za osnovne šole oskrbela tudi dopolnitev zbirke obveznega branja.

Tudi za srednje šole so oskrbeli vse ponatise. Med temi bo tudi Svetovna književnost. vendar v novi priredbi urednika Janka Kosa, in sicer samo v eni knjigi. Prvič bodo srednje šole dobile tudi sodoben učbenik za nemški jezik, ki ga je pripravil prof. Valter Braz. Nekoliko kasneje bodo izšle nemške vadnice še za vse ostale razrede srednjih šol. Žal pa letos še ne bo izšel učbenik za pouk geografije (regionalna geografija — Evropa) za druge razrede srednjih šol. Izšel bo ponatis Besedne umetnosti in dopolnjena izdaja Strojepisa.

V zbirki Pomožni učbeniki in priročniki bo že 1. septembra izšla nova izdaja priročnika Logaritemske tablice (»Vega«) z nalogami, ki jih je pripravil Stanko Uršič.

Z. VIDIC

Muzej sodobne umetnosti

Muzej sodobne umetnosti v Skopju, projektirali so ga trije poljski arhitekti, bo predvidoma odprt 13. novembra, na dan osvoboditve glavnega mesta Makedonije. Gradbena dela so v glavnem že končana. Muzej sodobne umetnosti v Skopju bo imel 2500 kv. metrov razstavne površine, medtem ko bo okoli 160 kv. metrov namenjenih za delavnice, knjižnico in upravne prostore.

MODERNA GALERIJA VABI SOLE — Razstava del Riharda Jakopiča v Moderni galeriji bo odprta do 20. septembra. V galeriji pričakujejo, da si jo bo do tega datuma ogledalo čim več šol, saj nudi razstava del mojstra slovenskega impresionizma pogled v snovanje enega največjih slovenskih slikarjev. Na sliki: Rihard Jakopič — Sestrici.

Križanke

Zanimivi baletni gostje iz Londona

V sredo zvečer (26. avgusta) je bil v Križankah zadnji baletni nastop na letošnjih XVIII. poletnih kulturnih prireditvah. Predstavila se nam je mlada plesna skupina »The London Contemporary Dance Theatre«. Prišla je gostovat po uspešni sezoni doma, ko so ji kritiki priznali mesto med profesionalnimi modernimi plesnimi skupinami.

Skupina obstaja šele nekaj let in se je rodila iz težnje obogatiti klasični angleški ambient s tehniko in izrazom modernega ameriškega plesa. Njen umetniški direktor je Robert Cohan, nekdanji solist v skupini Marthe Graham, ki je v svoji newyorški šoli vzgojila že vrsto danes svetovno znanih plesalcev.

Pri ocenjevanju umetniške ravni te skupine se moramo predvsem poglobiti v fiziognomijo plesnega ansambla. Že samo ime pove, da je to »dance theatre« — plesni teater. Očiten je vpliv Marthe Graham, najbolj proslavljene ameriške plesalke, dobitnice visoke nagrade »Aspen«. Njen vpliv je segel čez ocean in našel plodna tla za nadaljnji razvoj moderne plesne umetnosti, ki bo sčasoma prav gotovo obogaten z angleškim duhom, če ga ta ne bo celo popolnoma prerasel. Ta velika umetnica je na temeljih, ki sta jih v Ameriki postavila Ruth St. Denis in Ted Shawn, zgradila svojo koncepcijo plesnega gledališča, razvila tehniko, ki dovoljuje plesalcem, da v modernih terminih ponovno oživijo moč in izraz primitivnega plesa. Ta tehnika se zrcali v gibanju, ki kot da zanj ne veljajo zakoni težnosti, svobodnemu gibanju, za katero veljajo povsem druga pravila kot klasičen balet.

Program, s katerim je skupina nastopila v Ljubljani, je prinesel bogato raznolikost tem in koreografskih stilov. »Zabavo na Zodiacovem igrišču« je koreografiral William Luther, eden najboljših modernih plesalcev na svetu. Njegova interpretacija astrologije, teme, ki ji zadnje čase zahodni svet posveča vse večjo pozornost, je bila lahkotna. Najbolj šibka točka programa so bile »Poletne igre«. Celoten koncept baleta ni bil dovolj močan, da bi bil kos nevarnemu programskemu mestu med Loutherjem in Taylorjem. Ameriški koreograf Paul Taylor, je ustvaril »Duet« in »Tri epitafe«. Za »Duet« na Haydnovo glasbo je znan angleški kritik napisal, da je to tisti moderni balet, v katerem je največ čiste lepote. Na osnovi ameriške narodne predjazzovske glasbe so nastali »Trije epitafi«. Ta hudomušen balet je od vseh, kar smo jih videli, najbolj ameriški. Sijajen v njem je bil Norman Mrurray. Večer so zaključili z »Celico« (v programu »Ječa«) v koreografiji Roberta Cohana, skoraj grozljivo podobo obupa in brezizhodnosti. Konec je bil enkraten, ko so koreografija, ples in kot enakovreden partner svetlobni efekti prepričljivo pričarali brezupno nemoč človeka, ki ne najde izhoda iz »celice«.

Londonski gostje so uspešno zaključili baletna gostovanja na XVIII. poletnih kulturnih prireditvah.

BREDA PRETNAR

OSNOVNA ŠOLA MOKRONOG

razpisuje prosta delovna mesta:

na matični šoli Mokronog:
PREDMETNEGA UČITELJA za glasbeni pouk
PREDMETNEGA UČITELJA za likovni pouk
PREDMETNEGA UČITELJA za matematiko
PREDMETNEGA UČITELJA za slovenščino in srbohrvaščino

na podr. šoli Trebelno:
2 UČITELJA za razredni pouk

na podr. šoli Jelševec:
2 UČITELJA za razredni pouk

Vsa delovna mesta so za nedoločen čas. Za podružnični šoli so dodatki na težka delovna mesta. Na obeh podružničnih šolah so družinska stanovanja.

8183

Arheologija

Zgodnjesrednjeveška in latenska nekropola

Te dni so se končala arheološka raziskovanja zgodnjesrednjeveške in latenske nekropole na Rojah pri Moravčah. Podolgovat greben — nekropola, ki leži v smeri severozahod-jugovzhod, je iz dolomitskega apnenca. Peskovnik, ki so ga tu odprli, ter cesta sta ta arheološki teren tako ogrozila, da so bila takojšnja izkopavanja nujnost. Ta teren je bil tudi sicer znan po najdbah (Dežman in Hochstetter, kasneje Jernej Pečnik). Ko je bil letos v aprilu obhod terena, so strokovnjaki ugotovili, da je nekropola ogrožena in arheologa Davorin Vuga ter Marjan Slabe sta ob koncu maja začela z raziskovanjem. V majskem izkopavanju so odkrili 21 grobov, od tega 17 skeletnih. Med štirimi latenskimi grobovi se je posebej odlikoval popolnoma ohranjen grob bojevnika. V njem so našli dve posodi in kopje. Med skeletnimi grobovi, ki so, kot pravi arheolog Davorin Vuga, verjetno vsi slovanski, sta imela le dva pridatke ketlaške kulturne skupine.

V drugi fazi izkopavanj, ki je trajala od 10. do 29. avgusta, so preiskali vse ogrožene komplekse terena in pri tem odkrili 27 skeletnih in žarnih grobov, od katerih pa jih je bila vsaj polovica že prej prekopana. Sicer pa so letošnje najdbe pomemben prispevek slovenski arheologiji, ki je v tej nekropoli odkrila zanimivo kontinuiteto, saj so bili odkriti primeri latenske kulture, sledovi staroselske (dokumentirane po starejših izkopavanjih) in slovanske, tipa ketlaškega kulturnega kroga. Med najdbami gre posebej omeniti zelo lep žarni grob latenskega tipa s tremi posodami, bronastim okraskom s spiralasto zavitimi konci, zvitim mečem z nožnico ter ostankom ščita. V enem izmed slovanskih grobov so našli luničast graviran uhan ketlaškega tipa, najdenih pa je bilo tudi pet obsenčnih obročkov ter dva prstana (eden srebrn in graviran). Arheologom se postavlja z letošnjimi izkopavanji na Rojah več vprašanj. Tako ostaja, na primer, odprto vprašanje staroselcev ter vprašanje, kateri kulturni skupini pripadajo le delno ohranjeni grobovi, ki ležijo v smeri sever—jug in so vsi brez grobnih pridatkov.

Sicer pa je arheološka ekipa pod vodstvom Davorina Vuge v tem času opravila še sondažna izkopavanja na Šmohorju pri Moravčah. Tam so naleteli na latenske grobove z bogatimi pridatki, našli pa so tudi bronast rimski novec.

Letošnja arheološka raziskovanja Narodnega muzeja na Rojah pri Moravčah so omogočili sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti ter zavod za spomeniško varstvo. V Narodnem muzeju pričakujejo, da bodo z deli nadaljevali v prihodnjem letu, saj pomeni zgodnjesrednjeveška in latenska nekropola na Rojah pomemben kulturni spomenik.

P. BREŠČAK

Televizija

Ljubezen po kmečko

Za nami je nekaj epizod zabavne ali humoristične serije, ki jo v produkciji beograjske televizije pripravljata scenarist Dušan Savković in režiser Dragoslav Lazić. Zato je po vsem videzu že mogoče zapisati nekaj besed o tej brez dvoma uspešni televizijski seriji, ne da bi ji seveda hoteli ali mogli odrekati domiselnost, učinkovitost in ne nazadnje tudi izrazno alj jezikovno prodornost.

Dovolj očitno je namreč, da je njen temeljni namen v zbiranju duhovitih ali vsaj kočljivih situacij, ki se spletajo med dolgonogim Miloradom, ženinom po sili, in lepo, predvsem pa bogato kmečko nevesto, pa še ženinovim neprenehnim begom pred njo. Očitno je, da gre predvsem za komične situacije in šele nato za »nekakšen »višji smisel«, kateremu naj bi bili smešni dogodljaji postavljeni v službo. Gre potemtakem za obliko dovolj čiste komike, ki meji na burkaštvo, ki pa je zmerom pod vplivom nekega posebnega »kmečkega« šarma. O tem priča posebej dialekt, kakor ga govore ljudje iz Pomoravlja in ki je po že tradicionalnih komedijskih vzorcih eden od poglavitnih virov humorja tako z značilno frazeologijo kot s svojo posebno okornostjo. Natančno v ta kontekst gredo tudi igravski prispevki, ki ie redko presegajo standardne komične vzorce, izdelane vnaprej: med njimi je posebej izrazit Čkaljev prispevek. To celo zategadelj, ker se le malo razlikuje od njegovih drugih vlog, spremenjen je v komični tip, ki zmerom učinkuje nadvse uspešno že s svojo izrazno čistostjo, predvsem pa preprostostjo, ki nikoli ne more in noče presenetiti z novimi, še neznanimi domisleki. Ostaja ujeta v svoje ponavljanje: in prav to je tisto, kar Čkaljeve burkaste vloge zmerom ohranja žive in domiselne, ta posebni ritem v ponavljanju in variiranju zmerom istih gagov. Tega uspeha serijske televizijske predstave »Ljubezen po kmečko« pa po vsem videzu v celoti ni mogoče pripisati Čkaljevemu in drugim igravskim prispevkom. V prvi vrsti je delež njene očitne prodornosti na tržišču prav scenaristovo in režiserjevo suvereno obvladovanje specifičnega kmečkega ambienta iz južne Srbije. Ambient je skoraj na meji z eksotiko, v smehu nad njim pa je zmerom tudi kanec superiornosti in pomilovanja vsega tega nenavadnega erotično-humorističnega zapletanja, ki bi ga bilo mogoče razrešiti z enim samim zamahom. Tu pa se dogaja z vso vztrajnostjo in temeljitostjo, obenem pa gladko in brez zatikanja, v neskončnost, ki zbuja zmerom več smeha.

Vendarle je več kot očitno, da sta avtorja zares doma le na deželi, med »zemljoradniki in kooperanti«, kakor se le-ti sami imenujejo. Takoj pa, ko pošljeta svojega glavnega junaka, Milorada, v mesto, pa čeprav samo v »palanko«, intenzivnost uplahne, tudi dialekt se mora seveda izgubiti, ni več tistih izjemnih in enkratnih komičnih tipov, kakor žive v Miloradovem obsežnem sorodstvu, dogajanje ni več toliko zabavno. To nam je razločno pokazala predstava, ki je bila na sporedu v nedeljo zvečer in ki je nosila naslov »Pregon«. Nič drugega potemtakem ni mogoče želeti kot to, da bi Jovanovići — z miličnikovo pomočjo ali brez nje — po sili ženina Milorada spet pregnali nazaj domov, »u selo«, ter da bi ostal tak, kakršen v resnici je in kakršnega so nam pokazale prejšnje predstave.

A. I.

Ptujski festival končan

V nedeljo se je v Ptuju končal II. festival narodnozabavne glasbe Slovenije. Na festivalu je nastopilo 36 ansamblov iz Slovenije in zamejstva. Ljubiteljem domače glasbe so se predstavili z 72 skladbami. V sklepni del festivala se je uvrstilo 18 ansamblov. Komisija za ocenjevanje besedil je menila, da je med povprečnimi besedili, ki ne morejo kaj dosti prispevati k razvoju slovenske pesmi, še najboljše besedilo »Tebi, ki si daleč stran« Elke Mihelčičeve. Pesem je ob spremljavi Silvestra Mihelčiča iz Črnomlja zapel kvartet »Zvonček« in sestre Potočnik. Silvester Mihelčič je za izvedbo te pesmi prejel prvo nagrado komisije za najboljšo melodijo festivala. Nagrado za najboljše besedilo v narečju sta dobila Jože Slodnjak in Ivan Malavašič za besedilo polke »Frančeka«. Strokovna komisija je menila, da se je v najboljši vokalni izvedbi predstavil duet tržaškega narodnega ansambla iz Trsta. Prvo nagrado za instrumentalno izvedbo je prejel trio Franca Flereta iz Doba pri Domžalah.

PETER POTOČNIK

Spomini generala Dušana Simovića in dokumenti o dogodkih 1939 - 42

Prvikrat bodo objavljeni avtentični spomini zadnjega predsednika vlade v stari Jugoslaviji in drugi, doslej neobjavljeni dokumenti in zapiski, ki odkrivajo ozadje dramatičnih zgodovinskih dogodkov v letih od 1939 do 1941.

Za beograjsko Politiko je gradivo zbral, izbral in uredil polkovnik Vojmir Kljaković, znanstveni sodelavec Vojno-zgodovinskega inštituta v Beogradu. **Od sobote, 5. septembra, bo v nadaljevanjih objavljalo nadvse zanimive zapise tudi Delo.**

Nekaj naslovov iz posameznih poglavij:
Simovićev vojni načrt »S«
Diplomatska igra Anglije, Amerike in Nemčije v pridobivanju jugoslovanske vlade, strank in politikov
Francosko-britanska namera, da bi se že leta 1940 odprla balkanska fronta
Zakaj je Simović zdrknil s položaja načelnika generalštaba
Vzpostavljanje diplomatskih odnosov z ZSSR
O čem se je menil Rooseveltov poslanec Donowan z generalom Simovićem v Beogradu in Zemunu
Kdo je bil za povezavo s Hitlerjem in kdo proti
Oficirji beograjske garnizije presojajo politični položaj
Dvojna igra kneza Pavla
Solunski načrt jugoslovanskega generalštaba
Tehnika državnega udara: kako so usodne noči zavzeli radijsko postajo, ministrstva, vojaške kasarne in druge objekte
Ali je kralj Peter vedel za puč
Vlatka Mačka skrbi usoda odstavljenega kneza Pavla
Po pomoč v Sovjetsko zvezo. Stalinova večerja z Jugoslovani
Zadnja seja vlade v domovini
Simović popravlja Churchillove spomine
Pakt z ZSSR
Napoved vojne Borisovi Bolgariji in Hortyjevi Madžarski
Prihod jugoslovanske vlade v London
Simovićevi stiki z Dražo Mihailovićem
Simović in narodnoosvobodilno gibanje
London in Moskva o uporu v Jugoslaviji leta 1941
Padec Simovićeve vlade leta 1942
To so naslovi posameznih poglavij v podlistku

Spomini generala Simovića v „DELU“

V nekaj vrstah

MARIBOR
Pohorska vzpenjača — V soboto je pohorska vzpenjača pripeljala na mariborsko Pohorje 771, v nedeljo pa 981 izletnikov.
Najdražji avtomobili — V nedeljo je dosegel rekordno ceno na sejmu rabljenih avtomobilov opel GT, ki ga je lastnik prodajal za 44.000 dinarjev. K tej ceni bi moral bodoči kupec prišteti še nekaj deset tisočakov za carino in druge dajatve, saj je imel avto nemško registracijo.
GORNJA RADGONA
Avdicija — Glabena šola in občinska konferenca ZMS Gornja Radgona vabita vse mlade pevce narodno zabavnih melodij na poskusni nastop, ki bo v začetku septembra. Vsi pevci se lahko prijavijo v pisarni občinske konference ZMS ali pa v glasbeni šoli.
LENDAVA
Mostovi in ceste — Delavci cestnega podjetja iz Maribora so pred dnevi začeli urejevati mostove v Lendavi. Obenem asfaltirajo tudi cesti Lendava — Mursko Središče in Lendava — Kamovci. Na občinski skupščini v Lendavi smo zvedeli, da bodo obe cesti asfaltirali še letos.
Tečaj za krojenje in šivanje — Tovarna šivalnih strojev Bagat priredi v okviru delavske univerze v Gornji Radgoni tečaj za krojenje in šivanje. Začetek tečaja bo 7. septembra, prijave pa sprejema delavska universa.
MURSKA SOBOTA
Tombola — V nedeljo, 6 septembra ob 14. uri bo velika tradicionalna tombola NK Mura v Murski Soboti.
SLATINA RADENCI
Bančne podružnice — Kreditna banka in hranilnica v Ljubljani je na pobudo zdravilišča Radenska ustanovila v Radencih svojo podružnico, ki bo odslej vodila vse denarno poslovanje za radensko območje.
DOLGA VAS
Uspešna rekonstrukcija — Lani so v dolgovaški opekarni izdelali osem milijonov opek. Združeno podjetje Gradbenik se je odločilo za rekonstrukcijo, da bi dosegli še večjo proizvodnjo. Prva faza rekonstrukcije je že končana in letos bodo v opekarni izdelali za 40 odstotkov izdelkov več.
MARIBOR
Poročili so se — Karol Kuhar, avtoklepar in Angela Fekonja, natakarica; Franc Sumer, ključavničar in Zlata Predrevac, strežnica; Jožef Koren, avtoklepar in Silvestra Simonič, gospodinja; Ioppi Carlo, strojni mehanik in Terezija Žuna, kmetijski tehnik; Anton Terdin, knjigotiskar in Irena Supenec, administratorka, Jožef Mihalič, tapetnik in Ida Krajnc, učiteljica; Rudolf Torič, šofer in Marija Ferlinc, natakarica; Karel Dužič, miličnik in Ana Cvilak, knjigovezec; Marijan Kovač, pleskar in Danica Jerenec, ekonomski tehnik; Peter Hauptman, diplomirani pravnik in Jelica Majster, učiteljica; Štefan Jus, mes. poslovodja in Marija Lindenthal, stenodaktilograf; Peter Mlekuš, gradbeni tehnik in Milena Babič, študentka; Ivan Sagadin, natakar in Marica Grofec, natakarica; Stanislav Zupančič, mizar in Anica Ulčnik, montažna delavka; Horst Schaffranietz, ind. poslovodja in Viktorija Dravinec, fotografinja, Peter Roš, strojni inženir in Irena Janežič, tajnica.

Zakaj tako?

Pomurski „Bobri" v agoniji

Seveda so mišljeni »Bobri« v Dolnji Bistrici, znano gostišče »na koleh«, ki so ga odprli pred sedmimi leti. Menili so, da bo gostišče postalo prava atrakcija med gostinskimi prostori ne samo v Pomurju, temveč še precej daleč naokrog. In res so bili »Bobri« v začetku znameniti. V tisti dobi, ko je gostišč primanjkovalo, ko so bili zasebni gostilničarji še redki, ko smo bili z eno besedo veseli, če je sploh kje začelo poslovati kakšno vsaj srednje dobro gostišče.

»Bobri«, ali kakor se imenujejo sami »Kolišče bobrix«, imajo čudovito lego na enem izmed rokavov Mure. Zgrajeni so na koleh, vse je leseno, v notranjosti opremljeno z narodnimi izdelki iz Prekmurja. V bližini je še star mlin, tako da je ambient popoln.

Toda po določenem času so »bobri izgubili sloves, pravzaprav sloves se je izpremenil iz dobrega v slabega. Danes je to gostišče, last gostinskega podjetja »Park« iz Lendave, le še senca tistega nekdanjega, le še zanemarjena gostilna, brez privlačnosti, brez prijaznega osebja, na zunaj že podrtija, ki se drži skupaj menda le še po nekakšnem čudežu. Tudi mlin, ki bi lahko bil gostišču v okras, se bo vsak čas potopil.

Verjetno edini ukrep, s katerim želi podjetje rešiti propadajoče gostišče, so visoke cene. Primer: za narezek za eno osebo je treba odšteti kar 10 dinarjev. Prav gotovo bodo visoke cene poleg vsega drugega odgnale še tistega redkega gosta, ki bi po, kdo ve kakšni pomoti zašel sem.

In vendar: kaj vse bi se dalo izvleči iz tega, kljub vsemu vendarle nenavadnega gostišča na nenavadnem kraju, če bi se kje našla primerna roka. Kajti tudi okolje je prelepo, do gostišča se je mogoče pripeljati po sicer ozki, vendar asfaltirani cesti, skozi vasi, ki so zelo lepo okrašene z rožami.

In tako naj bi se tudi res zgodilo: gostišče bo vzel v najem sedanji upravnik (ta je tam v službi komaj tri tedne) in ta bo, kakor obljublja, vrnil v pol leta »bobrom« spet tisti sijaj in sloves, ki so ga nekoč že imeli.

Bomo videli — čez pol leta!

F. ŠRIMPF

PTUJ

Boljše in širše ceste

V Ptuju, bodo letos asfaltirali več cest v središču mesta in na periferiji. Med drugimi bodo položili asfaltno prevleko ter nekoliko razširili ceste v naselju Orešje, Vičava in Budini. Modernizirali pa bodo tudi Tiho pot, ki pelje na ptujsko pokopališče, ter Cojzovo pot.

Predvidevajo, da bodo z deli končali najpozneje do 15. septembra. Stroški modernizacije pa bodo nekaj nad dva milijona dinarjev. Največ sredstev so prispevali občani sami s krajevnim prispevkom in tudi izrednimi prispevki. Nekateri občani so za modernizacijo cest prispevali tudi po tisoč dinarjev.

F. H.

FORMA VIVA 1970 — Na Ravnah dokončuje svoje delo akademski kipar in arhitekt Barna von Sartory iz zahodnega Berlina. Upravni odbor železarne je namreč povabil več kiparjev, katerih izdelki bodo delež k praznovanju 350-letnice železarstva v Mežiški dolini. Von Sartory je svojo skulpturo imenoval Most, stoji pa na zelenici med naseljem Čečovje in domom telesne kulture. Foto: F. Kamnik

Pomurski sejem je uspel

Napovedi o zatonu sejma se niso uresničile - Nujna je nova lokacija sejma

GORNJA RADGONA, 31. avgusta. Prireditelji letošnjega osmega pomurskega sejma v Gornji Radgoni so kljub slabim izkušnjam z vremenom zadovoljni z letošnjo prireditvijo, ki je privabila v dneh od 22. do 30. avgusta nad petdeset tisoč obiskovalcev. Če sklepamo po prvih izjavah je zadovoljna s poslovnimi uspehi tudi večina od skupnega števila sto razstavljalcev, saj je tokrat cvetela trgovina kot že dolgo ne.

Poleg tega, da so kupci dobro izpraznili police v paviljonih domačih trgovskih in gostinskih podjetij, se ne morejo potožiti zastran sklenjenih poslov tudi prodajalci traktorjev in lažjih kmetijskih strojev, osebnih avtomobilov in raznega drugega blaga.

Čeprav v Radgoni še nimajo zbranih končnih podatkov o komercialnem uspehu sejma, zgovorno kaže na obseg kupčij podatek, da je samo trgovsko podjetje Avtotehna prodalo nad dvajset osebnih avtomobilov, enako sobotski Potrošnik, med tem ko je bilo povpraševanje po kmetijskih strojih celo večje od ponudbe.

Velik obseg menjave tujih valut prav tako potrjuje trditev prireditelјev, da je bilo med obiskovalci sejemske prireditve vsaj petindvajset odstotkov tujcev, zvečine Avstrijcev, ki so zlasti množično obiskali Gornjo Radgono na dan avstrijskih razstavljalcev, prejšnjo soboto. Nekaj slabše so se tokrat odrezali edinole ponudniki izdelkov domače obrti, kar očitno opozarja na premalo posrečen izbor blaga.

O teh tegobah nam je povedal Hugo Kemr, direktor pomurskega sejma, naslednje: »Sedaj je skrajni čas, da se odločimo najprej za to, kje sploh naj bo v prihodnje pomurski sejem. Predlogov je več, saj se nekateri ogrevajo za preselitev sejma v Radence, veliko pa je tudi predlogov za preselitev sejma, oziroma za ureditev sodobnega sejmišča v Murski Soboti. Kakorkoli že bo, s to pobudo v interesu celotnega pomurskega gospodarstva in turizma v svetu ob Muri ne bi smeli odlašati. Upam, da se bomo na bližnji razširjeni seji upravnega odbora dogovorili o tem pomembnem vprašanju.«

Napovedi o zatonu pomurskega sejma torej ne držijo. Nasprotno, v Pomurju ima vse več zagovornikov predlog, da bi uredili na ustreznem mestu veliko sejmišče, kjer bi zainteresirana podjetja v sodelovanju s pomurskimi občinami, športnimi in drugimi organizacijami zagotovili denar za ureditev ustreznih objektov. Tu naj bi potlej dobile streho dve ali celo tri sejemske prireditve letno. Predvsem se zavzemajo za spomladanski sejem kmetijske mehanizacije in za novoletni sejem. Razen tega bi bili sodobno urejeni sejemski objekti primerni za razne športne, kulturne in druge prireditve, ker tudi za take dogodke v Pomurju sedaj nimajo ustreznih prostorov.

Pobuda je vsekakor zanimiva in v interesu celotnega Pomurja ne bi smeli odlašati s končno odločitvijo o tej tradicionalni in že uveljavljeni sejemski prireditvi, ki je v tej obmejni pokrajini vsestransko upravičila svojo vlogo.

B. BOROVIČ

Letni sejem v Pliberku

Prvo nedeljo v septembru bo v Pliberku tradicionalni letni sejem, katerega vsako leto obišče veliko število ljudi. Tako so lani našteli več kot deset tisoč obiskovalcev.

Otvoritev sejma bo že v soboto, v nedeljo dopoldne bo povorka viteških nos s prikazom narodnih običajev. V ponedeljek pa bo velika razprodaja blaga. Na sejem bodo vozil tudi posebni avtobusi.

F. K.

Fant, ki je zadel žabo

Pogovor z Milošem Prinčičem, dobitnikom v nagradni igri v Delu »Kompas cigareta navdušuje in nagrajuje«

Srečnega dobitnika smo lep čas iskali po Novi Gorici. Starši Miloša Prinčiča na Kidričevi cesti niso mogli verjeti, da bo prišla v hišo — žaba. Ko pa smo hoteli dobitniku povedati veselo vest v Gostolu, kjer je zaposlen, so nam povedali, da je že šel domov, ker je delal le do 13. ure. No, ko smo se vrnili na njegov dom, je za novico že vedel.

»Kaj pravite na veselo vest?« smo ga najprej pobarali.

»Enkrat pa je le doletela sreča tudi mene.«

»Pa ste velikokrat igrali?«

»Loterijo igram vsak teden, sodeloval sem tudi pri nagradni igri »Delo—coca cola«, a doslej nisem zadel večjih dobitkov.«

»Kako naj vas predstavimo bralcem Dela?«

»Izučil sem se za kovinostrugarja. Še pred odhodom v vojsko, ki sem jo odslužil v Ljubljani in Mariboru, sem delal v Gostolu. Zdaj mi je 22 let in imam fička, ki sem ga kupil iz druge roke.«

»Ste naročeni na Delo?«

»Ne, kupujem ga vsak petek. Bom pa poslej zanesljivo njegov stalni naročnik.«

»In kaj boste storili z žabo?«

»Vsekakor bom zamenjal fička. Verjetno bom žabo prodal in za izkupiček kupil kakšen manjši avto.«

Preostalo nam ni nič drugega, kot da smo se od novopečenega lastnika žabe poslovili z željo, da bi nagrado kar najbolje zaobrnil in tihim komentarjem, da je sreča pač opoteča. Človek nikoli e ve, kje ga čaka. Miloš Prinčič nam je namreč zaupal, da je izpolnil le eno dopisnico z 10 nalepkami Kompasovih cigaret ter šestimi kuponi oglasa, ki smo ga objavljali ob torkih, petkih in sobotah v našem listu.

ŽABA SKOČILA IZ BOBNA — Včeraj so izžrebali nagrajence prvega kola natečaja »Navdušuje, nagrajuje«, ki ga je pripravil Kompas v sodelovanju z Delom. Izžrebali so potnike za Moskvo, Gardsko jezero in Gorenjski kot, v »žabici D 19 special pa se bo vozil Novogoričan Miloš Prinčič. Spisek ostalih nagrajencev bomo objavili v petek (4. sept.). Naslednje žrebanje bo 1. oktobra. Foto: Busić

Mimogrede

Doslednost

Pred kratkim so zaprli za ves promet cesto Ormož—Obrež, ki jo bo do oktobra mesecа asfaltiralo cestno podjetje Maribor. Da bi se prepričal, kako dela na cesti napredujejo, je Franc Novak, predsednik ormoške občine, obiskal graditelje In ker je prekršil prometni predpis, ga je hotel delavec s kladivom pregnati s ceste.

»Cesto si boste lahko ogledali takrat, ko bo odprta za promet!« je zakričal jezni graditelj. Očitno ni vedel, da bo novo cesto odprl mož, katerega je hotel z nje pregnati.

P. POTOČNIK

Lažno prijateljstvo na vlaku

V mariborskem zaporu je Mehmed Memeti, ki so ga osumili za devet kaznivih dejanj — tatvin in goljufije

MARIBOR, 31. avgusta. V mariborskem zaporu je 39-letni Mehmed Memeti iz Glogove, pošta Ljubljana, brez stalnega bivališča in brez stalne zaposlitve. Lani in letos naj bi zagrešil osem kaznivih dejanj tatvine in eno kaznivo dejanje goljufije. Ugotovili so, da se je izdajal za Mehmeda Maliča.

Obtožencu očitajo, da se je večkrat v tem času v večernih urah vozil z vlakom iz Ljubljane preko Zidanega mosta do Pragerskega. Najraje je prisedel k potnikom, ki so prihajali iz tujine. Predvsem je iskal naša delavce, ki so se vračali iz tujine domov. Z njimi je navezal prijateljske pogovore in se izdajal za uglednega trgovskega potnika. Kazal jim je razne prospekte za pohištvo in jim ponujal domači brandy.

Iz obtožnice je razvidno, da je v Zidanem mostu, kjer je imel vlak ponavadi daljši postanek, povabil svoje »žrtve« na pijačo v kolodvorsko restavracijo. V nekaterih primerih so bili ti potniki, utrujeni od potovanja, hitro opiti. Ko je vlak nadaljeval z vožnjo, so pospali, in tako postali plen njihovega »dobrotnika«. Tako je nekaterim potnikom vzel iz žepov in denarnic večje zneske šilingov in mark v dveh primerih ure, v enem pa tranzistor.

Občinsko javno tožilstvo je vložilo zoper njega obtožnico na podlagi sodne preiskave. Obdolženec odločno zanika očitana mu dejanja. Priznava samo, da se je v tem času parkrat vozil na omenjeni relaciji. V enem primeru celo prizna, da se je peljal z enim od oškodovancev. Vendar je bila usodna zlata ženska zapestnica, ki so jo našli pri njem. Oškodovanec jo je prepoznal na podlagi vgravirnega imena. V obtožnici je občinsko tožilstvo predlagalo podaljšanje pripora do konca glavne obravnave. Končno besedo pa bo imelo mariborsko občinsko sodišče.

N. S.

Delegacija mladincev iz Titovih Užic v Mariboru

MARIBOR, 31. avgusta — Danes je prispela v Maribor tričlanska delegacija predsedstva občinske konference ZMS iz Titovih Užic. Predstavniki občinske konference so dopoldne v spremstvu sekretarja občinske konference ZMS Maribor Lojzeta Erhatiča obiskali Metalno in Lavarno ter se pogovarjali z mladinci obeh delovnih kolektivov.

B. Č

Veriga trkov na črnuškem mostu

ČRNUČE, 31. avgusta — V soboto približno ob 18. uri je voznik Anton Senič (40) iz Maribora z osebnim avtomobilom hitro peljal od Ježice proti Črnučam. Na črnuškem mostu je z vso silo trčil v zadnji del fiata 850 Srečka Satlerja (58) iz Maribora. Tega je odbilo v pred njim vozečega fiata 850 (vozil ga je Ferdo Mak (23) iz Maribora, slednjega pa še v peugeot z ljubljansko registracijo, ki ga je šofiral Jože Golobič (29) iz Zagorja. Materialna škoda znaša približno 14.000 dinarjev.

B. D.

Počitniški dom bodo popravili

Počitniški dom za otroke občine Slovenj Gradec v Fiesi pri Piranu, kjer preživi vsako leto del svojih počitnic okoli 300 otrok, je v zelo slabem stanju. Doslej so vsako leto sproti popravljali razne pomanjkljivosti, vendar je dom še vedno med najslabše urejenimi v Fiesi. Predvsem je dotrajana notranja oprema, pomanjkljive in neurejene so sanitarije, vodovodna inštalacija itd. Da bi odpravili vsaj najhujše pomanjkljivosti, bo pripravil oddelek za družbene službe pri občinski skupščini Slov. Gradec predlog vseh večjih popravil v domu.

Skupina strokovnjakov bo v mesecu septembru pregledala obe zgradbi in pripravila predračun za popravila ter ga predložila občinski skupščini. Po sedanjih predvidevanjih bodo stroški popravil znašali 150 do 200 tisoč dinarjev. Del potrebnih sredstev bi dobili s posojilom, del pa bodo prispevale gospodarske organizacije v občini.

V. M.

Pešec umrl

LJUBLJANA, 31. avgusta — Včeraj zvečer ob 22.35 uri je na Masarykovi cesti (pri hiši številka 14) ljubljanski mercedes, ki ga je vozil Ivan Strežek (40), povozil pešca Martina Kuharja (63). Slednji je nenadoma z leve strani stopil na cesto, voznik osebnega avtomobila se mu ni mogel umakniti in ga je zbil. Kuhar je na kraju nesreče umrl.

B. D.

Ob morju neurje ni prizaneslo

SPLIT, 31. avgusta (Tanjug) — Včerajšnje neurje v Trogiru in Donji Kašteli je povzročilo precej škode. V štirih urah se je nad temi kraji zlilo 123 litrov dežja na kvadratni meter. Voda, ki je v hudournikih drla s Kozjaka, je zalila tudi avtobusno postajo, kjer že ves dan odstranjujejo posledice neurja. Zlasti so poškodovane ceste, ki vodijo do jadranske magistrale. Na cesti v bližini Segeta pri Trogiru je hudournik uničil približno 250 metrov asfalta. Jadranska magistrala na tem območju ni hudo poškodovana, niso pa še mogli odstraniti vseh zemeljskih plazov in kamenja. Voda je zalila tudi približno sto hiš, obrate podjetja za predelavo plastičnih mas »Jugoplastika« in skladišče pohištva, poplavljene pa so tudi soline.

Največ škode je neurje povzročilo kmetom; na nekaterih poljih so uničeni skoraj vsi pridelki, odneslo je precej zemlje, uničilo pa je tudi grozdje.

Voznik mrtev, sopotnik ranjen

CELJE, 31. avgusta — Včeraj popoldne je proti Šoštanju vozil z osebnim avtomobilom zastava 750 23-letni Ivan Verdev, doma iz Topolščice. Na ostrem levem ovinku v Metlečah je avtomobil zaradi hitrosti in mokre ceste zaneslo s ceste na travnik, nato pa še v zid skladišča podjetja Vegrad Velenje. Verdev je umrl na kraju nesreče, v bolnišnico pa so prepeljali huje poškodovanega sopotnika, 23-letnega Jožeta Škrubo iz Topolščice.

N. S.

Avtomobilistki trčili

PRAGERSKO, 31. avgusta — Včeraj sta v Pragerskem trčili voznici osebnih avtomobilov Marija Ivartnik iz Ptuja in Ljudmila Gospodarič iz Ljutomera, ki je začasno na delu v Nemčiji.

Ivartnikova je peljala iz Ptuja proti Slovenski Bistrici. Na nepreglednem levem ovinku je z nasprotne strani pripeljala Gospodaričeva, ki je rezala ovinek. Pri nesreči se je huje poškodovala Marija Ivartnik, medtem ko je bila njena sopotnica 12-letna Nada Sedič laže poškodovana. Pri nesreči so se laže poškodovali tudi Avgust Ivartnik, Ljudmila Gospodarič in Jadranka Gospodarič.

N. S.

V preiskavi zaradi pretepa

V Mariboru so uvedli preiskavo zoper 33-letnega Ota Vodnika zaradi suma kaznivega dejanja hude telesne poškodbe. Pred bifejem Železničar na Gorkega ulici v Mariboru je 26. avgusta letos približno ob 22.30 uri pretepal Jožeta Tekavca in ga pri tem huje poškodoval.

Občinsko sodišče v Mariboru ga je že leta 1966 obsodilo na pet mesecev in 20 dni zapora. Pred prestajanjem kazni pa je odpotoval v Zvezno republiko Nemčijo, da bi se izognil kazni.

Omenjeni pretep ni bil njegov prvi, saj se je tudi v noči od 25. na 26. avgust v hotelu Orel v Mariboru pretepal in se nedostojno vedel.

Oto Vodnik stanuje v Nemčiji in pravi, da ima naše in nemško državljanstvo.

N. S.

Kasači v turistični voz?

Gradiščanski konjerejci ponujajo sodelovanje pomurskim – Tradicija ne sme zamreti

Konjski šport v Ljutomeru kljub stoletni tradiciji že dalj časa životari in zgolj posameznim vnetim privržencem in redkim rejcem slovitih ljutomerskih kasačev gre zasluga, da konjeništvu v svetu ob Muri še ni odzvonilo. Sorazmerno slab obisk konjskih dirk na ljutomerskem hipodromu pa hkrati dokazuje, da med našimi ljudmi zanimanje za ta šport močno pojema.

Povsem drugačen pa je položaj rejcev konj in konjeniških klubov v sosednji Avstriji. Zlasti na Gradiščanskem so znali izkoristiti zanimanje tujcev za konje, ki so postali za številne klube in posameznike lep vir dohodkov. Turistični delavci te avstrijske dežele dokazujejo, da gre prav načrtnemu organiziranju raznih konjeniških turnirjev, jahalnih tečajev za tujce in prirejanju zahtevnejših športnih prireditev, na katerih aktivno sodelujejo tuji gostje, glavna zasluga za razmah turizma v tej avtsrijski deželi.

Nedvomno vpliva bližina Madžarske, kjer država skrbi za ohranitev tradicije konjerejstva, na razvoj konjskega športa na Gradiščanskem. Vendar se velja vprašati, ali spričo bližine povsem odprte meje z Avstrijo, v Pomurju ne bi mogli slediti zgledu sosedov.

Na nedavnem posvetovanju turističnih delavcev obmejnih pokrajin Slovenije, Avstrije in Madžarske v Pomurju so vodilni predstavniki turizma na Gradiščanskem opozorili na idealno priložnost takega sodelovanja. Zlasti po obisku v Ljutomeru, kjer so jih člani ljutomerskega konjeniškega kluba seznanili s problemi konjerejstva pri nas, so se naši sosedi začudili, kako da še vse doslej nismo znali vpreči svetovno znanih kasačev v turistični voz. Brez konkurenčnih predsodkov so ponudili predstavnikom ljutomerske občine in pomurskim turističnim delavcem pomoč za uveljavitev konjskega športa v turizmu, kar dokazuje, kako krepko se je zasidrala ta dejavnost v turističnih programih Gradiščanske.

Še več: predlagali so celo, da bi ustanovili v Pomurju postopoma več konjskih klubov, ki da bi v mikavnem okolju te pokrajine kmalu postali turistična atrakcija. Ta pobuda avstrijskih turističnih delavcev je tem bolj realna, ker so se predstavniki vseh treh dežel na nedavnem posvetovanju soglasno opredelili za tesno sodelovanje, ki bi ob skupni turistični propagandi in izdajanju skupnih turističnih edicij postalo osnova za enotno nastopanje na turističnem trgu v tujini.

Ker se ta koncept ujema tudi s težnjo po obogatitvi turistične ponudbe, kar je eden izmed glavnih pogojev za uveljavitev sodobnega turizma v obmejnih pokrajinah treh sosednih dežel, ponujene roke gradiščanskih turističnih delavcev ne bi smeli zavrniti. Le tako bi se v Pomurju izognili tudi bojazni za zaton konjereje in ljutomerskih kasačev, ki jim zaradi denarnih težav rejcev konj in vse manjšega zanimanja domačinov za konjske športne prireditve resnično grozi najhujše.

B. BOROVIČ

POTOVANJA V SEPTEMBRU–OKTOBRU–NOVEMBRU

INTERNATIONAL FAIR NAIROBY

KENYA

● 6 dni od 28. 9. do 3. oktobra — strokovno vodstvo — polni penzioni — z letalom — za 4.702 din — mednarodni sejem — Nairoby in obisk največjega rezervata za živali — SAFARI

ŠPANIJA z letalom od 1. do 4. oktobra — cena 1.450 din — MADRID, ESCORIAL, TOLEDO — ogled muzeja Prado in EL GRECO ter ostalih znamenitosti — ogled bikoborbe in flamingo predstave

RIM
● 3 dni — od 7. do 9. septembra in od 17. do 19. septembra — z letalom — samo 690 din

TOUR DE FRANCE
● avtobus-avion od 24. do 30. septembra — avion-avtobus od 30. 9. do 6. oktobra — strokovno vodstvo, polni penzioni — cena 1.630 din

PARIZ
● z letalom — od 27. do 30. novembra — cena samo 1.320 din

INFORMACIJE — PRIJAVE — PROGAMI:
BIROJI GLOBTOURA

globtour Turistična agencija Ljubljana

Sreča v nesreči

Plavala je za življenje

34-letna Ljubljančanka v nenavadnih okoliščinah preplavala Portoroški zaliv – ko so že sumili na zločin

Sonce je razžarjalo zrak in topla morska voda je bila vabljiva kot vse vroče dni letošnjega avgusta. Štiridesetletna Ljubljančanka P. R. se je s svojim prijateljem odločala, kam bi šla popoldne na izlet. S čolnom, na katerem je bil pritrjen izvenkrmni motor, sta se odpeljala iz Piese preko Portoroškega zaliva na hrvaško stran Savudrijskega polotoka.

Borovci, prijetno raztreseni skalnati skladi. Čista voda. »Kaj misliš, bi preplavala čez?« je pokazala na ono stran zaliva, kjer so se v soncu bleščali novozgrajeni portoroški hoteli.

Že od otroških let je rada plavala. Brez težav je zmogla tudi uro in še več prsnega ali hrbtnega plavanja.

In sta se domenila: ona bo plavala proti Portorožu oziroma Luciji. On pa jo bo počasi spremljal s čolnom, da bi bil pri roki, če bi ji le pošle moči.

Nista se zmenila za oblake, ki so se pričeli kopičiti na nebu. Še prej ravna morska gladina se je začela gubati.

Zaplavala je počasi, enakomerno. On se je ubadal z motorjem. Po nekaj metrih drdranja se je vijak ustavil. Ona je plavala dalje, prepričana, da bo priplul za njo, saj ni mogoče, da mu po nekaj poskusih le ne bi ušgal motor.

Motor pa ni vžgal

Poskušal je vnovič in vnovič. Vsakikrat se je vijak nekajkrat zavrtel in motor je utihnil. Skušal ga je popraviti.

Rahel pih se je začel prevračati v vihar. Morda je minilo pol ure, morda več, ko se mu je končno le posrečilo pognati motor. Morda se ni niti zavedal, da je minilo toliko časa. Pogledal je okoli sebe, po razburkanem morju proti Portorožu. Zdaj se je zavedal, začel je vpiti, toda prijateljice nikjer. Pognal je čoln in ga usmeril proti Luciji. Skušal je krmariti sem in tja. Valovi so bili vse večji. Ko je bil še precej daleč od brega je pomislil, da je morda odplavala nasaj. Čoln je vžrmaril proti Kanegri. Napeto se je oziral na vse strani; klical. O njej nobene. ga sledu.

Zaradi oblačnega neba se je začelo mračiti prej kot običajno. Začel je izgubljati živce: »Najbrž se ji je kaj pripetilo.«

Nekajkrat je s čolnom premeril smer, po kateri se mu je zdelo, da bi bila morala plavati. Razen razbrzdanih valov pa ni bilo ničesar. Kot brez uma je po razburkanem morju zaplul proti Portorožu.

»Pripetila se je nesreča! prijateljica je najbrž utonila,« je brez zveze prijavil nesrečo. Brž je izplul čoln. Poznaje so poklicali na pomoč še helikopter. Njega so za vsak primer zadržali. Smrt v takih okoliščinah bi lahko sprožila vrsto domnev.

Tudi helikopter je letel zaman

Niti čoln niti helikopter nista odkrila ničesar. Ko se je naredila trda noč, so iskanje opustili saj bi bilo zaman.

Nekdo se je spomnil in povprašal v počitniški dom, kjer sta oba letovala. »Gostja doma, Ljubljančanka, se je pred kratkim vrnila, sila utrujena v sami kopalni obleki, pripeljal jo je taksist,« so povedali v domu.

Ob tej vesti se je začela zgodba zapletati. Torej ni utonila.

»Ko sem bila nekaj sto metrov od brega, mi ni bilo mar, ko sem slišala, da me prijatelj ne spremlja z motornim čolnom, kot sva se domenila,« je pripovedovala. »Plavala sem počasi. Sprva me niti ni motilo, da se je začela gladina kodrati. Ko je zapihal veter, me je stisnilo pri srcu. Pogledala sem okoli sebe. Čoln je bil predaleč. Pa tudi ni bilo misliti, da bi plavala nazaj. Mislila sem si: samo naprej. Ko se je morje razburkalo, me je reševalo edinole to, da znam dobro plavati. Bila je že trda tema, ko sem se vsa upehana pribijala lucijski obali. Zvlekla sem se na kopno. Sprva nisem vedela, kako in kaj. Potem pa sem se zavedla, da samo v kopalni obleki ne morem nikamor; najela sem taksi in se odpeljala domov.«

Srečen konec

Zgodba za lahkomiselne ljudi se je tako srečno končala. Vsi, ki so imeli opravka z njo, pa jo pripovedujejo kot zgodbo letošnje kopalne sezone, ki jim je ostala najbolj v spominu. Zgodbo, ki priča, da morju ni zaupati. Če je še pred uro kazalo najbolj mirno lice, pa lahko prav kmalu pokaže svoj togoten obraz. Prav tako pa ta zgodba govori, da se mnogokrat na morju kopalci premalo zavedajo nevarnosti in da precenjujejo svoje sile.

Navadno se taka epizoda srečno konča. Lahko pa bi se tudi tragično. In kdo bi verjel mlademu moškemu, da se je zgodba pripetila prav tako, kot jo je pripovedoval? Če ne drugega, bi marsikdo pomislil, ali je človek v čolnu res storil vse, da bi iz nevarnosti rešil svojo prijateljico?

Bila pa je res sreča v nesreči.

GUSTAV GUZEJ

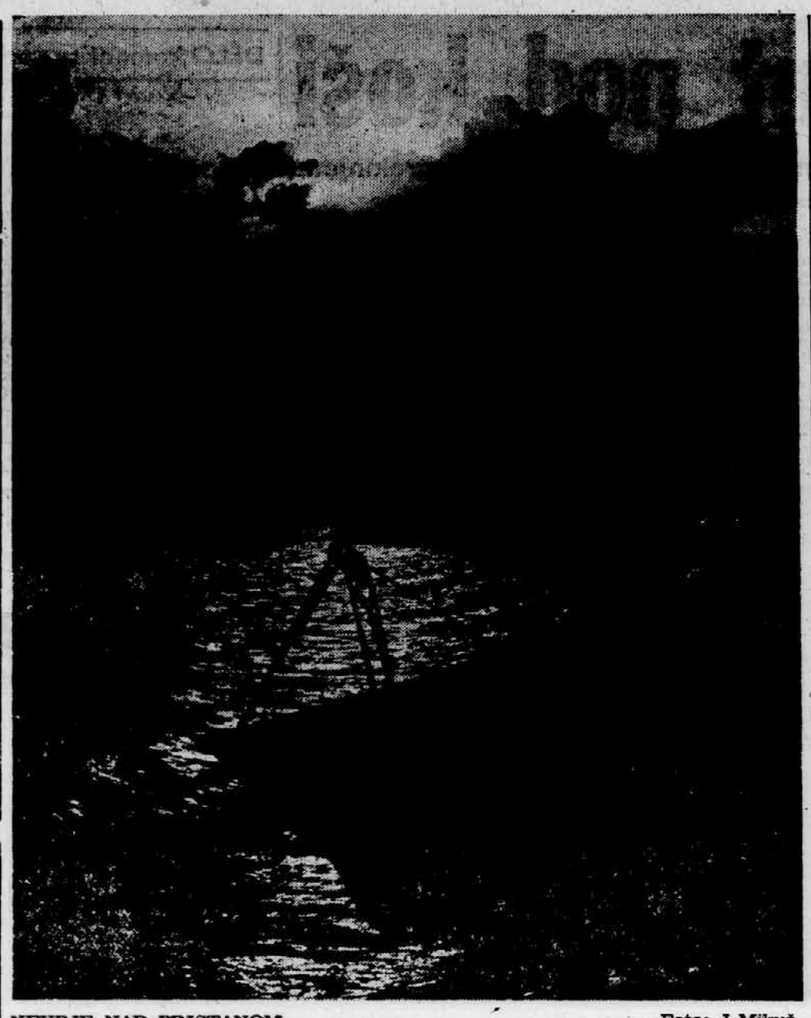

NEURJE NAD PRISTANOM Foto: J. Mikuž

Mornarica

Kje so naše ladje?

Naše ladje na liniji Jadran—Zahodna Afrika: »Bohinj« pripluje danes v Monrovio, »Brežice« je na poti za Livorno, »Borovnica« bo 4. septembra v Temah, »Branik« je odplula iz Conacryja proti Lagos Apapi, »Bočna« je v Abidjanu, kamor pride jutri tudi »Zelengora«, »Rivademar« pa bo sredi septembra pristala v Kopru.

Linije okoli sveta: »Goranka« odpluje jutri iz Nagoye, »Lattuga« pluje v Madras, »Ljutomer« je odplula iz Cotonoua v Mombaso, »Trbovlje« bo 3. septembra zapustila Karači, isti dan pa bo »Litija« odplula iz Splita, »Korotan« pluje proti Seattlu-Tacomu, »Ljubljana« pa proti Los Angelesu.

Tramperji: »Bela krajina« je včeraj odplula v Emden, »Koper« bo jutri dvignila sidro v Camdenu, »Krpan« je v Chicagu, »Kras« je zapustila Bilbao, »Piran« je odplula iz Hamburga, »Portorož« je v Angra Dos Reisu, »Postojna« je na Japonskem, »Sirena« je odplula iz Šibenika, »Bovec« pa je na poti za Daljni Vzhod.

Dol z inšpektorji!

V sarajevski občini Center živi dva tisoč davčnih obvezancev, večidel gostilničarjev in obrtnikov. Do nedavnega so bili njihovi davki nizki, po mnenju mnogih prenizki. Zdaj pa je občina uvedla ostrejšo davčno politiko.

Zasebniki so najprej zagrozili, da bodo zaprli lokale. Ko so videli, da občino to ne gane, so grožnje opustili. Sklenili pa so, da bodo inšpektorje ovirali pri delu. To počno predvsem gostilničarji, čevapčičarji in slaščičarji. Na vse načine si prizadevajo, da bi pred inšpektorji skrili dnevni iztržek. Sredi dneva zapro svoje lokale za kako uro ali dve, zavračajo stranke, nalašč postrežejo počasi, groze, pa tudi fizično napadajo davčne inšpektorje. Če ne gre drugače, jih tudi vržejo iz lokala.

Izgovori

Šestindvajsetletna uradnica M. N. iz Kraljeva so pripeljali v bolnišnico hudo poškodovano. Dežurnemu kirurgu je povedala, da se je ponesrečila v prometni nesreči na cesti Kraljevo—Goč. Zdravnik je obvestil miličnike. Preden so šli na pot, so jo miličniki zaslišali. Rekla je, da je vozila fiat 124 in da se je nesreča zgodila nekje med Kamenico in Gočem. Miličniki so preiskali trideset kilometrov ceste podolgem in počez, našli pa niso ničesar. Vrnili so se v Kraljevo, da bi jim ponesrečenka natančneje opisala kraj nesreče. Tokrat je povedala, da se je vozila v fiatu 124 skupaj z dvema znancema. Med potjo sta jo posilila, pretepla in jo brez zavesti vrgla iz avta. Nova pot miličnikov je bila prav tako zaman. Končno so obiskali njenega moža. Ta je pošteno povedal, da je svojo ženo pretepel in ji zlomil čeljust.

Zlato

V vaseh okrog Negotina že desetletja vlada zlata mrzlica. Prebivalci Stubika in Plavne nenehno iščejo hajduško zlato. Shranjeno naj bi bilo v težkih zabojih in zakopano v desetih podzemskih jamah. Najbolj vztrajni kopljejo v jamah po ves dan. Pri tem lomijo lepe kapnike, ki so jim v napoto. Zlata ne najdejo, zadovoljijo se morajo s starim posodjem, orožjem in kovanci. Menda je to blago še izza časa Rimljanov.

Čir na želodcu

V Koksno-kemičnem kombinatu v Lukavcu je med 2500 zaposlenimi 800 delavcev dobilo čir na želodcu. Število bolnikov je brzkone še višje, registrirani bolniki so namreč sami prišli k zdravnikom. Opazili so tudi, da zlasti delavci pri koksnih pečeh hitro starijo in zgubljajo delovno energijo. Zdravniki pravijo, da so vzroki v delovnih pogojih in v načinu življenja delavcev.

Lukavac ima osem tisoč prebivalcev. Iz tovarniških dimnikov kombinata in Tovarne sode se vsuje vsak dan na mestece več kot šestdeset ton saj, prahu in drugih odpadkov in več tisoč kubikov plinov. Podzemske vode so polne fenola, katrana, amonijaka in drugih kemikalij. V zraku je stalno čutiti močne in neprijetne hlape. Koksne peči polnijo delavci na zastarel način, med oblaki strupenih plinov in dima.

Delavce s hujšimi čiri premeščajo na lažja delovna mesta, pošiljajo jih v zdravilišča, predvsem pa so sklenili, da bodo spremenili pogoje dela in življenja. V dveh treh letih bodo povsem modernizirali proizvodnjo koksa, zajezili bodo zastrupljanje zraka, poskrbeli pa bodo tudi za čisto pitno vodo. Na vse te nujne ukrepe so se spomnili zdaj, ko jim zastrupljena voda dobesedno teče v grlo.

Film

Za zgledom „Neretve“

Dosedanji denarni uspeh in val posnemalcev »Bitke na Neretvi«

Direktor velefilma »Bitka na Neretvi« je na gospodarski zbornici BiH pred blizu sto zastopniki delničarjev (59 gospodarskih organizacij, izvršni sveti vseh republik in Kosovega na čelu z zveznim izvršnim svetom in pa JLA) s celo knjigo dokumentov podal prvi finančni obračun Bulajićevega filma.

Čeprav je nekaj nesporazumov s sofinancerji filma, celo nekaj tožb, brez česar pa tak projekt skoraj ne more mimo, stvari v glavnem dobro kažejo.

- Dokončen obračun stroškov za film: 41,216.063,85 din.
- Doslej vplačani deleži delničarjev: 38,243.270,20 din.
- Kosmati iztržek od doma prodanih vstopnic: 20 milijonov dinarjev.
- Dohodek od dosedanjih pogodb s tujino: 1,553.800 dolarjev.
- Dohodki od koprodukcije z Italijo in ZR Nemčijo: 258.000 dolarjev (z njimi so plačali tuje igralce).

Ves izkupiček v dinarjih in v devizah se zbira na računih sarajevske »Kinema« in beograjskega »Jugoslavija-film«, odkoder ga bodo vračali delničarjem po ključu: 40 odstotkov sofinancerjem iz gospodarstva (ki so prispevali skupaj 15,330.470,75 din); po 20 odstotkov državnemu sekretariatu za narodno obrambo in družbenopolitičnim skupnostim (prispevali so skupaj 14,539.664 din) in 20 odstotkov delovni skupini filma, od česar gredo Bulajiću za avtorski honorar 3 odstotki od vseh čistih dohodkov — po odbitku deležev za državni sekretariat za narodno obrambo in pa za Investicijsko banko v Sarajevu.

Potemtakem je delniško filmsko podjetje »Bitka na Neretvi«, kot se zdi, uspešno. Po zgledih tega filmskega podjetja začenjamo zdaj že film »Bitka na Sutjeski«, pa tudi druge filmske skupine bodo na podoben način skušale realizirati velike filmske projekte, denimo v »Užičko republiko«, »1941«, »Car Samuilo«, »Matija Gubec« in nekatere.

Vendar nemalokrat preveč dobrega — ni dobro!

Poštenje

V topilnici Kombinata bakra v Boru so imeli osemsto prošenj za stanovanja, stanovanj pa samo triindvajset. Kdo naj jih pravično razdeli? Doslej je to delala stanovanjska komisija. Ljudje pa niso bili zadovoljni. Zato so odločili, naj si stanovanja razdele delavci, ki so napisali prošnje. Na sestanku je neki delavec rekel: »Počakal bom še malo. Naj dobi stanovanje moj kolega. Njemu je potrebnejše. Otroke ima.« Njemu so se pridružili še drugi. Brez prepirov so razdelili vseh triindvajset stanovanj. Ponovno se bodo sestali v kratkem, ko bo na razpolago devetnajst stanovanj.

Tožbar

Kmet Lazar Janković iz Simićeva pri Žabarju se že dvajset let toži — zaradi posestva, pretepov, tatvin, žalitev. Poprečno ima na leto kakih deset sodnih razprav. Na sodišču v Žabarju in Požarevcu ga že vsi poznajo. Zaradi tožb je Lazar zanemaril kmetijo, neplačanega davka pa se je nabralo že toliko, da bo v teh dneh na njegovem domu zapel boben. Lazar je povedal, da bo moral prenehati s tožbami, to pa seveda še ne pomeni, da bo poslej dovolil, da bi ga kdo žalil.

»LASTNIK« SANREMA — Vittorio de Sica, kljub letom še vedno šarmanten, duhovit družabnik. Foto: A. Lucu

Iskalec vode

Izkopati vodnjak v hribovitih krajih ni lahka stvar. V Oserini so kopali vaščani tudi po štirideset metrov globoko, toda zaman. Sedemdesetletni Čedomir Pantelić iz vasi Pričević pa najde izvire vode tudi pol tako globoko. Poznajo ga daleč naokrog. Vodo poišče na zelo preprost način. V eni roki drži jekleno žico, v drugi pa grezilo. Tako opremljen se sprehodi po dvorišču in pokaže gospodarju, kje naj začne kopati. Tam je prav gotovo voda. Čedomir je do sedaj našel 2863 izvirov v 143 vaseh. Pravijo, da se ni še nikoli zmotil. V prejšnjih časih so Čedomirju prepovedovali iskati vodo, sedaj pa je celo prijavljen kot obrtnik.

Zamujeni most

Čeprav na Reki trdijo, da so priprave za gradnjo krškega mostu »v končni fazi«, pa nihče ne verjame, da bodo z gradnjo pričeli še letos. Most bo dolg 1300 metrov; speljan bo skozi otoček Sveti Marko, ki leži med celino in Krkom (predor skozenj bi bil dolg 56 metrov). Most bi moral biti dograjen pred letališčem, ki je sedaj v hudih težavah, saj večina potnikov rabi na primer več časa, da pride s krškega letališča do Crikvenice, kakor pa iz Hamburga do Krka ...

Vandalizem

Most, ki je trikrat umrl

Mehmed paša Sokolović pa je tiste, ki so rušili mostove, nabadal na kole

Trije stari mostovi so v Jugoslaviji posebej znameniti; »Višegradska ćuprija«, katere gradnjo in usodo je opisal Ivo Andrić v »Mostu na Drini« ,Mostarski most, ki je veljal tedaj za eno najdrznejših gradenj v turškem cesarstvu in Arslanagića most, ki je bil na pogled nekje na sredi med obema zgornjima mostovoma. A tega zadnjega mostu ni več! Pravzaprav je še, toda ...

Mehmed paša Sokolović, zelo cenjena osebnost na dvoru sultana Selima II., ki je vladal v drugi polovici 17. stoletja, se je pri nas proslavil z gradnjo mostov. Kakor se njegovega brata na Madžarskem spominjajo kot prvega graditelja budimpeštanskih kopališč, tako Mehmeda, ki je bil doma iz okolice Višegrada, blagrujejo, da je postavil na Drini neuničljiv in vrhu tega še lep most.

Tudi Arslanagića most naj bi zgradili po ukazu Mehmed paše Sokolovića in sicer leta 1570. Ta most, ki je bil dolg osemdeset metrov in je stal nad tokom Trebišnjice nedaleč od hercegovskega Trebinja je imel štiri — dva velika in dva manjša — oboke. Reko je premostil v višini 16 metrov.

Vojna, elektrarna in tatovi

Sredi mostu je stala utrdba, visok stolpič, kjer so člani družine Arslanagić — po njih je most dobil tudi ime — pobirali mostnino in nasploh nadzorovali promet in potnike, ki so potovali tod mimo. Preko mostu so stoletja koračale bogate karavane, ki so iz Dubrovnika odhajale v vse kraje turškega gospodstva, največ pa proti Istanbulu. Tod čez so na primer tovorili iz Dubrovnika celo okensko steklo in steklene svetilke, ki jih je Mehmed paša Sokolović naročil za svojega sultana. Stari zapisi vedo povedati, da zlepa ni bilo za trgovce bolj nerodnega tovora.

Arslanagića most je preživel stoletja ter vojne in vse mogoče burne dogodke, ki so tekli čezenj. Letos bi bil moral slaviti štiristoletnico. Če bi še bil ... V zadnjih nekaj desetletjih je Arslanagića most doživel tri katastrofe.

Prva je prišla v drugi svetovni vojni. Boji so divjali na mejnem področju med Črno goro in Hercegovino. Most je bil le preveč pomemben, da bi ga usoda mnogih drugih mostov obšla. Izginila je trdnjavica na vrhu mostu, pa tudi enega izmed obokov so granate hudo poškodovale. Toda to še ni bilo najhujše.

Drugo rušenje je bilo že temeljitejše. Pred leti so zajezili Trebišnjico in most bi prišel pod vodo. Gradnja tega velikega energetskega projekta se je zamudila za nekaj mesecev — ko so se prepirali kaj naj store z mostom. Seveda so bili graditelji za rušenje in so na vse pretege dokazovali, da most le ni tako pomemben in lep, da bi ga morali za vsako ceno ohraniti.

Druga stran — znanstveniki — je bila vztrajnejša. Dosegli so, da so na račun graditeljev elektrarne most »podrlii«; razstavili so ga »kamen do kamna«, vsak kos oštevilčili in varno zložili na kup dober kilometer od Trebinja, kjer naj bi ga spet sestavili in z njim premostili isto Trebišnjico, le malo nižje.

Zdaj pa je prišlo tretje rušenje, ki je bilo pravzaprav najbolj temeljito in hkrati najbolj vandalsko. Vojna je bila pač vojna, kdo naj posebej pazi še na mostove! In elektrarna je pač pomenila prepotrebno energijo, most se je navsezadnje le moral umakniti. Kraja pa je čisto navadna kraja ...

Tatovi so seveda – neznani

Kraja? Pred dnevi je beograjska »Politika« natisnila naslednje poročilo: »Neznani tatovi so odnesli okrog 40 kubičnih metrov kamnitih plošč, ki so bile del razstavljenega Arslanagića mostu pri Trebinju.«

Podjetje »Partizanski put« iz Beograda ima že narejene podrobne načrte za ponovno postavitev mostu in letos jeseni so hoteli začeti z zahtevnim delom, zdaj pa je vest o kraji počila kakor bomba. Prišli so namreč delavci in začeli pripravljati oštevilčene kamne za novo gradnjo, pa so opazili, da nekaj manjka. Začeli so pregledovati in so ugotovili, da manjka ravno tisto, kar je bilo pri mostu najlepše: kamnite plošče iz belega kamna, ki so bile mostu prelepa ograja. Strokovnjaki menijo, da bodo »primanjkljaj« sicer nadomestili, da pa nove plošče, čeprav vsekane v istem kamnolomu, ne bodo imele stare patine.

Kdo je kradel? Vsi vedo, da je to storil neki zasebni graditelj nove hišice, ki tako v Trebinju kakor v okolici rastejo kakor gobe. Ni poročil, da bi se miličniki lotili iskanja, kaže da je stvar brezupna. Tat je verjetno prišel s tovornjakom od daleč, mirno naložil kar in kolikor je hotel ter se odpeljal kdo ve kam.

To nikakor ni prvi primer te vrste vandalizma. Lani in še prej so na primer opazili, da manjka vedno več obcestnih kamnov na zelo nevarnih serpentinah, ki se iz Kotorja vzpenjajo navkreber mimo Lovčena proti Cetinju. Ti kamni so že velikokrat zadržali marsikaterega avtomobilista, ki ni zmogel tolikšne »telovadbe«, da bi ob srečanju zadosti zavil. In kam so izginili ti kamni? Kar predstavljajte si, kako pripravni so za gradnjo temeljev! Vgradiš jih in kdo ti kaj more? Ti bo šla policija podirat hišo? Kaj takega pa že ne. Kamni so izginili, novih še niso postavili, nihče ni bil kaznovan in sploh: nikomur ni padel las z glave.

Od starega Rima do Koslerja

Kraja starega gradiva je bila posebno v modi v stoletjih po propadu starega Rima, ko so si novi prebivalci (načeloma imenovani — barbari) novih mest nabirali gradbeni material na ruševinah rimskih naselbin. To je pa bilo že zelo davno. Takrat niso poznali ne betona in ne Zavodov za zaščito spomenikov. Če so to počeli, jim danes pretirano, čeprav malo že, ne zamerimo.

Primerov podobnih kraj je danes v Jugoslaviji še veliko, posebno v Srbiji, kjer je starih in nezavarovanih gradišč in gradov kar precej. Pa tudi v Sloveniji nismo čisto »od muh«. Nekoč sem pred leti sredi noči srečal voz z naloženim obdelanim kamenjem, ki je imel svoj izvoz — v ruševinah Žičke kartuzije. Če si na primer ogledate še poslopje »nove«, a nedokončane šole na Vrsnem (obsoška sramota številka ena!) boste opazili, da so že precej opeke razmesli, pač tja, kjer so jo vzidali.

In kaj je s toliko objokovano »Kozlerjevo bajto«, ki je stala svoj čas nasproti »Ria«. Mogoče se nihče ne upa iti štet oštevilčenih kamnov v Volčji potok, da ne bi ugotovili kaj podobnega kakor v Trebinju?

DRAGO KRALJ

Sanremo

Beži, da ne boš še ob žep!

»Firbec«, razpet med filmske dive, kraljevske hotele, hudičevo kolo in – plitek žep

Če iz Ljubljane peljete proti Vrhniki, ste po dvanajstih urah lagodne vožnje v Sanremu. S seboj ne vzamite artičok, ker jih je v Italiji dovolj. Raje vzemite v avto približno deset kilogramov težak kamen, ki ga boste med vožnjo po italijanskih avtomobilskih cestah položili na pedalo za plin, potne noge pa si boste mirno hladili skozi okno. In kako pridete v Sanremo? V Trstu zavijete desno, v Milanu levo, v Genovi spet desno in že ste na — Azurni obali!

Sanremo. Opevano mesto. Raj na zemlji s kraljevskimi hoteli, filmskimi divami, slavnimi pevci, bogataši in še množico tistih, ki z razburkanim življenjem razgrevajo glave navadnih zemljanov. Prav tak je, kot sem si ga zamišljal. Enkraten! Čistilnega sredstva za patino časa sanremske slave vsaj doslej še nihče ni iznašel.

Smeh in sopih

Videl sem smejoče. Ob dveh zjutraj sem jih videl pred casinom, ko so jim šoferji v livrejah odpirali vrata avtomobilov. Šumeče maksijevke in zlikani smokingi so izginjali med zelene mize hudičevega kolesa — rulete. Med prsti krupjejev so polzeli milijoni, kolo številk pa se je vrtelo, ustavljalo, vrtelo ... Kdor je dobil, se je nasmehnil. Kdor je izgubil, se je glasno žasmejal! V svetu veselja, denarja in brezčutja postaja celo občutek lastnine — ničevo!

Ura je bila pet zjutraj, ko sem videl one druge — sopihajoče. Težake na železniški postaji, nosače na trgu, cestarje, snažilce in vso drugo vojsko turističnih mravelj. Ni jim bilo ravno do smeha.

Rusov zamorec

Rus in zamorec se malokdaj srečata. Če pa se srečata v Sanremu, je to že posebnost. Ne vem, kako je prišel Rus v Sanremo. Mogoče je pribežal po rdeči revoluciji, ali pa že preje ... Pomembno pa je, da ima Zio Vasilij ob kazino gostilno. Pravo pravcato gostilno z ruskimi specialitetami, pizzo in zamorcem, ki je njegov prijatelj in skupaj pijeta.

Ko je Vasilij izza naše mize slišal slovansko govorico, je dvakrat premaknil stopetdesetkilsko telo, pljunil pod pult in čakal. Ko smo ob slovesu pozdravili »Dosvidanje!«, je Vasilij še enkrat pljunil, dvignil obrvi in si verjetno mislil: »Da niso moji bratje Rusi že tukaj?« Na dušek nas je poplaknil s kozarcem vina.

Podprte prsi

Night playboy, Mexico sex, streap teas in še in še naslovov, okrašenih z obilnonedrastimi dekleti, vabijo in vabijo. Od zgodnjega mraka do jutra.

Najstnice že v prvem mraku izginejo v disco klube, žene srednjih let se z možmi porazgubijo po mondenih restavracijah na elitne plese. Po promenadi pa se sprehajajo dame. Dame s kužki in milijončki. Podprte prsi, debela šminka, mežik z očesom naj bi privabili mladeniča. Takega mladega in lepega, ki zna ljubiti. Toda noč se prevrže preko polovice, kuža postaja utrujen, šminka zvodeni, spet je minil večer. Jutri bo moj mladi lepotec zagotovo prišel in me potešil. Mogoče zadnjič ...

»Lastnik« Sanrema

Če Italijan vidi Vitorio de Sica, bo že po dveh dneh govoril, da sta najboljša prijatelja. Tudi jaz sem videl slavnega režiserja, celo poslušal sem ga, ko je povedal:

»Vidite ta Sanremo, njegove stezice, lepe palme, čudovite parke, peščeno plažo? Vse to je moje! Toliko sem pač pustil v igralnici!« In verjamem mu, staremu možaku, ki je nekoč tri srca žena in deklet in filmskih teoretikov.

Pizza brez kaviarja

Pizza napoletana, pizza margerita, pizza taka, pizza malo drugačna in še sto različnih vrst pizze. Do grla sem jo sit. Vsi Italijani jo hvalijo, celo sanjajo o njej, meni pa se je zdela kot »šmorn«. Po promenadi pa se sprehajajo dame. Dame s kužki in milijončki. Podprte prsi, debela šminka, mežik z očesom naj bi privabili mladeniča. Takega mladega in lepega, ki zna ljubiti. Toda noč se prevrže preko polovice, kuža postaja utrujen, šminka zvodeni, spet je minil večer. Jutri bo moj mladi lepotec zagotovo prišel in me potešil. Mogoče zadnjič ...

»Lastnik« Sanrema

Če Italijan vidi Vitorio de Sica, bo že po dveh dneh govoril, da sta najboljša prijatelja. Tudi jaz sem videl slavnega režiserja, celo poslušal sem ga, ko je povedal:

»Vidite ta Sanremo, njegove stezice, lepe palme, čudovite parke, peščeno plažo? Vse to je moje! Toliko sem pač pustil v igralnici!« In verjamem mu, staremu možaku, ki je nekoč tri srca žena in deklet in filmskih teoretikov.

Pizza brez kaviarja

Pizza napoletana, pizza margerita, pizza taka, pizza malo drugačna in še sto različnih vrst pizze. Do grla sem jo sit. Vsi Italijani jo hvalijo, celo sanjajo o njej, meni pa se je zdela kot »šmorn«. Po promenadi pa se sprehajajo dame. Dame s kužki in milijončki. Podprte prsi, debela šminka, mežik z očesom naj bi privabili mladeniča. Takega mladega in lepega, ki zna ljubiti. Toda noč se prevrže preko polovice, kuža postaja utrujen, šminka zvodeni, spet je minil večer. Jutri bo moj mladi lepotec zagotovo prišel in me potešil. Mogoče zadnjič ...

Specializacija firbcev

Ljubljančan postaja v Sanremu še posebno »firbčen«. Zlasti takrat, kadar plačuje. Tako »firbčno« bo gledal po svojih žepih, kot bi jih prvič videl, ko bo iskal lire in lirice (tudi »prešvercane«). Pa tudi manj bogati Italijani so v Sanremu »firbčni«, posebno takrat, kadar iščejo svojo »macino«, ki jo nazadnje najdejo pri prednjem kolesu kakega Rolce Roysa. Tista macina je navadno fiat 500, ki mu Amerikanci pravijo potujoči tranzistor. Tranzistorjev pa je ob Azurni obali neštetо.

Tak je pač Sanremo. Denar določa poklon natakarja, denar odpira pot med »elito« brezdelnih bogatašev, prazen žep pa dobi le pospešek — beži, da ne boš še ob žep!

ALEKSANDER LUCU

Brezplačno

Na Reki so z velikim zadovoljstvom sprejeli novico, da bo 18.600 osnovnošolcev dobilo v prvih dneh šole na šolske klopi 172.000 učbenikov — brezplačno. Za učbenike so plačali poldrugi milijon novih dinarjev. Zaščiteni so s plastificiranimi ovitki in bodo ostali last šol. V prihodnjih letih bodo učenci dobili brezplačno tudi druge šolske potrebščine. Tako se uresničuje zamisel o povsem brezplačnem obveznem šolanju, pišejo hrvatski časopisi in pristavljajo, da je to prvi primer v Jugoslaviji.

Po svoje imajo prav, slovenski primer, še iz predreformskih let, je tako žalostno končal, da so ga že vsi pozabili.

Incident pod koši

Na univerziadi tekma Jugoslavija : J. Koreja prekinjena

TORINO, 31. avggusta. (Po telefonu). Prve polfinalne košarkarske tekme so včeraj navdušile in dobro razgibale številno občinstvo, ki je napolnilo športno palačo s skoraj 10.000 mesti. Italija je najprej premagala Brazilijo z 72:65, nato ZDA Kubo s 90:80, SZ Bolgarijo 96:75, Jugoslavija pa J. Korejo z 88:74 (46:42).

Najboljšo košarko sta prikazali ekipi ZDA in Kube, za slednjo so si vsi strokovnjaki edini, da je najbolj napredovala. Za naše je bil spopad z Južno Korejo izredno pomemben in ena najtežjih ovir na poti navzgor. V naši polfinalni skupini igrata še SZ in Bolgarija, dve najboljši ekipi, pa bosta potem igrali na zaključnem turnirju.

Naša tekma se je končala šele ob 1. uri zjutraj in igralci so potem še dobro uro razpravljali o tem težkem srečanju, na katerem je prišlo tudi do prvega resnega incidenta na vsem turnirju.

Jugoslovani so tekmo z izredno težkim, ostrim in tudi grobim nasprotnikom začeli izredno nesrečno. Kapičić je imel že po treh minutah štiri osebne napake, Simonović pa je bil huje poškodovan. Italijanski sodnik Tatatore in Portugalec Battista sta očitno navijala za Korejce, to pa sta pod pritiskom polnih tribun, ki so hrupno navijale za naše nasprotnike, skoraj tudi morala. Pet minut pred koncem pa je prišlo do daljše prekinitve.

Najprej sta sodnika priznala povsem regularen koš Jugoslovanov, zaradi česar je korejski igralec Ju Hi Jung ostro protestiral, nakar sta sodnika dosodila še kazenski met v našo korist. Na pritisk publike in vodstva Koreje, ki je ves čas protestiralo in se prepiralo okoli zapisnikarske mize, so potem naši začeli akcijo le iz outa. Pri štartu na podano žogo pa so se trije Korejci zaleteli v Čermaka, pri čemer si je eden izmed njih poškodoval nos in hude krvi je bilo še več. Pri tem pa so grobo zrušili še Šolmana, ki je še tako ali tako dobil največ udarcev in brc. Takrat pa je bilo tudi sodnikoma dovolj grobe korejske igre in neobjektivnega občinstva in Ju Hi Jungu sta prisodila peto osebno napako, nakar je prišlo do dolgega prerivanja in prepira pri mizi. Italijanski sodnik Tatatore je dobil celo nekaj udarcev.

V nadaljevanju so naši zaigrali še bolje in na koncu zasluženo zmagali. Gledalci, ki so ves čas navijali za Korejce so bili razočarani in so izžvižgali sodnika. Zanimivo je, da niso protestirali niti takrat, ko je nek Korejec od zadaj napadel Simonovića in so našega branilca morali odpeljati v bolnišnico.

Zato pa je zmago toliko bolj hrupno pozdravila mala kolonija jugoslovanskih športnikov, med katerimi so bile najbolj glasne plavalke, ki so se jim ob takšnem razpletu pridružili tudi sicer dotlej mirni telovadci.

Koše za Jugoslavijo so dosegli: Čermak 8, Knežević 8, Rukavina 8, Georgijevski 3, Bisjak 2, Kotarac 11, Simonović 4, Jelovac 18, Šolman 14 in Karati 12.

Po tekmi je trener Žeravica povedal: »Navalic vrzelim in pomladitvam v ekipi, sem z igro zelo zadovoljen. Vesel sem bil zlasti zmage nad Romunijo, pa tudi nad Korejo, ki jo naša športna javnost vse premalo ceni. Žal Simonović in Čermak ne kažeta vsega kar znata, posebno pa se jima pozna odsotnost Plečaša, s katerim se izredno ujemata. Mladi sicer veliko šolijo, toda ni se moč nanje od malenkostnih izkušnjah preveč zanesti. Kapičić in Šolman sta v slabši formi, medtem ko Jelovac le na trenutke zaigra kot zna.«

Na teniških igriščih sta izmed Jugoslovanov ostala le Minček in Irena Škulj, ki sta premagala francosko mešano dvojico Roulin — Proizy in se uvrstila v četrtfinale. Danes so začele tekmovanje tudi telovadke, med katerimi je prijavljenih osem ekip. Jutri bodo štartali še jugoslovanski telovadci, ki so za zdaj dobro razpoloženi.

DUŠAN KURET

IVER DNEVA

Mexico 68 v Kranju

Za začetek tretjega festivala športnih in turističnih filmov v Kranju bo 7. t. m. zvečer slavnostna predstava ameriškega filma o olimpijskih igrah 1968 v Mehiki. Ker je film predrag in ga ni odkupilo nobeno naše kinomatografsko podjetje bo to obenem tudi edina predstava tega filma pri nas.

Film o olimpijskih igrah v Mehiki je bil narejen izredno skrbno in širokopotezno, saj so zanj uporabili gradivo 80 snemalcev, zato ga upravičeno štejejo za eno najveličastnejših del o velikih športnih dogodkih.

Fassnacht brez zlata?

Pred bližnjim evropskim prvenstvom v plavanju v Barceloni

Osrednja osebnost lanskoletne plavalne sezone je bil prav gotovo nemški plavalec Hans Fassnacht, ki je z novim svetovnim rekordom na 400 m kravl (4:04,0) ponovno vrnil rekord stari celini. Čeprav je ta rekordni rezultat sad ameriških trenerjev, saj Fassnacht že drugo leto študira v ZDA in se pod vodstvom tamkajšnjih trenerjev pripravlja na tekmovanja, pa je vendarle s še tremi evropskimi rekordi (200 in 1500 m kravl ter 400 m mešano) predstavljal potencialnega kandidata ZRN za štiri zlate kolajne v Barceloni.

Toda tako kot je bila lani očitna njegova premoč na vseh štirih omenjenih progah, tako je letos, mesec dni pred Barcelono, njegovo »zlato« nezanesljivo. Na 200 in 400 m kravl bo njegov največji tekmec Šved Gunnar Larsson, prav tako njegov študijski kolega iz ZDA, ki mu je nedavno na tekmovanjih v Los Angelesu dokazal, da je sedaj boljši. Na najdaljši progi — 1500 m kravl — mu je pred nekaj tedni odvzel evropski rekord njegov rojak Lampe. Nič bolj rožnata pa ni tudi situacija na 400 m mešano, kjer je Larsson sedaj najboljši, le nekaj desetink sekunde slabši od njegovega rekorda. Tako se prav lahko dogodi, da bo svetovni in evropski rekorder ter največji up zahodnonemške reprezentance Hans Fassnacht odhajal iz Barcelone brez zlate kolajne. Njegov trener je sicer velik optimist in trdi, da bo Hans prav v Barceloni v top-formi in tako pokazal svoje velike sposobnosti. Bodi kakorkoli že, prav gotovo njegovi boji za kolajne ne bodo tako lahki, kot je kazalo lani. Ne smemo namreč prezreti zopet sovjetskih plavalcev Samsonova in Bura, Španca Estevo, tekmovalca NDR Sperlinga ter veterana, evropskega prvaka z Utrechta Belic—Geimana.

V ženskih disciplinah 400 in 800 m kravl je izredna premoč plavalk NDR, saj sedaj zasedajo vse tri njihove tekmovalke mesto pod vrhom. Na 400 m jim lahko uspešno kljubuje le bivša evropska rekorderka, Italijanka Calligaris, Švedinja Jonsson ter mlada Nizozemska trojka de Boer, Rijnders in Bunschoten. Prav nizozemske plavalke so letos na tej progi zelo napredovale ter nekajkrat izboljšale nacionalni rekord. Morda se lahko dogodi, da bo mlada nizozemska trojka nadaljevala tradicije svojih prednic, saj so Nizozemke doslej največkrat — kar petkrat — osvojile prvenstvo na tej progi. Zanimivo je, da je prvakinja z Utrechta, Francozinja Mandonnaud, z enakim časom, kot je bil dovolj za osvojitev prvega mesta pred štirimi leti, letos šele na 10 mestu lestvice.

Na najdaljši ženski progi — 800 m kravl, ki je letos tudi prvikrat na sporedu, razpored tekmovalk ni mnogo drugačen kot na 400 m. Nekoliko večjo prednost ima le evropska rekorderka Neugebauer, ki je letos le tri sekunde zaostala za svojim lanskim rekordom.

M. P.

400 m kravl

EVROPSKI PRVAKI

MOŠKI

1926: 5:14,2 A. Borg (Š)
1927: 5:08,6 A. Borg (Š)
1931: 5:04,0 I. Barany (M)
1934: 4:55,5 J. Taris (F)
1938: 4:51,6 B. Borg (Š)
1947: 4:35,2 A. Jany (F)
1950: 4:48,0 A. Jany (F)
1954: 4:38,8 G. Csordas (M)
1958: 4:31,3 I. Black (VB)
1962: 4:25,6 J. Bontekoe (Niz)
1966: 4:11,1 F. Wiegand (NDR)

ŽENSKE

6:11,8 M.Braun (Niz)
5:42,0 M. Braun (Niz)
5:27,0 R. Mastenbrök (Niz)
5:00,0 R. Hveger (D)
5:18,2 K. Harup (D)
5:30,9 G. Andersen (D)
5:14,4 A. Szebö (M)
5:02,6 J. Koster (Niz)
4:52,4 A. Lasterie (Niz)
4:48,2 C. Mandonnaud (F)

Najboljši evropski plavalci 1970

SR: 4:02,8 J. Kinsella (ZDA 70)
ER: 4:04,0 H. Fassnacht (ZRN) 69
4:08,5 Larsson (Š)
4:09,9 Samsonov (SZ)
4:09,4 Fassnacht (ZRN)
4:11,1 Bure (SZ)
4:13,6 Belic-Geiman (SZ)
4:14,1 Esteva (Šp)
4:15,9 Unger (NDR)
4:17,3 Lampe (ZRN)
4:17,3 Sperling (NDR)
4:17,6 Kile (Norv)

SR: 4:24,5 D. Mayer (ZDA) 68
ER: 4:36,1 G. Wetzko (NDR) 69

4:39,8 Neugebauer (NDR)
4:40,8 Wetzko (NDR)
4:40,8 Tulling (NDR)
4:40,9 Calligaris (I)
4:41,9 de Boer (Niz)
4:42,2 Jonsson (Sv)
4:44,5 Rijnders (Niz)
4:46,1 Bunschoten (Niz)
4:47,7 Röhmer (ZRN)
4:48,1 Mandonnaud (F)

1500 m kravl

EVROPSKI PRVAKI

1926: 21:29,2 A. Borg (Š)
1927: 19:07,2 A. Borg (Š)
1931: 20:49,0 O. Halassy (M)
1934: 20:01,5 J. Taris (F)
1938: 19:55,6 B. Borg (Š)
1947: 19:28,0 G. Mitro (M)
1950: 19:48,2 H. Lehmann (ZRN)
1954: 18:57,8 G. Cordas (M)
1958: 18:05,8 I. Black (VB)
1962: 17:49,2 J. Katona (M)
1966: 16:58,5 S. Belic-Geiman (SZ)

Najboljši evropski plavalci 1970

MOŠKI — 1500 M KRAVL

SR: 15:57,1 J. Kinsella (ZDA) 70
ER: 16:23,9 W. Lampe (ZRN) 70
16:23,9 Lampe (ZRN)
16:37,6 Fassnacht (ZRN)
16:42,2 Esteva (Šp)
16:57,9 Sperling (NDR)
17:03,7 Dunajev (SZ)
17:04,2 Belic-Geiman (SZ)
17:04,4 Mann (NDR)
17:12,3 Hartung (NDR)
17:15,0 Kile (Norv)
17:15,5 Samsonov (SZ)

ŽENSKE — 800 M KRAVL

SR: 9:02,4 K. Moras (A)
ER: 9:30,8 K. Neugebauer (NDR)

9:33,8 Neugebauer (NDR)
9:37,4 Tulling (NDR)
9:39,6 Calligaris (I)
9:43,2 Eife (NDR)
9:45,6 de Boer (Niz)
9:50,8 Röhmer (ZRN)
9:51,1 Jonsson (Sv)
9:51,5 Kudaševa (SZ)
9:57,2 Annewy (Fr)
9:57,7 Kock (Sv)

Podjetje za izdelavo vseh vrst podov

ZVEZDA
MARIBOR

sprejme za sektor
LJUBLJANA, Trubarjeva 44

6 VAJENCEV

za izučitev poklica parketarja in polagalca plastičnih mas

Pogoji za sprejem: telesno in duševno zdravje ter končana osemletka.

Ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja »ZVEZDA« — MARIBOR, Trg revolucije 4-I, do 30. 9. 1970. 8193

Razpisna komisija
INDUSTRIJSKEGA KOMBINATA
»PLANIKA« KRANJ

razpisuje

štipendijo
za strojno fakulteto

dve štipendiji
za ekonomsko fakulteto

štipendijo
za pravno fakulteto

štipendijo
za fakulteto za naravoslovje in tehnologijo — kemijski oddelek

Prednost imajo kandidati iz Kranja in iz njegove okolice.
Pojasnila o pogojih štipendiranja dobijo kandidati v kadrovskem oddelku.
Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe v kadrovski oddelek »Planike« do 14. 9. 1970. 8208

SVET
OSNOVNE ŠOLE
RIHARDA JAKOPIČA
LJUBLJANA-ŠIŠKA, DERČEVA UL. 1

razpisuje prosta delovna mesta

učitelja
v oddelku podaljšanega bivanja — učitelj z diplomo — za nedoločen čas

P ali PU za telesno vzgojo
za nedoločen čas

P ali PU za matematiko
za določen čas

P ali PU za angleški jezik
za določen čas

Stanovanja ni. Osebni dohodek po pravilniku.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 8163

DELO komentira nedeljske športne dogodke - DELO komentira nedeljske športne dogodke - DELO komentira nedeljske športn

SE DVE TOČKI — —Nogometaši Železničarja so doma zanesljivo premagali tudi enajsterico Splita in imajo po dveh kolih še stoodstotni izkupiček. Na sliki: priložnost pred splitskimi vrati. Foto: Čerin

Vrsta presenečenj

I. republiški namiznoteniški turnir mladih

LJUBLJANA — V soboto in nedeljo je bil v Trbovljah I. republiški turnir za mladino, na katerem je sodelovalo približno 100 igralcev in igralk iz Kranja, Trbovelj, Hrastnika, Ljubljane, Maribora, Logatca, Lendave, Murske Sobote, Litije Kopra in Raven.

Ob zelo slabi organizaciji in še slabših možnostih za igro je prišlo do več presenečenj, pri katerih je marsikateri favorit ostal praznih rok. Med prvimi so v polfinalu mladinskega ekipnega tekmovanja izpadli republiški prvaki iz Olimpije, ki so presenetljivo izgubili s Soboto 3:5. V tem dvoboju se je odlikoval lani najboljši slovenski mladinec Branko Benko, ki je dosegel tri zmage. Kmalu nato pa je izgubil z Mariborčanom Klingerjem, tako da se ni uvrstil niti med najboljših osem. Od favoritov je v predtekmovanju izpadel še Mariborčan Milovanovič, ter nosilca skupin Bjedov (Sobota) in Gabrijelčič (Olimpija). V finalu, kjer je igralo osem najboljših vsak z vsakim, je prepričljivo zmagal Uroš Rak brez poraza, za druga mesta pa je bil zelo izenačen boj. Pri mladinkah je presenetljivo zmagala lanska prvakinja Sonja Verstovšek (Ol), ki je v ponovnem dvoboju za prvo mesto izločila Evo Jeler (Ol). Lep uspeh je dosegla zmagovalka pri pionirkah Tadeja Kalan, ki se je uvrstila na tretje mesto pri mladinkah. Podobno uvrstitev je dosegel tudi zmagovalec pri pionirjih Zoran Ramovž (Triglav). V zvezni rang so se po tem turnirju uvrstili pri maldincih Rak Uroš, Klinger, Lukež in Ramovž, pri mladinkah pa Verstovšek, Jeler, Kalan in Jakopin.

Vrstni red — mladinci ekipno: 1. Maribor, 2. Sobota, 3.—4. Triglav, Olimpija I; **mladinke ekipno:** 1. Olimpija, 2. Triglav, 3.—4. Sobota, Fužinar; **pionirji ekipno:** 1. Triglav, 2. Sobota, 3. Olimpija 4. Lendava; **pionirke ekipno:** 1. Fužinar, 2. Olimpija, 3. Triglav, 4. Lendava; **posamezno — mladinci:** 1. Rak U. (Ol), 2. Ramovž (Tr), 3. Klinger (Mrb), 4. Lukež (Mrb), 5. Savnik (Mrb), 6. Kren (Ol), 7. Rak B (Ol), 8. Šetina (Il); **mladinke:** 1. Verstovšek, 2. Jeler, 3. Kalan (vse Ol), 4. Jakopin (Tr), 5. Petrač (F), 6. Novak T. (Tr), 7. Bavčar T. (So), 8. Bavčar V. (So); **pionirji:** 1. Ramovž (Tr), 2. Rak B. (Ol), 3.—4. Vin.ec (So), Novak (Tr); **pionirke:** 1. Kalan (Ol), 2. Fišer (F), 3.—4. Ožeg (Tr), Režonja (F).

(dn)

TENIS

62 mladih za Bergantov memorial

MARIBOR, 31. avg. — Letošnjega tradicionalnega turnirja pionirjev in pionirk za Bergantov memorial se udeležuje skupno 62 zastopnikov Triglava, Olimpije, Celja, Varteksa in Branika. Mariborčani, ki so dragoceno lovoriko, darilo teniške zveze Slovenije ob 40-letnici teniškega udejstvovanja zdaj že umrlega Evgena Berganta, osvojili že osemkrat, so tudi tokrat prvi favoriti za ekipno zmago. Starejših pionirjev igra 32, mlajših 16, pionirk pa 14. Med udeleženci ni letošnje državne prvakinje vseh starostnih skupin Jaušovčeve, ki še zmeraj ni okrevala. Med pionirji do 14. leta so nosilci Mariborčani Domanjko, Svenšek in Virag ter Kranjčan Dovjak, med pionirji do 12. leta I. Zeilhofer in Virag (Branik) ter Ahlin in Bedenk (Triglav), med pionirkami pa Emeršičeva in Pirkmajerjeva (obe Branik).

V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj, pomembnejši izidi pa so tile — **pionirji do 14. leta:** Dovjak (T) : Kodela (B) 6:0, 6:1, Svenšek (B) : Ahlin (T) 6:0, 6:0, Rantaša (B) : Štular (O) 3:6, 6:4, 6:2, Janežič (B) : Požar (B) 6:0, 6:1, Štrukelj (T) : B. Požar (B) 6:3, 6:0, Mikav (Var) : Žibrat (B) 6:0, 6:0, I. Zeilhofer (B) : Gabrovšek (B) 6:0, 6:0, Primc (T) : J. Zeilhofer (B) 6:0, 6:0, Mihorko (O) : Cvirn (B) 6:4, 6:1; **pionirji do 12. leta** — I. Zeilhofer : Perovič 6:0, 6:0, N. Požar : Jagačič 6:0, 6:0, Majhen : J. Zeilhofer 6:0, 6:0, Bedenk (T) : Logar (B) 6:0, 6:0, Ahlin (T) : Slokan (B) 6:0, 6:0, Žibrat : Sober 6:0, 6:0, Cvirn : Hočevar 6:0, 6:0.

F. RAJHER

Finale v Zagrebu prekinjen

ZAGREB — Odprtega pionirskega teniškega prvenstva Zagreba zaradi dežja niso končali. Mariborčan Domanjko je med pionirji do 14. leta prekinil finalno tekmo pri stanju 2:2 proti domačinu Kaludjeru. Finalna tekma parov pa bo kar v Mariboru, ker so finalisti Domanjko — Filer ter Svenšek — Neumiller (vsi Branik). Med ml. pionirji sta bila polfinalista Svenšek in Virag (oba Branik).

F. R.

KOŠARKA

Olimpija : Jugoplastika 89:67 (36:35)

ZADAR — Tudi v drugi tekmi v zadrski Jazinah so Ljubljančani prepričljivo zmagali. Pred 2.000 gledalci sta sodila Kosijer (Zgb) in Slipčević (Šib).

OLIMPIJA: Bassin 4, Marter 27, Božič 6, Polanec 34, Lemaič 2, Sušnik 12, Gvardjančič 4.

JUGOPLASTIKA: Grešo 19, Manović 12, L. Tvrdić 7, Depolo 22, D. Tvrdić 7.

Že takoj v začetku je Bassin spet navdušil gledalce, toda žal je moral že v 14. minuti prvega dela z igrišča s hudo poškodovanim gležnjem. V prvem polčasu je bila igra sicer enakovredna in ekipi sta se ves čas menjavali v vodstvu. Tudi šest minut drugega dela je minilo v podobnem slogu, potem pa je prišlo na igrišču do popolnega preobrata.

Olimpija je s hitrimi protinapadi Martra in Polenca hitro povečala razliko, ki je bila je v nekaj minutah 20 točk. To prednost so Ljubljančani tudi zanesljivo obvarovali do konca. Posebej velja pohvaliti Polanca, ki je bil za Splitčane nerešljiv problem. Marter pa se je razigral v drugem polčasu, ko je dosegel vseh 27 točk.

T. TEGER

Zadar : Lokomotiva 65:53 (29:27)

Jesenice : Bor 65:61 (32:29)

JESENICE — Igrišče pod Mežakljo, gledalcev 100, sodnika Benedičič in Kučina (oba Jes).

JESENICE: Bunderla 9, Jeraj 9, Dragojević 4, Sarič 7, Božič 13, Vauhnik 6, Čampa 17.

BOR: Zavadlal 3, Ambrožič 22, Starc 17, Švirk 10, Lakovič 6, Fabjan 3.

V predtekmi sta se srečali mladinski ekipi obeh ekip. Zmagali so mladi igralci Bora s 44:40 (23:20).

Tekma članov je bila zelo zanimiva. Zmago so si domačini priborili šele v finišu. Tržačani niso mogli pokazati svoje prave vrednosti, kajti motila sta jih dež in hladno vreme.

P. KARLIN

Pomembna je zmaga

CELJE — V 2. kolu ZRL so Celjani z dokajšnjo mero sreče osvojili dve dragoceni točki proti moštvu zagrebškega Metalca. Obe ekipi sta se v pretekli prvenstveni sezoni borili za obstanek v ligi.

Rokomet

Gostje so se tokrat zagrizeno branili in taktično zadrževali žogo, tako da jim Celjani niso bili kos. Po odlični igri Ačkuna in zanesljivega vratarja Presingerja sta točki le ostali doma.

Trener Tone Goršič je o tekmi povedal? »Gostje iz Zagreba so zavlačevali igro in s domačini večji del tekme igrali v obrambi. Sami smo krivi za tak razplet dogodkov na igrišču, saj smo prehitro zaključevali akcije. Zagrebčani so sicer slabši od nas, vendar pa so se bolje znašli na mokrem terenu. Naše moštvo še vedno ni uigrano, vendar upam, da bo v prihodnjih kolih, ko se bodo treningov udeleževali vsi igralci, dosti bolje.«

K. JUG

Spominski turnir Steklarju

HRASTNIK — Na rokometnem igrišču za Savo je domači Steklar organiziral ob prvi obletnici svojih treh tragično preminulih članic 1. spominski turnir »Kreže — Pufler — Melbaver«. Na turnirju so sodelovale tri ženske ekipe. Tekme, ki sta jih odlično sodila Jeglič (Lj) in Žibert (Trbovlje), si je ogledalo 100 gledalcev. Rezultati: Steklar : Alpes (Selca) 6:3 (2:2), Olimp : Alples 15:5 (7:2), Steklar : Olimpija 9:5 (4:4). Vrstni red: Steklar 4, 2. Olimpija 2, 3. Alples 0.

Vse tri ekipe so prikazale slab rokomet, le drugi del tekme Steklar : Olimpija je bil boljši.

J. STRGARŠEK

Strma pot do točk

Številni privrženci belo-zelene enajsterice so bili pred nedeljskim spopadom bržčas večji optimisti kakor igralci, ki so se v glavnem dobro zavedali, kakšen nasprotnik jih čaka. Sprva so nemara reš

Olimpija

upali, da bodo bolj ali manj brez posebnih težav ugnali goste iz Zenice, toda kaj kmalu so se prepričali, da je bilo zeniško »jeklo« tokrat še trše, kakor kdajkoli poprej. Predvsem so domačini računali, da se bodo gostje popolnoma zaprli na svojo stran igrišča in se v glavnem zadovoljevali z občasnimi protinapadi. Toda Rečićevi soigralci so bili ne samo izredno žilavi, ostri in nepopustljivi, temveč tudi neustavljivi, saj so ob neugnani ihti vse bolj in bolj zaposlovali ljubljansko obrambo. In prav to dejstvo je morda bolj ali manj presenetilo Bežigrajčane, ki so vendarle upali, da bodo odpor navsezadnje le strli. Pa ga niso! Večkrat se je zdelo, predvsem po odmoru, da sta vlogi nasprotnikov zamenjani. Če ne bi bili Škorić, nepremagljivi Šoškić in še nekateri v obrambi tako razsodni in enako zagnani, ne bi bilo nič čudnega če bi gostje iz Zenice izkupiček delili.

Belo-zeleni igralci so tudi domačemu občinstvu dokazali, da so bile njihove priprave res izdatne in smotrne, kajti v nasprotnem primeru ne bi bili sposobni na tako težkem terenu in ob tako zagrizenem nasprotniku vzdržati toliko naporov, ki so tokrat terjali od vsakega posameznika zares celega človeka. Po malem že nestrpni gledalci so se namreč lahko sami prepričali, da v kritičnih trenutkih ne bi bilo dovolj samo braniti se, temveč so bile za dober konec potrebne moči tudi za neprestane nagle protinapade, pri katerih je poglavitno breme slonelo predvsem na Oblaku, Popivodi in deloma tudi Bečejcu. Kakšen »davek« terja sloves, bo najbolje povedal reprezentant Oblak, ki je bil neprestano obkrožen od treh zeniških igralcev, tako da ni mogel uveljaviti vseh znanih sposobnosti. Sicer pa se vsi zavedajo, da so se Bežigrajčani minulo nedeljo znašli v izjemno težkem položaju in so zato zelo zadovoljni, da so pobrali ves izkupiček. To pa je v prvenstvu tudi vse ...

S. L.

Izjava N. Gugolja

Na tako razmočenem igrišču in nalivu je bilo delo naših igralcev še težje kot smo pričakovali. Nasprotnik je bil izredno vztrajen in žilav, za kar mu gre vse priznanje. V bežigrajskih vrstah je bila obramba boljša od napada, v katerem nekateri niso bili med akcijami dosledni.

Groba igra Hajduka

Mariborčani so odpotovali v Split z željo, da jim »majstor s mora« ne bi preveč napolnil mreže. V tem so sicer uspeli, navzlic temu pa so se vrnili v Maribor nerazpoloženi. Vzrok je v izredno

Maribor

grobi igri domačih igralcev, ki so svojo nemoč, da bi večkrat premagali spet odlično razpoloženega vratarja Maribora Vabiča, sprevrgli v grobosti. To je prišlo do izraza zlasti v začetku drugega polčasa, ko se je zdela domačinom prednost enega samega zadetka prenizka, da bi jim do konca tekme zagotovila vodstvo. Posledica izredno ostre igre domačinov, ki ji gostje niso hoteli ostati vsega dolžni, je imela za posledico, da je bil zavoljo prerekanja izključen najprej Maras, nato pa iz istega razloga še domačin Jovanić. Da bi bila za Mariborčane smola popolna je bil v drugem polčasu težje poškodovan še Prosen. Skušal je sicer vsaj statirati na igrišču, vendar mu to ni uspelo, zato ga je zamenjal Horjak, za katerega je bil to po prestani poškodbi prvi nastop v novem prvenstvenem tekmovanju.

Postava vijoličastih je bila v Splitu nekoliko spremenjena. To velja zlasti za Klančnika, ki se je znašel kot je treba, pa čeprav je spetigral na levem krilu in je nastopil utrujen. V Split je dopotoval namreč šele tik pred tekmo. Bolj kot napad se je v Splitu izkazala obramba, kar pa je razumljivo, saj so Mariborčani zaigrali tipično obrambo. Zadovoljili so posebno v prvem polčasu, ko so imeli nekaj izrednih priložnosti za zadetek, medtem ko v nadaljevanju igre niso več kazali posebnih nagnjenj za presenečenja z nasprotnimi napadi.

Z. V.

Izjava K. Omeragića

Ko smo se napotili v Split, smo upravičeno pričakovali ostro igro Hajduka. Naša naloga torej ni bila lahka, zato sem z rezultatom lahko več kot zadovoljen. Ne gre pa mi v glavo, da zlasti igralec takšnega slovesa kot je Holzer, ki ga sicer poznam kot ostrega igralca, zaigra tako grobo.

Lahko so zadovoljni

Mariborski belo-modri so pravzaprav lahko zadovoljni, da so v nedeljo odnesli s svojega štadiona na Taboru obe točki. Igro, ki so jo pokazali proti sicer zelo dobrim Splitčanom, ne bi mogli oce-

Železničar

niti za podvig. To je bil le rezultat, ki bi bil lahko tudi drugačen, če ne drugega, vsaj neodločen, saj se je usoda obrnila s svojim prijaznim licem železničarjem šele v zaključnem delu tekme. Deloma upravičuje take ugotovitve sicer nepopolna zasedba v moštvu, saj je v obrambi močno manjkal veteran Tolić, mimo njega pa tudi rutinirani Munda. Toda take nepovezanosti med posameznimi vrstami si v bodoče Železničar le ne bo smel dovoliti, če hoče, da se bo še naprej zadržal v zgornji hiši prvenstvene lestvice, kar je vsekakor želja njegovega vodstva kot tudi njegovih pristašev.

Z. V.

Izjava I. Vidica

To je bila dinamična tekma, polna akcij, ki je razvnela in razveselila gledalce. Naš napad je vendarle znal ustvariti toliko pritiska pred nasprotnikovimi vrati, da je dosegel zmago. Najboljši sta bili obrambi obeh moštev, in sicer pri Splitu Sizgoreo in vratar Vukman, pri domačem moštvu pa Matjašić, Kekec in Krmelj.

Elastična obramba

»Letos bomo še uspešnejši, borili se bomo za sam vrh tabele,« nam je pred prvenstvom dejal trener modro-belih Franjo Glazer. Obljube postajajo dejanja. Ljubljana je po zelo dobri igri proti Trešnjevki osvojila dve točki, v nedeljo pa so Šiškarji naredili morda še večji podvig, ko so s Krimeje prenesli dragoceno točko. Orijentu, eno najboljših moštev II. lige, ni uspelo premagati

Ljubljana

borbenih Ljubljančanov. Res je, da je blatno igrišče oviralo rešitve nogometaše, vendar pa so bili pogoji za igro enaki za obe moštvi.

Pred odmorom so nasprotniki prikazali dopadljivo igro. Ljubljančani so imeli nekaj lepih priložnosti za zadetek, vendar pa jim zaradi nemogočega terena ni uspelo izkoristiti. Po odmoru so imeli domačini izrazito terensko premoč, vendar pa je odlična obramba Ljubljane na čelu z odličnim vratarjem Gobcem in požrtvovalnim branilcem Nosanom, ki je kar dvakrat rešil svoje moštvo gotovega zadetka, delovala skladno in favoriziranim domačinom ni uspelo zadeti ljubljanske mreže.

Zamisel tehničnega vodstva, ki se je odločilo, da bodo modrobeli igrali elastično obrambo in v protinapadih skušali ogrožati nasprotnikova vrata, se je dobro obnesla. Pravilna taktika na razmočenem in blatnem igrišču ter izredna požrtvovalnost vseh posameznikov kot ekipe je prinesla Šiškarjem zasluženo točko in še večje zaupanje v lastno sposobnost.

B. KAVČIČ

Izjava F. Glazerja

Zelo sem zadovoljen z dobro igro in osvojeno točko. Pohvaliti moram celotno moštvo, ki se je srčno borilo in uspelo iztrgati na »vroči« Krimeji domačinom dragoceno točko.

Nespretni napadalci

Nogometaši Mure so uspešno obračunali tudi z drugim zagrebškim drugoligašem — Metalcem. Čeprav so zmagali z minimalnim rezultatom in še to z enajstmetrovko, pa je uspeh domačih več

Mura

ko zaslužen. Sobočani so bili boljši tkemec in so si ustvarili več ugodnih priložnosti za zadetek, ki pa jih zaradi odlične igre vratarja Šimunića in lastne neiznajdljivosti niso izkoristili.

Reči pa moramo, da je Mura igrala pred odmorom taktično napačno, ko so vse akcije potekale po sredini igrišča, kjer je zgoščena gostujoča obramba pravočasno zaustavljala mlahave napade domačinov. Visoke žoge, ki so jih podajali soigralci napadalcem v kazenski prostor, pa so postajale plen višjih in fizično močnejših Zagrebčanov. V tem delu so razočarali napadalci, ki so se slabo gibali in niso predstavljali resnejše nevarnosti za nasprotnikova vrata. V nadaljevanju je Mura spremenila taktiko. Več je napadala prek kril, kar se je izkazalo za koristno. Razpoloženi Husar je večkrat pobegnil svojim čuvarjem po desnem krilu in prav po njegovi zaslugi so domačini zmagali. Žal pa je bila nevarna le desna stran napada, metem ko je leva odpovedala. Pričakovati pa je, da bo povratnik Koblencer, ki bo nastopil že v nedeljo, poživil napad in tako rešil problem levega krila.

Trener Zorec je zadovoljen z osvojenima točkama, z igro moštva pa ne. Novi točki in vnovična zmaga pa sta Sobočanom vlili zaupanje v svoje moči in jih bosta gotovo spodbudili k novim doseżkom.

F. MAUČEC

Izjava S. Zorca

»Zadovoljen sem z rezultatom in osvojenimi točkami. Vendar pa so moji varovanci igrali precej slabo. V prvem polčasu so sprejeli način igre Metalca, v nadaljevanju pa so zaigrali bolje in zasluženo zmagali.«

Oblak v reprezentanci

BEOGRAD, 31. avg. — Zvezni kapetan Rajko Mitić je izbral 18 nogometašev, kandidatov za A reprezentanco, ki 10. septembra igra z Avstrijo v Gradcu. Igralci se bodo 7. sept. zbrali v Mariboru in trenirali do odhoda v Ljudskem vrtu.

Kandidati za nastop v Gradcu so: Mutibarić, Marić, Rajković, Stepanović, Tešan, Pavlović, Paunović, Dojčinovski, Holzer, B. Djordjević, Petković, Bajević, Bukal, Musemić, Jerković, Aćimović, Džajić in Oblak.

V mlado ekipo, ki bo odigrala tekmo za trening z Mariborom, pa je Mitić poklical tele igralce: Mešković, Djoni, Kojović, D. Bajić, Katalinski, Dimitrijević, Martinović, Topić, Ameršek, Nikezić, Vukotić, Bjeković in Cvetković.

II. zvezna liga

SEVERNA SKUPINA

V 2. kolu so bili doseženi tile rezultati: Metalac (O) : Dinamo (V) 0:4, BSK : Osijek 0:0, Dinamo (P) : Spartak 1:0, Metalac (V) : Novi Sad 1:0, Proleter : Borovo 1:1, Voždovački : Bačka 2:1, Hajduk : Galenika 4:2, Jedinstvo : Belišće 0:0.

Vodi Voždovački s 4 točkami pred Dinamom (V), Jedinstvom, Beliščem, Proleterjem in Metalcem (V) po 3 itd.

JUŽNA SKUPINA

V 2. kolu so igrali takole: Iskra : GOŠK 2:1, Pofalički : Unis 1:0, Sutjeska : Budućnost 1:1, Rudar : Lovćen 1:0, Igman : Leotar 2:0, Famos : Bosna (V) 3:1, Titograd : Borac (T) 0:1, Borac (C) : Bosna (S) 1:1.

Vodi Borac (T) s 4 točkami, sledijo Bosna (S), Budućnost, Rudar in Iskra po 3 itd.

VZHODNA SKUPINA

V 2. kolu so bili doseženi tile rezultati: Rabotnički : Trepča 0:1, Teteks : Borac 1:4, Radnički : Vardar 1:0, Sloga : Dubočica 3:1, Pobeda : Napredak 2:1, Sloboda : FAP 2:1, MIK : Bregalnica 1:0, Železničar : Priština 1:1.

Vodi Trepča s 4 točkami pred Prištino in Pobedo po 3, Borcem, Napredkom, Slogo, Slobodo, Železničarjem, Radničkim, Bregalnico, Vardarjem, Dubočico in MIK po 2.

ŠPORTNA NAPOVED

Sedem dvanajstic

V 35. kolu »Športne napovedi« z 12 tekmovalnimi pari je bilo vplačanih 954.433 din, od tega v Sloveniji 61.261 din. Dvanajstic je sedem, prvi dobitek pa je 27.269,40 din. Enajstic je 161, drugi dobitek pa je 1.778,45 din. Enajstice v Sloveniji so v Ljubljani 2, Mariboru 1 in Sl. Gradcu 1.

V nedeljskem kolu »Športne napovedi« z 9 tekmovalnimi pari je bilo vplačanih 1.010.196 din, od tega v Sloveniji 67.683 din. Devetic je 353, dobitek pa je 1.430,85 din. Devetice v Sloveniji so v Ljubljani 12, Mariboru 3, Kopru 1, Piranu 1 in Ljubnem ob Savinji 1.

Pari 36. kola (6. sept.) »velike« in »male« napovedi:

1.	Dinamo : C. zvezda 1. p.	0,1
2.	Dinamo : C. zvezda k. r.	1,0
3.	Radnički (N) : Bor 1. p.	1
4.	Radnički (N) : Bor k. r.	1
5.	Sloboda : Velež 1. p.	0,2
6.	Sloboda : Velež k. r.	2
7.	Vojvodina : Čelik	1
8.	Sarajevo : Olimpija	1,2
9.	Maribor : Partizan	1,0
10.	Crvenka : Hajduk	1,2
11	Beograd : Borac	1
12.	Radnički (K) : Željezničar	0,1

ZAHODNA CONSKA NOGOMETNA LIGA

Vzburljivi preobrati

TRŽIČ : N. GORICA 3:3 (1:2)

TRŽIČ — Igrišče pod gradom, vreme deževno, gledalcev 1000, sodnik Sallner (Ljubljana)

STRELCI: 1:0 — Pikula (6 — avt.), 1:1 — Leban (18), 1:2 — Leban (22), 1:3 — Cigoj (51), 2:3 — M. Zupan (80 — 11 m.), 3:3 — J. Zupan (90).

TRŽIČ: Humer, Majcen, Valjavec, Serbec, Ivanovski, Krašovec, J. Zupan, Puštarevič, Valjavec, Bahun, Sladnik, M. Zupan.

NOVA GORICA: Leben I, Kogoj, Žižmond, Hvala, Pikula, Benedetič, Berčolja, Beč, Leban II, Linrender, Cigoj.

Tržičani, ki so novinci v ligi, niso razočarali številnih gledalcev. Gostje bi lahko celo izgubili, saj so domačini izmed številnih priložnosti v prvem delu izkoristili samo eno. V začetku drugega dela so se gostje razigrali in povedli s 3:1 nato pa so domačini le uredili vrste in zasluženo osvojili točko.

Čeprav je bilo igrišče zelo težko za igro, sta moštvi igrali solidno.

N. ANTONIČ

Zanimiva predstava

LTH : USNJAR 3:2 (2:1)

ŠKOFJA LOKA — Igrišče Puštal, gledalcev 50, vreme deževno, sodnik Bolarič (Ljubljana).

STRELCI: 1:0 — Rupar (8), 2:0 — Mihajlovič (18), 2:1 — Gutnik (26), 2:2 — Ocepek (57), 3:0 — E. Rant (77).

LTH: Košir, Čerina, Padarčič (Kecojević), Bohinc, Nikolič, J. Rant, Mihajlovič, Kosec, Rupar, E. Rant, Švarc (Nožič).

USNJAR: Bručan, Jovanovič, Dobrovoljc, Kostič, Cicmil, Vujoševič, Ocepek, Poženel, Sarač (Jurič), Gutnik, Plesel.

Kljub težkemu terenu sta moštvi igrali hitro in borbeno. Domačini bi lahko zmagali najmanj s tremi zadetki prednosti, vendar priložnosti niso znali izkoristiti.

P. POKORN

Enakovredna nasprotnika

PIRAN : ADRIA 1:1 (0:0)

PIRAN — Igrišče Pirana, gledalcev 200, sodnik Cretnik (Lj).

STRELCA: 1:0 — Dobrin (50), 1:1 — Piščanec (66).

PIRAN: Dujmović, Miler, Jelačić, Knez, Štibilj, (Jovanović), Jerman, Simonović, Dobrin, Morato, Petretić, Kvazić.

ADRIA: Tratnik, Petežnik, Gorkič, Frančeškin, Cotič, F. Frančeškin, Ugrin, Ivčev, Piščanec, Petrovčič, Uršič.

Nogometaši Pirana, ki ponovno igrajo v ZCNL, niso izpolnili pričakovanj svojih navijačev. Adria je bila povsem enakovreden tekmec, posebno še v prvem polčasu.

V nadaljevanju so domačini zaigrali bolje, plod živahnejše igre pa je bil zadetek Dobrina. Domačini so bili le kratek čas v vodstvu. Piščanec je hotel podati svojemu napadalcu, pri tem pa je bil domači vratar nespreten, tako da mu je žoga ušla v mrežo.

Pri domačinih je bil najboljši Jelačić, pri gostih pa Piščanec.

J. SENICA

Težko priborjena točka

B. KRAJINA : ZAGORJE 1:1 (0:1)

ČRNOMELJ — Igrišče B. Krajine, vreme oblačno, gledalcev 200, sodnik Židan (Lj) — dober.

STRELCA: 0:1 — Praznik (5), 1:1 — Engloro (83).

B. KRAJINA: Žurić, Grahek, Englaro, Ferfolja, V. Weis, Dimič, D. Weis, Grguraš, T. Weis, Petrovič, Karin (Kramarič).

ZAGORJE: Rogić, Kukavica, Forte, Rukavina, Stare I., Pavškar, Praznik, Kurent, Lubač, Osteršek, Vantar.

Domačini so bili vso tekmo boljši nasprotniki. Gostje so povedli že v 5. minuti, potem so zaprli igro in le malo je manjkalo, da bi osvojili obe točki. Bela Krajina je po zadetku silovito napadala, vendar pa je šele 7. minut pred koncem rešila točko, ko je levi branilec Englaro uspel zadeti mrežo odličnega Roglića.

A. LATERNER

Tehnično znanje ni dovolj

TOLMIN : KOPER 2:1 (1:0)

TOLMIN — Igrišče na Brajdi, vreme deževno, teren težaven za igro, gledalcev 200, sodnik Zadel (Lj) — dober.

STRELCI: 1:0 — Leban (28), 2:0 — Humar (70), 2:1 — Milić (84).

TOLMIN: Krajnik, Ristić, S. Golob, V. Golob, Gruntar, Lenarčič, Zorč, Vukošič, Leban, Kanalec, Humar.

KOPER: Nenadič, Dobovšek, Milić, Lovrenčić, Franza (Prodan), Kocjančič, Pavletič (Miklovič), Malhoč, Radosavljević, Jovanović, Krkoč.

Borbeni domačini so zasluženo odpravili tehnično boljše goste. Tekma je bila živahna in zanimiva. Domačini so igrali požrtvovalno in več kot zasluženo osvojili prvi prvenstveni točki.

M. KLAVORA

Hud poraz

HRASTNIK : TABOR 7:0

HRASTNIK — Igrišče Hrastnika, gledalcev 200, sodnik Lacko (Kr).

STRELCI: 1:0 — Žlindra (28), 2:0 — Žlindra (60), 3:0 — Žlindra (64), 4:0 — Pržan (75), 5:0 — Pržan (83), 6:0 — Oberčkal (85), 7:0 — Oberčkal (89).

HRASTNIK: Buhler I, Kanrer, Hribar, Smit, Buhler II, Stoninšek (Oberčkal), Majcen, Tršek, (Bogdan), Lipar, Pržan, Žlindra.

TABOR: Žigon, Antonič, Hočevar, Trobec, Žorže, Mahnič, Nimica, Stojič, More, Kože, Svetinac.

Moštvi sta začeli borbeno in vratarja sta imela veliko dela. Gostje se imajo zahvaliti izrednemu vratarju Žigonu, ki je prejel v prvem delu samo en zadetek.

V nadaljevanju se je Hrastnik razigral in dosegel kar šest zadetkov. Med zmagovalci sta se odlikovala Žlindra in Pržan.

S. BOGDAN

ROKOBORBA

Lovorika Jadrana Jugoslaviji

SPLIT — Jugoslovanski tekmovalci so osvojili prvo mesto na VII. tradicionalnem trunirju v rokoborbi grško-rimskega sloga in osvojili »lovoriko Jadrana«. Čeprav so pred turnirjem veljali za glavne favorite Bolgari, drugouvrščeni na letošnjem SP, je zmaga vendarle pripadla našim, ki so osvojili 17 točk, Bolgarija je druga s 14, slede Romunija 10, Madžarska 6, ZRN 5, ZDA 5, Švedska 2 in Švica 1.

Odločilna za uspeh Jugoslovanov je bila zmaga Čovića z Bolgarom Lazarovim v kategoriji do 62 kg, prav tako pomemben pa je bil neodločen izid boja med našim Semeredijem in Bolgarom Stančevom v kategoriji nad 100 kg. Jugoslovanski tekmovalci so osvojili kar štiri prva mesta, Bolgari dve, Romuni tri ter ZRN eno.

Zmagovalci po kategorijah — do 48 kg: Pavel Hristov (Bol); do 52 kg: Marin Dinitiu (Rom); do 57 kg: Jon Baciu (Rom); do 62 kg: Karlo Čuvić (Jug), do 68 kg: Čeno Donkov (Bol); do 74 kg: Momir Kecman (Jug); do 82 kg: Milan Nenadić (Jug); do 90 kg: Vasile Fodorpataki (Rom); do 100 kg: Petar Sumaher (Jug); nad 100 kg: Horst Schwartz (ZRN).

VZHODNA CONSKA NOGOMETNA LIGA

Razpoloženi napadalci

VELENJE : POHORJE 5:5 (2:1)

VELENJE — Stadion ob jezeru, gledalcev 200, vreme deževno, sodnik Nikić (Lj).

STRELCI: 1:1 — Smit (26), 2:0 — Vizovišek (37), 2:1 — Ozim (44), 2:2 — Podlesnik (49), 3:2 — Majdak (52), 3:3 — Podlesnik (54), 4:3 — Vizovišek (65), 4:4 — Podgornik (70), 5:4 — Koren (71 — 11 m), 5:5 — Podgornik (87)

VELENJE: Devič, Podojsteršek, Papež, Sitar, Koren, Nežmah (Hanzekovič), Smit, Pašić (Hrastnik), Majdak, Zmazek, Vizovišek.

POHORJE: Marko, Petič, Boštjančič, Marčič, Papec, Prednik, Oblak, Podgornik, Ozim, Bolanišič, Podlesnik.

Po vodstvu 2:0 je vse kazalo, da bodo domačini zlahka zmagali. Borbeni gostje pa so vedno izenačili in zasluženo iztržili točko.

K. JUG

Novinec presenetil

FUŽINAR : SLIVNICA 2:0 (1:0)

RAVNE — Stadion Fužinarja, gledalcev 250, vreme deževno, sodnik Zečević (Marib.)

STRELCI: 1:0 — Oder (45, avtogol), 2:0 — Burjak (70).

FUŽINAR: Pandev, Medvoz, Drolc, Ošlak, Kokalj, Štekelj, Slapnik, Rožič (Burjak), Šteharnik, Oman, Vodopivec.

SLIVNICA: Repec, Slavič, Oder, Breznik, (Dimc), Korenjak, Urh, Kobula, Simović, Pavlin, Virt, Rajtmajer.

Enajsterica Slivnice, ki je novinec v ligi, se je predstavila z lepo in tudi učinkovito igro. Kljub temu, da je ves čas srečanja deževalo, pa je bila igra živahna in borbena.

V 31. minuti so domačini prodrli pred vrata gostov. Omanov stel je vratar Repec ubranil, vendar je odbita žoga zadela branilca Odra in se od tod skotalila v vrata.

Tudi v nadaljevanju je bila igra enakovredna. Domačini so v 62. minuti zapravili dvoje možnosti za dosego zadetka, pa tudi sicer je bila pobuda proti koncu na strani domačinov.

E. WLODYGA

Usodne tri minute

STEKLAR : DOKLEŽOVJE 2:3 (0:0)

ROGAŠKA SLATINA — Igrišče Steklarja, gledalcev 250, sodnik Ruper (Celje).

STRELCI: 1:0 — Kobilšek (50), 1:1 — Erniša (51, enajstmetrovka), 1:2 — Ropoša (52), 1:3 Sraka (53), 2:3 — Kores (83).

STEKLAR: Korošec, Križanič, Firlinger, Kobilšek, Posavec, Dobronič, Kores, Čanati, Boroš, Lorber.

DOKLEŽOVJE: Novak, Zrin, Hladen, Erniša, Burger, Prčko, Ropoša, Kreft, Sraka, Mavčec, Horvat.

V borbeni in fair tekmi so se gostje bolj znašli in zasluženo zmagali. Domačini so srečanje izgubili v treh minutah drugega polčasa, ko so, največ po zaslu-

gi domačega vratarja prejeli kar tri gole.

J. TIŠMA

Borbenost predvsem

PECA : ŠMARTNO 1:1 (1:1)

ČRNA NA KOROŠKEM — Igrišče Pece, gledalcev 150, vreme deževno, sodnik Rep (Mb).

STRELCI: 1:0 — David (22), 1:1 — Podgoršek (45).

PECA: Taradi, Plesec, Petrič (Šteharnik), Jovanovič, Vidovič, Grobeljšek, Hlemnik, Stritek, Markovič, Čogorovič, David.

ŠMARTNO: Vreš, Luknjar, Grev, Poklekar, Verdnik, Polenšek, A. Podgoršek, Kolenc, Polak, F. Podgodšek, Zalik (Napotnik).

Kljub temu, da so bili domačini boljši, so si gostje z borbeno igro prislužili prvo točko.

M. PEČOVNIK

Učinkoviti Celjani

OLIMP : DRAVINJA 4:1 (0:0)

CELJE — igrišče Olimpa, vreme deževno, teren težak za igro, gledalcev 50, sodnik Vranko (Maribor).

STRELCI: 1:0 — Hojnik (49), 2:0 — Kvartič (58), 2:1 — Kruger (63), 3:1 — Gorjup (69), 4:1 — Gorjup (77).

OLIMP: Bevc, Lovretič, Šket, Flis, Conradi, Kvartič, Gorjup, Ubović (Seničar), Hojnik, Koštomaj, Popovič.

DRAVINJA: Sfasič, Ribič, Vrhovšek, Sirc, Bezenšek, Kropf, Huhart, (Kugler), Rozman, Penava, Brdnik, Kodrič.

V derbi srečanju dveh novincev je Olimp povsem zasluženo donesel lepo zmago. Prvih 15 minut so imeli pobudo domačini, nato pa gostje vse tja do 35. minute, nato pa so nogometaši iz Slovenskih Konjic povsem popustili.

V drugem polčasu je bila premoč domačinov izrazitejša in iz številnih priložnosti so kar štirikrat zadeli mrežo.

Pri Olimpu sta bila najboljša Conradi in Gorjup, pri Dravinji pa Kugler.

K. JUG

Iznajdljivi Štorjani

KOVINAR : OSANKARICA 5:1 (3:0)

STORE — Igrišče Partizana Kovinar Štore, vreme deževno, gledalcev 150, sodnih Bojnec iz Murske Sobote.

STRELCI: 1:0 — Dvornik (22), 2:0 — Vodeb (30), 3:0 — Zelenič (44, avtogol), 4:0 — Dvornik (48), 5:0 — Motoh (73), 5:1 — Zelenič (89).

KOVINAR: Stor, Puhner, Vrečar, Židan, Sivka, Bokšan, Vodeb, Hribernik, Dvornik, Motoh, Pokaljšek.

POHORJE: Kotar, Modic (S. Golob), Zelenič, Tkavc, V. Golob, Ker, Pipenbaher, Kočev, Pristovnik, Popič, Kureš.

Rezultat sam kaže, da so Štorjani v tej tekmi imeli več od igre, pa tudi strelci so se bolje znašli na težkem terenu. Igra je bila razvlečena. Domačini so imeli veliko terensko premoč, ob koncu pa je obema moštvoma pošla sapa.

ATLETIKA

Iz Sarajeva 35-članska ekipa na državnem prvenstvu

CELJE — Čeprav je do državnega prvenstva posameznikov v atletiki za člane in članice, ki bo v Celju na novih tartanskih tekmovališčih, še več ko teden dni, je organizator, AD Kladivar že prejel prvo prijavo. AK Sarajevo je prijavil za 26. državno prvenstvo posameznikov kar 35 atletov v atletinj.

Iz razgovora s podpredsednikom AD Kladivar Marjanom Kopitarjem povzemamo, da bo na tem prvenstvu nastopilo 14 atletov in 8 atletinj Kladivarja. Morda se bo temu številu še priključil kdo, če bi mu uspelo v bližnjih nastopih doseči normo za nastop na državnem prvenstvu.

K. J.

LETALSTVO

Do sedaj le tri discipline

VRŠAC, 31. avg. — Na državnem prvenstvu v jadralnem letenju so doslej, zaradi močne košave in dežja, opravili le tri tekmovalne discipline. V vodstvu je Dušan Ivanuš (Ljubljana) z 2941 točkami, sledijo Kluk (Polj) 2836 in Stepanović (Vršac) 2494. Skupna uvrstitev drugih slovenskih tekmovalcev: 6. Keršič (Nm) 2404, 7. Botolin (Pt) 2383, 8. Čuš (Pt) 2306, 9. Peperko (Ce) 2292, 10. Praprotnik (ALC) 2237, 13. Adam (Mb) 2139, 14. Lokovšek (Lj) 1716, 15. Rojnik (Ce) 1580, 17. Šmid (ALC) 1389, 24.—25. Pelegrini (Nm).

UTRINKI

VEDNO PRISOTEN — Sloviti avstralski teniški strokovnjak Harry Hopman je bil prisoten na vseh dosedanjih finalih za Davisov pokal. Do 1968 kot trener Avstralije, lani kot trener Romunije, letos pa so ga izbrali za glavnega sodnika.

NONES PRED POROKO — Olimpijski zmagovalec v smučarskem teku na 30 km 1968 v Grenoblu, Italijan Franco Nones, se bo te dni poročil. Za življenjsko družico si je izbral Švedinjo Karin Inger Bemeholm.

NA VSE STRANI — Najboljši nogometaš sveta Brazilec Pele bo januarja 1971 odšel na propagandno turnejo po Avstraliji.

APOLLO 25

Riše in piše Em-Be

12. Gregor je varno vodil vozilo. Blaž na njegovi desni je držal na kolenih šolski atlas, odprt na strani, kjer je naslikano zvezdno nebo. Urška je z zadnjega sedeža strmela nazaj na Zemljo, Fičico pa... No, ta se je zares izkazal! Najmanj desetkrat se je kazalec na brzinomeru zasukal naokrog, tako jo je ovrl po vesoljskih stezah!

Vesoljcem je zastajal dih! Vozili so zdaj po orbiti, po domače obvozni cesti okrog zemlje. Pridružila se jim je mednarodna gospoda z svenečimi imeni: »Telstar«, »Kozmos«, »Lunik«... In globoko pod njimi se je vrtelo vseh pet kontinentov.

»Čudovito!« so odpirali usta vesoljci in skoraj bi bili spregledali miljonpetstotisočsedemstopetintrideseti kilometrski kamen — pardon, meteor! — in tablo ob njem: POZOR! AVTOCESTA!

Gregor je narahlo odvzel plin.

cecilijina smrt

hartley howard

61. nadaljevanje

Stisnila se je še tesneje k meni in s roko mi je razmršila lase. »Bolj pozno je, kot misliš,« je samrmrala.

»Kar se tiče tistega obreda v cerkvi...« sem začel.

»To velja samo za take tiče, kot je Martin Rowe,« je zašepetala in se zgovorno pritisnila k meni.

Razbeljena vročica naju je združila v plamenu, ki je pregnal iz moje glave vse razen njene mehke topline. Svet zunaj štirih sten moje sobe je bil le še meglen sen.

»Vesel božič,« sem rekel.

TRIINDVAJSETO POGLAVJE

Privos je bil očiščen. Na obeh straneh so se dvigali kupi umazanega snega, ki so bili videti kot primitivni jezovi, ki so zadrževali bresmejno belino. Grmičí, ki bodo spet vzcveteli, ko bo prišla pomlad, ki se je zdela še neskončno daleč, so bili zdaj samo blagi grički, ki so se peli pod bledo zimsko nebo. Ob kadečih se dimnikih je bila streha gola in se je mokro svetila. Na ploščadi pred vrati sem obstal. Obotavljal sem se, čeprav sem že držal prst na zvoncu. Odkar je bil njen sin zapustil to mogočno hišo s lažnim videzom neuničljive trdnosti, je morala veliko pretrpeti. Na tej hiši ni bilo ničesar trdnega razen kamnitih zidov — znotraj pa se je vse drobilo in pokalo pod pritiskom strahov, dvomov in sumničenj. Zdaj, ko je bil fant spet doma, je lahko pozabila na prestano grozo — če bi le jaz odšel in pustil stvar pri miru. Ko bi le jaz hotel oditi...

Slišati je bilo rezke korake po parketnih tleh in za hip sem opazil obris belega predpasnika, ki se je približeval vratom, zasteklenim z mlečno šipo. Vrata so se počasi odprla in pozdravil me je nasmešek iste prijetne sobarice. »Dobro jutro, sir, nisem slišala, kdaj ste pozvonili.«

»Saj nisem, pravkar sem nameraval...« Snel sem klobuk z glave in potopotal z nogami, da sem si otresel sneg s podplatov. Zavila je oči in mi pokazala zobe. Ko pa se je odmaknila in bolj na široko odprla vrata, je bila videti nekam zmedena. Za hip ji je hušknilo čez obraz nekaj, kar bi lahko bilo več kot zaskrbljenost.

Vstopil sem in počakal, da je obotavljaje se zaprla vrata. »Ali je gospa Rowe doma?« sem vprašal.

Njen vljudni nasmešek je bil do kraja ponarejen in punca kar ni vedela, kaj naj počne z rokami. Onegavila je po čipkastem robu predpasnika, kot bi jih poskušala skriti. »Gospod Martin je doma, sir,« je rekla naposled. »Ali niste želeli?« Tokrat se ni poskušala postaviti s svojo postavo. Sicer pa me tako ali tako ni zanimala.

»Rad bi govoril z gospo Rowe,« sem rekel. »Če utegne, seveda.«

»Prav, sir.« Stopila je nekaj korakov od mene, potem pa se je ozrla čez ramo in rekla: »Prosim, počakajte trenutek, pogledat grem.«

Sledil sem ji s pogledom, dokler ni izginila za ovinkom na stopnišču, potem pa sem ostal sam v tišini velike veže. Mož v oklepu je strmel proti meni iz svojega mračnega kota in na vizirju se mu je poigraval odsev umetnega plamenčka. Ugibal sem, kaj bi se zgodilo, če bi mu pognal kroglo iz revolverja v ploščo na prsih in kaj bi storil, če bi začel nenadoma rožljaje korakati proti meni. Tako sem se počutil.

Minilo je precej časa. Od nekod zgoraj sem slišal pritajene korake in potem so se zaprla vrata. Zdelo se mi je, da slišim glasove, a že je bilo spet vse tiho. Zavladala je taka smrtna tišina, da me je kar dušilo in me tiščalo k tlom kot s primežem. Skoraj čutil sem, kako iz vsakega kamna te velike hiše preži groza.

Gospe Rowe se očitno ni mudilo na pogovor z menoj, pa najsi je že bila kjerkoli. Mogoče ni mogla pozabiti, kaj se je bilo zgodilo, ko sem jo prvikrat obiskal. Velika ura na stopnišču je odtiktakala petnajst minut, predenje prišla po stopnicah proti meni.

Spregovorila je šele, ko je bila samo dva ali tri korake od mene. V obraz je bila bleda in stopala je nerodno, kakor da bi jo čevlji tiščali. Držala se je tako togo, da je kazala svoja leta. O mladostni milini, ki sem jo bil občudoval med prvim obiskom, ni bilo ne duha ne sluha.

»Tu niste zaželeni,« je spregovorila. Iz oči ji je seval strah, vendar ne strah pred menoj. Jaz sem jo samo neprijetno spominjal na vse tisto, kar bi bila rada pregnala iz svoje hiše. »Povejte mi, kaj hočete, potem pa, prosim, pojdite.«

»Saj si nisem želel priti,« sem odgovoril. »Mogoče mi ne boste verjeli, ampak to je res.«

»Zakaj pa potem hodite sem?« je vprašala trpko. »Moj sin je zdaj spet doma. Ali ga ne morete pustiti pri miru — da bi pozabil?«

»To ne gre tako lahko.« Nenadoma so se mi zasmilile globoke gube, ki so se zarezale okrog oči in ob žili, ki je utrujeno utripala na vratu. Zdaj je bila starka, ki jo je življenje udarilo, da ni mogla več prenašati. »Delo imam,« sem rekel. »In dokler ga ne bom dokončal, se ne bo mogel nihče izmed nas vdati pozabljivosti.«

Medlo me je pogledala. »Pa naj trpi kdorkoli?«

»Zelo mi otežujete delo. Verjemite mi, da pri tem ne uživam.«

Zakrilila je z rokami in se prestopila. »Prav nobenega sočutja ne čutim za...« V očeh se ji je nenadoma zasvetila nova odločenost. »Mogoče sem se zmotila — hudo zmotila. Važno je bilo samo to, da se Martinu ne bi nič zgodilo.« In potem je še tiho dodala: »Zdaj vem, da ne bo nikdar prost...« Zamomljala je še nekaj, a razumel sem samo: »Za vsako ceno.«

Vstopila sva v sobo ob veži. V kaminu je sikalo in prasketalo in v zraku je dišalo po smrekovini. Toplota me je ovila kot prijetna odeja. S komolcem sem se naslonil na polico nad kaminom in se zastrmel v rdeči žar.

Vrtimo globus

DOVER — Argentinski plavalec Antonio Albertondo se pripravlja, da bi trikrat preplaval Rokavski preliv, ne da bi se na obalah za en sam hip ustavil. Kaj takega ni doslej uspelo še nikomur.

BONN — Študenta sta šla iz Karlsruha v prestolnico z avtostopom. Ustavila jima je bleščeča limuzina: za volanom je bil predsednik ZRN Heinemann! Vsekakor svojevrsten avtostoparski rekord — in reklama za predsednika in njegovo soprogo, ki je v Bonnu študentoma stisnila v roko 20 mark z nasvetom, naj se vrneta raje z vlakom.

RIM — Iz zapora so izpustili slovitega igralca Walterja Chiarija, ki so ga pred meseci priprli, ker je bil osumljen razpečavanja mamil. Njegov primer je v italijanskem tisku vzbudil izredno močan odmev; pred jetnišnico Regina Coeli je priljubljenega igralca sprejela velika množica navdušenih občudovalcev.

TOKIO — V Kusatu sta se mlada zaljubljenca vrgla v vir vrele ognjeniške vode. Za samomor sta se odločila, ker jima starši niso dovolili, da bi se poročila. On je imel 16 let, ona 15. Nemočna pričča tragedije je bil dekletov oče, ki je mlada peljal na izlet v ta japonski nacionalni park.

ATENE — V nedeljo se je v neki vasi na Peloponezu zoročil 80-letni Charles Lambru. Svojo izvoljenko, ki je imela na dan poroke nekaj več kot 72 let, je čakal dolga štiri desetletja. Toliko časa se je namreč nevestina družina upirala poroki.

NEW ORLEANS — Vrhovno sodišče ameriške zvezne države Louisiane je odločilo, da mora petrolejska družba »Chevron Oil« plačati milijon dolarjev globe. Letos februarja so namreč eksplodirali podmorski naftni vrelci te družbe, in nafta se je razlila po morju in onesnažila obalo.

MADRID — V Las Palmasu na Kanarskih otokih je 19-letno dekle obtožilo svoje starše, da jo uklenejo, ko gredo zdoma. Tega ji ni bilo težko dokazati: na policijsko postajo je prišla z verigo okrog vratu. Starši so zdaj v zaporu, dekle pa si je prvič lahko ogledalo mesto, v katerem je rojeno.

TOKIO — Sešteli so žrtve in škodo, ki sta jo povzročila tajfuna, ki sta divjala po japonskih otokih 14. in 21. avgusta. Mrtvih je bilo 24 ljudi (10 jih še pogrešajo), škode pa je za 77.845 milijonov jenov (dobra poltretja milijarda novih dinarjev).

ANTWERPEN — V trčenju osebnega avtomobila in avtobusa je v ponedeljek izgubilo življenje 5 ljudi, 16 pa jih je huje ranjenih. Nekateri od njih so še vedno v kritičnem stanju.

HONGKONG — Britanska letalska družba BOAC je sporočila, da je njeno letalo s 124 potniki, ki je letelo iz Bangkoka v Hongkong, le za las ušlo nesreči. Med letom čez Južnokitajsko morje so se potniškemu letalu z vso hitrostjo približala tri ameriška vojaška reakcijska letala. Le spretnemu britanskemu pilotu gre zasluga, da se je v zadnjem hipu ognil trčenju. Ker potniki niso pričakovali ta nenadni manever, so skoraj vsi padli s svojih sedežev. Štirinajst potnikov je poškodovanih, od teh dva huje.

MOSKVA — Sovjetski akademik dr. Zaharij Frenkel, znani gerontolog in strokovnjak za socialno medicino, je umrl v stotem letu starosti. Aktivno je delal do zadnjega dne in s tem je tudi upravičil svoje poklicno prepričanje v dolgo plodno življenje. Pred nekaj tedni je objavil zadnjo od svojih 250 razprav o socialni medicini in higieni.

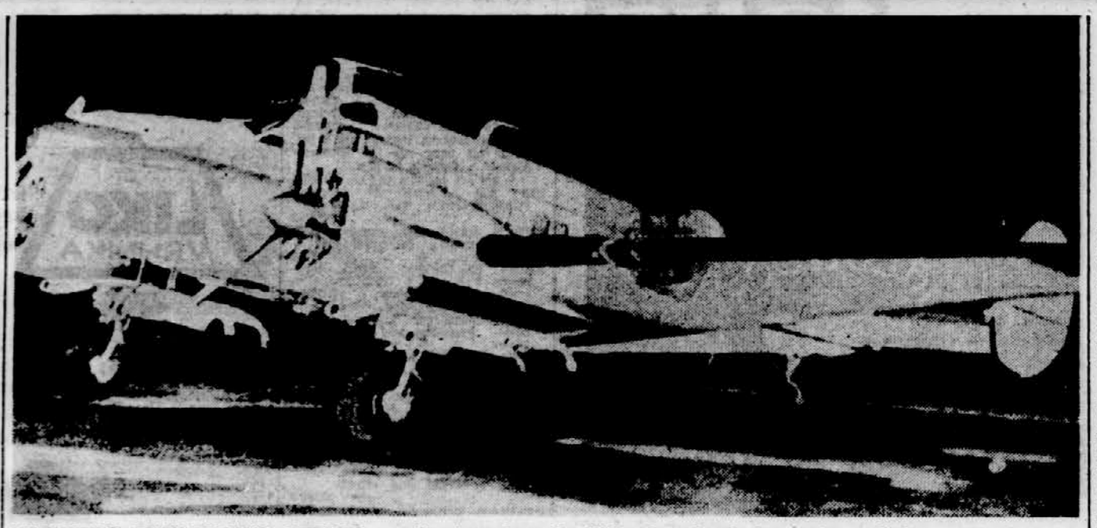

ZASEŽENO TIHOTAPSKO LETALO — Na lyonskem letališču je včeraj francoska policija aretirala ameriška državljana Augusta Malesa in Ala Clemonsa ter zasegla dvomotorno turistično letalo, last zasebne letalske družbe iz Miamija. Eden izmed številnih tihotapcev mamil, ki so jih zadnje dni aretirali na obeh straneh Atlantika, je očitno policiji povedal tudi, da bo te dni letelo čez Evropo v ZDA to dvomotorno letalo, v katerem bo skrita večja količina mamil. Policija je res v letalu našla skoraj 300 kilogramov marihuane. Letalo, za katerega policija še noče povedati, odkod je pravzaprav priletelo, se je moralo spustiti na lyonsko letališče, da bi se oskrbelo z gorivom.

Za 2 din pol sveta

15-letni fant: brez vozovnice Sidney–Pariz

PARIZ — Charles Todman, štirinajstletni fant iz Sidneya se je očitno brez večjih težav pretihotapil skozi vse carinske in pasoške kontrole in z reakcijskimi letali pripotoval iz Sidneya v Pariz, pa čeprav ni imel niti letalske karte niti osebnih dokumentov.

Najdražji del fantovega 18.000 kilometrov dolgega potovanja je bil tisti od njegovega doma do sidneyskega letališča. Za ta del poti je namreč moral uporabiti avtobus in za vozovnico odšteti 18 centov. Tako je fant prišel v Pariz s preostalim delom svojih prihrankov: z 1 avstralskim centom (kakih deset starih dinarjev).

Charlesovi starši so se s šestimi otroci pred dobrim letom preselili iz Pariza v Avstralijo, toda fant nikakor ni mogel pozabiti svojih pariških tovarišev in pariškega načina življenja. Hotel je nazaj. In to mu je tudi uspelo. Njegova velika pustolovščina se je končala, ko je pozvonil na stanovanju očetovih prijateljev v Parizu. Pozneje je izjavil, da je vse šlo »kot po maslu«. Njegov najpogostejši trik je bil sila preprost. Izbral si je kako družino z več otroci, pa je potem šel z njo skozi številne kontrole. Vsi so mislili, da tudi on sodi k družini, pa ga ni nihče nič vprašal. Če pa že družine ni bilo, je prišel mimo carinikov ali policistov tako, da je za kakim neznanim človekom, ki je že šel mimo kontrole, zaklical: »Oče, počakaj!« in stekel za njim.

Suša pustoši po Avstraliji

Take suše ne pomnijo — Ovce prodajajo za stari stotak

CANBERA — »Če lahko prenašate nenehne suše, poplave, gozdne požare in muhe, potem je ta dežela kot rojena za vas,« je rekel avstralski farmar George Guise, ko je po radiu govoril o strahotni suši, ki je zajela nekatere avstralske pokrajine. To je bil nekakšen komentar za vse tisto, kar se dogaja v avstralskih zveznih državah Južni Wales in Queensland, v katerih že več kot tri mesece ni padla niti kaplja dežja.

Čeprav je v teh avstralskih državah suša precej pogostna, pravijo v Sidneyu, da take ne pomnijo v zadnjih tridesetih letih. Ker pa so bile katastrofalne suše že leta 1965 in 1967, zna letošnja suša popolnoma uničiti številne avstralske kmetovalce. Zato ni nič čudnega, če avstralski tisk govori o »nacionalni katastrofi«. Suša je najhuje prizadela pridelovalce pšenice in živinorejce. Minister za poljedelstvo zvezne države Novi Južni Wales Crawford je izjavil, da je njegovo ministrstvo ocenilo samo škodo na pšenici na 40 milijonov avstralskih dolarjev. Po prvih podatkih je doslej pomrlo vsaj dva in pol milijona ovac. Hudo je, ke se je sušno obdobje šele začelo. V podobnih okoliščinah je leta 1965, ko je suša zajela tri četrtine ozemlja države Novi Južni Wales, poginilo 11 milijonov ovac. Cene ovac so izredno padle. Medtem ko običajno velja ovca šest dolarjev, jih sedaj prodajajo po 50 centov (približno 6 din), na dražbah pa je začetna cena le 10 centov.

Zvezni državi Novi Južni Wales in Queensland zahtevata od zvezne vlade finančno pomoč za svoje kmetovalce in živinorejce.

Slabo grajene hiše krive smrti

WASHINGTON — Nova ameriška geološka študija ugotavlja, da je bil neprimeren način gradnje stanovanjskih hiš glavi vzrok, da je bilo ob katastrofalnem potresu 31. maja letos v Peruju toliko človeških žrtev. Po novih cenitvah je tedaj v Peruju izgubilo življenje vsaj 70.000 ljudi, več kot 50.000 pa jih je bilo poškodovanih. Ameriška študija pravi, da je bilo tedaj porušenih ali pa vsaj tako razmajanih, da niso več primerne za stanovanje, 186.000 hiš, se pravi več kot 80 odstotkov vseh stanovanjskih poslopij na področju, ki ga je zajel potres.

Študija je rezultat dela skupine ameriških znanstvenikov, ki so bili v Peruju po potresu. V svojem poročilu ta skupina pravi, da je perujski potres doslej najhujši in najbolj uničevalen potres na zahodni polobli in da ga je šteti med »najbolj katastrofalne nesreče na svetu«.

Poplave v Keniji

NAIROBI — V zahodni kenijski pokrajini Busia je po nedavnih poplavah ostalo brez strehe nad glavo vsaj 3.000 ljudi. Nekaj vladnih komisij je že na poplavljenih področjih, da bi ocenile škodo in sporočale v Nairobi, kakšno pomoč najbolj nujno potrebujejo ljudje. Kot so uradno sporočili, poplave niso terjale človeških žrtev.

Mehiški ločitveni raj

Bo kdaj konec hitrih ločitev za Američane v Juarezu?

Že 40 let je v Juarezu, majhnem mestu na mehiško-ameriški meji, najdonosnejša »industrija« razveza zakona v nekaj minutah. Ločujejo pa seveda Američane. Če se hoče Američan ločiti na hitro in sorazmerno poceni, se z letalom pripelje v El Paso, tam najame taksi, ki ga odpelje čez mejo, v Juarezu se najprej vpiše v matičarjevo knjigo ,tako da postane meščan Juareza in če pred sodnikom ni ravno predolga vrsta, je čez nekaj minut že ločen.

V Juarezu so zdaj v skrbeh. Mehiški predsednik Diaz Ordaz, kateremu poteče mandat 1. decembra letos, namreč predlaga mehiškemu zveznemu parlamentu nov zakon, ki naj bi poenotil ločitvene postopke po vsej državi. (Doslej so mehiške zvezne države imele različne zakone.) Po novem zakonu, ki ga predlaga predsednik, naj bi se v Mehiki lahko ločili le tisti tuji državljani, ki žive tam vsaj 6 mesecev.

V Juarezu so doslej ločili na leto povprečno po 17.000 Američanov, samo za ločitvene takse je mesto dobilo od njih kakih 30 milijonov novih dinarjev, zadovoljni Američani pa so poleg tega zapravili v mestu še dobrih 90 milijonov dinarjev. Nič čudnega torej, če se preveč ne navdušujejo za nov zakon.

Ni še povsem jasno, zakaj se je mehiški predsednik tik pred koncem svojega mandata odločil prav za ta zakon. Uradno so sporočili le, da so »hitre ločitve, ki jih omogočamo tujcem, v nasprotju s spoštovanjem, ki ga imajo mehiški državljani do institucije zakona«. Čeprav ima predsednikova stranka v parlamentu absolutno večino, pa še ni gotovo, da bo tak zakon res začel veljati. Juarez namreč lahko prepreči pravnomočnost zakona, če bo od mehiškega vrhovnega sodišča zahteval, naj presodi, če ni tak federalni zakon v nasprotju z mehiško ustavo, ki daje zveznim državam pravico, da imajo svoje lastne zakone.

Vsekakor pa predlagani zakon za sedaj le koristi Juarezu. Američanov, ki hočejo hitro ločitev, pa jih je strah novega mehiškega zakona, je iz dneva v dan več. In ločitveni posel cvete kot še nikoli.

Eksplozija v hotelu

RIM — V enem izmed številnih hotelov italijanskega letoviškega kraja na jadranski obali Porto San Giorgio je v ponedeljek zvečer eksplodiral gorilni plin. V tej nesreči je izgubilo življenje osem ljudi. Sreča v nesreči je, da je plin eksplodiral prav v času, ko je bilo v hotelu malo gostov. Doslej so sporočili le, da se je plin razširil po hotelu, ker je počila cev. Do eksplozije pa je prišlo prav v trenutku, ko je prišel v hotelsko poslopje mojster, ki naj bi popravil plinovod.

Lov na knjižne tatove

V knjižnici politehničnega inštituta v angleškem mestu Hatfield so knjigo elektronsko zavarovane pred tatvino. V vsakem izmed 50.000 zvezkov je skrit majhen magnetični trak, ki povzroči strik, brž ko kdo vzame knjigo s police. Če študent hoče odnesti knjigo brez vednosti knjižničarjev, se sproži alarmni zvonec, takoj nato pa se zapro vrata. Predstavnik inštituta ni povedal, koliko je stala ta elektronska alarmna naprava.

Umetno srce čez 10 let

STOCKHOLM — »Čez deset let bomo bolnikom lahko že vsajali umetna srca,« je izjavil ameriški kardiolog profesor Shumway, »dotlej pa bomo morali še presajati srca klinično mrtvih ljudi.«

»Vemo, da ta metoda nikakor ne zadovoljuje,« je še izjavil ameriški zdravnik, »toda možnosti, da bomo tako podaljšali človeško življenje, so zdaj odvisne od uspehov imunologije.« Ameriški profesor je vse to izjavil na mednarodnem kongresu specialistov za prsno kirurgijo, ki je zdaj v švedskem univerzitetnem mestu Lund. Profesor je priznal, da doslej ni še nihče živel s tujim srcem več kot petnajst mesecev, toda prepričan je, da bodo to tragično mejo v kratkem prekoračili.

Za dobro voljo

— Ne, ne našemu podjetju gre kar dobro. Tisto je le okno na hribe.

— Koliko časa praviš, da si se učil francoščine?

Križanka

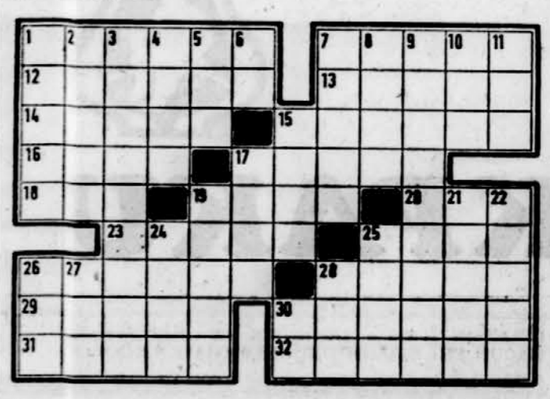

VODORAVNO: 1. matematična kotna mera, 7. postiraka staja v planini, 12. časopisni oglas, inserat, 13. lesen plug, 14. moška oseba v Smetanovi »Prodani nevesti«, 15. mesto v Kazahstanu ob reki Ural, 16. antična pokrajina na Peloponezu, 17. najbolj znana ledeniška dolina na severni strani Triglava, 18. nabirek, 19. načrt, 20. ime ameriškega popevkarja Boonea, 23. televizijski zasion, 25. pečena svinjska zarebrnica, 26. podaljšek za kajenje cigaret, 28. prvi zgodovinsko znani ruski vladar, 29. Bevkova mladinska povest, 30. veliko pristanišče v Braziliji, največja luka za izvoz kave na svetu, 31. mesto v zahodni Romuniji, 32. nagias na zlogu, poudarek.

NAVPIČNO: 1. stopnja, niveo, 2. letopis, kronika, 3. plodovit italijanski operni skladatelj (Gaetano, »Lucia di Lammermoor«), 4. špansko žensko ime, 5. slovito košarkarsko moštvo iz Rige, 6. kemični znak za natrij, 7. španski šahovski velemojster, 8. starogrški didaktični pesnik, 9. italijanski pisatelj, čigar roman »Koča« imamo tudi v slovenskem prevodu (Cerute, 1896—1957), 10. danski otok v Malem Beltu, 11. časovni termin, 15. radioaktivna kemična prvina, 17. kompozicija vagonov, 19. očividec, 21. na pol legendarni starogrški pesnik (a pevec z otoka Lezbosa), 22. bezedilo, kurilo, 24. mesto v severni Dalmaciji, 25. slovita hrvatska sopranistka, primadona newyorške Metropolitanske (Zinka), 26. vrtina hišica, 27. reka na Poljskem, pritok Visle, 28. karcinom, 30. avtomobilska oznaka Sarajeva.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Da Nang, 7. elipsa, 13. elektrofilter, 15. leto, 16. Lek, 17. Lima, 18. kormoran, 21. čar, 22. MS, 23. da, 24. OK, 26. Na, 27. All, 29. kolovrat, 34. snop, 36. rep, 37. Osim, 39. kamenjarstika, 42. aceton, 43. stalag.

NAROČNIKI DELA SO NEZGODNO ZAVAROVANI

PRI ZAVAROVALNICI SAVA

VSE ZA ŠOLO DOBITE V KNJIGARNAH IN PAPIRNICAH

D Z S

DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE

KJER VAS POLEG DOBRE IN HITRE POSTREŽBE PRIČAKUJE OB VEČJEM NAKUPU TUDI PRIJETNO PRESENEČENJE

PRIČAKUJEMO VAS

V LJUBLJANI: NA MESTNEM TRGU 26, V ŠUBIČEVI ULICI 1, V ČOPOVI ULICI 3, NA TITOVI CESTI 71 IN NA CELOVŠKI CESTI 163
V KRANJU, KAMNIKU, ŠKOFJI LOKI, TRŽIČU, RADOVLJICI, NA BLEDU, NA JESENICAH

V BREŽICAH, KRŠKEM, ČRNOMLJU, KOČEVJU, TREBNJEM IN LITIJI V CELJU IN MARIBORU

7926

TOREK, 1. septembra 1970

Gledališče

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

razpisuje

abonma za 50. jubilejno sezono
Abonma obsega šest slovenskih dramskih del:

Jurčič: Deseti brat, Finžgar: Razvalina življenja, Cankar: Martin Kačur, Kreft: Celjski grofje, Žižek: Miklova Zala, in sodobna komedija ali večer starejših veseloiger.

Vpis za prejšnje abonente bo od 1. do 12. septembra, za nove abonente pa od 14. do 30. septembra. VPIŠITE ABONMA V ŠENTJAKOBSKEM GLEDALIŠČU!

V ŠENTJAKOBSKEM GLEDALIŠČU bodo avdicije v petek, 4. septembra. Vabimo vse, ki žele sodelovati, da se pismeno ali osebno prijavijo do 1. septembra v Šentjakobskem gledališču, Mestni dom, Krekov trg 2.

Pionirski dom

TRG VII. kongresa ZKJ 1

ODDELEK ZA DRUŽABNO VZGOJO
bo odpri v PLESNI ŠOLI na Petkovškovem nabrežju 35, v septembru, nove plesne tečaje za začetnike v ponedeljek, 7. septembra, ob 20. uri, v petek, 11. septembra, ob 20. uri, v soboto, 19. septembra, ob 16. uri »poseben dijaški tečaj« in v nedeljo, 20. septembra, ob 15. uri »nedeljski tečaj«. Nadaljevalni tečaj s poukom latinskoameriških in modnih plesov se bo začel v sredo, 9. septembra, ob 19.30. Poučeval bo mojster Jenko. Vpisujejo od 4. septembra dalje, vsak dan, od 17. do 21. ure.

Koncert

DOM JLA LJUBLJANA prireja v vrtu doma JLA koncert ansambla MAGNIFICO iz Skopja v sredo, 2. septembra, ob 20. uri. Vstopnice so na voljo v domu JLA, rezervacije po tel. 314-921.

MLADINSKI CENTER TIVOLI

STOP KLUB

Danes je STOP DISCO KLUB odprt od 19.45 do 23. ure. Vstopnina je 4 dinarje. Opozarjamo ljubitelje in zbiralce plošč, da bo v petek, 4. septembra, razprodaja plošč po znižanih cenah. Naprodaj bodo LP plošče raznih izvajalcev (Jetro Tull, Ten years after, Muddy Waters, Cream, Taj Mahal, John Mayall, itd.).

Obvestila

CENJENE GOSTE obveščamo, da je gostišče in kegljišče od 26. avgusta do 11. septembra t. l. zaprto. Gostišče Repovš, Domžale. 23010-O

ESPERANTSKO TURISTIČNO DRUŠTVO, Ljubljana, Moše Pijadeja 22, vpisuje v 4-mesečni tečaj mednarodnega jezika, v sredo od 19. do 20 ure. 1110-O

ŽELODČNI KATAR, čir na želodcu in na dvanajsterniku ter katar debelega črevesa zdravite uspešno z naravnim zdravilom — rogaškim »DONAT« vrelcem. Zahtevajte ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Ljubljani pri »PREHRANI« in »MERCATORJU«.

CENJENE STRANKE obveščamo, da smo spremenili telefonske številke podjetja »Dimnik« Ljubljana, Prešernova 36 a, in sicer: direktor — računovodstvo 310 065 naročila storitev 312 286. 8289-O

SAP

Oddelek za turizem,
LJUBLJANA
Titova cesta 38

12. septembra — dvodnevni izlet na Koroška jezera — Grossglockner
22. septembra — organiziramo v sodelovanju s potovalno agencijo Jugotours 8-dnevno potovanje z letalom v Moskvo in Leningrad po reklamni ceni — 1890.— din — možnost obročnega odplačevanja
23. septembra — 5-dnevni izlet v Švico — obisk 51. mednarodnega sejma v Lausannu
27. septembra — 1-dnevni izlet po zahodnem obronku Pohorja
9. oktobra — 5-dnevni izlet v Rim, ki je jeseni najlepši — z ogledom Padove, Bologne, Firenc in Siene
9. oktobra — za strokovnjake mesne industrije — 4-dnevna ekskurzija v Verono — ogled razstave »eurocarne 70«

V oktobru in novembru vsak četrtek in petek 5-dnevno potovanje z letalom v London.
Po Londonu avtobusni ogledi vseh turističnih in kulturnih zanimivosti — reklamna cena: 1190.— dinarjev.
V oktobru in novembru 6-dnevno potovanje v Pariz z letalom in povratkom z avtobusom prek Dijona, Genove, predora Mont Blanc, Lago di Garde in Verone — po znižani ceni: 945.— Ndin.
V oktobru in novembru 6-dnevno potovanje z letalom ali 8-dnevno potovanje z avtobusom iz Beograda v Atene pod vodstvom izprašanih vodičev za 998.— dinarjev.

Na voljo so vstopnice in tribunski za parkiranje avtomobilov ob priliki ogleda 10. svetovnega padalskega prvenstva v Lescah, od 6. do 21. septembra 1970.

Prijave, rezervacije in informacije v vseh poslovalnicah SAP Ljubljana. -O

Proleter ZRENJANIN

Proleter
Vam nudi
75% in 100%
VOLNENE
preproge

bukle
tveed
fris
velvet
in
SUPER
TEBRIS

Proleter

RTV Ljubljana

SPORED ZA TOREK

4.30—8.00 Dobro jutro! poročila — vmes ob 5.00 Poročila; 5.30 Danes za vas; 5.45 Informativna oddaja; 6.00 Jutranja kronika; 6.30 Informativna oddaja; 6.50 Beseda na današnji dan; 7.00 Poročila — Dobro jutro, otroci! 7.15 Informativna oddaja; 7.25 Naš današnji radijski in TV spored; 7.45 Informativna oddaja; 8.00 Poročila; 8.10 Operna matineja; 9.00 Poročila; 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — Gusarski zaklad; 9.25 Slovenske narodne in ponarodele pesmi v priredbi Vlada Goloba; 9.45 S pihalnima orkestroma Herberger in Willy Freivogel; 10.00 Danes dopoldne; 10.15—12.00 Pri vas doma — vmes ob 11.00—11.20 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.00 Poročila — Na današnji dan; 12.10 Evgen Bozanić: Iz skladb za pihala; 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrt v septembru; 12.40 Melodije iz Španije; 13.00 Poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam ...; 14.00 Poročila; 14.10 Mladinska instrumentalna glasba; 14.25 Mladinska oddaja: »Na poti s kitaro«; 14.40 Iz slovenskih operet; 14.55 Združenje kreditnih bank — Slovenije; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 G. Verdi: Monologi iz opere »Othello«; 16.00 Vsak dan za vas; 17.00 Poročila; 17.05 Beethovnova dela v izvedbah domačih umetnikov; 18.00 Poročila — Aktualnosti doma in v svetu; — 18.15 V torek nasvedenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila; 19.15 Minute s triom Vitala Ahačiča; 19. 25 Pet minut za EP; 19.30 Radijski dnevnik I. programa; 20.00 Prodajalna melodij; 20.30 Radijska igra — Niko Kuret: Erazem iz Jame; 21.27 Lahka glasba avtorjev; 22.00 Poročila, našim rojakom po svetu in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Jugoslovanska glasba; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno — B. Timotijević: Pesmi; 23.15 Nočni akordi; 24.00 Poročila in konec oddaje.

TELEVIZIJA

9.35 in 14.45 TV V ŠOLI (Zgb)
18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 MEDVEDOV GODRNJAVČEK — IV. del pravljice (Lj)
18.45 RISANKA (Ljubljana)
19.00 MELODIJE IZ BRASOVA — Claude Nugaro (Ljubljana)
19.30 ALKOHOL IN ČLOVEŠKO TELO — oddaja Cesta in mi (Ljubljana)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 TAKO ŽALOSTNO SRCE — franc. film (Ljubljana)
21.55 F. Schubert: 8. SIMFONIJA (NEDOKONČANA) — izvaja Gewandhaus orkester iz Leipziga (Ljubljana)
22.20 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.20 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.50 RISANKE (Zagreb)
18.05 MALI SVET (Zagreb)
18.30 OD ZORE DO MRAKA — (Beograd)
19.05 NARODNA GLASBA (Skopje)
19.20 TV POŠTA (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.30 II. SPORED ITALIJANSKE TV

Druge oddaje:
17.00 ALBANSKI TV PREGLED —
20.35 KRATEK FILM (Beograd)
20.45 CELOVEČERNI FILM (Bgd)
22.15 INFORMATIVNA ODDAJA — (Zagreb)

RADIO ŠTUDENT

12.00—13.00 Razploviljeni torek ali spomini Vladimirja Rabzelja; 16.00—17.15 Uvodni trak; Govorijo ljudje ... Pop news; Ponavljamo staro pesem; 17.15 — 18.00 Top albumov.

188M

DANES REVIJA tovariš

Kino

SPORED ZA TOREK

FILMSKO GLEDALIŠČE KRIŽANKE:
amer. film FATAMORGANA, ob 18. in 20. uri. Režija Edward Dmytryk. Igrajo: Gregory Peck, Diane Baker, Walter Matthau, George Kennedy.
Izredno napet in dinamičen thriller o človeku na begu in o njegovem mučnem prizadevanju, da si ob življenski nevarnosti znova obudi izgubljeni spomin.
Prodaja vstopnic uro pred pričetkom.

KINOTEKA — Miklošičeva c. 28:
franc. film GOSPOD HULOT NA POČITNICAH, ob 16., 18. in 20. uri. Režija Jacques Tati. Igrajo: Jacques Tati, Louis Perrault, André Dubois.
Prodaja vstopnic od 14. ure dalje.

KINO UNION:
zaprto!

KINO KOMUNA:
švedska barv. CS družb. drama UPOR V ADALENU, ob 16., 18.30 in 21. uri. Režija: Bo Widerberg. Igrajo: Peter Schildt, Kerstin Tidelius, Roland Hedlund i. dr.
Zgodovinska stavka delavcev leta 1931 v Adalenu na severu Švedske, na tem ozadju pa globoko občutena ljubezenska idila med delavskim sinom in tovarnarjevo hčerko. Nominacija — Oskar 1970. Grand Prix Cannes 1969. Zaradi dolžine filma cene zvišane!
Matineja angl. barv. CS krim. filma MAROKO 7 (Gene Barry), ob 10. uri.

KINO SLOGA:
amer.-ital. barv. ljubez. krim. film BOLJE VDOVA KOT ..., ob 16., 18. in 20. uri. Režija — Duccio Tessari. Igrajo — Peter McAnery, Virna Lisi, Agnes Spaak i. dr. FN štev. 33.
Film o zloglasni sicilski mafiji! Predvidoma zadnjikrat!

KINO VIČ:
franc. barv. VV krim. film ZBOGOM, PRIJATELJ, ob 16., 18.15 in 20.30. Režija Jean Hermann. FN štev. 34.
Alain Delon in Charles Bronson, dva bivša legionarja, ki sta se mašila v marsejskem podzemlju! Hrvatski podnaslovi. Zaradi dolžine filma cene zvišane!

KINO ŠIŠKA:
amer. barv. CS vojni film SAMOMORILSKI KOMANDOSI, ob 16., 18. in 20. uri. Režija Camilo Bazzoni. Igrajo: Aldo Ray, Panger—Smith, Pamela Tudor. Brez tednika.
II. svetovna vojna, prizorišče najbolj nenavadnih dogodkov!

KINO SAVA:
amer. barv CS vojni film GOLI IN MRTVI, po slavnem romanu, ob 17. uri. Igrajo: Cliff Robertson, Raymond Massey, Aldo Ray. Brez tednika!
Ne zamudite!

POLETNI KINO BEŽIGRAD:
amer. barv. CS vojni film EKSPRES POLKOVNIKA RYANA, ob 20. uri. Režija Mark Robson. Igrajo. Frank Sinatra, Trevor Howard, Sergio Fantoni. Brez tednika
Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 14. ure dalje, za matinejo, kino Sava in Bežigrad uro pred pričetkom.

KINO TRIGLAV:
zaradi velikega zanimanja — amer. barv. pust. film SINOVI MUSKETIRJEV še do četrtka vsak dan samo na prvi predstavi. Danes samo ob 16. uri. Igrajo: Cornel Wilde, Maureen O'Hara in Robert Douglas.
Ital. barv. CS kavbojka IME MI JE PECOS, ob 18. in 20. uri. Igrajo — Robert Woods, Peter Carsten in Peter Kapp. Zadnjikrat!
Prodaja vstopnic od 15. ure dalje.

KINO RADOVLJICA:
amer. barv. zabavni film KATARINA VELIKA, ob 20. uri.

KINO SORA — ŠKOFJA LOKA:
franc barv. film NOČ VLOMILCEV, ob 20. uri.

KINO RADOMLJE:
amer. barv. CS film NA SVIDENJE, BABY, ob 20. uri.

POTUJOČI DOMŽALE:
amer. barv. CS film HOMBRE, ob 20. uri. Gostovanje v Moravčah.

KINO CENTER — KRANJ:
premiera franc. barv. CS filma ŽIVLJENJE, LJUBEZEN, SMRT, ob 16. in 18. uri.
Premiera špan. barv. glasb. filma BALKON NA MESEČINI, ob 20. uri.

KINO STORŽIČ:
amer. barv. kavbojka ŠERIF IZ DODGE CITYJA, ob 16., 18. in 20. uri.

KINO TRŽIČ:
amer. barv. CS kavbojka VELIKI MAC LINTOCK, ob 18. in 20. uri.

KINO DOM — KAMNIK:
amer. barv. CS krim. film ZA VSAKO CENO (SKRIVNOST VATIKANSKEGA BLAGA), ob 18. in 20. uri.

KINO RADIO — JESENICE:
franc. barv. film VELIKI MANEVRI, ob 17. in 19. uri.

KINO PLAVŽ — JESENICE:
nem. barv. film VRAG VZEMI PROFESORJA, ob 18. in 20. uri.

KINO KRANJSKA GORA:
ital.-špan. barv. film PET MAŠČEVALCEV.

KINO ČRNOMELJ:
amer. barv. CS film NAPAD, ob 20. uri.

KINO DEL. DOM — TRBOVLJE:
jug. barv. VV film — BOG JE UMRL ZAMAN, ob 18. in 20. uri.

KINO SVOBODA — TRBOVLJE:
danski barv. CS film STRESNIK, ŽENE IN SEKS, ob 17. in 19. uri.

KINO ROGAŠKA SLATINA:
amer. barv. CS film MOJE PESMI — MOJE SANJE, ob 17. in 20. uri.

KINO SOČA — NOVA GORICA:
amer. barvni film PANCHO VILLA JEZDI, ob 18. in 20. uri.

KINO SVOBODA — ŠEMPETER:
amer. barvni film — GRAND PRIX, ob 18. in 20. uri.

MARIBOR

KINO GLEDALIŠČE:
amer. krim. film EN SAM POLJUB SMRTI, ob 15.45 in 18. uri. Zadnjikrat!
Premiera amer. barv. krim. drame NOČ BREZ PRIČE, ob 20.15. Režija George Schaefer. Igrajo: George Peppard, Jean Seberg, Richard Kiley, Robert F. Lyons.

KINO UNION:
amer.-ital. barv. CS kavbojka — SESTANEK S SMRTJO, ob 15.30 in 17.45. Igra Lee van Cliff!
Ob 20. uri predstava odpade!!

KINO PARTIZAN:
amer. pust film TARZAN ZMAGUJE, ob 15.30, 17.45 in 20. uri. Igra Johnny Weissmüller. Tednik štev. 34.

KINO UDARNIK:
mehiški barv. VV ljubez. film DIVJE SRCE, ob 15.30 in 17.45 Zadnjikrat!
Amer. barv. VV komedija GROFICA IZ HONGKONGA (repriza), ob 20. uri. Igrajo: Sophia Loren, Marlon Brando, Charlie Chaplin.

KINO POBREŽJE:
amer. barv. CS komedija KORAKAJ — NE TECI, ob 17.45 in 20. uri. Igra Cary Grant.

Dijaški dom Tehniške srednje usnjarske galanterijske šole v Domžalah

razpisuje
naslednji prosti delovni mesti:

1. **VZGOJITELJICE**
PU ali Pr
2. **HIŠNIKA**
lahko tudi zakonski par ali mlajši upokojenec — zaželen instalater

Pod 1. stanovanja ni.

Pod 2. na voljo samska soba in celotna oskrba.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 8203

Dežurne službe

Nočna zdravniška dežurna služba je za nujne obiske na domu od 19. do 7 ure, ob nedeljah in praznikih ves dan in to v naslednjih enotah Zdravstvenega doma — Ljubljana:
Bežigrad Kržičeva 10. telefon — 310-533
Center. Miklošičeva c. 24. telefon 313-063
Moste—Polje Prvomajska ulica 3 telefon 316-155
Šiška—Šentvid Derčeva ulica 5. (za občinsko stavbo) telefon 55-221
Vič Rudnik Postojnska 4 telefon 61-121
Medvode: Medvode — telefon 71-215
Grosuplje—Ivančna gorica ... telefon
štev 87-402 77-141 in 78 464
Služba ... za območje Črnuč — telefon štev 314-317 Dobrava — Polhov Gradec Vnanje gorice Horjul in Velike Lašče
Nočna nedeljska in praznična dežurna zobna ambulanta je v zobni ambulanti v Nebotičniku Kidričeva 1, II nadstropje soba štev 5. Ambulanta nudi prvo pomoč v nujnih primerih in to vsak dan od 19. do 7. ure naslednjega dne, ob nedeljah in praznikih ves dan.

LJUBLJANA
Centralna lekarna

MARIBOR
Tabor, Trg revolucije.

Šolstvo

BIROTEHNIČNI IN STENODAKTILOGRAFSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER DSSA V LJUBLJANI
Roška cesta 19,

(telefon 314-937) objavlja vpisovanje v naslednje strokovne tečaje za odrasle in za mladino: redni in dopisni tečaj za tajnice, redni in dostrativni tečaj, stenodaktilografski tečaj, redni in intenzivni strojepisni tečaj začetne in višje stopnje, redni in intenzivni stenografski tečaj začetne, nadaljevalne in debatne stopnje. Vpisovanje je do 5. septembra. Informacije dobite pismeno ali osebno dnevno od 8. — 13. ure in od 16. — 19. ure (razen sobote popoldne) v tajništvu. 8157-S

● Za madeže od rje, črnila, joda itd. — za beljenje porumenele ...

belonit

VSAK DAN POKUŠNJA NA VINSKEM SEJMU V LJUBLJANI

POSTREŽEMO VAS Z NOVO ŽLAHTNINO

talis

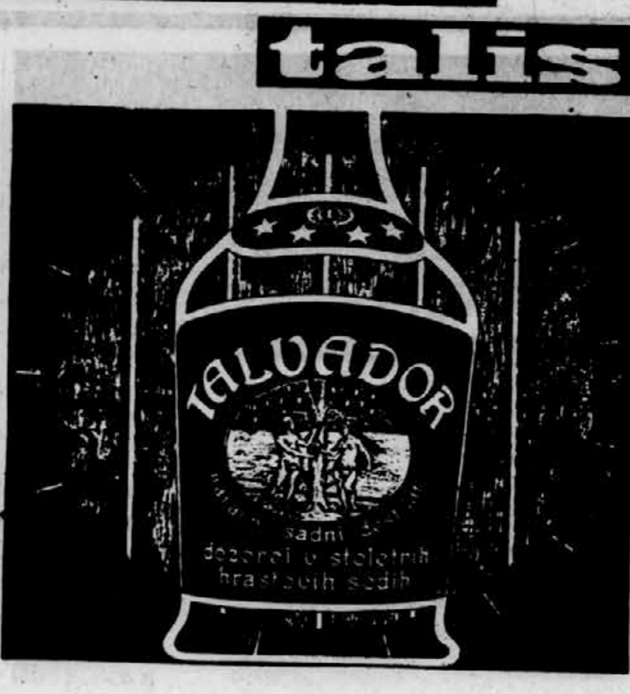

TALVADOR je žlahtnina s prisojnih gričev štajerskega predalpskega sveta.

TALVADOR je pristni sadni destilat, ki ga plemenitijo sočnost, slastnost in prijetna rezkost svetovno znanih jabolk.

TALVADOR je edinstvena ubranost pretanjenega vonja, imenitnega okusa in žlahtne barve.

CESTNO PODJETJE
LJUBLJANA, STOLPNIŠKA 10

razglaša delovni mesti:

1. **knjigovodjo gradbišča**
2. **ključavničarja — orodjarja**
(skladiščnik orodja)

POGOJI:
pod 1.: srednja strokovna izobrazba z nekaj prakse
pod 2.: KV ključavničar ali orodjar z nekaj prakse
Poskusno delo za obe delovni mesti je do dveh mesecev. Moškim kandidatom je na voljo stanovanje v samskem domu. Ponudbe z dokazili o strokovnosti sprejema kadrovska služba podjetja do 5. septembra 1970 8171

Mali oglasi

STUDENTKA III. letnika gradbeništva, išče sobo s souporabo kopalnice. Ponudbe na telefon 321 414, do 14. ure. 25744-6

SPREJMEM pomočnika in vajenca za avtomehanično obrt. Boris Klemenčič, Cesta dveh cesarjev štev. 14. 25818-1

STUDENTKA, tiha in mirna, išče enoposteljno sobo s posebnim vhodom v ožjem ali širšem središču mesta. Ponudbe pod — »25.000«. 25811-6

SOBO in hrano nudim upokojenki, ki bi hotela gospodinjiti — 3—4 ure na dan. Ponudbe pod »Starejši upokojenec«. 25806-1

OGREVANO, neopremljeno sobo s souporabo kuhinje in kopalnice oddam dvema osebama. — Ponudbe pod »1 leto«. 25807-6

STUDENTA iščeta sobo v Ljubljani. Ponudbe pod »Poštena«. 25808-6

STUDENT išče sobo v Ljubljani. Pnudbe pod »Resen«. 25809-6

IŠČEM enosobno stanovanje s kuhinjo ali brez nje. — Radosav Aleksić, Ižanska c. 2 a. 25762-6

FIAT 850 — letnik 68 prodam, 19.000.00 Ndin. Tel. 555 49 25766-3

MIREN FANT išče stanovanje v bližini Centra. Ponudbe pod — »Nujno«. 25770-6

SOBO, kakršnokoli, iščeta zaročenca kjerkoli v Ljubljani. Ponudbe pod »Mirna«. 25776-6

MLAD PAR išče sobo, opremljeno ali neopremljeno, kjerkoli v Ljubljani. Ponudbe pod »Takoj vseljiva«. 25777-6

IŠČEVA prazno sobo s posebnim vhodom. Dobro plačam. Ponudbe pod »Takoj«. 25781-6

ODDAM nekomfortno, podstrešno sobo za leto dni. Najraje zakoncema, zaželeno predplačilo Kamniška 19 I. 25780-6

POZOR! Želite hitro in moderno preurediti vašo kuhinjo, sobo, predsobo po ameriškem sistemu? Ponudbe pod »BeH«. 25783-8

PRODAM primerno ohranjen os. avto DKW — junior, letnik 1961, opremljen z avtoradiom in rezervnimi pragi. Cena 6500 Ndin. Cenjene ponudbe na naslov — Kuharič, Cesta 6. maja 12, Vrhnika. 25784-3

ABSOLVENT medicine išče ogrevano sobo. Cenjene ponudbe — pod »Medicinec«. 25785-6

MLADOPOROČENCA, intelektualca brez otrok, iščeva ogrevano neopremljeno sobo z uporabo kopalnice. Ponudbe pod »Dobro plačam«. 25786-6

GARAŽO, montažno, valovita pločevina, prodam. Ogled po 15. uri popoldne. Košir, Levstikova 9. 25787-7

DEKLE išče sobo v Ljubljani. Ponudbe pod »Takoj«. 25788-6

PRODAM dobro ohranjen avto zastava 750, 20.000 prevoženih kilometrov. Srakar, Črnuče 152. 25798-3

FRIZERSKO POMOČNICO sprejmem. Nastop službe lahko takoj. Franc Piskar, frizerski salon, Cesta talcev, Domžale. 25794-1

STUDENTKI iščeta sobo, ogrevano, z uporabo kopalnice. Cena ni važna. Ponudbe pod »Pridni«. 25793-6

PRODAM BMW 1600 — letnik 67. Ogled vsak dan, od 16. ure dalje. Alič — Vrhnika, Opekarska n. h. 25791-3

BRAT in sestra iščeta večjo sobo v Ljubljani v bližini Most. Plačata za eno leto vnaprej. Zofka Murovec, Vodmatska 21, Ljubljana—Moste. 25800-6

STANOVANJE, hrano in lepo nagrado nudimo za malo pomoč v dopoldanskem času, oziroma izmenično. Marija Jeršek, Ljubljana, Rožna dol. I./23. 25797-1

STUDENT strojništva išče sobo v Ljubljani. Jože Lah, Gorkega 23, Maribor. 2048-6

ZA DVA STUDENTA iščem sobo s centralnim ogrevanjem, v bližini Zmajskega mostu. Plačam po dogovoru. Kostrevc, Krekova 17, Maribor. 2049-6

AVTO — wartburg 1000 — 68, karamboliran, prodam. Ogled pri Dragu Dolničarju, Avtokleparju, Kamna gorica 3, Ljubljana. 2050-3

STUDENTKA iz Maribora išče ogrevano sobo, po možnosti blizu filozofske fakultete. Plača tudi za 1 leto vnaprej. Zdenka Mirkac, Maribor, Strossmajerjeva 8. 2051-6

PRODAM polavtomatski stroj za brizganje plastike, 35 GR, lahko je ček ali zamenjava za osebni ali poltovorni avtomobil. Ponudbe podružnici »Delo« Maribor pod »Igor«. 2052-4

IŠČEM opremljeno sobo z uporabo kopalnice. Ponudbe pod — »Absolvent«. 25751-6

UGODNO PRODAM nov nemški tranzistor. Max Alfirev, Vodnikova 43, Ljubljana. 25816-4

PROFESOR išče ogrevano sobo — lahko v bližnji okolici Ljubljane. Ponudbe pod »Takoj«. 25741-6

PRODAMO poslovni objekt v središču Sombora, z desetimi sobami in lokali v pritličju, s tekočo vodo in telefonom. Primerno za vse poslovne stroke. Javite se na naslov: Mileva Peković, Laze Kostića 8, Sombor. 23867-7

ODDAM sobo v Centru, centralno ogrevano, souporaba kopalnice in telefona. Ponudbe pod — »Sončno in mirno.« 25699-6

ODDAM centralno ogrevano, lepo sobo za zamenjavo s sobo v Radovljici, na Bledu ali v okolici. Ponudbe pod »Dogovor«. 25698-6

ROLETE, lesene, plastične, žaluzije naročite pri zastopniku Spilerju, Radovljica, Gradnikova 9, tel. 70 046. Pišite — pridem na dom. 8076-8

LIKO VRHNIKA

izdeluje in nudi svoje kakovostne izdelke:

VRATA: notranja, vhodna in garažna vseh vrst in tipov ter vratna krila

PARKET: masivni in lamelni v hrastovi in bukovi izvedbi.

V lastnem obratu vrata tudi pleskamo in lakiramo.

Informacije o nakupu: Vrhnika — tel. 70-152

ep delo

KUPIM enosobno stanovanje, tudi hišico, v Šentjurju ali pa kjerkoli v Savinjski dolini. Marija Zorko, pri Potočnik, Celje, Mariborska 54. 2053-7

MENJAM lepo, sončno stanovanje, enosobno, komfortno, z odločbo, v Celju, za dvosobno. Ponudbe podružnici »Dela« Celje pod »V novem bloku«. 1985-7

KUPIM motor chevrolet, letnik 52, 3100 kub. cm, fiat 1400 kub. cm D ali mercedes 180 — 190 D, prosim, navedite ceno. Naslov: Viktor Zaveršnik Žerjav, Črna na Koroškem. 25747-3

ZAKONCA brez otrok iščeta prazno sobo, takoj. Vižmarje ali Šentvid. Ponudbe pod »Plačilo vnaprej«. 25748-6

POTREBUJEM enosobno stanovanje s 15. oktobrom za eno leto, plačam vnaprej. Ponudbe pod — »Preselitev«. 25749-6

PRODAM kombiniran otroški voziček znamke N P G, Ljubljana, Tržaška 122, Znidaršič. 25750-4

OGREVANO SOBICO išče študent javite po tel. 313-222 ali pismeno na naslov: Marjan Pogačnik, Prešernova 34, Ljubljana. 25752-6

STUDENT s podeželja išče sobo v bližini središča Ljubljane. Ponudbe pošljite na naslov: Marjan Žogan, Bodrišna vas 11, Grobelno. 25743-6

KLAVIR, kratek, dunajska mehanika, prodam. Ponudbe pod — »Dobro ohranjen«. 25674-4

UGODNO PRODAM kavč, štedilnik električni, štedilnik na drva, peč, preprogo in brizgalko za škropljenje drevja. Vse je dobro ohranjeno. Ogled vsak popoldan, razen sobote in nedelje. Ličen, Einspielerjeva 16, Bežigrad, Ljubljana. 25511-4

PRODAM lastniško, dve leti staro trisobno stanovanje v stolpnici na Viču. Ponudbe pod »Sredstva lahko delno vezana«. 25691-7

PRODAM rabljeno pohištvo — spalnica — dva kavča — vzdljivo omaro. Ponudbe pod — »150«. 25733-4

IMV AUSTIN 1300, tovarniško nov, prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe pod »Rdeča barva«. 25760-6

GOSPODINJSKO POMOČNICO za tri odrasle osebe, iščemo. Petovič, Podlimbarskega 13, Ljubljana. 25753-1

FIAT 1300, 1. 1965, prodam poceni. Tel. 316 638, dopoldan. 25754-3

DELAVSKA UNIVERZA BORIS KIDRIČ LJUBLJANA
Miklošičeva 26

vpisuje:

— v pripravljalni tečaj za vpis v 5. razred osnovne šole
— v 5., 6., 7. in 8. razred osnovne šole za odrasle
— v pripravljalni tečaj iz matematike, fizike in kemije za vpis v višje in visoke šole
— v tečaje tujih jezikov: angleščine, nemščine, francoščine, italijanščine, ruščine, švedščine in španščine
— v tečaje za tehnične risarje, knjigovodje, skladiščnike, tečaj za elektro in kovinsko stroko, tečaj za vodje delovnih skupin, za devizne referente ter tečaj o delu in nalogah organizatorja za izobraževanje v delovni organizaciji.

Vpisovanje je vsak dan, razen sobote od 8. do 12. ure, ob torkih in četrtkih tudi od 17. do 19. ure na delavski univerzi Boris Kidrič, Miklošičeva c. 26. 8071

NOVO

SLOVIN

VINO V BLOKPAKU

OSNOVNA ŠOLA PODČETRTEK

razpisuje
prosta delovna mesta:

UČITELJA
za razredni pouk
(nedoločen čas)

UČITELJA
za nemški jezik
(nedoločen čas)

UČITELJA
za glasbeni pouk
(nedoločen čas)

UČITELJA
za zemljepis in zgodovino

8179

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNA SLUŽBA LJUBLJANA, ŠUBIČEVA 1, TELEFON 21-896 — ODDELEK ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 20-463 ZA ZUNANJE NAROČNIKE 311-897, POŠTNI PREDAL 29 — EKSPEDIT TELEFON 321 489 — BRZOJAVNI NASLOV DELO LJUBLJANA — ŽIRO RAČUN PRI SLUŽBI DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA LJUBLJANA 501-1 167/2 — MESEČNA NAROČNINA 14 DINARJEV (1400 STARIH DINARJEV) — ROKOPISOV NE VRAČAMO

telefon dežurnega urednika 20-646

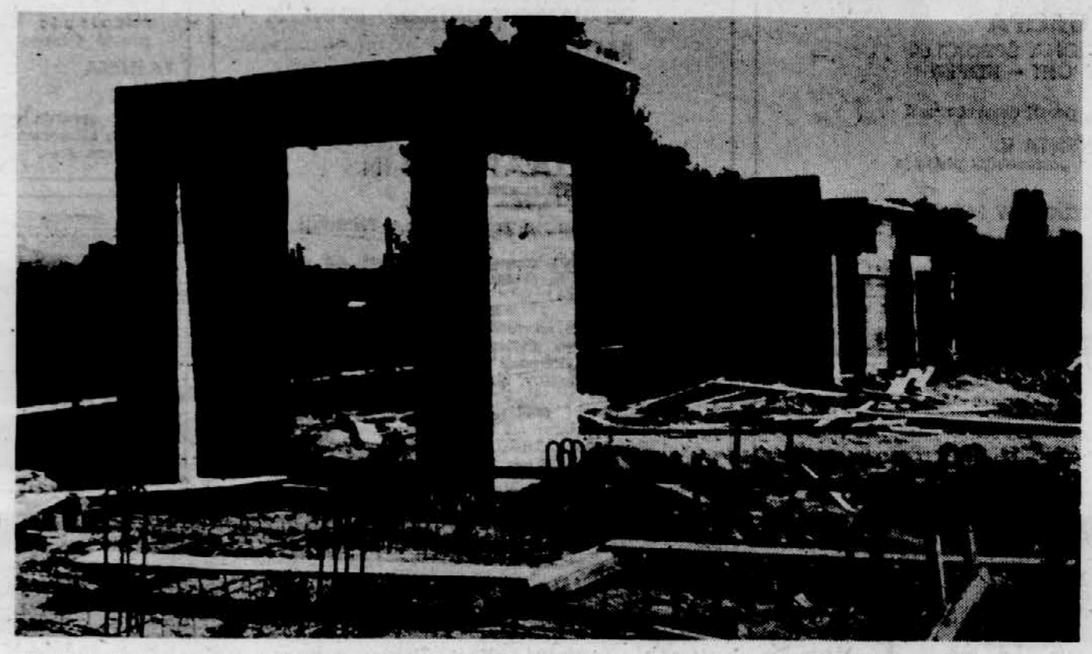

TEMELJI ROTACIJSKE PEČI (posnetka ob začetku gradnje – foto studio LEŠNIK MARIBOR)

SESTAVNI DELI ROTACIJSKE PEČI

Pomemben prispevek OPEKARNE PRAGERSKO k sodobnejši, hitrejši in cenejši gradnji

Ekspandirana glina ali glinopor - keranzit (ruska oznaka) nov sodobni gradbeni material

Sodobna gradbena tehnika v svetu (Francija, Nemčija, Avstrija, Rusija, ZDA itd.) uporablja kot izolacijski in nosilni material za gradnjo stanovanjskih in industrijskih objektov – ekspandirano glino. Z ozirom, da se s tem materialom pospeši, poceni in doseže boljša kvaliteta vsakovrstnih gradenj, (možnost postavitve celotnih blokov – sten, nosilcev, ekonomičnejši transport) se je tehnično vodstvo OPEKARNE PRAGERSKO, kot prvo v Sloveniji, odločilo za proizvodnjo te nove, sodobne gradbene sestavine.

V ta namen so že letošnjo pomlad pričeli z gradnjo obrata za izdelavo ekspandirane gline, v katerem naj bi stekla proizvodnja ob koncu leta 1970.

Iz osnovne surovine (gline), se bodo potom strojne obdelave in v rotacijskih pečeh pod visoko temperaturo, oblikovale granulacije ekspandirane gline profila 0 do 30. Lastna (specifična) teža materiala (eksp. gline) bo znašala le 450 do 740 kg po kubičnem metru. (Za primerjavo: Teža gramoza srednje granulacije po m^3 je cca. 1800 kg).

Ekspandirana glina se uporablja v gradbeništvu na sličen način, kot beton z običajnimi agregati. S tem, da tako predelana glina, kot izolacijski, oziroma splošni gradbeni material ima razne prednosti, kot so zračnost, lahkota, toplotna in zvočna izolacija, pred običajnimi gradbenimi materiali, pa dokazuje vsestransko korist in prednost v sodobnem gradbeništvu. Priprava betonov z uporabo (zmesjo) ekspandirane gline ali glinopora je ista, kot pri betonih z običajnimi gramoznimi materiali.

V sklopu OPEKARNE PRAGERSKO je tudi obrat gradbene operative, potom katerega nudi kolektiv že danes gradbeniške usluge, kot je izgradnja individualnih gradbenih objektov in naselij. (N. pr. naselje v Košakih – Maribor, za stanovanjsko zadrugo tovarne mesnih izdelkov Maribor). Z ozirom na aplikacijo lastnega materiala (ekspandirane gline in standardnih opekarskih izdelkov) pri gradnjah, ki jih opravlja OPEKARNA PRAGERSKO, računa kolektiv na prilično pocenitev izvajanih del, v korist naročnika.

ČGP DELO
PODRUŽNICA LJUBLJANA

sprejme takoj

raznašalca časopisa Delo
za teren Črnuče in območje Vižmarje Ljubljana-Sentvid

Raznašanje v zgodnjih jutranjih urah. Delo primerno za študente, gospodinje ali upokojence.

Zaslužek dober. Interesenti naj se javijo takoj v podružnici Dela, Ljubljana, Šubičeva ulica 1.

OSNOVNA ŠOLA DOBROVA
PRI LJUBLJANI

razpisuje
prosto delovno mesto

UČITELJA
za razredni pouk

POGOJ: pedagoška akademija ali učiteljišče

Z Ljubljano so ugodne avtobusne zveze.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 8206

TRGOVSKO IZVOZNO PODJETJE
ZA DOMAČO IN UMETNO OBRT

DOM
LJUBLJANA, MESTNI TRG 24

razglaša prosto delovno mesto

IZVOZNEGA REFERENTA
za ameriško tržišče

Kandidat za razglašeno delovno mesto mora poleg splošnih izpolnjevati tudi naslednje posebne pogoje: da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri in najmanj 3 leta delovne dobe pri samostojnem opravljanju zunanjetrgovinskih poslov ali srednjo šolo oziroma srednjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri in najmanj 5 let delovne dobe pri opravljanju zunanjetrgovinskih poslov

aktivno znanje angleškega jezika

Za delovno mesto je določeno poskusno delo 3 mesece.

Kandidat, ki se poteguje za razpisano delovno mesto mora prijavi poleg življenjepisa priložiti tudi dokaz o izpolnjevanju pogojev, določenih v razglasu.

Kandidat mora poslati prijavo in dokazila v 10 dneh po objavi na naslov Trgovsko izvozno podjetje za domačo in umetno obrt »DOM« Ljubljana, Mestni trg 24 8165

Razpisujemo JAVNI NATEČAJ za novo ime podjetja

POJASNJUJEMO:

dosedanje ime že nekaj let ni v skladu z močno povečanim obsegom poslovanja;
glavne dejavnosti podjetja so:
– antikorozijska zaščita (klasična, metalizacija, plastifikacija);
– slikarstvo-pleskarstvo;
– črkoslikarstvo.

UPOŠTEVAJTE:

1. novo ime naj bo kratko, zvočno in lahko izgovorljivo;
2. novo ime naj po možnosti simbolizira naše dejavnosti;
3. izključiti je imena sorodnih podjetij.

NAGRADE:

Najboljši predlogi, ki jih bo izbrala ocenjevalna komisija, bodo dobili naslednje nagrade:

1. nagrada 3.000.– dinarjev
2. nagrada 2.000.– dinarjev
3. nagrada 1.000.– dinarjev

Pridržujemo si pravico do odkupa ostalih predlogov.

ROK:

Rok za oddajo predlogov je 15. 9. 1970 na naslov: »PLESKAR« Ptuj, Heroja Lacka 5, z označbo: »Natečaj za novo ime«.

Udeležba je tajna. Vsak predlog mora biti označen s šifro, v posebni ovojnici pa priložite svoj točni naslov.

»PLESKAR« Ptuj
8174

CANKARJEVA ZALOŽBA
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 2

objavlja
prosto delovno mesto:

ŠEFA SKLADIŠČA

POGOJ:
visoko kvalificirani delavec papirniške stroke z 10-letno prakso, od te najmanj 5 let na odgovornem delovnem mestu. Posebna pogoja: sposobnost za organizacijo in vozniško dovoljenje B kategorije.

Prijave sprejema komisija za delovna razmerja 10 dni po objavi. 8061

Podjetje za zastopanje tujih firm

»AUTOCOMMERCE«
LJUBLJANA, TRDINOVA 4

razglaša prosto delovno mesto:

PREVZEMALCA

POGOJI:

kvalificiran prodajalec tehnične stroke z enoletno prakso, zaželeno pasivno znanje nemščine.

Poizkusna doba po pravilniku podjetja.

Pismene ponudbe sprejema splošni sektor podjetja 15 dni po objavi razglasa. 8172

V igri in pri športu večji elan v športnih čevljih

Borovo

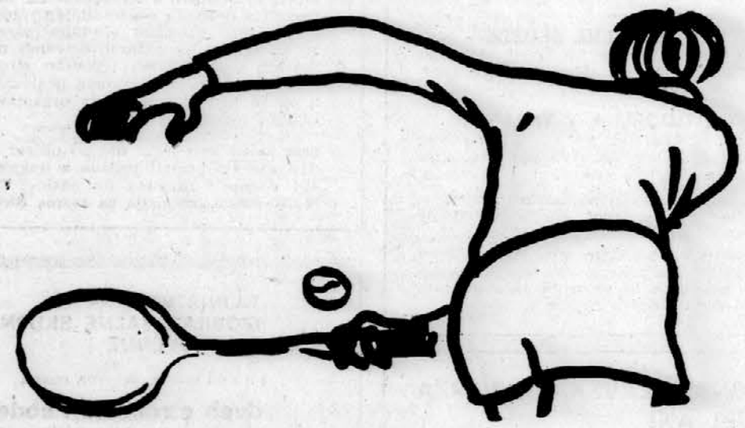

10 % popusta
za športno obutev
od 15. VIII. – 15. IX. 1970 leta

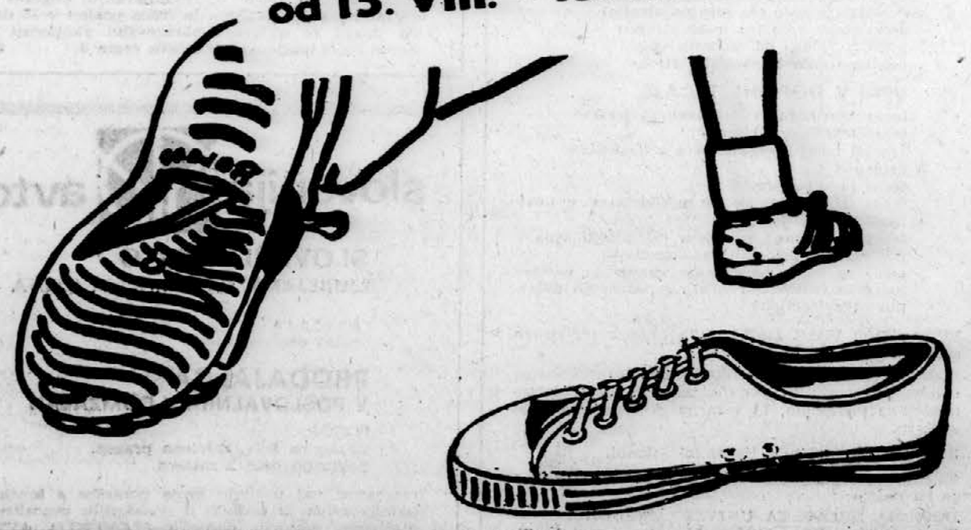

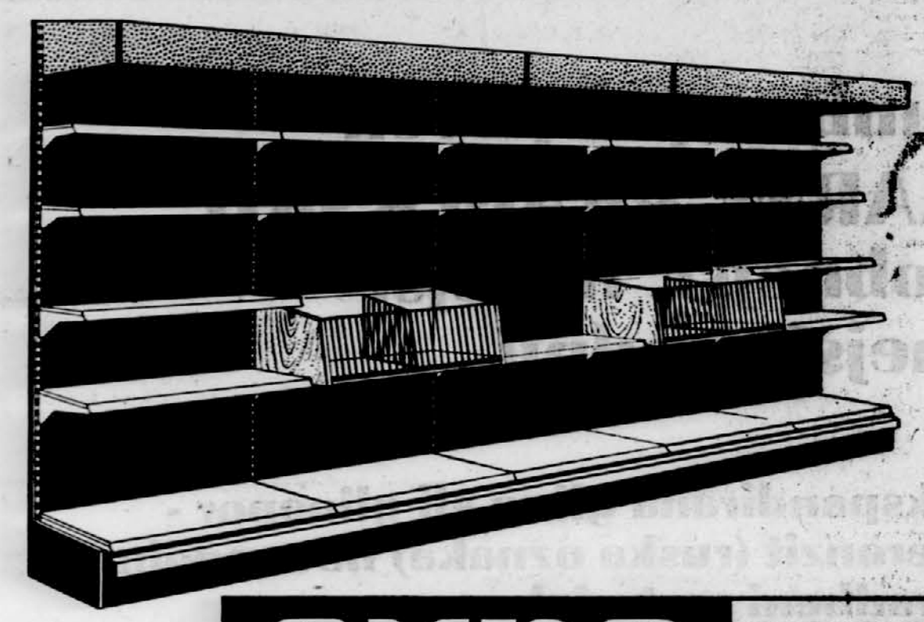

expo 2000

TRGOVINSKA OPREMA

- **plastificirana**
- **elegantna**
- **praktična**
- **trpežna**

veliko možnosti kombinacij montažnih elementov

RIMAT *TOVARNA KOVINSKE OPREME - MARIBOR*

NAŠE IZDELKE RAZSTAVLJAMO NA VINSKEM SEJMU V LJUBLJANI OD 29. AVGUSTA DO 10. SEPTEMBRA 1970

PODJETJE

INTEREUROPA

MEDNARODNA ŠPEDICIJA IN TRANSPORT – **KOPER**

razglaša prosti delovni mesti

1. **DISPONENTA II.**
v transportni poslovalnici podjetja v Ljubljani

2. **VEČ VOZNIKOV** MOTORNIH VOZIL

POGOJI:

pod 1.: srednja prometna ali ekonomska šola, poseben pogoj je poskusno delo dveh mesecev; prednost imajo kandidati s prakso;

pod 2. voznika kategorije C-E, opravljen izpit za kvalifikacijo voznika motornih vozil in najmanj tri leta prakse, poseben pogoj je poskusno delo šest mesecev.

Pismene ponudbe z navedbo šolske izobrazbe in opisom dosedanjega dela pošljite kadrovski službi podjetja v Kopru, Vojkovo nabrežje št. 32, v 15 dneh po objavi tega razglasa. 8186

INDUSTRIJSKO GRADBENO MONTAŽNO PODJETJE

MONTER
DRAVOGRAD

razglaša
prosta delovna mesta

20 IZOLATERJEV IN **KLEPARJEV**
za dela na gradbiščih v Nemčiji

Kandidati morajo biti izučeni ali priučeni delavci in prosti vojaščine. — Poizkusni rok 30 dni.

Za delo na terenu dajemo terenski dodatek za kritje življenjskih stroškov (v devizah), osebni dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohdkov, akordirano delo.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z vsemi osebnimi podatki ali se osebno zglasijo v upravi podjetja DRAVOGRAD, Mariborska cesta 32, najkasneje do 7. septembra 1970. 8207

OSNOVNA ŠOLA HRVATINI

razpisuje
prosto delovno mesto

TAJNIKA
šole

POGOJ: srednja ekonomska šola ali upravno-administrativna šola. 8191

Svet delovne skupnosti
GLASBENE ŠOLE MOSTE-POLJE

razglaša
prosto delovno mesto

SNAŽILKE
za nedoločen čas

Poskusno delo 1 mesec.

Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. Prijave sprejema pisarna šole. 8064

PRAVI POSLOVNI SKLEP

ZAGREBŠKI VELESEJEM

SREČANJE GOSPODARSTVENIKOV SVETA

10—20. IX. 1970

NAJVEČJA SEJEMSKA PRIREDITEV JUGOSLAVIJE – SREDIŠČE MEDNARODNE IZMENJAVE 50 DRŽAV 5 KONTINENTOV

BLAGOVNA PROIZVODNJA EVROPE, AMERIKE, AFRIKE, AZIJE IN AVSTRALIJE NA RAZSTAVI SVETOVNIH DOSEŽKOV GOSPODARSTVA.

ZA OBISK – POPUST NA ŽELEZNICI

NA VELESEJMU ORIGINALEN MESEČEV PRAH PRINEŠEN Z »APOLLOM 12«.
VSAK DAN MODNA REVIJA OB 15. IN 18. URI.

Komisija za kadrovske zadeve in delovna razmerja tekstilne tovarne

»JUTEKS«
ŽALEC

objavlja razpis
za sprejem na naslednja delovna mesta:

TEHNOLOGA TKALNICE
POGOJI: tekstilni inženir-tehnolog in 2 leti delovnih izkušenj ali tekstilni tehnik-tkalec in 6 let delovnih izkušenj

VODJE VZDRŽEVALNE SLUŽBE
POGOJI: strojni inženir in 2 leti delovnih izkušenj ali strojni tehnik in 6 let delovnih izkušenj

MOJSTRA ODDELKA V TKALNICI
POGOJI: poklicna šola (strojni ključavničar ali tkalec) in 4 leta delovnih izkušenj, veščo popravljanja tkalskih strojev.

Na razpisana delovna mesta so lahko sprejeti le moški. V poštev pridejo tudi kandidati, ki še nimajo vseh zahtevanih delovnih izkušenj.

Nastop dela takoj ali po dogovoru. Po dogovoru je možna dodelitev družinskega stanovanja. Ponudbe z navedbo izobrazbe in delovnih izkušenj pošljite v roku 15 dni od dneva objave v razpisu. 8202

Komisija pri delavskem svetu
TRGOVSKO PROIZVODNEGA PODJETJA
»HMELJNIK« NOVO MESTO

razpisuje delovno mesto

direktorja

Kandidat mora poleg ostalih pogojev izpolnjevati še naslednje:
1. da ima višjo strokovno izobrazbo komercialne smeri in najmanj 5 let prakse na vodilnih delovnih mestih v delovnih organizacijah trgovske stroke, ali
2. da ima priznano srednjestrokovno izobrazbo, 10 let prakse na vodilnih delovnih mestih v gospodarskih organizacijah trgovske stroke s poznavanjem specifičnosti predmeta poslovanja,
3. da se kandidat izkaže z organizacijskimi in vodilnimi uspehi pri delu.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi razpisa. Kandidati morajo poslati prijave z dokumentacijo komisiji v zaprti ovojnici na naslov TPP »Hmeljnik« Novo mesto, komisija za razpis direktorja. 8175

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA V LJUBLJANI

razpisuje

VPIS V DOPISNE ŠOLE
osnovnošolsko izobraževanje (5., 6., 7. in 8. razred)
administrativno šolo (dveletna)
ekonomsko srednjo šolo
tehniško šolo (za strojno, elektrotehniško, lesnoindustrijsko in kemijsko stroko)
delovodsko šolo (za strojno stroko)
delovodsko šolo (za lesno stroko) —
pogojno, glede na zadostni vpis
poklicno šolo kovinarske stroke

VPIS V DOPISNE TEČAJE
tečaj nemškega in italijanskega jezika
tečaj tehniškega risanja
začetni tečaj knjigovodstva z analitično evidenco
tečaj za skladiščnike
tečaj za kontrolorje in preddelavce v kovinarski stroki
tečaj za varnost pri delu (skupinski vpis v posameznih delovnih organizacijah)
tečaj za letno preverjanje znanja in varstva pri delu (skupinski vpis v posameznih delovnih organizacijah)

VPISUJEMO VSAK DAN od 7.—14. ure ter drugo soboto v mesecu.

Podrobnosti o sistemu dopisnega izobraževanja, učnem programu in pogojih za vpis boste lahko zvedeli iz prospekta, ki vam ga pošljemo na vašo zahtevo.

Svoj naslov napišite s tiskanimi črkami.

Za prospekte pošljite znamko v vrednosti 2,00 dinarja na naslov:
DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA LJUBLJANA — Parmova 39, telefon 316-043, 312-141 — poštni predal 106. 5322

TAJNIŠTVO IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI SR SLOVENIJE

razpisuje delovna mesta

dveh strokovnih sodelavcev
za delo v knjigovodstvu in v statistično analitični službi
POGOJ: končana srednja ekonomska šola z ustrezno prakso.

strojepiske
POGOJ: dveletna administrativna oziroma druga ustrezna šola in obvladanje strojepisja ter poznavanje slovenščine.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in s kratkim življenjepisom je treba poslati v 15 dneh od dneva te objave Izobraževalni skupnosti SR Slovenije, Ljubljana, Aškerčeva cesta 9. 8188

slovenija avto

SLOVENIJA AVTO
LJUBLJANA, PREŠERNOVA CESTA 40

razglaša
prosto delovno mesto

PRODAJALCA
V POSLOVALNICI V DOMŽALAH

POGOJ:
strokovna šola, zaželena praksa.
Poskusno delo 2 meseca.

Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe s kratkim življenjepisom in podatki o dosedanjih zaposlitvah splošnemu sektorju podjetja SLOVENIJA AVTO, Ljubljana, Prešernova c. 40, do 10. 9. 1970. 8191

Razpisna komisija pri upravi

SO MOZIRJE

razpisuje
prosto delovno mesto

1. referenta
za statistiko, delovna razmerja in samoupravne akte

in objavlja
prosto delovno mesto

2. stenodaktilografa
in vodje personalne službe

Za delovno mesto pod 1. se zahteva:
višja upravna šola in 3 leta prakse,
za delovno mesto pod 2. pa se zahteva: srednja administrativna ali srednja ekonomska šola in 6 mesecev prakse.

Za delovno mesto pod 1. traja poskusna doba 2 meseca, za delovno mesto pod 2. pa en mesec.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, naj pošljejo pismene ponudbe razpisni komisiji v roku 15 dni od dneva objave. 8187

Delovna skupnost
OSNOVNE ŠOLE »VINKO MEGLA« ODRANCI

razpisuje
prosto delovno mesto

UČITELJA
za zemljepis in zgodovino, PRU
za določen čas ob 1. septembra 1970 do 31. julija 1971.

Prijave sprejema delovna skupnost 8 dni po razpisu. 8195

Komisija za delovna razmerja kot izvršilni organ sveta

ONKOLOŠKEGA INŠTITUTA
V LJUBLJANI

razglaša
naslednja prosta delovna mesta:

1. **SAMOSTOJNEGA ADMINISTRATORJA v upravi**
2. **EKONOMSKEGA TEHNIKA-REFERENTA za analitsko službo**
3. **FAKTURISTA v računovodstvu**
4. **VK ELEKTRIČARJA za hišna dela in tekoča popravila na električnih inštalacijah**
5. **VEČ NK DELAVCEV (strežnice na bolniških oddelkih, pomočnice v kuhinji oz. pralnici, delavec za težja fizična dela)**

Poleg splošnih in zdravstvenih pogojev za sprejem v delovno razmerje morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
ad 1.: srednja administrativna šola z nekaj leti prakse
ad 2.: srednja ekonomska šola
ad 3. srednja administrativna ali sorodna srednja šola z obvladanjem strojepisja
ad 4. visoka kvalifikacija elektrostroke.

Za delovna mesta nekvalificiranih delavcev pridejo v poštev kandidati, ki so sposobni opravljati fizična dela.
Pri vseh delovnih mestih je uvedeno poskusno delo.
Kandidati naj vložijo pismene ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlitev in dokazil o izpolnjevanju pogojev.
Ponudbe, kolkovane z državnim kolekom za 0,50 din, naj pošljejo v roku 15 dni po objavi kadrovski službi inštituta, Ljubljana, Zaloška c. 5. 8198

Razpisna komisija sveta delovne skupnosti uprave

OBČINSKE SKUPŠČINE KOČEVJE

razpisuje
v upravi občinske skupščine Kočevje naslednja prosta delovna mesta:

ŠEFA ODSEKA IN REFERENTA ZA PLAN IN GOSPODARSKE ANALIZE
POGOJI: visoka izobrazba ekonomske smeri, strokovni izpit, preizkušnja iz upravnega postopka in 5 let upravne ali finančne prakse ali višja izobrazba ekonomske smeri, strokovni izpit, preizkušnja iz upravnega postopka in 10 let upravne ali finančne prakse;

PRAVNEGA REFERENTA
POGOJI: pravna fakulteta, strokovni izpit, preizkušnja iz upravnega postopka in 3 leta upravne prakse;

REFERENTA ZA SPLOŠNO GOSPODARSKE ZADEVE
POGOJI: visoka izobrazba — ekonomska ali pravna fakulteta, strokovni izpit, preizkušnja iz upravnega postopka in 3 leta upravne prakse;

REFERENTA ZA IMOVINSKO-PRAVNE ZADEVE
POGOJI: pravna fakulteta, strokovni izpit, preizkušnja iz upravnega postopka in 5 let upravne prakse ali višja izobrazba pravno-upravne smeri, strokovni izpit, preizkušnja iz upravnega postopka in 10 let upravne prakse;

REFERENTA ZA OBRAMBNO VZGOJO IN CIVILNO ZAŠČITO
POGOJI: višja šola za civilno zaščito ali višja šola politološke ali pedagoške smeri, strokovni izpit, preizkušnja iz upravnega postopka in 2 leti prakse v upravnih organih za NO ali srednja strokovna izobrazba pedagoške, gradbene ali kemijske smeri, strokovni izpit, preizkušnja iz upravnega postopka in 5 let prakse v upravnih organih za narodno obrambo;

REFERENTA ZA PODZEMNI KATASTER
POGOJI: geodetska srednja šola, strokovni izpit in 3 leta prakse v geodetski stroki.

Družinska ali samska stanovanja zagotovljena.
Osebni dohodek po dogovoru.

Prijavi morajo kandidati priložiti življenjepis in dokazila o izpolnjevanju predpisanih pogojev.

Razpis velja do 15. septembra 1970.

819

Pomorska in tehnična šola Portorož
PONOVNO

razpisuje
prosta delovna mesta
PROSVETNIH DELAVCEV
v šolskem letu 1970/71, s polnim delovnim časom za nedoločen čas, in sicer:

UČITELJA slovenščine, P;
UČITELJA slovenščine in angleščine, P;
UČITELJA matematike, P;
UČITELJA elektrotehnike, P ali dipl. ing. elektrotehn.

Stanovanje po dogovoru. 8166

SVET
OSNOVNE ŠOLE CERKNICA
GRAHOVO

razpisuje
naslednja delovna mesta

UČITELJA za likovni pouk — tehnični pouk ali zgodovino, PU — za nedoločen čas
UČITELJA za telesno vzgojo, PU ali P
za določen čas
UČITELJA za razredni pouk, U
za določen čas 8184

TV SPORED podrobno in izčrpno le v reviji STOP

ASTRA

VELETRGOVINA
LJUBLJANA, TITOVA 77

vabi k sodelovanju
zaradi razširitve obsega poslovanja

KOMERCIALISTE
za nabavo in prodajo v naslednjih strokah:
a) prehrambeni izdelki
b) obutev, usnjena galanterija, športna oprema
c) bižuterija, kozmetika, fotooptika, steklo, keramika, porcelan
višja ali srednja strokovna izobrazba ali visoka kvalifikacija trgovske stroke z najmanj 3—5-letnimi izkušnjami na komercialnem področju;

POSLOVODJO
samopostrežne trgovine živilske stroke
visoka kvalifikacija v trgovini s 5-letno prakso na takem ali podobnem delovnem mestu;

VODJE ODDELKOV BLAGOVNICE
za naslednje stroke:
a) usnjena galanterija, papir
b) obutev
c) otroška
č) kratka roba
d) konfekcija
e) metrsko blago
f) pohištvo
visoko kvalificiran delavec trgovske stroke z delovnimi izkušnjami na takem ali podobnem delovnem mestu;

VODJO BIFEJA
visoko kvalificiran delavec gostinske stroke z večletnimi izkušnjami na takem delovnem mestu.

Za vsa delovna mesta velja poskusno delo. Prednost imajo kandidati s stanovanjem v Ljubljani. Razglas velja 10 dni po objavi.

Osebni dohodki so določeni s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov.

Ponudbe s podatki pošljite kadrovskemu oddelku podjetja, kjer prejmete tudi potrebne informacije (tel. 315-955).

8190

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubljenega, nepozabnega

Aca Orehka

se iskreno zahvaljujemo dr. Suhaču, dr. Lazarju in ostalemu osebju inf. klinike v Ljubljani kakor tudi dr. Klunu in osebju nevrokirurgične klinike, ki so se res prizadevno in humano ves čas bolezni borili s smrtjo za mlado življenje. Zahvaljujemo se tudi dr. Petričevi in dr. Simonu, ki sta nam v najtežjih dneh pomagala in nam čuteče stala ob strani. Hvala tudi Acovim iskrenim prijateljem rokometašem in ostalim, ki so se častno in ganljivo poslovili od njega. Iskrena hvala g. duhovnikom, pevcem za poslovilne pesmi, govornikoma, darovalcem vencev in sploh vsem, ki so nam kakorkoli pomagali in sočustvovali z nami. Hvala!

Žena Sonja s hčerkico, atek, mami in sestri z družinama.

V Ljubljani, dne 29. avgusta 1970

TRAGIČNO JE PREMINUL NAŠ DOLGOLETNI SODELAVEC

MARTIN KUHAR

MONTER — UPOKOJENEC

NA ZADNJI POTI GA BOMO SPREMILI V SREDO, DNE 2. 9. 1970, OB 14.30 IZPRED FRANČIŠKOVE MRLIŠKE VEŽICE

DELOVNA SKUPNOST PODJETJA PETROL

Nenadoma je umrl ljubljeni mož, sin in brat

SLAVKO MERŠE

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 2. septembra 1970, ob 16. uri iz Nikolajeve mrliške vežice na Žalah

Žalujoči:

žena Metka z Aleksandro, mama, brat in sestre z družinami

Ljubljana, Moste, Domžale, 31. avgusta 1970

Umrla je naša dobra mama, stara mama, sestra in teta

ALOJZIJA KREMŽAR
rojena SEDEJ

Pogreb naše mame bo v torek, dne 1. septembra 1970, ob 15.45 na pokopališču na Viču

Do pogreba leži v Janesovi mrliški vežici na Žalah

Žalujoči otroci:
Janez, Tine, Zvone, Marta, Valči z družinami in drugo sorodstvo

V Ljubljani, dne 30. avgusta 1970

KARTONAŽNA TOVARNA LJUBLJANA

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo

več rabljenih elektromotorjev
od 0,5 do 4 KS
ter generator 50 KW

Dražba bo dne 5. 9. 1970 od 9. do 14. ure v skladišču podjetja — Ljubljana, Komenskega 47-a (dvorišče). 8178

Svet
OSNOVNE ŠOLE LEDINA

razpisuje
delovno mesto

UČITELJA
za zemljepis in zgodovino za nedoločen čas

POGOJ: predmetni učitelj ali profesor

Prejemki so po pravilniku o delitvi OD.

Vloge pošljite svetu šole do 10. septembra 1970. 8205

SVET
OSNOVNE ŠOLE MAJDA VRHOVNIK
V LJUBLJANI
Gregorčičeva 16

razpisuje
prosti delovni mesti
za nedoločen čas:

tajnice
administratorka — pogoj: dvo ali štiriletna administrativna šola

snažilke

Za obe delovni mesti velja poskusna doba treh mesecev.

Razpis velja do zasedbe. 8201

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem sporočamo žalostno vest, da nas je v 58. letu starosti za vedno zapustil naš ljubljeni očka in mož

Franc Benedik

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 1. 9. 1970, ob 16.30 izpred hiše žalosti v Preski 73

Žalujoči:
žena Ljuba, hčerke Ljubica, Stanka in Marjetka ter drugo sorodstvo

Preska, 30. 8. 1970

AVTOTEHNA
ZASTOPSTVO TUJIH FIRM
LJUBLJANA, TITOVA CESTA 36

razglaša
naslednja prosta delovna mesta:

1. **šefa carinske službe**
2. **KV prodajalca avto stroke**
3. **blagovnega knjigovodje** za določen čas
4. **pripravnika** za delo v komisijah
5. **pralca**

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
ad 1.: imeti morajo I. stopnjo ekonomske ali pravne fakultete in 4 leta prakse v carinski službi
ad 2.: imeti morajo poklicno šolo trgovske smeri in 2 leti prakse v avto stroki
ad 3.: imeti morajo ekonomsko srednjo šolo in 2 leti prakse
ad 4.: imeti morajo popolno srednjo šolo
ad 5.: nekvalificiran delavec

Za delovna mesta pod tč. 1., 2. in 5. je poseben pogoj 3-mesečno poskusno delo.

Kandidati naj oddajo pismene vloge podjetju AVTOTEHNA, zastopstvo tujih firm, Ljubljana, Titova c. 36 — splošni sektor.

Razglas velja 7 dni. 8204

ZAHVALA

Ob hudi izgubi najinega dobrega ateka

Djura Tomića

se toplo zahvaljujeva vsem njegovim iskrenim prijateljem, ki so mu stali ob strani med hudo boleznijo. Posebno se zahvaljujeva družbeno-političnim organizacijam občine Ljubljana-Šiška, njegovim tovarišem in prijateljem ter družini Gačeša za pomoč pri pogrebu in vsem tistim, ki ste mu poklonili cvetje ter počastili njegov spomin in nama izrekli pismeno in ustno sožalje

Žalujoči hčerki Tanja in Stojanka Tomić

Ljubljana, 28. avgusta 1970

Nenadoma nas je zapustil dragi sin in brat

Lasko Potočar

V mnogo prerani grob ga bomo spremili v Ljubljani, v torek, 1. septembra 1970, ob 14.15 iz Jožefove mrliške veže na Žalah

Žalujoči:

mama Mira, oče Stane, brat Nejko in drugo sorodstvo

Cerkno, Novo mesto, Sarajevo, 31. avgusta 1970

Dotrpela je naša ljuba žena, mama, stara mama sestra

Terezija Ertl
rojena KRANJC

Pogreb drage pokojnice bo danes, v torek, 1. septembra 1970, ob 15.30 izpred hiše žalosti na pokopališče Blejsko Dobravo

Žalujoči njeni

Kočna, 31. avgusta 1970

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE NENADOMA TRAGIČNO PREMINIL NAŠ ZLATI, DOBRI MOŽ, BRAT IN STRIC

MARTIN KUHAR

UPOKOJENEC

POGREB DRAGEGA POKOJNIKA BO V SREDO, 2. SEPTEMBRA 1970, OB 14,30. URI IZ FRANČIŠKOVE MRLIŠKE VEŽICE NA ŽALAH

NEUTOLAŽLJIVA ŽENA FANI, DRUŽINE ŠAVČAR, OSELJ, SUHAR, KARUN, DVORNIČ

LJUBLJANA, OSIJEK, HRASTNIK, CHICAGO

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE TRAGIČNO PREMINIL NAŠ SODELAVEC

ing. ZVONIMIR LAJOVIC

ŠEF GOZDNEGA OBRATA MOZELJ

POGREB BO V TOREK, 1. SEPTEMBRA 1970, OB 15. URI IZ ANDREJEVE MRLIŠKE VEŽICE NA ŽALAH V LJUBLJANI

KOLEKTIV ZKGP KOČEVJE

SVET
ONKOLOŠKEGA INŠTITUTA V LJUBLJANI

razpisuje prosto delovno mesto

MLAJŠEGA ZDRAVNIKA
za kasnejšo usmeritev v epidemiologijo in statistiko

Za prosto delovno mesto lahko kandidirajo zdravniki z dokončanim obveznim stažem, opravljenim strokovnim izpitom in odslužnim vojaškim rokom. Poseben pogoj za razpisano delovno mesto je poskusno delo za dobo 6 mesecev.

Prošnje, kolkovane z državnim kolkom za din 0,50, sprejema kadrovska služba inštituta, Ljubljana, Zaloška c. 5, 15 dni po objavi v Delu. 8189

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma tragično preminil član našega kolektiva

Ivan Vrdev ml.

Pogreb pokojnega bo v torek, dne 1. sept. 1970, ob 16. uri izpred mrliške veže v Podkraju pri Velenju

Kolektiv elektrarne Šoštanj

Tiho je odšel od nas naš zlati oče, stari oče in praded

Jakob Kramar

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 1. sept. 1970, ob 17. uri izpred hiše žalosti Ob Potoku 34 na pokopališče v Stepanjo vas

Žalujoči:

žena Frančiška, hčerki Frančiška in Ivanka z družinama, sin Ivan z družino ter drugo sorodstvo

Ljubljana, 30. avgusta 1970

V visoki starosti nas je za vedno zapustila naša ljuba in skrbna mama in stara mama

Rozalija Grbec
rojena OKRETIČ

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 2. sept. 1970, ob 15.15 iz Petrove mrliške vežice na Žalah

Žalujoči:

hčerka Ida, vnuka Lado in Sonja ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Kostanjevica na Krasu, Trst, Cleveland

RAZGOVOR DVEH PREMIEROV — Afganistanski premier Etemadi, ki se je s potovanja po notranjosti države vrnil v Beograd, je včeraj priredil slovesno kosilo za gostitelja, predsednika ZIS Mitjo Ribičiča. Popoldne je premier Etemadi odpotoval na Brione, kjer ga je sprejel predsednik republike Josip Broz Tito. Na sliki: Etemadi in Ribičič. Telefoto: Tanjug

EKSPLOZIJA V ITALIJANSKEM HOTELU — V Pedasu ob jadranski obali je v hotelski kuhinji zaradi pokvarjene napeljave eksplodiral plin. Eksplozija je bila tako močna, da se je sesula hotelska zgradba in pokopala pod seboj osem žrtev, ki jih reševalci požrtvovalno izkopujejo. Med reševalnimi deli so morali preusmeriti promet. Telefoto: UPI

KAMBOŠKI (KRVAVI) DETAJLI — Ameriške čete so ob hrupni publiciteti odšle iz Kambodže, kar naj bi ustvarilo v svetu vtis, da ZDA spoštujejo »nevtralnost in neodvisnost« khmerske države. Ameriški inštruktorji pa urijo najemniško armado, sestavljeno iz khmerskih emigrantov, ki so prišli iz Južnega Vietnama in Tajske (na sliki). Telefoto: UPI

Tito bo obiskal Kinshaso

Sporočilo o jugoslovansko-kongoških pogovorih - Podobna gledišča predsednikov Tita in Mobutuja glede ocene številnih obravnavanih vprašanj

BEOGRAD, 31. avgusta. (Tanjug). Po končanih jugoslovansko-kongoških pogovorih so izdali sporočilo, v katerem je med drugim rečeno:

Dva predsednika sta v vzdušju razumevanja izmenjala mnenja o najnovejšem razvoju mednarodnega položaja, aktivnosti neuvrščenih držav in o vprašanjih s področja medsebojnih odnosov. Z zadovoljstvom sta ugotovila, da so gledišča podobna glede ocene številnih vprašanj, ki sta jih obravnavala.

Predsednika pozdravljata prizadevanja na področju sporazumevanja in iskanja miroljubnih in trajnih rešitev za pomembna politična vprašanja. V zvezi s tem še posebno poudarjata odgovornost velikih sil in menita, da morajo pogovori potekati v interesu in za dobrobit vsega človeštva.

Predsednika Tito in Mobutu sta se strinjala o tem, da je treba striktno uveljaviti resolucijo varnostnega sveta z dne 22. novembra 1960, da bi zagotovil pravično rešitev krize na Srednjem vzhodu.

Oba predsednika sta se izrekla tudi za takojšnjo ustavitev vojne v Indokini in to na podlagi ženevskih sporazumov. Posebno pozornost sta posvetila tudi proučevanju skrb vzbujajočega stanja na afriških ozemljih, ki so pod kolonialno in rasistično dominacijo. Pozvala sta tuje sile, naj ustavijo dobave orožja Portugalski in Južnoafriški republiki ter naj tudi sicer nehajo dajati vojaško, ekonomsko, moralno in politično podporo kolonialističnim in rasističnim režimom na afriški celini.

Predsednika sta poudarila svojo privrženost načelom ustanovne listine OZN in izrazila pripravljenost, da se bosta prizadevala za to, da bi svetovna organizacija postala zares vsesplošna.

Predsednika sta tudi potrdila, da so načela, na katerih temelji politika neuvrščenosti, stalna, potrdila pa sta tudi svojo globoko privrženost tej politiki.

Oba predsednika sta soglašala v oceni, da so možnosti za razširitev in poglobitev jugoslovansko-kongoških odnosov v celoti, posebno pa na področju investicij, trgovine, kulture, znanstveno-tehničnega sodelovanja ter zračnega in pomorskega prometa.

Predsednik Demokratične republike Kongo Joseph Dezirel Mobutu je povabil predsednika Tita, naj uradno obišče Kongo. Predsednik Tito je povabilo z zadovoljstvom sprejel. Datum obiska bodo določili naknadno.

Barzel na turneji

BONN, 31. avgusta (Tanjug) — Voditelj krščansko-demokratske opozicije v zahodnonemškem parlamentu Rainer Barzel je odpotoval danes na sedemdnevno politično turnejo po Franciji, Britaniji in ZDA, kjer se bo pogovarjal z vodilnimi politiki o vzhodni politiki vlade Brandt—Scheel, še zlasti o nedavno podpisanem sporazumu med Bonnom in Moskvo ter o tem, kako kaže na pogajanjih štirih velikih sil o položaju zahodnega Berlina.

Barzelovemu potovanju pripisujejo v Bonnu precejšen pomen, ker pričakujejo, da bo vplivalo na stališče krščanskodemokratske opozicije do ratifikacije sovjetsko-zahodnonemškega sporazuma.

Spremembe v Maleziji

SINGAPUR, 31. avg. (Tanjug). — Današnje praznovanje 13-letnice neodvisnosti Malezije je minilo mirno v vsej državi. Poročajo, da je premier Abdul Rahman sporočil, da se bo 21. septembra umaknil s položaja predsednika vlade. Kralju je priporočil, da za novega premiera imenuje sedanjega namestnika Abdula Razaka.

Rahman je izjavil, da bo 17. februarja parlament obnovil delo in da bo političnim strankam dovoljeno delovati. Komunistična partija Malaje pa bo še naprej prepovedana.

Volitve v Maroku neregularne?

RABAT, 31. avg. (AFP). — Marokanski opozicijski časopis »Opinion« piše da so bile petkove parlamentarne volitve v Maroku neregularne. Časopis navaja, da je bilo na volilnih seznamih več volivcev kot na ustavnem referendumu 24. julija, čeprav se nihče ni imel pravice medtem vpisati na seznam.

Vladi naklonjeni časopis »Depeche« pa trdi, da so volitve veljavne.

Na ziriški borzi dinar spet trdneiši

BEOGRAD, 31. avgusta (Tanjug). Vrednost dinarja na ziriški borzi je sredi avgusta padla — pred tem pa je bil dinar bolj trden kot kdajkoli prej. Po zadnjih podatkih pa je vrednost dinarja na tem največjem zahodnoevropskem denarnem tržišču spet zelo ugodna. Devetnajstega avgusta so na primer menjali sto dinarjev (v manjših bankovcih) za 31.50 švicarskega franka, kupiti pa jih je bilo mogoče po 34.50 franka; sedaj pa je menjava 31.75 franka in 33.75 franka. Dinar je imel približno tako vrednost že nekaj dni.

Poleg višjega prodajnega tečaja se je zmanjšala tudi razlika, ki so jo zahtevale banke med prodajnim in kupnim tečajem — sredi avgusta je ta razlika znašala 2 franka. Strokovnjaki menijo, da ne gre za manjšo ponudbo dinarjev temveč za večje število turistov.

Volilna bomba v Bordeauxu

Schreiber deseti kandidat pri nadomestnih parlamentarnih volitvah

OD NASEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 31. avg. — (po telefonu). Jean Jacques Servan Schreiber kandidira kot bomba političnega presenečenja tudi v Bordeauxu. Tik pred iztekom roka za postavitev kandidatov pri nadomestnih parlamentarnih volitvah v drugem volilnem okrožju Gironde je četrt ure pred polnočjo v minuli noči generalni sekretar radikalne stranke in poslanec iz Nancyja J. J. S. S. postavil svojo lastno kandidaturo zoper predsednika vlade Chabana Delmasa. Tako se danes začenja v Bordeauxu predvolilna kampanja kar z desetimi kandidati, od trockistov in KPF preko sredincev do skrajne desnice. Nekomunistični levičarji kljub vsem poskusom ni uspelo doseči soglasja v izbiri enotnega kandidata.

J. J. Servan Schreiber je potem, ko je podcenjevalno odrinil tudi generalnega sekretarja socialistične stranke Alaina Savaryja, včeraj še teatralno zaman predlagal za to vlogo sorazmerno malo znanega pariškega odvetnika Roberta Badinterja, člana vodstva konvencije republikanskih ustanov, kar pa mu je očitno služilo le kot opravičilo za lastno ambiciozno kandidaturo. Ker je pa že poslanec v Nancyju, bi se moral v teoretičnem primeru izvolitve enemu od obeh mandatov odpovedati in s tem povzročiti nove nadomestne volitve. Vendar pa, je vse to zelo malo verjetno, ker ima pri vseh minulih zapletih premier Chaban Delmas (UDR) s svojim namestnikom Jacquesom Valadom, mladim dekanom znanstvene fakultete v Bordeauxu, dokaj trdne možnosti za zmago na volitvah.

B. POGAČNIK

Silovit napad topništva FNO

SAIGON, 31. avgusta (AFP, UPI). Osvobodilno topništvo je minulo noč ponovno z raketami in minometi napadalo sovražne položaje.

Kot je sporočilo ameriško poveljstvo, so osvobodilne sile v zadnjih 24 urah šestdeset krat napadle območje Južnega Vietnama. Padlo je 42 vojakov, ranjenih pa je bilo 97. To je bil najbolj silovit napad topništva FNO po 4. juniju.

Jugoslovanski klub na Dunaju

DUNAJ, 31. avgusta (Tanjug). V dunajskem 17. okrožju v Urbangasse 10 so danes odprli klub za jugoslovanske delavce. Slovesne otvoritve so se poleg drugih gostov udeležili tudi generalni sekretar avstrijskih sindikatov Hochstetter in drugi funkcionarji sindikatov in predstavniki avstrijskih oblasti. Pobudo za ta klub so dali naši delavci.

Manj izvoznikov tekstila?

S tem naj bi odpravili dosedanjo škodljivo konkurenco med izvozniki

BEOGRAD, 31. avgusta (Ekos, Tanjug) — V začetku prihodnjega leta bo število tistih delovnih organizacij, ki bodo izvažale tekstil omejeno. S tem naj bi odpravili dosedanjo škodljivo konkurenco med našimi izvozniki na tujem trgu. V zvezni gospodarski zbornici menijo, da bo to sicer povzročilo zmanjšanje izvoza te panoge, zaneslijivo pa se bodo zvišale izvozne cene, ki so zdaj za nekatere izdelke najnižje v Evropi. Nekatere organizacije so namreč v prizadevanjih, da dobijo potrebna deviana sredstva za uvoz reprodukcijskega materiala, nastopale na svetovnem trgu s cenami, ki so jih včasih ocenili kar za dumpinške.

Strokovnjaki v zvezni gospodarski zbornici menijo, da to utegne povzročiti tudi povečanje zalog, to pa potem zmanjšanje proizvodnje. Ni pa izključena tudi možnost nadaljnje pocenitve tekstila na jugoslovanskem trgu. To po drugi strani ne bo povzročilo hujših motenj v tekstilni industriji, kjer je veliko podjetij že zdaj izvažalo z izgubami ali pa jim je z dohodki iz izvoza uspelo pokriti samo proizvodne stroške.

Odločilna je cena nafte

Dvodnevno francosko-alžirsko srečanje – Do rešitve s pogajanji

ALŽIR, 31. avgusta (AFP). V Alžiru se je uspešno končalo dvodnevno francosko-alžirsko srečanje; razpravljali so o vrsti spornih vprašanj, še zlasti o petroleju, zaradi katerih bi lahko prišlo do nove krize v odnosih med državama. Francosko delegacijo je vodil minister Ortoli, sprejel pa jo je tudi predsednik Bumedien.

Pogovore bodo nadaljevali ministri. V Alžiru so sestavili »spisek« vseh spornih vprašanj, kot so na primer: petrolej, vino, položaj alžirskih delavcev v Franciji, francoska tehnična pomoč Alžiriji, izvoz francoskega profita iz Alžirije itd. Francosko-alžirski odnosi so zašli v slepo ulico ko je Bumedienova vlada sklenila enostransko povečati svoj dobiček pri cenah petroleja, ki ga Francija uvaža iz Alžirije. Pariz se je odločno uprl, predsednika Bumedien in Pompidou pa sta utrla pot za pogajanja.

Alžirija je še počakala s tem ukrepom in skuša s pogajanji najti zadovoljivo rešitev. Bumedienova vlada je poudarila, da so cene petroleja za Alžirijo odločilne. Dr. žava namreč želi petrolej »kar najbolj izkoristiti v boju za nacionalni razvoj«. Ni znano, kakšen je bil uspeh pogovorov v Alžiru, ki se bodo nadaljevali v okviru »dolgoročnega gospodarskega in finančnega sodelovanja« med državama.

Drugo leto Njegošev mavzolej na Lovćenu

TITOGRAD, 31. avgusta (Tanjug) — Dela pri gradnji Njegoševega mavzoleja na Lovćenu po načrtih Ivana Meštrovića zelo dobro napredujejo, tako da bo verjetno končan do druge polovice prihodnjega leta, ko ga bodo odkrili in s tem počastili 120-letnico smrti velikega pesnika. Cesto od Cetinja do Lovćena, dolgo 16 km, so že usposobili. Titograjsko podjetje prebija predor pod Jezerskim vrhom, po katerem bodo prenesli vse dele mavzoleja na vrh Lovćena. Predor bo dolg 132 m, prebili pa so ga že 80 m. Računajo, da bo gotov do konca septembra. Poleg tega postavljajo daljnovod od Cetinja do vrha Lovćena, kjer bo postavljen spomenik.

Delovne organizacije ter občani iz vseh naših krajev in iz tujine še naprej pošiljajo prispevke za gradnjo mavzoleja.

Zbor o reaktorski fiziki

Udeležuje se ga 120 fizikov in znanstvenikov iz 25 držav

HERCEGNOVI, 31. avgusta (Tanjug). V Hercegnovem se je v centru za znanstvena zborovanja danes začela tretja mednarodna poletna šola za reaktorsko fiziko, ki sta jo organizirali mednarodna agencija za jedrsko energijo OZN na Dunaju in jugoslovanska vlada. Od 31. avgusta do 10. septembra bodo razpravljali o »fizikij energetskih jedrskih reaktorjev na termalne nevtrone«. Zborovanja se udeležuje približno 120 fizikov in znanstvenikov iz Argentine, Belgije, Bolgarije, Čila, ČSSR, Danske, Finske, Grčije, Indije, Indonezije, Irana, Italije, Japonske, Nizozemske, Norveške, Pakistana, Filipinov, Poljske, Portugalske, iz Romunije, Švedske, Švice, ZAR, Venezuele in Jugoslavije.

Udeleženci zborovanja, med katerimi je več uglednih znanstvenikov s področja reaktorske fizike, se bo v desetih dneh seznanilo z najnovejšim razvojem in problemi fizike jedrskih reaktorjev v svetu. Tak reaktor bo kmalu začel obratovati tudi v inštitutu v Vinči. Ob otvoritvi so poudarili, da je mednarodno sodelovanje na tem področju izredno koristno, upoštevaje pomembnost raziskovalnega in razvojnega dela v fiziki ter tehnologiji jedrskih elektronov.

Brazilski škofi obtožili vlado

RIO DE JANEIRO, 31. avgusta (Tanjug). Petnajst brazilskih škofov in nadškofov je po dvodnevnem zasedanju obtožilo zvezno vlado v Rio de Janeiru, da muči duhovnike, ki so obtoženi »subverzivne politične dejavnosti«. Tako je rečeno v njihovem uradnem sporočilu.

V Braziliji se tako nadaljujejo nesoglasja med katoliško cerkvijo in vlado. V poročilu škofov je tudi rečeno, da ima cerkev uradne dokaze o surovem ravnanju z duhovnikom Josejem Antonijem Magalhaesom v San Luisu v državi Maranhao. Šef zvezne policije v San Luisu je zanikal te obtožbe in dejal, da duhovnika sploh niso mučili in da je priznal prostovoljno.

Na šibeniški rivieri več turistov

ŠIBENIK, 31. avgusta (Tanjug) — Po podatkih turistične zveze občine Šibenik je bilo v 17 turističnih krajih te občine v prvih sedmih mesecih za 3 odstotke več nočitev. Od januarja do konca julija je v teh krajih prenočilo 677 tisoč gostov, v istih mesecih leta 1969 pa 659.000. Tako je šibeniška riviera izjema v primerjavi z drugimi turističnimi občinami v Dalmaciji, ki so imele v prvih sedmih mesecih manjši promet kot v istem času lani.

Prva fakulteta v Hercegovini

MOSTAR, 31. avg. (Tanjug). Jutri bo v Mostarju začela delati prva fakulteta v Hercegovini. To je strojna fakulteta univerze v Sarajevu. Na njen oddelek v Mostarju se bo letos vpisalo 150 študentov.

Na tej fakulteti, ki je nastala iz visoke tehniške šole, bodo že to šolsko leto uvedli drugačen študijski režim, v skladu z reformo univerz.

Iz včerajšnje zadnje izdaje

Mobutu priredil Titu večerjo

BRIONI, 30. avgusta (Tanjug) — Predsednik demokratične republike Kongo Joseph Dezire Mobutu s soprogo je nocoj v brionski rezidenci pripravil slovesno večerjo na čast predsednika Tita in njegove soproge. Predsednika sta izmenjala zdravici.

»Hočemo varne meje!«

WASHINGTON, 30. avgusta (AFP) — Predsednica Golda Meir je danes odločno zavrnila zahteve o popolnem umiku z arabskih ozemelj, zasedenih v juniju 1967. leta. V intervjuju ameriškemu televizijskemu omrežju je dejala, da hoče Izrael »dobiti meje, ki jih je mogoče braniti! Ne težimo k ozemeljski ekspanziji,« je dejala, »hočemo samo varne meje, saj so bile naše prejšnje meje stalno napadane«.

Mobutu v »Uljaniku«

BRIONI, 30. avgusta (Tanjug) — Predsednik demokratične republike Kongo Josef Dezire Mobutu si je v ladjedelnici »Uljanik« popoldne ogledal tovorno ladjo s 85.000 tonami nosilnosti, ki jo gradijo za indijskega naročnika. Predsednika Mobutuja so seznanili s tem, da bodo v kratkem pričeli graditi ladje z okoli 250.000 brutto registrskimi tonami. Mobutu je zaprosil, da bi mu pred odhodom iz naše države izročili dokumentacijo o proizvodnih možnostih ladje delniškega kolektiva.

Naša delegacija na Norveškem

OSLO, 30. avgusta (Tanjug) — Delegacija društva jugoslovansko-norveškega prijateljstva, ki jo vodi predsednik društva Velibor Gligorić, je danes prispela kot gost norveške vlade na devetdnevni obisk na Norveško.

Zahteva komandosov

AMAN, 30. avgusta (UPI, Reuter) — Centralni komite palestinskega odporniškega gibanja je zahteval, naj jordanska vlada pošlje pred sodišče vse tiste, ki so odgovorni za spopade med komandosi in pripadniki vojske v minulih dveh dneh. Poročajo tudi, da se je danes položaj v Amanu umiril, čeprav je kazalo, da utegnejo spopadi pripeljati do resnejše konfrontacije.

Sejem v Solunu

SOLUN, 30. avgusta (Tanjug) — Grški minister za koordinacijo Nikolas Makarezos je danes odprl 35. mednarodni sejem v Solunu. V govoru je podal podobo nacionalnega gospodarstva in dejal, da imajo najstabilnejšo valuto na svetu, največje povečanje proizvodnje in hkrati najmanjše povečanje cen na svetu. Narodni dohodek se je lani povečal za 8,3 odst. Na sejmu med 2706 razstavljalci (720 jih je iz Grčije) iz 20 držav, tokrat že tridesetič zapored razstavlja tudi naša država.

Obisk nizozemskega ministra

BEOGRAD, 30. avgusta (Tanjug) — Nizozemski minister za kmetijstvo in ribištvo Pierre Lardinois je nocoj dopotoval na povabilo zveznega izvršnega sveta na štiridnevni obisk v Jugoslavijo.

Telegrami

INDIJSKI PREDSEDNIK BO OBISKAL SOVJETSKO ZVEZO — MOSKVA. Indijski predsednik republike Giri bo v drugi polovici septembra uradno obiskal Sovjetsko zvezo.

HUDA ŽELEZNIŠKA NESREČA — SALTA. V bližini argentinskega kraja Salte se je zgodila huda prometna nesreča — na železniškem prehodu je tovorni vlak skoraj popolnoma zmečkal nabito poln avtobus. Po prvih poročilih je 20 potnikov mrtvih, 25 pa poškodovanih.

RAZLASTITEV V JERUZALEMU — JERUZALEM. Vlada Golde Meir se je odločila za ekspropriacijo 1200 hektarov v Jeruzalemu. Zgradili bodo stanovanja za nove izraelske priseljence — v okviru načrta pospešene »izraelizacije« Jeruzalema.

RACIJA PROTI »ČRNEMU PANTERJU« PHILADELPHIJA. Policija, ki je včeraj prišla preiskat sedež črnske organizacije »Črni panter« v Philadelphiji, se je zapletla v spopad s pripadniki organizacije. Ranjeni so bili trije višji policijski uslužbenci. Policaji so naleteli na odpor tudi na drugih sedežih organizacije, ki so jih včeraj preiskovali v tem mestu.

SESTANEK NORDIJSKIH MINISTROV — OSLO. Včeraj so se sestali v Oslu zunanji ministri Norveške, Švedske, Danske, Finske in Islandije, da bi na dvodnevnem posvetovanju v okviru priprav na jubilejno zasedanje generalne skupščine OZN proučili splošni položaj na svetu.

TRI TEDNE ZABARIKADIRANI — PRAGA. Drugi sekretar kamboškega veleposlaništva v Pragi Isup Ganti in kakih deset kamboških študentov v Češkoslovaški, ki so se pred tremi tedni zabarikadirali v poslopju veleposlaništva, so včeraj zapustili poslopje. Ganti in negovi pristaši, privrženi princu Norodomu Sihanuku, so pred 21 dnevi vrgli iz poslopja kamboškega veleposlaništva v Pragi novega veleposlanika Lon Nolovega režima v Kambodži Caineroma in se potem zabarikadirali v prostorih veleposlaništva.

NASERJEVA POSLANICA GADAFIJU — KAIRO. Predsednik Naser je poslal osebno poslanico predsedniku libijskega revolucionarnega sveta Gadafiju. Izročil mu jo bo član izvršilnega odbora arabske socialistične unije Šafei, ki bo vodil egiptovsko delegacijo na proslavi obletnice libijske revolucije

SE TRIJE SATELITI — WASHINGTON. Z italijanskih poligonov »San Marco« ob vzhodnih afriških obalah bodo izstrelili tri ameriške umetne satelite. Po dosedanjih načrtih naj bi izstrelili dva astronomska in tretji manjši satelit za zbiranje znanstvenih podatkov s štiristopenjskimi raketami tipa »scout«.

NEGATIVNA BILANCA EFTA — ŽENEVA. Evropsko združenje svobodne trgovine EFTA je danes sporočilo, da so v prvih šestih mesecih imeli za 46 milijard dolarjev izvoza in uvoza. Bilanca te gospodarske skupnosti je negativna, saj je bil uvoz za 3,9 milijarde dolarjev večji od izvoza.

KONGRES ZA INFEKCIJSKE BOLEZNI — DUNAJ. Avstrijska zvezna ministrica za znanost in raziskovanje dr. Herta Firnberg je na Dunaju odprla 5. mednarodni kongres za infekcijske bolezni. Udeležuje se ga več kot tisoč zdravnikov in znanstvenikov iz vseh držav, med njimi tudi 48 Jugoslovanov.

MORGAN ODPOTOVAL — SPLIT. Kontraadmiral angleške vojne mornarice Giles Morgan, ki je bil pri nas gost ZIS, se je iz Splita z letalom vrnil v London. Med NOB je bil poveljnik flote angleških vojaških čolnov na Visu.

ITALIJANI SE SELIJO IZ LIBIJE — TRIPOLI. Po odloku libijske vlade o nacionalizaciji italijanskega premoženja, sprejetem 21. julija, je zapustilo Libijo več kot 35.000 Italijanov.

POTRES NA JAPONSKEM — TOKIO. Na severnem Japonskem, tudi na otoku Hokaidu, sta bila dva potresa. Epicenter je bil v Pacifiku; prvi potres je bil prve, drugi pa tretje stopnje po japonski lestvici.

V JERUZALEMU SE TRIJE ZBOLELI ZA KOLERO — JERUZALEM. V Jeruzalemu in na ozemlju, ki ga je zasedel Izrael, so zboleli za kolero neka 27-letna ženska, 40-letni prebivalec iz predmestja in 27-letni Arabec iz Hebrona. V Izraelu in na zasedenem ozemlju se je s kolero doslej okužilo 31 ljudi.

ZAHODNA NEMCA IZPUŠČENA — BONN. Nemška demokratična republika je izpustila dva Zahodna Nemca, ki sta bila zaradi vohunjenja pred tremi leti obsojena

Pa še to:

VSAJ TO! V razpravi o uvozu mleka so Vojvodinci rekli da ga imajo toliko, da bi z njim lahko napolnili prekop Donava—Tisa—Donava.

Morda bi potlej vsaj odpadle razprave o koristnosti in smotrnosti tega prekopa.

VREMENSKO POROČILO

SONCE vzide 5.20 zaide 18.39

LUNA vzide 5.46 zaide 18.46

Prognostična karta za 1. sept. 1970 ob 0,7. uri

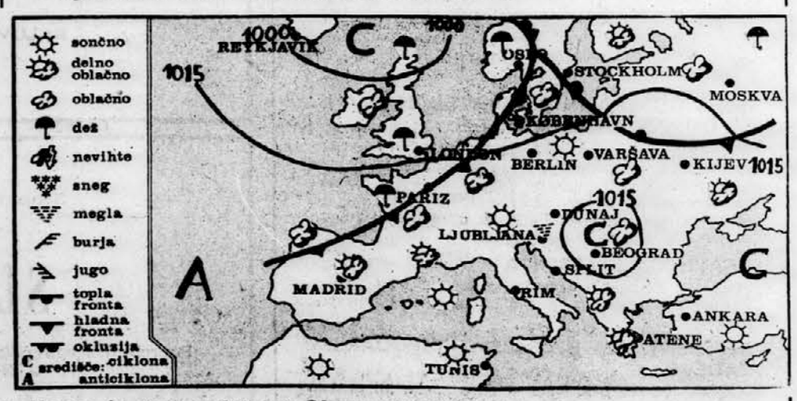

Vreme in temperatura za 31. avgust 1970

kraji	vreme ob 7. uri	°C	vreme ob 13. uri	°C
Ljubljana	oblačno	17	oblačno	21
Planica	rahlo dežuje	13	pooblačno	20
Brnik	oblačno	15	pooblačno	21
Kredarica	v oblakih	3	pooblačno	7
Maribor	rahlo dežuje	17	pooblačno	21
Sl. Gradec	oblačno	16	pooblačno	20
Celje	oblačno	16	oblačno	20
Novo mesto	rahlo dežuje	17	oblačno	21
Koper	rahlo dežuje	19	oblačno	23
Reka	dežuje	19	oblačno	23
Pulj	oblačno	19	pooblačno	25
Hvar	nevihta	22	oblačno	21
Dubrovnik	oblačno	20	oblačno	22
Zagreb	dežuje	16	oblačno	21
Beograd	pooblačno	18	oblačno	22
Sarajevo	oblačno	15	oblačno	20
Titograd	oblačno	18	oblačno	21
Skopje	rahlo dežuje	16	dežuje	21
Celovec	oblačno	16	jasno	21
Gradec	oblačno	17	pooblačno	22
Dunaj	megla	13	jasno	21
Benetke	dežuje	18	jasno	24
Milano	jasno	16	pooblačno	23
Genova	jasno	19	sončno	26
München	oblačno	14	sončno	22
Zürich	oblačno	17	—	—
Rim	pooblačno	20	sončno	25
Pariz	jasno	12	sončno	24
Berlin	jasno	12	jasno	25
Stockholm	oblačno	15	oblačno	23
Moskva	sončno	16	oblačno	23

Temperatura morja

Koper, Lošinj, Rab, Šibenik, Hvar 23, Dubrovnik 22, Split 21, Senj 20.

Napoved za danes:

SLOVENIJA

Precej sončno bo z jutranjo meglo po kotlinah. Nočne temperature bodo okoli 11, v Primorju 15, najvišje dnevne 25 stopinj C.

V sredo bo od zahoda naraščala oblačnost.

JUGOSLAVIJA

Na Hrvatskem in ob severnem Jadranu bo precej sončno, drugod spremenljivo oblačno, v južni polovici države vmes še krajevne padavine.

VREMENSKA SLIKA

Višinsko jedro hladnega zraka se je umaknilo nad osrednji Balkan, kjer še povzroča padavine. Nov val atlantskih frontalnih motenj je dosegel Francijo in se usmerja na vzhod. Pred njim bo nad naše kraje dotekal toplejši zrak in jutri vzdrževal lepo vreme.

Občani bi sodelovali

Zanimanje za akcije v krajevni skupnosti Otok v Celju – Osrednja: komunala

Krajevna skupnost in krajevna organizacija socialistične zveze na Otoku v Celju sta se v prizadevanjih za izboljšanje povezave z občani svojega območja odločili za izdajanje tiskanih Obvestil, v katerih seznanjajo prebivalce krajevne skupnosti z najrazličnejšimi akcijami in problemi svojega območja.

Doslej so izšle že štiri take številke, v zadnji pa so objavili celo anketo, v kateri je več vprašanj v zvezi z delom krajevne skupnosti in krajevne organizacije socialistične zveze ter o vsakdanjih problemih ljudi tega območja. V teh dneh so v krajevni skupnosti že zbrali prve odgovore.

Če sklepamo po odločitvah anketirancev, so Obvestila na mestu. Zanimivo in spodbudno je tudi, da večina anketirancev pozitivno ocenjuje največjo akcijo krajevne skupnosti v letošnjem poletnem obdobju »Za vsakega Otočana vrtnico«, ki naj bi pripomogla k lepši ureditvi zelenih površin te nove stanovanjske soseske. Čeprav je prispevek, ki ga krajevna skupnost predlaga, kar precejšen — za vsakega občana 6 dinarjev, pa se — vsaj v anketi — Otočani tega ne branijo.

Mnogi so se z navdušenjem odločili tudi za ustanovitev krajevnega društva za rekreacijo, ki naj bi poskrbelo tudi za razvedrilo starejših prebivalcev soseske, zlasti pa za smotrno tedensko rekreacijo.

V pripombah, ki se nanašajo na najrazličnejše vsakdanje zadeve, pa so občani krajevne skupnosti Otok največ govorili o komunalnih problemih. Mnogi se jeze zaradi neurejenega prometa, ali bolje — nedisciplioniranosti voznikov motornih vozil in kolesarjev, ki po asfaltiranih ulicah in poteh novo urejenega naselja dirjajo z vso možno hitrostjo. Drugi občani bi spet želeli, da bi uredili desni breg Savinje, kjer bi lahko tako nastalo lepo sprehajališče. Vsi pa so mnenja, da je potrebno izvajati ostrejše ukrepe proti vsem kršilcem reda in miru — v primerih pa, ko gre za nedisciplinirane otroke, kaznovati njihove starše.

Anketa je pokazala tudi to, da ljudje radi sodelujejo pri reševanju skupnih problemov, treba je samo nekoga, ki da pobudo in pripravljenost nato tudi pravilno usmerja.

IVANA BURNIK

NOVI DEL CELJA — Otok, novi del Celja, se z vsakim letom bolj širi. Novi bloki, široka cesta, mnoge trgovine in gost promet so znaki, da je v bližini stari center mesta. Foto: T. V.

Odprla se bodo šolska vrata

V Šaleški dolini bo pouk pet dni v tednu — testirali so vse prvošolčke

Prvega septembra bodo šolski zvonci na vseh osnovnih šolah v občini Velenje naznanili začetek pouka. Na vseh osnovnih šolah v Šaleški dolini so letos prešli na 5-dnevni šolski teden, tako kot so želeli starši.

Prehod je zlasti avgusta zahteval precej dela in kot kaže, so to delo šolski kolektivi dobro opravili. Ker bodo prešli na 5-dnevni šolski teden tudi v Rudarskem šolskem centru, bo Gimnazija Velenje edini izobraževalni zavod v občini Velenje, kjer bo pouk tudi v novem šolskem letu še šest dni v tednu.

Šole so kupile v zadnjem času precej novih učil, nekatera dražja učila in pripomočke pa bodo kupile skupaj. Tudi kadri so dobri. V Šmartnem ob Paki sicer iščejo učitelja za telesno vzgojo, vendar upajo, da ga bodo kmalu dobili, saj kar 7 mladih iz velenjske občine študira na Visoki šoli za telesno vzgojo.

Do začetka oktobra bo zgrajena tudi nova osnovna šola v Ravnah pri Šoštanju in v kratkem bodo začeli tudi v Velenju z gradnjo prepotrebne III. osnovne šole. Pripravljeni pa so že načrti za dograditev osnovne šole Biba Röck v Šoštanju ter za dograditev šole in telovadnice v Šmartnem ob Paki.

Pripravljeni so tudi v vzgojno varstvenih ustanovah v Velenju, Šoštanju in Šmartnem ob Paki. Kadrovskih težav sicer ni. V Velenju in Šmartnem ob Paki pravkar dokončujejo z gradnjo prepotrebnih novih prostorov za varstvo najmlajših.

Posebej pomembno je, da so letos v Šaleški dolini pred začetkom novega šolskega leta testirali vse prvošolce. Šolski psiholog bo v prihodnje redno spremljal delo učencev in njihovo napredovanje. Tako bo lahko sproti ugotavljal tudi morebitne pomanjkljivosti predšolske oziroma šolske vzgoje. Tako bo mogoče tudi bolje usmerjati vzgojno in izobraževalno delo prosvetnih delavcev.

Težave pa so s stanovanji. V Velenju in Šmartnem ob Paki bi takoj rabili vsaj tri stanovanja za prosvetne delavce. Šolski zavodi bodo zaprosili delovne organizacije, da jim pri tem pomagajo. Večletni problem so tudi neurejeni prevozi šolskih otrok, posebej na šoštanjskem področju. Vozni redi avtobusov celjskega »Izletnika« namreč niso prilagojeni začetku in koncu šolskega pouka, pač pa delovnemu času v tovarnah. Posebej jeseni in pozimi je hudo, ko morajo otroci na mrazu čakati prihod avtobusa.

Osebni dohodki prosvetnih delavcev iz Šaleške doline zdaj že dosegajo povprečje osebnih dohodkov prosvetnih delavcev v naši republik. Ker doslej šolam ni bil zagotovljen denar za sklade skupne porabe, šolski zavodi tudi niso izplačevali regresov za dopuste. Pa tudi za opravljene nadure prejmejo prosvetni delavci manj denarja kot za redne šolske ure, zato, da bi bilo zadosti denarja za kritje drugih nujnejših potreb.

Ker so doslej šolski zavodi lahko drugače razporejali denar kot pa v vzgojno varstvenih ustanovah, so v povprečju osebni dohodki zaposlenih v vzgojno varstvenih ustanovah nekoliko nižji, kot jih imajo učitelji z enako izobrazbo na osnovnih šolah. Zato je izvršni odbor Temeljne izobraževalne skupnosti Velenje sklenil, da do konca leta odpravi nesorazmerje in zagotovi denar za zvišanje osebnih dohodkov v vzgojno varstvenih ustanovah.

M. LIPOVŠEK

Lažno prijateljstvo na vlaku

V mariborskem zaporu je Mehmed Memeti, ki so ga osumili za devet kaznivih dejanj — tatvin in goljufije

MARIBOR, 31. avgusta. V mariborskem zaporu je 39-letni Mehmed Memeti iz Glogove, pošta Lipljan, brez stalnega bivališča in brez stalne zaposlitve. Lani in letos naj bi zagrešil osem kaznivih dejanj tatvine in eno kaznivo dejanje goljufije. Ugotovili so, da se je izdajal za Mehmeda Maliča.

Obtožencu očitajo, da se je večkrat v tem času v večernih urah vozil z vlakom iz Ljubljane preko Zidanega mosta do Pragerskega. Najraje je prisedel k potnikom, ki so prihajali iz tujine. Predvsem je iskal naše delavce, ki so se vračali iz tujine domov. Z njimi je navezal prijateljske pogovore in se izdajal za uglednega trgovskega potnika. Kazal jim je razne prospekte za pohištvo in jim ponujal domači brandy.

Iz obtožnice je razvidno, da je v Zidanem mostu, kjer je imel vlak ponavadi daljši postanek, povabil svoje »žrtve« na pijačo v kolodvorsko restavracijo. V nekaterih primerih so bili ti potniki, utrujeni od potovanja, hitro opiti. Ko je vlak nadaljeval z vožnjo, so pospali. in tako postali plen njihovega »dobrotnika«. Tako je nekaterim potnikom vzel iz žepov in denarnic večje zneske šilingov in mark v dveh primerih ure, v enem pa tranzistor.

Občinsko javno tožilstvo je vložilo zoper njega obtožnico na podlagi sodne preiskave. Obdolženec odločno zanika očitana mu dejanja. Priznava samo, da se je v tem času parkrat vozil na omenjeni relaciji. V enem primeru celo priznа, da se je peljal z enim od oškodovancev. Vendar je bila usodna zlata ženska zapestnica, ki so jo našli pri njem. Oškodovanec jo je prepoznal na podlagi vgraviranega imena. V obtožnici je občinsko tožilstvo predlagalo podaljšanje pripora do konca glavne obravnave. Končno besedo pa bo imelo mariborsko občinsko sodišče. N. S.

Pešec umrl

LJUBLJANA, 31. avgusta — Včeraj zvečer ob 22.35 uri je na Masarykovi cesti (pri hiši številka 14) ljubljanski mercedes, ki ga je vozil Ivan Strežek (40), povozil pešca Martina Kuharja (63). Slednji je nenadoma z leve strani stopil na cesto, voznik osebnega avtomobila se mu ni mogel umakniti in ga je zbil. Kuhar je na kraju nesreče umrl. B. D.

Veriga trkov na črnuškem mostu

ČRNUČE, 31. avgusta — V soboto približno ob 18. uri je voznik Anton Senič (40) iz Maribora z osebnim avtomobilom hitro peljal od Ježice proti Črnučam. Na črnuškem mostu je z vso silo trčil v zadnji del fiata 850 Srečka Satlerja (58) iz Maribora. Tega je odbilo v pred njim vozečega fiata 850 (vozil ga je Ferdo Mak (23) iz Maribora, slednjega pa še v peugeot z ljubljansko registracijo, ki ga je šofiral Jože Golobič (29) iz Zagorja. Materialna škoda znaša približno 14.000 dinarjev. B. D.

CELJE

Več pionirjev v planine

Planinsko društvo iz Celja želi privabiti čim več pionirjev v planine. Zato bodo letos v jeseni priredili tekmovanje za zlati, srebrni in bronasti planinski znak.

Pionirji se bodo morali za bronasti znak udeležiti več skupinskih izletov v planine. Za srebrni znak bo treba poleg tega opraviti še tečaj prve pomoči in planinsko šolo. Za zlati znak pa morajo pionirji narediti še izpit iz orientacije ali nevarnosti v gorah in tečaj o osnovah varstva narave.

Kandidat za zlati znak se mora udeležiti tudi enega orientacijskega pohoda in aktivno delati v planinski skupini ali mladinskem odseku. Planinsko društvo bo izdalo tudi plakat, ki bo pionirje bolj podrobno seznanil s tekmovanjem. S. Š.

Ob morju neurje ni prizaneslo

SPLIT, 31. avgusta (Tanjug) — Včerajšnje neurje v Trogiru in Donji Kašteli je povzročilo precej škode. V štirih urah se je nad temi kraji zlilo 123 litrov dežja na kvadratni meter. Voda, ki je v hudournikih drla s Kozjaka, je zalila tudi avtobusno postajo, kjer že ves dan odstranjujejo posledice neurja. Zlasti so poškodovane ceste, ki vodijo do jadranske magistrale. Na cesti v bližini Segeta pri Trogiru je hudournik uničil približno 250 metrov asfalta. Jadranska magistrala na tem območju ni hudo poškodovana, niso pa še mogli odstraniti vseh zemeljskih plazov in kamenja. Voda je zalila tudi približno sto hiš, obrate podjetja za predelavo plastičnih mas »Jugoplastika« in skladišče pohištva, poplavljene pa so tudi soline.

Največ škode je neurje povzročilo kmetom; na nekaterih poljih so uničeni skoraj vsi pridelki, odneslo je precej zemlje, uničilo pa je tudi grozdje.

V nekaj vrstah

VELENJE

Razgibana dejavnost — Te dni se bodo sešla občinska vodstva družbeno političnih organizacij občine Velenje. Komite občinske konference Zveze komunistov bo na seji obravnaval priprave na bližnjo sejo občinske konference ZKS Velenje ter stanje v industriji plastike Polypex Šoštanj.

Obisk nekdanjih koncentracijskih taborišč — Komisija za politične internirance in zapornike pri občinskem odboru ZZB NOV Velenje bo pripravila tudi letos obisk nekdanjih koncentracijskih taborišč za bivše internirance in zapornike ter njihove ožje družinske člane. Izlet bo trajal 4 dni, in sicer od 16. do 19. septembra, obiskali pa bodo koncentracijski taborišči Mauthausen in Dachau. Izlet bo veljal 350 dinarjev.

Konferenca — V kratkem bo občinsko mladinsko vodstvo sklicalo problemsko konferenco terenskih aktivov zveze mladine, na kateri bodo spregovorili o kmetijstvu. Obravnavali bodo trenutni položaj kmetijstva v Šaleški dolini, problematiko ter načrte za preusmeritev ter specializacijo proizvodnje in pa prehod na organizirano kmetijsko proizvodnjo. V tej zvezi bodo spregovorili tudi o vlogi in nalogah mladih.

Sestanki s štipendisti — Komisija za štipendije pri temeljni izobraževalni skupnosti Velenje je sklicala dva sestanka s štipendisti in sicer za tiste, ki so doslej že prejemali štipendije in posebej za tiste, ki jim bodo z novim šolskim letom prvič podelili štipendije. Govorili so o oblikah sodelovanja med komisijo ter štipendisti oziroma o potrebi po večji povezanosti dijakov in študentov s Šaleško dolino, ki naj bi se seznanjali z gospodarstvom ter družbenimi službami ter načrti za nadaljnji razvoj doline.

Šentjur: industrija šepa

Proizvodnja pod lansko ravnijo, izvoz pa so presegli

V Šentjurski občini so planirali za letos kar 83,7-odstotno povečanje proizvodnje v primerjavi z letom 1969. Na tako veliko povečanje naj bi vplivala zlasti kovinska industrija, ki je načrtovala za letos kar enkratno povečanje proizvodnje. Rezultati pa kažejo, da je prav ta panoga precej pod planom in da je proizvedla celo manj kakor lani v enakem obdobju.

Vzrok za to je zelo majhna proizvodnja šivnih cevi, ki so jih naredili kar za polovico manj kakor leta 1969. Obrat šivnih cevi v Alposu je namreč zaradi pomanjkanja jeklenih trakov stal več kot mesec dni. Kljub temu, da sta Lesna industrija Bohor ter celjske Žične v Šentjurju dosegla lep rezultate, je skupna vrednost proizvodnje v občini Šentjur precej manjša kakor so načrtovali, je celo manjša kakor v enakem obdobju lani.

Razveseljivo pa je, da so presegli plan izvoza za prvo polletje že v petih mesecih letošnjega leta. Z območja šentjurske občine izvažata svoje izdelke zlasti Bohor in Alpos.

Izvoz tovarne Alpos pomeni le 10 odstotkov celotne vrednosti izvoza in tako ni dosti vplival na izpolnitev plana, Lesna industrija Bohor pa je zlasti v mesecu aprilu velik izvozila, ko je kar sa štirikrat povečala izvoz glede na isti mesec lanskega leta. To je tudi najbolj vplivalo na velik porast vrednosti izvoženih izdelkov, ki je letos v šentjurski občini kar za 90 odstotkov večja kakor v enakem obdobju lani.

V šentjurski občini je letos zaposlenih 1536 delavcev, kar je komaj 31 več kakor lani. Število delavcev se je torej le malo povečalo in še vedno obstaja problem nezaposlenosti na tem območju. Zlasti težko je najti zaposlitev za ženske. V občini je zaposlenih od vseh delavcev le 42,4 odstotka žensk, največ v obrtnih dejavnostih, trgovini in šolstvu. Na zavodu za zaposlovanje je prijavljenih 206 oseb, kar je 26 več kakor lani. Večina teh ljudi nima nobene kvalifikacije.

Osebni dohodki v šentjurski občini so se letos sicer povečali, vendar so še vedno izredno nizki. Tako je poprečni osebni dohodek le 912 din, kar je 18,1 odstotek več kakor v enakem obdobju lani. Zanimivo pa je pregledati tudi višino osebnih dohodkov po panogah gospodarstva. Republiško povprečje dosegajo le dohodki v lesni industriji, gozdarstvu ter zdravstvu. Povprečni osebni dohodek v občini je za 213 din nižji od republiškega povprečja, najbolj pa odstopa dohodek v obrtnih dejavnostih.

I. SEVŠEK

Fant, ki je zadel žabo

Pogovor z Milošem Prinčičem, dobitnikom v nagradni igri v Delu »Kompas cigareta navdušuje in nagrajuje«

Srečnega dobitnika smo lep čas iskali po Novi Gorici. Starši Miloša Prinčiča na Kidričevi cesti niso mogli verjeti, da bo prišla v hišo — žaba Ko pa smo hoteli dobitniku povedati veselo vest v Gostolu, kjer je zaposlen, so nam povedali, da je že šel domov, ker je delal le do 13. ure. No, ko smo se vrnili na njegov dom, je za novico že vedel.

»Kaj pravite na veselo vest?« smo ga najprej pobarali.

»Enkrat pa je le doletela sreča tudi mene.«

»Pa ste velikokrat igrali?«

»Loterijo igram vsak teden, sodeloval sem tudi pri nagradni igri »Delo—coca cola«, a doslej nisem zadel večjih dobitkov.«

»Kako naj vas predstavimo bralcem Dela?«

»Izučil sem se za kovinostrugarja. Še pred odhodom v vojsko, ki sem jo odslužil v Ljubljani in Mariboru, sem delal v Gostolu. Zdaj mi je 22 let in imam fička, ki sem ga kupil iz druge roke.«

»Ste naročeni na Delo?«

»Ne, kupujem ga vsak petek. Bom pa poslej zanesljivo njegov stalni naročnik.«

»In kaj boste storili z žabo?«

»Vsekakor bom zamenjal fička. Verjetno bom žabo prodal in za izkupiček kupil kakšen manjši avto.«

Preostalo nam ni nič drugega, kot da smo se od novopečenega lastnika žabe poslovili z željo, da bi nagrado kar najbolje zaobrnil in tihim komentarjem, da je sreča pač opoteča. Človek nikoli ne ve, kje ga čaka. Miloš Prinčič nam je namreč zaupal, da je izpolnil le eno dopisnico z 10 nalepkami Kompasovih cigaret ter šestimi kuponi oglasa, ki smo ga objavljali ob torkih petkih in sobotah v našem listu.

Ivo Daneu v Celju

CELJE — V sredo 3. septembra, bo gost celjskih delovnih organizacij kapetan svetovnih košarkarskih prvakov Ivo Daneu. Ob tej priložnosti bo Daneu v sredo od 10. do 12. ure in od 16. do 19. ure v veleblagovnici »Tkanina« podpisoval knjigo o VI. svetovnem prvenstvu v košarki — »Zlato naše«, ki jo bodo na tem mestu tudi prodajali.

Izletnik je ustvaril zgubo

Organizacija ZK je razpravljala o razmerah v kolektivu

CELJE, 31. avgusta. Na zadnjem sestanku organizacije ZK in izvršnega odbora sindikalne podružnice v celjskem Izletniku so pretežni del razprave posvetili poslovanju te turistično potovalne agencije v letošnjem prvem polletju. Bistvena ugotovitev je bila, da je Izletnik v tem času imel izgubo.

Podrobnejše obrazložitve so pokazale, da se je celotna realizacija v primerjavi z istim obdobjem lani sicer povečala za nekaj več kot 12 odstotkov, obenem pa so se za več kot 14 odstotkov povečali stroški. V tej postavki naj bi šel levji delež na račun avtobusnih popravil, ki jih v največji meri pripisujejo slabim cestam, izredno dolgi zimi, neugodni tudi za Golte, porastu cen prehrane itd.

Vendar so udeleženci v razpravi opozorili tudi na mnoge druge probleme, ki jim ne botruje narava. Poudarjali so, da je vzroke za nastali položaj pripisovati slabi disciplini in neučinkovitosti samoupravnih organov, slabim notranjim odnosom, nepoznavanju delovnega področja, na katerem kdo dela, staremu voznemu parku, zastareli organizaciji dela in drugemu.

Organizacija ZK je sprejela nekaj sklepov, ki so izzveneli kot zahteva, da je treba razmere v kolektivu čimprej urediti. Strokovne službe naj bi v najkrajšem času pripravile analizo o svojem delu in predloge za sanacijo kritičnega položaja. V podjetju manjka vrsta samoupravnih aktov. Ima sicer svoj razvojni program, vendar o njem ne organizacija ZK, ne samoupravni organi niso razpravljali. Čeprav je Izletnik prerasel nekdanje okvire svojega poslovanja, se izobrazbena struktura zaposlenih ni v ničemer spremenila, saj v podjetju ni enega samega ekonomista ali inženirja. Tako je tudi turistični center na Goltah že pol leta brez vodje, ki bi moral biti strokovno kvalificiran gostinski delavec. Ne nazadnje bo treba preučiti vprašanja voznega parka, saj Izletnik nima sodobnih, zlasti turističnih avtobusov.

Pričakovati je, da bo pobuda, kakršno je pokazala organizacija ZK v Izletniku za ureditev lastnih razmer, našla posnemalce in da bo služila kot solidna odskočna deska tudi vsem članom kolektiva na njihovem jutrišnjem sestanku.

D. HRIBAR

Voznik mrtev, sopotnik ranjen

CELJE, 31. avgusta — Včeraj popoldne je proti Šoštanju vozil z osebnim avtomobilom zastava 750 23-letni Ivan Verdev, doma iz Topolščice. Na ostrem levem ovinku v Metlečah je avtomobil zaradi hitrosti in mokre ceste zaneslo s ceste na travnik, nato pa še v zid skladišča podjetja Vegrad Velenje. Verdev je umrl na kraju nesreče, v bolnišnico pa so prepeljali huje poškodovanega sopotnika, 23-letnega Jožeta Škrubo iz Topolščice.

NAROČNIKI DELA SO NEZGODNO ZAVAROVANI
PRI ZAVAROVALNICI SAVA

Danes v Celju

KINO:
Metropol: nemški barvni film »Popolni zakon«.
Dom: ameriški barvni film »Incident pri Philus«.
Letni kino: ameriški barvni film »Zgodba o Jean Harlowe«.
DEŽURNA LEKARNA:
Nova lekarna, Tomšičev trg št. 11.
RADIO CELJE:
Torkova reportaža.
GLASBA:
Evropa, Koper, Jolding bar, Celeia.
NARODNI DOM:
Odprta je razstava Osvoboditev, obnova in izgradnja.

Naš pogovor

Povsod močno zaostajamo

Govori šef celjske poslovalnice Kompasa Leopold Perc

V Celju je vrsta delavcev, ki jim je turizem bodisi poklic bodisi amatersko zanimanje, ki pa si vendarle prizadevajo za njegov napredek. Med prve bi mogli šteti tudi Leopolda Perca, šefa poslovalnice Kompasa, s katerim smo se pogovarjali.

— Kako bi opredelili celjsko turistično območje?

»Nedvomno spada med nadpoprečna turistična območja. Nadpoprečna pravim zato, ker poznam le malo krajev, ki bi se lahko ponašali s čudovitimi alpskimi pogorji in dolinami, s tipičnimi vinorodnimi kraji, s tolikim gozdnim in vodnim bogastvom, hkrati pa bi imeli še toliko zdravilnih vrelcev. Če k temu dodamo še lepote našega mesta in njegovo stoletno tradicijo zgodovinske in kulturno umetniške spomenike, potem ne pretiravam če rečem, da nas je narava obdarila z nadpoprečnimi turističnimi dobrinami.«

— Verjetno poznate razmere v kakšni turistično razviti deželi. V čem najbolj zaostajamo?

»So dežele, kjer ima turizem vodilno vlogo v njihovem gospodarstvu. Lahko rečem, da bi primerjava celjskega turističnega območja s podobnim avstrijskim nedvomno pokazala, da povsod močno zaostajamo. Najbolj nas tepejo, da tako rečem, nezadostne hotelske zmogljivosti in slabi kadri.«

— Se vam zdi, da celjska turistična zveza opravlja svojo vlogo, še posebej v primerjavi s kakšno podobno organizacijo drugod?

»Njenega dela ne poznam dovolj dobro, da bi ga lahko objektivno ocenjeval. Naše vsakdanje delo pa nas često spravlja v stik s podobnimi tujimi organizacijami. Nedvomno je ta služba najbolje organizirana v Švici, kjer je turistični urad nekakšen generalni servis vseh gostincev in turističnih. delavcev določenega kraja, ki ga ti ustanovijo in vzdržujejo. Ta urad ni pridobitna organizacija, njegova naloga pa je, da opravlja turistično propagando, zbira naročila in jih razporeja itd. Največja vrednost pa je ažurnost, saj so odgovori turističnih uradov zanesljivejši kot na primer odgovori hotelov.«

— Zakaj, menite, za ureditev položaja našega zdraviliškega turizma oziroma zdravilišč, ki so evropskega slovesa, ne moremo dobiti potrebnega denarja oziroma kreditov?

»Najboljši odgovor bi seveda lahko dali tisti turistični delavci, ki se s temi problemi neposredno ukvarjajo. Dejstvo pa je, da z objekti, kakršne imamo v naših zdraviliščih danes, ne bo šlo več naprej. Hoteli ne ustrezajo današnjim standardom v svetu, zdraviliške službe se bore z nezadostno opremljenimi prostori, in kar je najhuje, turistov, ki iščejo zdraviliških usluge, je vedno več. Vsi ljubje se misel, da je v našem zdravilišem turizmu problem predvsem v nezadovoljivih osnovnih sredstvih, medtem ko je kader dober. To pa je pojav, ki se v splošnem v Jugoslaviji kaže v obratnem smislu: dostikrat najdemo v prvovrstnem hotelu nemogoč kader.«

— Kaj mislite o žičnici na Stari grad?

»Rekel bi, da bi bila lepa moderna cesta več vredna, saj žičnica sama na sebi hote alj nehote tudi ovira zlasti skupinski promet. Žičnice gradimo v glavnem tam, kjer ne moremo graditi cest. V tem pa je končno njihov pomen. Zelo pa se ogrevam za sodobno, seveda stilno urejen ureditev gradu. Tega bi morali znati bolje izkoristiti.«

D. HRIBAR

ŽABA SKOČILA IZ BOBNA — Včeraj so izžrebali nagrajence prvega kola natečaja »Navdušuje, nagrajuje«, ki ga je pripravil Kompas v sodelovanju z Delom. Izžrebali so potnike za Moskvo, Gardsko jezero in Gorenjski kot, v »žabi« D 19 special pa se bo vozil Novogoričan Miloš Prinčič. Spisek ostalih nagrajencev bomo objavili v petek (4. sept.). Naslednje žrebanje bo 1. oktobra. Foto: Busič

POTOVANJA V SEPTEMBRU–OKTOBRU–NOVEMBRU

globtour
INTERNATIONAL FAIR NAIROBY
KENYA
● 6 dni od 28. 9. do 3. oktobra — strokovno vodstvo — polni penzioni — z letalom — za 4.702 din — mednarodni sejem — Nairoby in obisk največjega rezervata za živali — SAFARI

ŠPANIJA z letalom od 1. do 4. oktobra — cena 1.450 din — MADRID, ESCORIAL, TOLEDO — ogled muzeja Prado in EL GRECO ter ostalih znamenitosti — ogled bikoborbe in flamingo predstave

RIM
● 3 dni — od 7. do 9. septembra in od 17. do 19. septembra — z letalom — samo 690 din

TOUR DE FRANCE
● avtobus-avion od 24. do 30. septembra — avion-avtobus od 30. 9. do 6. oktobra — strokovno vodstvo, polni penzioni — cena 1.630 din

PARIZ
● z letalom — od 27. do 30. novembra — cena samo 1.320 din

INFORMACIJE — PRIJAVE — PROGAMI:
BIROJI GLOBTOURA

globtour Turistična agencija Ljubljana

Občani bi sodelovali

Zanimanje za akcije v krajevni skupnosti Otok v Celju – Osrednja: komunala

Krajevna skupnost in krajevna organizacija socialistične zveze na Otoku v Celju sta se v prizadevanjih za izboljšanje povezave z občani svojega območja odločili za izdajanje tiskanih Obvestil, v katerih seznanjajo prebivalce krajevne skupnosti z najrazličnejšimi akcijami in problemi svojega območja.

Doslej so izšle že štiri take številke, v zadnji pa so objavili celo anketo, v kateri je več vprašanj v zvezi z delom krajevne skupnosti in krajevne organizacije socialistične zveze ter o vsakdanjih problemih ljudi tega območja. V teh dneh so v krajevni skupnosti že zbrali prve odgovore.

Če sklepamo po odločitvah anketirancev, so Obvestila na mestu. Zanimivo in spodbudno je tudi, da večina anketirancev pozitivno ocenjuje največjo akcijo krajevne skupnosti v letošnjem poletnem obdobju »Za vsakega Otočana vrtnico«, ki naj bi pripomogla k lepši ureditvi zelenih površin te nove stanovanjske soseske. Čeprav je prispevek, ki ga krajevna skupnost predlaga, kar precejšen — za vsakega občana 6 dinarjev, pa se — vsaj v anketi — Otočani tega ne branijo.

Mnogi so se z navdušenjem odločili tudi za ustanovitev krajevnega društva za rekreacijo, ki naj bi poskrbelo tudi za razvedrilo starejših prebivalcev soseske, zlasti pa za smotrno telesno rekreacijo.

V pripombah, ki se nanašajo na najrazličnejše vsakdanje zadeve, pa so občani krajevne skupnosti Otok največ govorili o komunalnih problemih. Mnogi se jeze zaradi neurejenega prometa, ali bolje — nedisciplioniranosti voznikov motornih vozil in kolesarjev, ki po asfaltiranih ulicah in poteh novo urejenega naselja dirjajo z vso možno hitrostjo. Drugi občani bi spet želeli, da bi uredili desni breg Savinje, kjer bi lahko tako nastalo lepo sprehajališče. Vsi pa so mnenja, da je potrebno izvajati ostrejše ukrepe proti vsem kršilcem reda in miru — v primerih pa, ko gre za nedisciplinirane otroke, kaznovati njihove starše.

Anketa je pokazala tudi to, da ljudje radi sodelujejo pri reševanju skupnih problemov, treba je samo nekoga, ki da pobudo in pripravljenost nato tudi pravilno usmerja.

IVANA BURNIK

V nekaj vrstah

VELENJE

Razgibana dejavnost — Te dni se bodo sešla občinska vodstva družbeno političnih organizacij občine Velenje. Komite občinske konference Zveze komunistov bo na seji obravnaval priprave na bližnjo sejo občinske konference ZKS Velenje ter stanje v industriji plastike Polypex Šoštanj.

Obisk nekdanjih koncentracijskih taborišč — Komisija za politične internirance in zapornike pri občinskem odboru ZZB NOV Velenje bo pripravila tudi letos obisk nekdanjih koncentracijskih taborišč za bivše internirance in zapornike ter njihove ožje družinske člane. Izlet bo trajal 4 dni, in sicer od 16. do 19. septembra, obiskali pa bodo koncentracijski taborišči Mauthausen in Dachau. Izlet bo veljal 350 dinarjev.

Konferenca — V kratkem bo občinsko mladinsko vodstvo sklicalo problemsko konferenco terenskih aktivov zveze mladine, na kateri bodo spregovorili o kmetijstvu. Obravnavali bodo trenutni položaj kmetijstva v Šaleški dolini, problematiko ter načrte za preusmeritev ter specializacijo proizvodnje in pa prehod na organizirano kmetijsko proizvodnjo. V tej zvezi bodo spregovorili tudi o vlogi in nalogah mladih.

Sestanki s štipendisti — Komisija za štipendije pri temeljni izobraževalni skupnosti Velenje je sklicala dva sestanka s štipendisti in sicer za tiste, ki so doslej že prejemali štipendije in posebej za tiste, ki jim bodo z novim šolskim letom prvič podelili štipendije. Govorili so o oblikah sodelovanja med komisijo ter štipendisti oziroma o potrebi po večji povezanosti dijakov in študentov s Šaleško dolino, ki naj bi se seznanjali z gospodarstvom ter družbenimi službami ter načrti za nadaljnji razvoj doline.

NOVI DEL CELJA — Otok, novi del Celja, se z vsakim letom bolj širi. Novi bloki, široka cesta, mnoge trgovine in gost promet so znaki, da je v bližini stari center mesta. Foto: T. V.

Odprla se bodo šolska vrata

V Šaleški dolini bo pouk pet dni v tednu — testirali so vse prvošolčke

Prvega septembra bodo šolski zvonci na vseh osnovnih šolah v občini Velenje naznanili začetek pouka. Na vseh osnovnih šolah v Šaleški dolini so letos prešli na 5-dnevni šolski teden, tako kot so želeli starši.

Prehod je zlasti avgusta zahteval precej dela in kot kaže, so to delo šolski kolektivi dobro opravil. Ker bodo prešli na 5-dnevni šolski teden tudi v Rudarskem šolskem centru, bo Gimnazija Velenje edini izobraževalni zavod v občini Velenje, kjer bo pouk tudi v novem šolskem letu še šest dni v tednu.

Šole so kupile v zadnjem času precej novih učil, nekatera dražja učila in pripomočke pa bodo kupile skupaj. Tudi kadri so dobri. V Šmartnem ob Paki sicer iščejo učitelja za telesno vzgojo, vendar upajo, da ga bodo kmalu dobili, saj kar 7 mladih iz velenjske občine študira na Visoki šoli za telesno vzgojo.

Do začetka oktobra bo zgrajena tudi nova osnovna šola v Ravnah pri Šoštanju in v kratkem bodo začeli tudi v Velenju z gradnjo prepotrebne III. osnovne šole. Pripravljeni pa so že načrti za dograditev osnovne šole Biba Röck v Šoštanju ter za dograditev šole in telovadnice v Šmartnem ob Paki.

Pripravljeni so tudi v vzgojno varstvenih ustanovah v Velenju, Šoštanju in Šmartnem ob Paki Kadrovskih težav sicer ni. V Velenju in Šmartnem ob Paki pravkar dokončujejo z gradnjo prepotrebnih novih prostorov za varstvo najmlajših.

Posebej pomembno je, da so letos v Šaleški dolini pred začetkom novega šolskega leta testirali vse prvošolce. Šolski psiholog bo v prihodnje redno spremljal delo učencev in njihovo napredovanje. Tako bo lahko sproti ugotavljal tudi morebitne pomanjkljivosti predšolske oziroma šolske vzgoje. Tako bo mogoče tudi bolje usmerjati vzgojno in izobraževalno delo prosvetnih delavcev.

Težave pa so s stanovanji. V Velenju in Šmartnem ob Paki bi takoj rabili vsaj tri stanovanja za prosvetne delavce. Šolski zavodi bodo zaprosili delovne organizacije, da jim pri tem pomagajo. Večletni problem so tudi neurejeni prevozi šolskih otrok, posebej na šoštanjskem področju. Vozni redi avtobusov celjskega »Izletnika« namreč niso prilagojeni začetku in koncu šolskega pouka, pač pa delovnemu času v tovarnah. Posebej jeseni in pozimi je hudo, ko morajo otroci na mrazu čakati prihod avtobusa.

Osebni dohodki prosvetnih delavcev iz Šaleške doline zdaj že dosegajo povprečje osebnih dohodkov prosvetnih delavcev v naši republik. Ker doslej šolam ni bil zagotovljen denar za sklade skupne porabe, šolski zavodi tudi niso izplačevali regresov za dopuste. Pa tudi za opravljene nadure prejmejo prosvetni delavci manj denarja kot za redne šolske ure, zato, da bi bilo zadosti denarja za kritje drugih nujnejših potreb.

Ker so doslej šolski zavodi lahko drugače razporejali denar kot pa v vzgojno varstvenih ustanovah, so v povprečju osebni dohodki zaposlenih v vzgojno varstvenih ustanovah nekoliko nižji, kot jih imajo učitelji z enako izobrazbo na osnovnih šolah. Zato je izvršni odbor Temeljne izobraževalne skupnosti Velenje sklenil, da do konca leta odpravi nesorazmerje in zagotovi denar za zvišanje osebnih dohodkov v vzgojno varstvenih ustanovah.

M. LIPOVŠEK

Lažno prijateljstvo na vlaku

V mariborskem zaporu je Mehmed Memeti, ki so ga osumili za devet kaznivih dejanj — tatvin in goljufije

MARIBOR, 31. avgusta. V mariborskem zaporu je 39-letni Mehmed Memeti iz Glogove, pošta Ljutjan, brez stalnega bivališča in brez stalne zaposlitve. Lani in letos naj bi zagrešil osem kaznivih dejanj tatvine in eno kaznivo dejanje goljufije. Ugotovili so, da se je izdajal za Mehmeda Maliča.

Obtožencu očitajo, da se je večkrat v tem času v večernih urah vozil z vlakom iz Ljubljane preko Zidanega mosta do Pragerskega. Najraje je prisedel k potnikom, ki so prihajali iz tujine. Predvsem je iskal naše delavce, ki so se vračali iz tujine domov. Z njimi je navezal prijateljske pogovore in se izdajal za uglednega trgovskega potnika. Kazal jim je razne prospekte za pohištvo in jim ponujal domači brandy.

Iz obtožnice je razvidno, da je v Zidanem mostu, kjer je imel vlak ponavadi daljši postanek, povabil svoje »žrtve« na pijačo v kolodvorsko restavracijo. V nekaterih primerih so bili ti potniki, utrujeni od potovanja, hitro opiti. Ko je vlak nadaljeval z vožnjo, so pospali, in tako postali plen njihovega »dobrotnika«. Tako je nekaterim potnikom vzel iz žepov in denarnic večje zneske šilingov in mark v dveh primerih ure, v enem pa tranzistor.

Občinsko javno tožilstvo je vložilo zoper njega obtožnico na podlagi sodne preiskave. Obdolženec odločno zanika očitana mu dejanja. Priznava samo, da se je v tem času parkrat vozil na omenjeni relaciji. V enem primeru celo prizna, da se je peljal z enim od oškodovancev. Vendar je bila usodna zlata ženska zapestnica, ki so jo našli pri njem. Oškodovanec jo je prepoznal na podlagi vgraviranega imena. V obtožnici je občinsko tožilstvo predlagalo podaljšanje pripora do konca glavne obravnave. Končno besedo pa bo imelo mariborsko občinsko sodišče. N. S.

Pešec umrl

LJUBLJANA, 31. avgusta — Včeraj zvečer ob 22.35 uri je na Masarykovi cesti (pri hiši številka 14) ljubljanski mercedes, ki ga je vozil Ivan Strežek (40), povozil pešca Martina Kuharja (63). Slednji je nenadoma z leve strani stopil na cesto, voznik osebnega avtomobila se mu ni mogel umakniti in ga je zbil. Kuhar je na kraju nesreče umrl. B. D.

Veriga trkov na črnuškem mostu

ČRNUČE, 31. avgusta — V soboto približno ob 18. uri je voznik Anton Senič (40) iz Maribora z osebnim avtomobilom hitro peljal od Ježice proti Črnučam. Na črnuškem mostu je z vso silo trčil v zadnji del fiata 850 Srečka Satlerja (58) iz Maribora. Tega je odbilo v pred njim vozečega fiata 850 (vozil ga je Ferdo Mak (23) iz Maribora, slednjega pa še v peugeot z ljubljansko registracijo, ki ga je šofiral Jože Golobič (29) iz Zagorja. Materialna škoda znaša približno 14.000 dinarjev. B. D.

CELJE

Več pionirjev v planine

Planinsko društvo iz Celja želi privabiti čim več pionirjev v planine. Zato bodo letos v jeseni priredili tekmovanje za zlati, srebrni in bronasti planinski znak.

Pionirji se bodo morali za bronasti znak udeležiti več skupinskih izletov v planine. Za srebrni znak bo treba poleg tega opraviti še tečaj prve pomoči in planinsko šolo. Za zlati znak pa morajo pionirji narediti še izpit iz orientacije ali nevarnosti v gorah in tečaj o osnovah varstva narave.

Kandidat za zlati znak se mora udeležiti tudi enega orientacijskega pohoda in aktivno delati v planinski skupini ali mladinskem odseku. Planinsko društvo bo izdalo tudi plakat, ki bo pionirje bolj podrobno seznanil s tekmovanjem. S. Š.

Ob morju neurje ni prizaneslo

SPLIT, 31. avgusta (Tanjug) — Včerajšnje neurje v Trogiru in Donji Kašteli je povzročilo precej škode. V štirih urah se je nad temi krajiti zlilo 123 litrov dežja na kvadratni meter. Voda, ki je v hudournikih drla s Kozjaka, je zalila tudi avtobusno postajo, kjer že ves dan odstranjujejo posledice neurja. Zlasti so poškodovane ceste, ki vodijo do jadranske magistrale. Na cesti v bližini Segeta pri Trogiru je hudournik uničil približno 250 metrov asfalta. Jadranska magistrala na tem območju ni hudo poškodovana, niso pa še mogli odstraniti vseh zemeljskih plazov in kamenja. Voda je zalila tudi približno sto hiš, obrate podjetja za predelavo plastičnih mas »Jugoplastika« in skladišče pohištva, poplavljene pa so tudi soline.

Največ škode je neurje povzročilo kmetom; na nekaterih poljih so uničeni skoraj vsi pridelki, odneslo je precej zemlje, uničilo pa je tudi grozdje.

Šentjur: industrija šepa

Proizvodnja pod lansko ravnijo, izvoz pa so presegli

V Šentjurski občini so planirali za letos kar 83,7-odstotno povečanje proizvodnje v primerjavi z letom 1969. Na tako veliko povečanje naj bi vplivala zlasti kovinska industrija, ki je načrtovala za letos kar enkratno povečanje proizvodnje. Rezultati pa kažejo, da je prav ta panoga precej pod planom in da je proizvedla celo manj kakor lani v enakem obdobju.

Vzrok za to je zelo majhna proizvodnja šivnih cevi, ki so jih naredili kar za polovico manj kakor leta 1969. Obrat šivnih cevi v Alposu je namreč zaradi pomanjkanja jeklenih trakov stal več kot mesec dni. Kljub temu, da sta Lesna industrija Bohor ter celjske Žičnice v Šentjurju dosegla lep rezultate, je skupna vrednost proizvodnje v občini Šentjur precej manjša kakor so načrtovali, je celo manjša kakor v enakem obdobju lani.

Razveseljivo pa je, da so presegli plan izvoza za prvo polletje že v petih mesecih letošnjega leta. Z območja šentjurske občine izvažata svoje izdelke zlasti Bohor in Alpos.

Izvoz tovarne Alpos pomeni le 10 odstotkov celotne vrednosti izvoza in tako ni dosti vplival na izpolnitev plana, Lesna industrija Bohor pa je zlasti v mesecu aprilu velik izvozila, ko je kar za štirikrat povečala izvoz glede na isti mesec lanskega leta. To je tudi najbolj vplivalo na velik porast vrednosti izvoženih izdelkov, ki je letos v šentjurski občini kar za 90 odstotkov večja kakor v enakem obdobju lani.

V šentjurski občini je letos zaposlenih 1536 delavcev, kar je komaj 31 več kakor lani. Število delavcev se je torej le malo povečalo in še vedno obstaja problem nezaposlenosti na tem območju. Zlasti težko je najti zaposlitev za ženske. V občini je zaposlenih od vseh delavcev le 42,4 odstotka žensk, največ v obrtnih dejavnostih, trgovini in šolstvu. Na zavodu za zaposlovanje je prijavljenih 206 oseb, kar je 26 več kakor lani. Večina teh ljudi nima nobene kvalifikacije.

Osebni dohodki v šentjurski občini so se letos sicer povečali, vendar so še vedno izredno nizki. Tako je povprečni osebni dohodek le 912 din, kar je 18,1 odstotek več kakor v enakem obdobju lani. Zanimivo pa je pregledati tudi višino osebnih dohodkov po panogah gospodarstva. Republiško povprečje dosegajo le dohodki v lesni industriji, gozdarstvu ter zdravstvu. Povprečni osebni dohodek v občini je za 213 din nižji od republiškega povprečja, najbolj pa odstopa dohodek v obrtnih dejavnostih.

I. SEVŠEK

Naš pogovor

Povsod močno zaostajamo

Govori šef celjske poslovalnice Kompasa Leopold Perc

V Celju je vrsta delavcev, ki jim je turizem bodisi poklic bodisi amatersko zanimanje, ki pa si vendarle z večjo ali manjšo vnemo prizadevajo za njegov napredek. Med prve bi mogli šteti tudi Leopolda Perca, šefa poslovalnice Kompasa, s katerim smo se pogovarjali.

— Kako bi opredelil, celjsko turistično območje?

»Nedvomno spada med nadpovprečna turistična območja. Nadpovprečna pravim zato, ker poznam le malo krajev, ki bi se lahko ponašali s čudovitimi alpskimi pogorji in dolinami, s tipičnimi vinorodnimi kraji, s tolikim gozdnim in vodnim bogastvom, hkrati pa bi imeli še toliko zdravilnih vrelcev. Če k temu dodamo še lepote našega mesta in njegovo stoletno tradicijo zgodovinske in kulturno umetniške spomenike, potem ne pretiravam če rečem, da nas je narava obdarila z nadpoprečnimi turističnimi dobrinami.«

— Verjetno poznate razmere v kakšni turistično razviti deželi. V čem najbolj zaostajamo?

»So dežele, kjer ima turizem vodilno vlogo v njihovem gospodarstvu. Lahko rečem, da bi primerjava celjskega turističnega območja s podobnim avstrijskim nedvomno pokazala, da povsod močno zaostajamo. Najbolj nas tepejo, da tako rečem, nezadostne hotelske zmogljivosti in slabi kadri.«

— Se vam zdi, da celjska turistična zveza opravlja svojo vlogo, še posebej v primerjavi s kakšno podobno organizacijo drugod?

»Njenega dela ne poznam dovolj dobro, da bi ga lahko objektivno ocenjeval. Naše vsakdanje delo pa nas često spravlja v stik s podobnimi tujimi organizacijami. Nedvomno je ta služba najbolje organizirana v Švici, kjer je turistični urad nekakšen generalni servis vseh gostincev in turističnih delavcev določenega kraja, ki ga ti ustanovijo in vzdržujejo. Ta urad ni pridobitna organizacija, njegova naloga pa je, da opravlja turistično propagando, zbira naročila in jih razporeja itd. Največja vrednost pa je ažurnost, saj so odgovori turističnih uradov zanesljivejši kot na primer odgovori hotelov.«

— Zakaj, menite, za ureditev položaja našega zdraviliškega turizma oziroma zdravilišč, ki so evropskega slovesa, ne moremo dobiti potrebnega denarja oziroma kreditov?

»Najboljši odgovor bi seveda lahko dali tisti turistični delavci, ki se s temi problemi neposredno ukvarjajo. Dejstvo pa je, da z objekti, kakršne imamo v naših zdraviliščih danes, ne bo šlo več naprej. Hoteli ne ustrezajo današnjim standardom v svetu, zdraviliške službe se bore z nezadostno opremljenimi prostori, in kar je najhuje, turistov, ki iščejo zdraviliških uslug, je vedno več. Vsiljuje se misel, da je v našem zdraviliškem turizmu problem predvsem v nezadoljivih osnovnih sredstvih, medtem ko je kader dober. To pa je pojav, ki se v splošnem v Jugoslaviji kaže v obratnem smislu: dostikrat najdemo v prvovrstnem hotelu nemogoč kader.«

— Kaj mislite o žičnici na Stari grad?

»Rekel bi, da bi bila lepa moderna cesta več vredna, saj žičnica sama na sebi hote ali nehote tudi ovira zlasti skupinski promet. Žičnice gradimo v glavnem tam, kjer ne moremo graditi cest. V tem pa je končno njihov pomen. Zelo pa se ogrevam za sodobno, seveda stilno urejeno gradu. Tega bi morali znati bolje izkoristiti.«

D. HRIBAR

Fant, ki je zadel žabo

Pogovor z Milošem Prinčičem, dobitnikom v nagradni igri v Delu »Kompas cigareta navdušuje in nagrajuje«

Srečnega dobitnika smo lep čas iskali po Novi Gorici. Starši Miloša Prinčiča na Kidričevi cesti niso mogli verjeti, da bo prišla v hišo — žaba. Ko pa smo hoteli dobitniku povedati veselo vest v Gostolu, kjer je zaposlen, so nam povedali, da je že šel domov, ker je delal le do 13. ure. No, ko smo se vrnili na njegov dom, je za novico že vedel.

»Kaj pravite na veselo vest?« smo ga najprej pobarali.

»Enkrat pa je le doletela sreča tudi mene.«

»Pa ste velikokrat igrali?«

»Loterijo igram vsak teden, sodeloval sem tudi pri nagradni igri »Delo—coca cola«, a doslej nisem zadel več jih dobitkov.«

»Kako naj vas predstavimo bralcem Dela?«

»Izučil sem se za kovinostrugarja. Še pred odhodom v vojsko, ki sem jo odslužil v Ljubljani in Mariboru, sem delal v Gostolu. Zdaj mi je 22 let in imam fička, ki sem ga kupil iz druge roke.«

»Ste naročeni na Delo?«

»Ne, kupujem ga vsak petek. Bom pa poslej zanesljivo njegov stalni naročnik.«

»In kaj boste storili z žabo?«

»Vsekakor bom zamenjal fička. Verjetno bom žabo prodal in za izkupiček kupil kakšen manjši avto.«

Preostalo nam ni nič drugega, kot da smo se od novopečenega lastnika žabe poslovili z željo, da bi nagrado kar najbolje zaobrnil in tiča pač opoteča. Človek nikoli ne ve, kje ga čaka. Miloš Prinčič nam je namreč zaupal, da je izpolnil le eno dopisnico z 10 nalepkami Kompasovih cigaret ter šestimi kuponi oglasa, ki smo ga objavljali ob torkih petkih in sobotah v našem listu.

Ivo Daneu v Celju

CELJE — V sredo 3. septembra, bo gost celjskih delovnih organizacij kapetan svetovnih košarkarskih prvakov Ivo Daneu. Ob tej priložnosti bo Daneu v sredo od 10. do 12. ure in od 16. do 19. ure v veleblagovnici »Tkanina« podpisoval knjigo o VI. svetovnem prvenstvu v košarki — »Zlato naše«, ki jo bodo na tem mestu tudi prodajali.

Izletnik je ustvaril zgubo

Organizacija ZK je razpravljala o razmerah v kolektivu

CELJE, 31. avgusta. Na zadnjem sestanku organizacije ZK in izvršnega odbora sindikalne podružnice v celjskem Izletniku so pretežni del razprave posvetili poslovanju te turistično potovalne agencije v letošnjem prvem polletju. Bistvena ugotovitev je bila, da je Izletnik v tem času imel izgubo.

Podrobnejše obrazložitve so pokazale, da se je celotna realizacija v primerjavi z istim obdobjem lani sicer povečala za nekaj več kot 12 odstotkov, obenem pa so se za več kot 14 odstotkov povečali stroški. V tej postavki naj bi šel levji delež na račun avtobusnih popravil, ki jih v največji meri pripisujejo slabim cestam, izredno dolgi zimi, neugodni tudi za Golte, porastu cen prehrane itd.

Vendar so udeleženci v razpravi opozorili tudi na mnoge druge probleme, ki jim ne botruje narava. Poudarjali so, da je vzroke za nastali položaj pripisovati slabi disciplini in neučinkovitosti samoupravnih organov, slabim notranjim odnosom, nepoznavanju delovnega področja, na katerem kdo dela, staremu vozilnemu parku, zastareli organizaciji dela in drugemu.

Organizacija ZK je sprejela nekaj sklepov, ki so izzveneli kot zahteva, da je treba razmere v kolektivu čimprej urediti. Strokovne službe naj bi v najkrajšem času pripravile analizo o svojem delu in predloge za sanacijo kritičnega položaja. V podjetju manjka vrsta samoupravnih aktov. Ima sicer svoj razvojni program, vendar o njem ne organizacija ZK, ne samoupravni organi niso razpravljali. Čeprav je Izletnik prerasel nekdanje okvire svojega poslovanja, se izobrazbena struktura zaposlenih ni v ničemer spremenila, saj v podjetju ni enega samega ekonomista ali inženirja. Tako je tudi turistični center na Golteh že pol leta brez vodje, ki bi moral biti strokovno kvalificiran gostinski delavec. Ne nazadnje bo treba preučiti vprašanja voznega parka, saj Izletnik nima sodobnih, zlasti turističnih avtobusov.

Pričakovati je, da bo pobuda, kakršno je pokazala organizacija ZK v Izletniku za ureditev lastnih razmer, našla posnemalce in da bo služila kot solidna odskočna deska tudi vsem članom kolektiva na njihovem jutrišnjem sestanku.

D. HRIBAR

Voznik mrtev, sopotnik ranjen

CELJE, 31. avgusta — Včeraj popoldne je proti Šoštanju vozil z osebnim avtomobilom zastava 750 23-letni Ivan Verdev, doma iz Topoliščice. Na ostrem levem ovinku v Metlečah je avtomobil zaradi hitrosti in mokre ceste zaneslo s ceste na travnik, nato pa še v zid skladišča podjetja Vegrad Velenje. Verdev je umrl na kraju nesreče, v bolnišnico pa so prepeljali huje poškodovanega sopotnika, 23-letnega Jožeta Škrubo iz Topoliščice.

NAROČNIKI DELA SO NEZGODNO ZAVAROVANI
PRI ZAVAROVALNICI SAVA

Danes v Celju

KINO:
Metropol: nemški barvni film »Popolni zakon«.
Dom: ameriški barvni film »Incident pri Philus«.
Letni kino: ameriški barvni film »Zgodba o Jean Harlow«.
DEŽURNA LEKARNA:
Nova lekarna, Tomšičev trg št. 11.
RADIO CELJE:
Torkova reportaža.
GLASBA:
Evropa, Koper, Golding bar, Celeia.
NARODNI DOM:
Odprta je razstava Osvoboditev, obnova in izgradnja«.

ŽABA SKOČILA IZ BOBNA — Včeraj so izžrebali nagrajence prvega kola natečaja »Navdušuje, nagrajuje«, ki ga je pripravil Kompas v sodelovanju z Delom. Izžrebali so potnike za Moskvo, Gardsko jezero in Gorenjski kot, v »žabi« D 19 special pa se bo vozil Novogoričan Miloš Prinčič. Spisek ostalih nagrajencev bomo objavili v petek (4. sept.). Naslednje žrebanje bo 1. oktobra. Foto: Busič

POTOVANJA V SEPTEMBRU-OKTOBRU-NOVEMBRU

globtour

INTERNATIONAL FAIR NAIROBY

KENYA

● 6 dni od 28. 9. do 3. oktobra — strokovno vodstvo — polni penzioni — z letalom — za 4.702 din — mednarodni sejem — Nairoby in obisk največjega rezervata za živali — SAFARI

ŠPANIJA z letalom od 1. do 4. oktobra — cena 1.450 din — MADRID, ESCORIAL, TOLEDO — ogled muzeja Prado in EL GRECO ter ostalih znamenitosti — ogled bikoborbe in flamingo predstave

RIM
● 3 dni — od 7. do 9. septembra in od 17. do 19. septembra — z letalom — samo 690 din

TOUR DE FRANCE
● avtobus-avion od 24. do 30. septembra — avion-avtobus od 30. 9. do 6. oktobra — strokovno vodstvo, polni penzioni — cena 1.639 din

PARIZ
● z letalom — od 27. do 30. novembra — cena samo 1.320 din

INFORMACIJE — PRIJAVE — PROGAMI:
BIROJI GLOBTOURA

globtour Turistična agencija Ljubljana

V nekaj vrstah

KOPER

Šole in tečaji — Delavska univerza Koper bo tudi letos organizirala strokovno in družbeno izobraževanje odraslih. Pri univerzi bo delovala višja upravna in višja tehniška šola, višja ekonomsko-komercialna šola, ekonomska fakulteta (poslovni oddelek), vpisujejo pa tudi v knjigovodski in strojepisni tečaj ter v jezikovne tečaje italijanščine, angleščine, francoščine, nemščine in ruščine. Obenem bo tudi letos pri delavski univerzi dopolnilni pouk za peti, šesti, sedmi in osmi razred osnovne šole. Vpisovanje je do 10. septembra.

Krvodajalci — V minulem tednu je na transfuzijski postaji v Izoli darovalo kri 30 krvodajalcev iz Kopra, Izole in Portoroža. Alojz Centrih iz Tomosa je dal kri že 28-tič.

Vpis v glasbeno šolo — Od 1. do 4. septembra bodo glasbene šole v Izoli, Kopru in Piranu vpisovale za letošnje šolsko leto. Center za glasbeno vzgojo Koper vabi v šolo vse, ki imajo posluh in veselje do glasbe in ki si žele učiti kakšnega glasbila. Vpisovanje na vseh treh šolah bo dopoldne in popoldne. Lani je glasbene šole na obali obiskovalo blizu 500 učencev

Izlet upokojencev — Društvo upokojencev Koper je te dni priredilo izlet v zamejstvo. Udeleženci so obiskali Sv. Mihael pri Doberdobu, znan po bojih iz prve svetovne vojne, Čedad, na povratku po Soški dolini pa so se ustavili še v Kobaridu in v Tolminu. Posebno doživetje je bil obisk Tolminskih korit s Hudičevim mostom in Dantejevo jamo. To je bil že četrti letošnji izlet koprskih upokojencev, ki jih društvo prireja za rekreacijo svojih članov.

Postojnčani v Pieve di Cadore

Člani delavsko prosvetnega društva »Svoboda« Postojna, godba na pihala ter moški in ženski pevski zbor so vrnili obisk pevskemu zboru »Coro alpino« iz Pieve di Cadore.

Pet Kompasovih avtobusov je v petek odpeljalo v deželo Dolomitov skoraj 200 postojnskih izletnikov. Žal jih je ves čas na poti spremljal dež, ki je oviral tudi izvedbo koncerta na prostem. Zato je bil za nekaj točk okrnjen. Kljub slabemu vremenu pa se je na trgu v Pieve di Cadore v soboto zvečer zbralo številno občinstvo, ki je izvajalce toplo pozdravilo. Postojnski izletniki so obiskali tudi mesto Longarone, ki je pred nekaj leti doživelo katastrofo, ko se je porušila vodna pregrada. Obiskali so tudi Benetke. R. K

V Kopru dovolj učnih mest za moške

Na območju komunalnega zavoda za zaposlovanje Koper je bilo letos več učnih mest za moške, kot pa je bilo učencev. Tako so mnoga učna mesta v gradbeništvu, kovinski stroki in gostinstvu ostala nezasedena. Premalo pa je bilo učnih mest za ženske in so se mnoge učenke, ki bi se sicer odločile za poklicno šolo, vpisale v srednjo šolo, kamor so se vpisale tudi tiste, ki nimajo za to sposobnosti in bodo že ob polletju omagale. T. M.

Avtomobilistki trčili

PRAGERSKO, 31. avgusta — Včeraj sta v Pragerskem trčili voznici osebnih avtomobilov Marija Ivartnik iz Ptuja in Ljudmila Gospodarič iz Ljutomera, ki je začasno na delu v Nemčiji.

Ivartnikova je peljala iz Ptuja proti Slovenski Bistrici. Na nepreglednem levem ovinku je z nasprotne strani pripeljala Gospodaričeva, ki je rezala ovinek. Pri nesreči se je huje poškodovala Marija Ivartnik, medtem ko je bila njena sopotnica 12-letna Nada Sedič laže poškodovana. Pri nesreči so se laže poškodovali tudi Avgust Ivartnik, Ljudmila Gospodarič in Jadranka Gospodarič. N. S.

Z mokre ceste v drevo

KOZINA, 31. avgusta — Včeraj ob 11.50 uri je nemški državljan Hubert Ide vozil z osebnim avtom iz Rupe proti Kozini. Ko je že izpeljal oster, nepregleden ovinek pri Roščah, ga je na mokri cesti zaneslo na desno, kjer je trčil v obcestno drevo. Voznikova žena in hči sta bili laže ranjeni. B. J.

FERNETIČI OB SOBOTAH — Takole je bilo v soboto na mejnem prehodu v Fernetičih pri Sežani. Množica avtomobilistov se je celo dopoldne prav počasi premikala čez mejo proti Trstu. Foto: V. Krpan

Vsi bi bili radi trgovci

Nekatere šole na Goriškem postajajo prevelike — druge odklanjajo dijake

Na Goriškem je mreža srednjih in poklicnih šol precej razvita. Nekatere šole so le lokalnega pomena, medtem ko sprejemajo druge učence in dijake z območja vse Primorske. V vseh izobraževalnih zavodih se lahko hkrati pripravlja na poklice blizu 4000 mladih ljudi, ko so uspešno zaključili šolanje v osemletki. Ob začetku novega šolskega leta se v vrsti šol srečujejo z različnimi težavami. Primanjkuje jim strokovnega kadra, vpis dijakov in učencev pa je tudi precej neenakomeren. Kot kaže, so glede na zanimanje mladih, nekatere šole prevelike, obenem pa se čuti potreba po ustanovitvi nekatrih novih šol za potrebe gospodarstva.

Kakšna je slika pred začetkom novega šolskega leta? V novogoriški gimnaziji, kjer imajo prostore in pedagoški kader za pet novih prvih oddelkov, so dobili doslej več kot sto prijav novih dijakov. Odprli bodo torej štiri nove oddelke. Tolminska gimnazija ima dovolj prijav za dva splošna in en pedagoški oddelek, medtem ko se je na ajdovsko gimnazijo vpisalo okrog 60 novih dijakov, ki jih bodo namestili v dva oddelka. Po dva oddelka za prve razrede bosta odprli tudi srednja ekonomska šola ter srednja tehnična šola lesne stroke v Novi Gorici. Administrativna šola ter šola za medicinske sestre pa imata za po en oddelek prvih letnikov novih dijakov.

Med izobraževalnimi zavodi, ki pripravljajo mlade ljudi za poklice z dveletnim šolanjem, ima daleč največ prijav šola za prodajalce pri novogoriškem šolskem centru za blagovni promet. Kot da bi večina mladih ljudi najraje delala v trgovini. V prvi razred te šole se je vpisalo več kot 250 učencev. Okrog sto pa so jih morali odkloniti, ker trenutno še nimajo ustreznih prostorov. Dva prva oddelka za 60 učencev kovinarske stroke ter en oddelek elektro stroke bodo odprli v elektrogospodarskem šolskem centru. Z organizirano akcijo bodo zbrali tudi dovolj učencev še za en razred lesne in en oddelek kmetijske poklicne šole.

Predstavniki posameznih šolskih ustanov ter nekaterih delovnih organizacij menijo, da se je z ukrepi, ki so bili v zadnjih letih sprejeti v republiškem in lokalnem merilu, materialni položaj šol ter mladih ljudi, ki hočejo priti do poklica, bistveno spremenil. Praktično ni več gmotnih vzrokov, ki bi mlademu človeku onemogočali šolanje, seveda če izpolnjuje druge pogoje. Pa vendarle bodo številne delovne organizacije ostale brez odziva na svoje razpise, čeprav lahko po ekonomskem položaju posameznih podjetij sodimo, da bi jih lahko precej nudile svojim bodočim delavcem.

V prihodnjih letih bo treba posvetiti več skrbi zlasti osnovnim šolam. Temeljito bo potrebno pretresti smiselnost veljavnih učnih programov, jih ustrezno prilagoditi razmeram ter seveda izboljšati strokovnost učnega kadra. Nobene skrivnosti namreč ni, da je vzrok za premajhen in neenakomeren osip učencev v osnovnih šolah, ki se giblje med 35 in 40 odstotki. Doslej so iskali vzroke za to predvsem pri učencih. Vendar kaže, da bo treba pogledati tudi drugo plat medalje.

L. KANTE

Pešec umrl

LJUBLJANA, 31. avgusta — Včeraj zvečer ob 22.35 uri je na Masarykovi cesti (pri hiši številka 14) ljubljanski mercedes, ki ga je vozil Ivan Strežek (40), povozil pešca Martina Kuharja (63). Slednji je nenadoma z leve strani stopil na cesto, voznik osebnega avtomobila se mu ni mogel umakniti in ga je zbil Kuhar je na kraju nesreče umrl. B. D.

Ob morju neurje ni prizaneslo

SPLIT, 31. avgusta (Tanjug) — Včerajšnje neurje v Trogiru in Donji Kašteli je povzročilo precej škode. V štirih urah se je nad temi kraji zlilo 123 litrov dežja na kvadratni meter. Voda, ki je v hudournikih drla s Kozjaka, je zalila tudi avtobusno postajo, kjer že ves dan odstranjujejo posledice neurja. Zlasti so poškodovane ceste, ki vodijo do jadranske magistrale. Na cesti v bližini Segeta pri Trogiru je hudournik uničil približno 250 metrov asfalta. Jadranska magistrala na tem območju ni hudo poškodovana, niso pa še mogli odstraniti vseh zemeljskih plazov in kamenja. Voda je zalila tudi približno sto hiš, obrate podjetja za predelavo plastičnih mas »Jugoplastika« in skladišče pohištva, poplavljene pa so tudi soline.

Največ škode je neurje povzročilo kmetom; na nekaterih poljih so uničeni skoraj vsi pridelki, odneslo je precej zemlje, uničilo pa je tudi grozdje.

Lažno prijateljstvo na vlaku

V mariborskem zaporu je Mehmed Memeti, ki so ga osumili za devet kaznivih dejanj — tatvin in goljufije

MARIBOR, 31. avgusta. V mariborskem zaporu je 39-letni Mehmed Memeti iz Glogove, pošta Lipljan, brez stalnega bivališča in brez stalne zaposlitve. Lani in letos naj bi zagrešil osem kaznivih dejanj tatvine in eno kaznivo dejanje goljufije. Ugotovili so, da se je izdajal za Mehmeda Maliča.

Obtožencu očitajo, da se je večkrat v tem času v večernih urah vozil z vlakom iz Ljubljane preko Zidanega mosta do Pragerskega. Najraje je prisedel k potnikom, ki so prihajali iz tujine. Predvsem je iskal naše delavce, ki so se vračali iz tujine domov. Z njimi je navezal prijateljske pogovore in se izdajal za uglednega trgovskega potnika. Kazal jim je razne prospekte za pohištvo in jim ponujal domači brandy.

Iz obtožnice je razvidno, da je v Zidanem mostu, kjer je imel vlak ponavadi daljši postanek, povabil svoje »žrtve« na pijačo v kolodvorsko restavracijo. V nekaterih primerih so bili ti potniki, utrujeni od potovanja, hitro opiti. Ko je vlak nadaljeval z vožnjo, so pospali, in tako postali plen njihovega »dobrotnika«. Tako je nekaterim potnikom vzel iz žepov in denarnic večje zneske šilingov in mark v dveh primerih ure, v enem pa tranzistor.

Občinsko javno tožilstvo je vložilo zoper njega obtožnico na podlagi sodne preiskave. Obdolženec odločno zanika očitana mu dejanja. Priznava samo, da se je v tem času parkrat vozil na omenjeni relaciji. V enem primeru celo prizna, da se je peljal z enim od oškodovancev. Vendar je bila usodna zlata ženska zapestnica, ki so jo našli pri njem. Oškodovanec jo je prepoznal na podlagi vgraviranega imena. V obtožnici je občinsko tožilstvo predlagalo podaljšanje pripora do končanega glavne obravnave. Končno besedo pa bo imelo mariborsko občinsko sodišče. N. S.

Veriga trkov na črnuškem mostu

ČRNUČE, 31. avgusta — V soboto približno ob 18. uri je voznik Anton Senič (40) iz Maribora z osebnim avtomobilom hitro peljal od Ježice proti Črnučam. Na črnuškem mostu je z vso silo trčil v zadnji del fiata 850 Srečka Satlerja (58) iz Maribora. Tega je odbilo v pred njim vozečega fiata 850 (vozil ga je Ferdo Mak (23) iz Maribora, slednjega pa še v peugeot z ljubljansko registracijo, ki ga je šofiral Jože Golobič (29) iz Zagorja. Materialna škoda znaša približno 14.000 dinarjev. B. D.

Voznik mrtev, sopotnik ranjen

CELJE, 31. avgusta — Včeraj popoldne je proti Šoštanju vozil z osebnim avtomobilom zastava 750 23-letni Ivan Verdev, doma iz Topolščice. Na ostrem levem ovinku v Metlečah je avtomobil zaradi hitrosti in mokre ceste zaneslo s ceste na travnik, nato pa še v zid skladišča podjetja Vegrad Velenje. Verdev je umrl na kraju nesreče, v bolnišnico pa so prepeljali huje poškodovanega sopotnika, 23-letnega Jožeta Škrubo iz Topolščice.

Čez cesto v nasproti vozeči avto

SEŽANA, 31. avgusta — Sinoči ob 21. uri je voznik osebnega avtomobila Marko Bavdaž iz Čepovana vozil iz Dutovelj v Sežano. V Šmarjah je zavozil čez cesto in trčil v nasproti vozeči avto, ki ga je upravljal Albert Miklavec iz Povirja. Pri tem sta bila laže poškodovana Ivan Ravbar iz Divače in Irena Bavčaž iz Čepovana.

Na vozilih je za 16.000 dinarjev škode. B. J.

Razstavi v Dolenjski galeriji

Tujci poleti kaj radi zaidejo v muzej – domačih obiskovalcev malo

Med tujci, ki zlasti v poletnih tednih kaj radi zaidejo v prostore Dolenjskega muzeja in Dolenjske galerije, je največ Nemcev, Nizozemcev, pa tudi Francozov, Belgijcev in Italijanov. Kaže, da mnogi tujci celo prej najdejo muzej kot nekateri domačini, saj žal mnogi Novomeščani še vedno ne vedo, kje sta kulturna hrama in kaj vse nudita.

Pred kratkim so v prostorih galerije uredili dve zanimivi razstavi, ki sta na zunaj sicer podobni poletnim in zgodnjejesenskim razstavam iz preteklih let, ki pa prav zdaj, sredi turistične sezone, veliko pomenita. Tujemu in domačemu obiskovalcu odkrivata deželico pod Gorjanci, njene ljudi in kraje. O njim govori zbirka portretov od konca XVI. do srede XIX. stoletja, zbrana oziroma rešena z raznih gradov in graščin. Vmes je tudi nekaj krajin in tihožitij, ki na svoj način govore o Dolenjski v preteklih stoletjih.

Medtem ko diha s platen v veliki dvorani galerije preteklost, pa vise v spodnji dvorani slike in grafike z motivi Novega mesta in Dolenjske v zadnjih desetletjih. Tu se obiskovalec Dolenjske galerije lahko sreča z znamenitimi podobami mojstra Božidarja Jakca, novomeškega rojaka, pa z olji Maksima Gasparija, Mihe Kambiča, Vlada Lamuta, Mihe Maleša, Franja Stiplovška, Izidorja Moleta, Ivana Vavpotiča, Janeza Mežana, Borisa Kobeta, Marjana Mušiča in Bruna Vavpotiča. Toliko lepote, zbrane tako tesno skupaj, človek zlepa ne sreča.

Dolenjska in njeni številni čari so tu ko na dlani in z zadovoljstvom bo sleherni zapustil umetnine v Dolenjski galeriji, potem ko se jih je dodobra naužil. Pripeljati gosta ali znanca v prostore muzeja in njegove galerije pa bi sploh morala postati navada kulturnih ljudi, predvsem domačinov; mnogo hvaležnosti bo požel vsakdo, ki se bo tega plemenitega dela lotil.

Dolenjska galerija je odprta vsak delavnik od 9. do 13. ure, vsako sredo pa tudi še od 17. do 19. ure. Ob sobotah in nedeljah si lahko ogledate zbirke muzeja in zaklade galerije od 9. do 12. ure, skupinam pa zagotovijo tudi posebno vodstvo, če se prej prijavijo.

TONE GOSNIK

Fant, ki je zadel žabo

Pogovor z Milošem Prinčičem, dobitnikom v nagradni igri v Delu »Kompas cigareta navdušuje in nagrajuje«

Srečnega dobitnika smo lep čas iskali po Novi Gorici. Starši Miloša Prinčiča na Kidričevi cesti niso mogli verjeti, da bo prišla v hišo — žaba. Ko pa smo hoteli dobitniku povedati veselo vest v Gostolu, kjer je zaposlen, so nam povedali, da je že šel domov, ker je želel le do 13. ure. No, ko smo se vrnili na njegov dom, je za novico že vedel.

MILOŠ PRINČIČ

»Kaj pravite na veselo vest?« smo ga najprej pobarali.

»Enkrat pa je le doletela sreča tudi mene.«

»Pa ste velikokrat igrali?«

»Loterijo igram vsak teden, sodeloval sem tudi pri nagradni igri »Delo—coca cola«, a doslej nisem zadel večjih dobitkov.«

»Kako naj vas predstavimo bralcem Dela?«

»Izučil sem se za kovinostrugarja. Še pred odhodom v vojsko, ki sem jo odslužil v Ljubljani in Mariboru, sem delal v Gostolu. Zdaj mi je 22 let in imam fička, ki sem ga kupil iz druge roke.«

»Ste naročeni na Delo?«

»Ne, kupujem ga vsak petek. Bom pa poslej zanesljivo njegov stalni naročnik.«

»In kaj boste storili z žabo?«

»Vsekakor bom zamenjal fička. Verjetno bom žabo prodal in za izkupiček kupil kakšen manjši avto.«

Preostalo nam ni nič drugega, kot da smo se od novopečenega lastnika žabe poslovili z željo, da bi nagrado kar najbolje zaobrnil in tihim komentarjem, da je sreča pač opoteča. Človek nikoli ne ve, kje ga čaka. Miloš Prinčič nam je namreč zaupal, da je izpolnil le eno dopisnico z 10 nalepkami Kompasovih cigaret ter šestimi kuponi oglasa, ki smo ga objavljali ob torkih, petkih in sobotah v našem listu.

Blagodejno deževje

Na Goriškem se je končala dolgotrajna poletna suša

NOVA GORICA, 31. avgusta. Na ožjem Goriškem in v Vipavski dolini vse poletje ni bilo poštenega dežja. Izlile so se sicer občasne plohe, ki pa kmetijstvu niso veliko koristile. Zadnjih štirinajst dni je bilo vreme sicer pretežno oblačno, vendar do predvčerajšnjim ni bilo večjih padavin.

Kmetje tožijo, da jim je suša pobrala precej pridelka. V novogoriški zadrugi, kjer imajo velike breskove hruškove ter vinogradniške nasade na Biljenskih gričih, so izgubili samo pri breskvah več deset vagonov pridelka. Kmetijskim organizacijam in kmetom je suša pobrala tudi veliko sena, koruze in krompirja. V višjih legah na Vipavskem ter na Krasu so imeli dlje časa tudi težave z vodo.

Deževje zadnjih dveh dni pa bo kmetijstvu veliko koristilo. Zaradi suše je namreč precej zaostalo dozorevanje grozdja, možno pa je tudi še, da bodo padavine vplivale na pridelek otave. Kmeje upajo, da bo, če bo odslej vreme primerno toplo, v marsičem nadoknadeno zamujeno.

Dežurni na meteoroloških postajah v Ajdovščini, Novi Gorici in v Vedrijanu v Brdih so nam danes dopoldne povedali, da je padlo v zadnjih dveh dneh po 50 in več litrov dežja na kvadratni meter. V Ajdovščini je na primer padlo včeraj 14,8 mm dežja, v minuli noči pa še 30,4 mm. V novogoriški občini je zabeležila meteorološka postaja skupaj 59 mm padavin, medtem ko jih je padlo v Vedrijanu 48,5 mm. Zvedeli smo, da tolikšne padavine popoloma zadoščajo za potrebe kmetijstva, prav tako pa ne bo več težav z vodo. Po večdnevni ohladitvi se je danes temperatura precej zvišala ter se je povzpela na blizu 25 stopinj Celzija.

L. KANTE

Vpis za gojence glasbenih šol ob obali

Od 1. do 4. septembra bodo glasbene šole v Izoli, Kopru in Piranu vpisovale gojence, ki imajo posluh in veselje do glasbe in se žele učiti igranja raznih glasbil. Vpisovanje bo na vseh treh šolah dopoldan. Učenci, ki bodo obiskovali prvi ali drugi razred osnovnih šol, se lahko vpišejo v oddelek za najmlajše.

Lani je bilo v glasbenih šolah na obali blizu 500 učencev; večina jih je ob koncu šolskega leta z uspehom položila razredne izpite, nekateri med njimi pa bodo nadaljevali glasbeni študij na srednji glasbeni šoli, oziroma na glasbeni akademiji v Ljubljani. Najprizadevnejši in najboljši pa so s svojimi solističnimi nastopi ali v okviru godalnega in harmonikarskih orkestrov sodelovali v kulturnem življenju naših obalnih mest.

B. S.

KRŠKO

Priložnostni zaslužek v sadnih nasadih

Na posestvu v Leskovcu in Stari vasi čaka na obiralce v nasadih sadnega drevja obilna sadna letina. Agrokombinat sprejme za mesec dni na delo 60 ljudi. Obiranje sadja ni težko, zato kombinat pričakuje, da se bodo odzvali predvsem študentje pa tudi gospodinje.

Prejšnja leta taki pozivi niso imeli veliko odziva, čeravno v Krškem pravijo, da ni dovolj dela za ženske roke. Obiralcem bo plačal kombinat po 4 din na uro in jim tako omogočil dober priložnostni zaslužek. J. T.

ŽABA SKOČILA IZ BOBNA — Včeraj so izžrebali nagrajence prvega kola natečaja »Navdušuje, nagrajuje«, ki ga je pripravil Kompas v sodelovanju z Delom. Izžrebali so potnike za Moskvo, Gardsko jezero in Gorenjski kot, v »žabici« D 19 special pa se bo vozil Novogoričan Miloš Prinčič. Spisek ostalih nagrajencev bomo objavili v petek (4. sept.). Naslednje žrebanje bo 1. oktobra. Foto: Busić

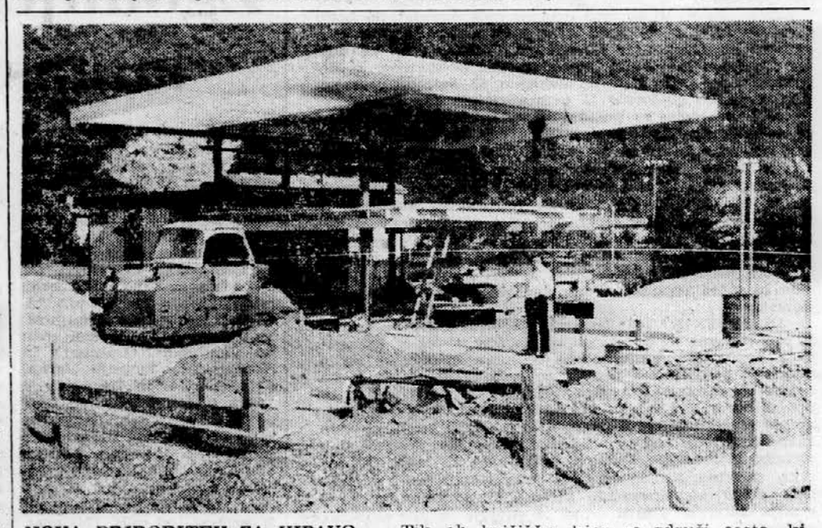

NOVA PRIDOBITEV ZA VIPAVO — Tik ob križišču, kjer se združi cesta, ki pelje iz naselja Vipava, s cesto Postojna——Gorica, končujejo gradbinci SGP Primorje iz Ajdovščine novo bencinsko črpalko, ki jo bodo izročili namenu že v bližnji prihodnosti. To bo tretja bencinska črpalka na vsem zgornjem Vipavskem in prva v Vipavi. Vsled tega, da na tem področju močno raste število lastnikov motornih vozil ter da se z gorivom za svoje jeklene konjičke oskrbuje vedno več tujih turistov, ki potujejo po Vipavski in naprej proti Ljubljani, bo nova bencinska črpalka precej razbremenila poslovanje že obstoječih dveh, kjer so bili doslej komaj kos izredno velikemu prometu. Foto: D. Vrtovec

POTOVANJA V SEPTEMBRU-OKTOBRU-NOVEMBRU

globtour

INTERNATIONAL FAIR NAIROBY

KENYA

● 6 dni od 28. 9. do 3. oktobra — strokovno vodstvo — polni penzioni — z letalom — za 4.702 din — mednarodni sejem — Nairoby in obisk največjega rezervata za živali — SAFARI

ŠPANIJA z letalom od 1. do 4. oktobra — cena 1.450 din — MADRID, ESCORIAL, TOLEDO — ogled muzeja Prado in EL GRECO ter ostalih znamenitosti — ogled bikoborbe in flamingo predstave

RIM
● 3 dni — od 7. do 9. septembra in od 17. do 19. septembra — z letalom — samo 690 din

TOUR DE FRANCE
● avtobus-avion od 24. do 30. septembra — avion-avtobus od 30. 9. do 6. oktobra — strokovno vodstvo, polni penzioni — cena 1.630 din

PARIZ
● z letalom — od 27. do 30. novembra — cena samo 1.320 din

INFORMACIJE — PRIJAVE — PROGAMI:
BIROJI GLOBTOURA

globtour Turistična agencija Ljubljana

V nekaj vrstah

KRŠKO

Pomanjkanje cementa in železa — Gradbeno podjetje Sava je moralo zaradi pomanjkanja cementa in primernih profilov železa zmanjšati letošnji proizvodni načrt. Tretji vzrok za spremembo načrta pa je pomanjkanje delavcev. Potrebovali bi 150 delavcev, imajo pa jih le 133.

SENOVO

Skrajšan delovni teden — V senovškem rudniku rjavega premoga se na skrajšani delovni teden pripravljajo že od leta 1966. Da bi povečali produktivnost, uvajajo novo tehnologijo odkopa. Ker nove tehnologije še niso uvejavili v vseh oddelkih in ker se hkrati pripravljajo na preusmeritev rudnika, bodo z dovoljenjem republiškega sekretariata za delo prešli na skrajšani delovni teden šele 8. aprila 1971.

SEVNICA

Odpovedi dveh odbornikov — Sevniška občinska skupščina, ki se bo po poletnem premoru prvič sestala 10. septembra, bo razen o mnogih drugih zadevah, ki so se nakopičile v poletnih mesecih, obravnavala tudi odpovedi dveh odbornikov: Janeza Valanta iz zbora delovnih skupnosti in Franca Molana iz občinskega zbora. Svoji nameri utemeljujeta odbornika s tem, da sta se zaposlila zunaj meja sevniške občine.

Posojilo za modernizacijo ptt omrežja — Znani so načrti ptt podjetja Novo mesto, ki namerava v prihodnjih letih modernizirati ptt omrežje v sevniški občini, ki je bila v tem pogledu doslej zapostavljena. Novomeško podjetje pričakuje pomoč sevniških podjetij, ker sama nima dovolj denarja.

Še en šolski avtobus — —Da bi izboljšala prevoz šolskih otrok s podružničnih šol v Sevnico, je temeljna izobraževalna skupnost sklenila kupiti še en nov avtobus. Denar zanj bo dobila s prodajo starega in s sredstvi amortizacije. Nov avtobus bodo kupili novembra.

Občanov barometer

Mladi v očeh vzgojitelja

Znanega prosvetnega delavca Matka Matjana, upravnika dijaškega doma TSŠ v Krškem, ni treba posebej predstavljati. Priljubljenega in dolgoletnega vzgojitelja mladih, poznajo po vsej Dolenjski, saj je s svojim vzornim delom, ki je vedno rodilo bogate sadove, med mladimi spoštovan. Vedno je pripravljen prisluhniti zahtevam novega rodu, zato mu res ni težko najti pristne stike z doraščajočimi ljudmi.

● *Vsak dan ste z mladimi. Povejte vaše mnenje o teh ljudeh?*

»Vse dobro! Zato mi je življenje med njimi prijetno, zanimivo, pestro .. Res je včasih težko zdržati, vendar je tudi veliko lepih trenutkov, ko pozabim na vse težave. Mladi imajo v sebi mnogo dobrih lastnosti, zato je naloga nas vzgojiteljev, da te vrline gojimo in negujemo.«

● *Kaj je pri njih dobrega in kaj slabega?*

»Velik je bil delež mladine med NOB in izrednega pomena so bile tudi vse povojne delovne akcije. Prav tako kot tedaj, lahko tudi danes mladino navdušimo za delo. Vendar se mi zdi, da mladina premalo ceni prizadevnost starejših za njeno srečo in smatra to že kot nujnost.«

● *Mislite, da imamo danes dobre ali slabe pedagoške prijeme?*

»Tudi v šolo smo uvedli nekoliko več demokracije, kar je prav! Ne bi bilo dobro, če bi šli v tej smeri predaleč in bi pozabili, da je določena strogost in disciplina v šoli nujno potrebna; zlasti, če vemo, da šola pripravlja človeka za življenje, ki je le redkokdaj posuto z rožicami.«

● *Komu se mladi najraje zaupajo?*

»Tistim, ki jih s svojim ravnanjem še niso razočarali. Menim, da imajo pri tem prednost starši!«

● *So starši po vašem še vedno osnovna opora, kamor se zatekajo otroci, ko so v težavah?*

»Še vedno sta oče in mati tista, ki dobro vzgojenemu otroku največ pomenita. Zlasti misel na mater mlademu človeku uravnava njegovo življenjsko pot.«

● *Kakšni so danes ideali mladih?*

»Nekaterim slavni pevci, drugim znani športniki; večini pa, da dosežejo poklic in pridejo do kruha.«

● *Kaj jih najbolj zanima?*

»Glasba, šport in ne nazadnje potovanja v vesolje.«

● *Kaj vam pomeni življenje med mladimi?*

»Mnogo, morda vse! Čeprav sem že v letih, se počutim med njimi mlad in tak bom ostal, vse dokler bom živel med njimi.«

● *Želite postaviti kakšno vprašanje?*

»Rad bi zvedel, kdaj bo izpolnjena obljuba, da bo imel en vzgojitelj v dijaškem domu 30 gojencev in manj?«

•

Na to vprašanje je odgovoril predsednik temeljne izobraževalne skupnosti v Krškem Ciril Plut takole: »To vprašanje bolj zadeva republiško izobraževalno skupnost, ki skrbi za šole II. stopnje. Želja vseh nas je, da bi vzgojitelj imel 30 in celo manj gojencev, vendar zaenkrat ni nobenih izgledov, da bi se izpolnila ta želja.«

SLAVKO DOKL

METLIKA BO GOSTILA BORCE — V nedeljo, 6. septembra, bo vsa Metlika na nogah. Pričakujejo, da bodo v goste dobili okoli 6000 nekdanjih borcev, ki vsako leto pridejo na srečanje iz raznih krajev Slovenije in Hrvaške. Letos bo imela proslava še večji obseg, ker bo hkrati zbor 15. brigade, ki ima v Metliki domicil.
Foto: Ria Bačer

Vroča kri zaradi mostu

V Ambrusu in Zagradcu ljudje negodujejo zlasti zaradi dolge obvozne poti

Več kot mesec dni je že preteklo, odkar so zaprli lesen most čez Krko, ki povezuje Zagradec z Ambrusom. Takrat je bil zaprt le za avtobuse in tovornjake. Pred tednom dni pa so zaprli promet tudi za osebne avtomobile.

Ambrušani morajo sedaj potovati skozi Dvor pri Žužemberku, kar jim podaljša pot za celih 40 kilometrov. Sicer imajo na voljo še en obvoz preko Globočca, vendar pa je tam cesta tako slaba, da je skoraj nihče ne uporablja. Redna avtobusna proga Ambrus—Ljubljana pa je tudi nekaj posebnega; en avtobus namreč pripelje potnike iz Ambrusa do mosta, potem gredo potniki peš čez most, tam pa presedejo na drug avtobus. In tako iz dneva v dan, že več kot mesec dni.

Zagrebčani pa pravijo, da nov most odločno prepočasi gradijo. Že pred štirimi leti se je, pravijo, govorilo o gradnji novega mosta, pa se je toliko časa čakalo, da so ga morali zapreti, sicer bi se sam podrl. Sedaj pa še z gradnjo tako zavlačujejo.

Pri SGP Grosuplje, ki gradi most, so nam povedali tole: »Res je, da se je o gradnji mosta govorilo že pred leti, tudi načrti so že bili, celo več načrtov, ki pa so se vsi zelo razlikovali od sedanjega. Sedanji most, ki je dolg 35 in širok 6 m, bo stal 400 tisoč din, po prejšnjih variantah pa bi stroški dosegli milijon dinarjev. Gradnja počasli napreduje zato, ker nismo mogli dobiti materiala, predvsem železnih traverz. Sedaj, ko imamo material, bomo most hitro zgradili, samo za promet ne bo odprt pred 15. oktobrom, ker betonska konstrukcija po dograditvi približno mesec dni ne sme biti obtežena.«

Občinski odbornik iz Zagradca pa je povedal, da se je gradnja mosta zavlekla vse do zadnjega trenutka tudi zato, ker so v Zagradcu gradili novo šolo in ni bilo denarja za most. Občina je zato najela posojilo, da bo lahko plačala most.

ILIJA BREGAR

Žverče in Prevole še vedno brez vode

NOVO MESTO, 31. avg. — Zjutraj smo zvedeli od občanov suhokranjskih vasi Žverče in Prevole, da po njihovem vodovodu še ni pritekla voda kljub številnim obljubam in zagotovilom. Kaj in kje se je zdaj zataknilo, nam ni znano. Sprašujemo pa se: mar bo spet prevladala samovolja posameznikov? Ker je tudi javnost ostro obsodila ta nečloveški primer, so mnenja, da bi moral tisti, ki je to povzročil, dati javno pojasnilo in odgovarjati zaradi odvzema pitne vode v Suhi Krajini.

S. DOKL

Razstavi v Dolenjski galeriji

Tujci poleti kaj radi zaidejo v muzej – domačih obiskovalcev malo

Med tujci, ki zlasti v poletnih tednih kaj radi zaidejo v prostore Dolenjskega muzeja in Dolenjske galerije, je največ Nemcev, Nizozemcev, pa tudi Francozov, Belgijcev in Italijanov. Kaže, da mnogi tujci celo prej, najdejo muzej kot nekateri domačini, saj žal mnogi Novomeščani še vedno ne vedo, kje sta kulturna hrama in kaj vse nudita.

Pred kratkim so v prostorih galerije uredili dve zanimivi razstavi, ki sta na zunaj sicer podobni poletnim in zgodnjejesenskim razstavam iz preteklih let, ki pa prav zdaj, sredi turistične sezone, veliko pomenita. Tujemu in domačemu obiskovalcu odkrivata deželico pod Gorjanci, njene ljudi in kraje. O njim govori zbirka portretov od konca XVI. do srede XIX. stoletja, zbrana oziroma resena z raznih gradov in graščin. Vmes je tudi nekaj krajin in tihožitij, ki na svoj način govore o Dolenjski v preteklih stoletjih.

Medtem ko diha s platen v veliki dvorani galerije preteklost, pa vise v spodnji dvorani slike in grafike z motivi Novega mesta in Dolenjske v zadnjih desetletjih. Tu se o biskovalec Dolenjske galerije lahko sreča z znamenitimi podobami mojstra Božidarja Jakca, novomeškega rojaka, pa z olji Maksima Gasparija, Mihe Kambiča, Vlada Lamuta, Mihe Maleša, Franja Stiplovška, Izidorja Moleta, Ivana Vavpotiča, Janeza Mežana, Borisa Kobeta, Marjana Mušiča in Bruna Vavpotiča. Toliko lepote, zbrane tako tesno skupaj, človek zlepa ne sreča.

Dolenjska in njeni številni čari so tu ko na dlani in z zadovoljstvom bo slehernu zapustil umetnine v Dolenjski galeriji, potem ko se jih je dodobra naužil. Pripeljati gosta ali znanca v prostore muzeja in njegove galerije pa bi sploh morala postati navada kulturnih ljudi, predvsem domačinov; mnogo hvaležnosti bo požel vsakdo, ki se bo tega plemenitega dela lotil.

Dolenjska galerija je odprta vsak delavnik od 9. do 13. ure vsako sredo pa tudi še od 17 do 19 ure. Ob sobotah in nedeljah si lahko ogledate zbirke muzeja in zaklade galerije od 9. do 12. ure, skupinam pa zagotovijo tudi posebno vodstvo, če se prej prijavijo.

TONE GOSNIK

Fant, ki je zadel žabo

Pogovor z Milošem Prinčičem, dobitnikom v nagradni igri v Delu »Kompas cigareta navdušuje in nagrajuje«

Srečnega dobitnika smo lep čas iskali po Novi Gorici. Starši Miloša Prinčiča na Kidričevi cesti niso mogli verjeti, da bo prišla v hišo — žaba. Ko pa smo hoteli dobitniku povedati veselo vest v Gostolu, kjer je zaposlen, so nam povedali, da je že šel domov, ker je želel le do 13. ure. No, ko smo se vrnili na njegov dom, je za novico že vedel.

»Kaj pravite na veselo vest?« smo ga najprej pobarali.

»Enkrat pa je le doletela sreča tudi mene.«

»Pa ste velikokrat igrali?«

»Loterijo igram vsak teden, sodeloval sem tudi pri nagradni igri »Delo—coca cola«, a doslej nisem zadel več

MILOŠ PRINČIČ

jih dobitkov.«

»Kako naj vas predstavimo bralcem Dela?«

»Izučil sem se za kovinostrugarja. Še pred odhodom v vojsko, ki sem jo odslužil v Ljubljani in Mariboru, sem delal v Gostolu. Zdaj mi je 22 let in imam fička, ki sem ga kupil iz druge roke.«

»Ste naročeni na Delo?«

»Ne, kupujem ga vsak petek. Bom pa poslej zanesljivo njegov stalni naročnik.«

»In kaj boste storili z žabo?«

»Vsekakor bom zamenjal fička. Verjetno bom žabo prodal in za izkupiček kupil kakšen manjši avto.«

Preostalo nam ni nič drugega, kot da smo se od navpečenega lastnika žabe oslovili z željo, da bi nagrado kar najbolje zaobrnil in tihim komentarjem da je sreča pač opoteča. Človek nikoli ne ve, kje ga čaka. Miloš Prinčič nam je namreč zaupal, da je izpolnil le eno od pisnico z 10 nalepkami Kompasovih cigaret ter šestimi kuponi oglasa, ki smo ga objavljali ob torkih, petkih in sobotah v našem listu.

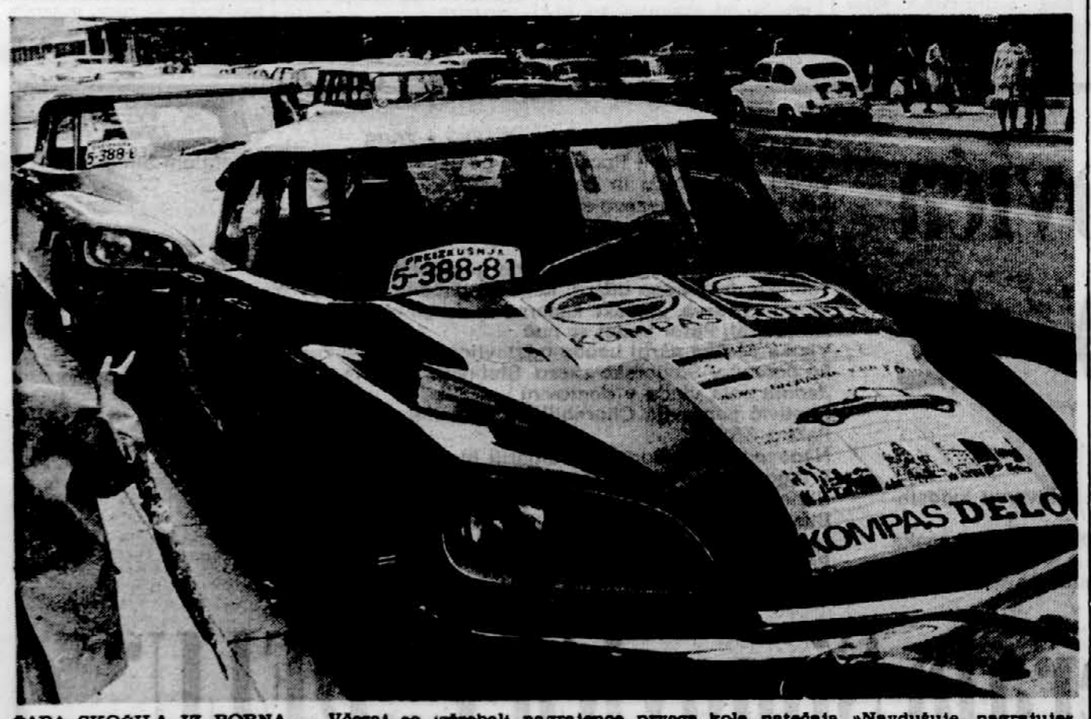

ŽABA SKOČILA IZ BOBNA — Včeraj so izžrebali nagrajence prvega kola natečaja »Navdušuje, nagrajuje«, ki ga je pripravil Kompas v sodelovanju z Delom. Izžrebali so potnike za Moskvo, Gardsko jezero in Gorenjski kot, v »žabi« D 19 special pa se bo vozil Novogoričan Miloš Prinčič. Spisek ostalih nagrajencev bomo objavili v petek (4. sept.). Naslednje žrebanje bo 1. oktobra.
Foto: Busić

Lažno prijateljstvo na vlaku

V mariborskem zaporu je Mehmed Memeti, ki so ga osumili za devet kaznivih dejanj — tatvin in goljufije

MARIBOR, 31. avgusta. V mariborskem zaporu je 39-letni Mehmed Memeti iz Glogove, pošta Lipljan, brez stalnega bivališča in brez stalne zaposlitve. Lani in letos naj bi zagrešil osem kaznivih dejanj tatvine in eno kaznivo dejanje goljufije. Ugotovili so, da se je izdajal za Mehmeda Maliča.

Obtožencu očitajo, da se je večkrat v tem času v večernih urah vozil z vlakom iz Ljubljane preko Zidanega mosta do Pragerskega. Najraje je prisedel k potnikom, ki so prihajali iz tujine. Predvsem je iskal naše delavce, ki so se vračali iz tujine domov. Z njimi je navezal prijateljske pogovore in se izdajal za uglednega trgovskega potnika. Kazal jim je razne prospekte za pohištvo in jim ponujal domači brandy.

Iz obtožnice je razvidno, da je v Zidanem mostu, kjer je imel vlak ponavadi daljši postanek, povabil svoje »žrtve« na pijačo v kolodvorsko restavracijo. V nekaterih primerih so bili ti potniki, utrujeni od potovanja, hitro opiti. Ko je vlak nadaljeval z vožnjo, so pospali, in tako postali plen njihovega »dobrotnika«. Tako je nekaterim potnikom vzel iz žepov in denarnic večje zneske šilingov in mark v dveh primerih ure, v enem pa tranzistor.

Občinsko javno tožilstvo je vložilo zoper njega obtožnico na podlagi sodne preiskave. Obdolženec odločno zanika očitana mu dejanja. Priznava samo, da se je v tem času parkrat vozil na omenjeni relaciji. V enem primeru celo prizna, da se je peljal z enim od oškodovancev. Vendar je bila usodna zlata ženska zapestnica, ki so jo našli pri njem. Oškodovanec jo je prepoznal na podlagi vgraviranega imena. V obtožnici je občinsko tožilstvo predlagalo podaljšanje pripora do konca glavne obravnave. Končno besedo pa bo imelo mariborsko občinsko sodišče. N. S.

Veriga trkov na črnuškem mostu

ČRNUČE, 31. avgusta — V soboto približno ob 18. uri je voznik Anton Senič (40) iz Maribora z osebnim avtomobilom hitro peljal od Ježice proti Črnučam. Na črnuškem mostu je z vso silo trčil v zadnji del fiata 850 Srečka Satlerja (58) iz Maribora. Tega je odbilo v pred njim vozečega fiata 850 (vozil ga je Ferdo Mak (23) iz Maribora, slednjega pa še v peugeot z ljubljansko registracijo, ki ga je šofiral Jože Golobič (29) iz Zagorja. Materialna škoda znaša približno 14.000 dinarjev. B. D.

Čez cesto v nasproti vozeči avto

SEŽANA, 31. avgusta — Sinoči ob 21. uri je voznik osebnega avtomobila Marko Bavdaž iz Čepovana vozil iz Dutovelj v Sežano. V Smarjah je zavozil čez cesto in trčil v nasproti vozeči avto, ki ga je upravljal Albert Miklavec iz Povirja. Pri tem sta bila laže poškodovana Ivan Ravbar iz Divače in Irena Bavdaž iz Čepovana.

Na vozilih je za 16.000 dinarjev škode. B. J.

Pevska revija v Mokricah

V mokriškem gradu je minulo nedeljo nastopalo na koncertu devet pevskih zborov iz brežiške občine. To je bilo že drugo pevsko srečanje v zadnjih dveh letih. Svet zveze kulturno prosvetnih organizacij je sklenil prirejati take koncerte vsako drugo leto. Postala naj bi tradicionalna oblika medsebojnega sodelovanja in stikov z občinstvom.

Na nedeljskem koncertu je vsak zbor zapel po dve pesmi, nazadnje pa so zadonele še tri skupne pesmi. Škoda, da je deževalo in da so se pevci morali med koncertom umakniti z grajskega dvorišča v zaprte prostore. Tudi poslušalcev bi bilo več, če vreme ne bi nagajalo.

Enemu najmarljivejših zborovodij Cirilu Baškoviču so na prireditvi v Mokricah podelili pismeno priznanje in denarno nagrado za dvajsetletnico dela z zbori.

Koncertu je sledilo družabno srečanje, ki ga je za nastopajoče pevce priredilo prosvetno društvo Slavček z Velike Doline.

J. T.

Pešec umrl

LJUBLJANA, 31. avgusta — Včeraj zvečer ob 22.35 uri je na Masarykovi cesti (pri hiši številka 14) ljubljanski mercedes, ki ga je vozil Ivan Strežek (40), povozil pešca Martina Kuharja (63). Slednji je nenadoma z leve strani stopil na cesto, voznik osebnega avtomobila se mu ni mogel umakniti in ga je zbil. Kuhar je na kraju nesreče umrl. B. D

Z mokre ceste v drevo

KOZINA, 31. avgusta — Včeraj ob 11.50 uri je nemški državljan Hubert Ide vozil z osebnim avtom iz Rupe proti Kozini. Ko je že izpeljal oster, nepregleden ovinek pri Rožicah, ga je na mokri cesti zaneslo na desno, kjer je trčil v obcestno drevo. Voznikova žena in hči sta bili laže ranjeni. B. J.

Avtomobilistki trčili

PRAGERSKO, 31. avgusta — Včeraj sta v Pragerskem trčili voznici osebnih avtomobilov Marija Ivartnik iz Ptuja in Ljudmila Gospodarič iz Ljutomera, ki je začasno na delu v Nemčiji.

Ivartnikova je peljala iz Ptuja proti Slovenski Bistrici. Na nepreglednem levem ovinku je z nasprotne strani pripeljala Gospodaričeva, ki je rezala ovinek. Pri nesreči se je huje poškodovala Marija Ivartnik, medtem ko je bila njena sopotnica 12-letna Nada Sedič laže poškodovana. Pri nesreči so se laže poškodovali tudi Avgust Ivartnik, Ljudmila Gospodarič in Jadranka Gospodarič. N. S.

Sprejeli so samoprispevek

Več kot 79 odstotkov volivcev je glasovalo zanj

SENTRUPERT, 31. avg. — Kar 79,81 odstotka vpisanih volivcev 12 vasi, ki spadajo v krajevno skupnost Šentrupert, je na včerajšnjem referendumu glasovalo za samoprispevek, ki ga bodo tri leta zbirali za modernizacijo ceste Šentrupert—Slovenska vas. Visok odstotek je presenetil vsa pričakovanja, saj je znano, da prebivalci celotne trebanjske občine zbirajo samoprispevke za šolstvo že od sredine 1966 leta in je šentrupertski samoprispevek za ljudi dodatna obremenitev.

Glasovanja se je udeležilo nad 93 odstotkov vseh volivcev. Posebno uspešno je bilo v Šentpetru, kjer je od skoraj 300 volivcev samo peščica ljudi glasovala proti.

Predvideno je, da bodo samoprispevek začeli zbirati od letošnjega 1. oktobra naprej. Po 2 odstotka bodo prispevali delavci od čistih osebnih dohodkov, ki presegajo 500 din na mesec, upokojenci od pokojnin, ki so večje kot 500 din na mesec, in kmetje od katastrskega dohodka. Obrtniki bodo plačevali po 4 odstotke od osnove. V treh letih bodo tako zbrali približno 275.000 din, kar je ena tretjina potrebnega denarja. Za ostalo bodo najeli posojilo. M. LEGAN

Voznik mrtev, sopotnik ranjen

CELJE, 31. avgusta — Včeraj popoldne je proti Šoštanju vozil z osebnim avtomobilom zastava 750 23-letni Ivan Verdev, doma iz Topolščice. Na ostrem levem ovinku v Metlečah je avtomobil zaradi hitrosti in mokre ceste zaneslo s ceste na travnik, nato pa še v zid skladišča podjetja Vegrad Velenje. Verdev je umrl na kraju nesreče, v bolnišnico pa so prepeljali hude poškodovanega sopotnika, 23-letnega Jožeta Škrubo iz Topolščice.

Ob morju neurje ni prizaneslo

SPLIT, 31. avgusta (Tanjug) — Včerajšnje neurje v Trogiru in Donji Kašteli je povzročilo precej škode. V štirih urah se je nad temi kraji zlilo 123 litrov dežja na kvadratni meter. Voda, ki je v hudournikih drla s Kozjaka, je zalila tudi avtobusno postajo, kjer že ves dan odstranjujejo posledice neurja. Zlasti so poškodovane ceste, ki vodijo do jadranske magistrale. Na cesti v bližini Segeta pri Trogiru je hudournik uničil približno 250 metrov asfalta. Jadranska magistrala na tem območju ni hudo poškodovana, niso pa še mogli odstraniti vseh zemeljskih plazov in kamenja. Voda je zalila tudi približno sto hiš, obrate podjetja za predelavo plastičnih mas »Jugoplastika« in skladišče pohištva, poplavljene pa so tudi soline.

Največ škode je neurje povzročilo kmetom; na nekaterih poljih so uničeni skoraj vsi pridelki, odneslo je precej zemlje, uničilo pa je tudi grozdje.

KRŠKO

Priložnostni zaslužek v sadnih nasadih

Na posestvu v Leskovcu in Stari vasi čaka na obiralce v nasadih sadnega drevja obilna sadna letina. Agrokombinat sprejme za mesec dni na delo 60 ljudi. Obiranje sadja ni težko, zato kombinat pričakuje, da se bodo odzvali predvsem študentje pa tudi gospodinje.

Prejšnja leta taki pozivi niso imeli veliko odziva, čeravno v Krškem pravijo, da ni dovolj dela za ženske roke. Obiralcem bo plačal kombinat po 4 din na uro in jim tako omogočil dober priložnostni zaslužek. J. T.

POTOVANJA V SEPTEMBRU–OKTOBRU–NOVEMBRU

globtour

INTERNATIONAL FAIR NAIROBY

KENYA

● 6 dni od 28. 9. do 3. oktobra — strokovno vodstvo — polni penzioni — z letalom — za 4.702 din — mednarodni sejem — Nairoby in obisk največjega rezervata za živali — SAFARI

ŠPANIJA z letalom od 1. do 4. oktobra — cena 1.450 din — MADRID, ESCORIAL, TOLEDO — ogled muzeja Prado in EL GRECO ter ostalih znamenitosti — ogled bikoborbe in flamingo predstave

RIM
● 3 dni — od 7. do 9. septembra in od 17. do 19. septembra — z letalom — samo 690 din

TOUR DE FRANCE
● avtobus-avion od 24. do 30. septembra — avion-avtobus od 30. 9. do 6. oktobra — strokovno vodstvo, polni penzioni — cena 1.630 din

PARIZ
● z letalom — od 27. do 30. novembra — cena samo 1.320 din

INFORMACIJE — PRIJAVE — PROGAMI:
BIROJI GLOBTOURA

globtour Turistična agencija Ljubljana

V nekaj vrstah

BLED
Dosti nastopov — Godba na pihala iz Gorij pri Bledu je imela v letošnji sezoni veliko nastopov na raznih kulturnih in zabavnih prireditvah na Bledu in v okolici. Vsak petek so zabavali goste v šobcu pri Lescah, vsak četrtek zvečer pa so v gorenjskih narodnih nošah nastopili na Blejskem jezeru. Njihov enourni program, ki so ga izvajali na čolnih okoli Blejskega jezera, so z zanimanjem spremljali tuji turisti. Prejšnji četrtek so nastopili zadnjikrat in čeprav se Bled po številu turistov še poslavlja od sezone, se je tudi tokrat zbralo kar precej ljudi. Gorjanska godba na pihala je imela na Bledu osem takih nastopov.

KRANJ
Otavo kosijo — Nekateri nižinski kmetovalci so že pričeli kositi otavo. Pridelek bo manjši od prve košnje, kakor je to že običajno. Trava si je po nekaj deževnih dnevih v začetku avgusta opomogla. Sedanje deževje pa že ovira košnjo in spravilo otave.

KAMNIK
Občinske štipendije — Komisija za štipendije pri občinski skupščini je razpisala 12 štipendij za študente srednjih in visokih šol. Prednost pri podelitvi imajo socialno ogroženi in domačini.
V knjižnici tudi čitalnica — Ljudska knjižnica, ki se je lani preselila v nove prostore ob železniški postaji, je odprla tudi čitalnico. Bralcem je na voljo 47 različnih časopisov in revij. Čitalnica je odprta 7 ur dnevno.

KOMENDA
Učenci pobirajo krompir — Agrokombinat Emona je za pobiranje krompirja zaposlil več učencev bližnjih osnovnih šol. Za poln zabojček krompirja dobe nabiralci 60 par.

VRHNIKA
Ustanovni občni zbor mladinskega kluba — V petek je bil v dvorani Mladinskega doma ustanovni občni zbor mladinskega kluba.
Izlet na Storžič — Planinsko društvo Vrhnika je priredilo v soboto in nedeljo dvodnevni izlet na Storžič.
Zaseden kamp — Kljub temu, da gre turistična sezona h kraju, je kamping na Vrhniki skoraj poln. Kamping je bil letos zaseden, tako kot še nobeno leto. Posna se, da so uredili sanitarije in da je zraven tudi bazen.
Obnova šole Janeza Mraka — Na Vrhniki v teh dneh obnavljajo šolo Janeza Mraka. Dela pa so se zavlekla, tako da se pouk ne bo mogel pravočasno pričeti. Predvidevajo, da se bo pričel šele okoli 15. septembra. Na šoli Ivana Cankarja pa se bo pouk začel že 1. septembra, ker bodo imeli v tem šolskem letu že proste sobote. Š

HRASTNIK
Preventivno zdravljenje delavcev — Nekatere delovne organizacije v tej zasavski občini so tudi letos omogočile članom svojih kolektivov preventivno in klimatsko zdravljenje v naravnih in drugih zdraviliščih ter počitniških domovih. Iz Steklarne je bilo na zdravljenju več kot 90 članov te delovne skupnosti. Tovarna kemičnih izdelkov pa je prispevala denar za 10 svojih delavcev, v prvi vrsti nekdanjih udeležencev NOV, ki so bili letovanja najbolj potrebni.

SMARTNO PRI LITIJI
Štiri šolske avtobusne proge — Učenci šmarske osemletke se bodo zbrali prvič v četrtek, ko jih bodo razredniki razporedili po razredih in oddelkih, z rednim poukom pa bodo začeli prihodnji ponedeljek. Letos bodo še bolje poskrbeli za učence — vozače; tak bosta dva avtobusa vozila otroke iz Javorja, Stange, Ceravice in Kostrevnice.
Brezplačni učbeniki — Ob zaključku minulega šolskega leta so nekateri učenci podarili šolski knjižnici svoje učbenike, ki jih bodo zdaj dobili socialno ogroženi šolarji. Nekaj novih učbenikov pa bo kupila šola iz denarja, ki ga je v ta namen prispevala Industrija usnja Vrhnika, ki ima svoj obrat v Šmartnem.

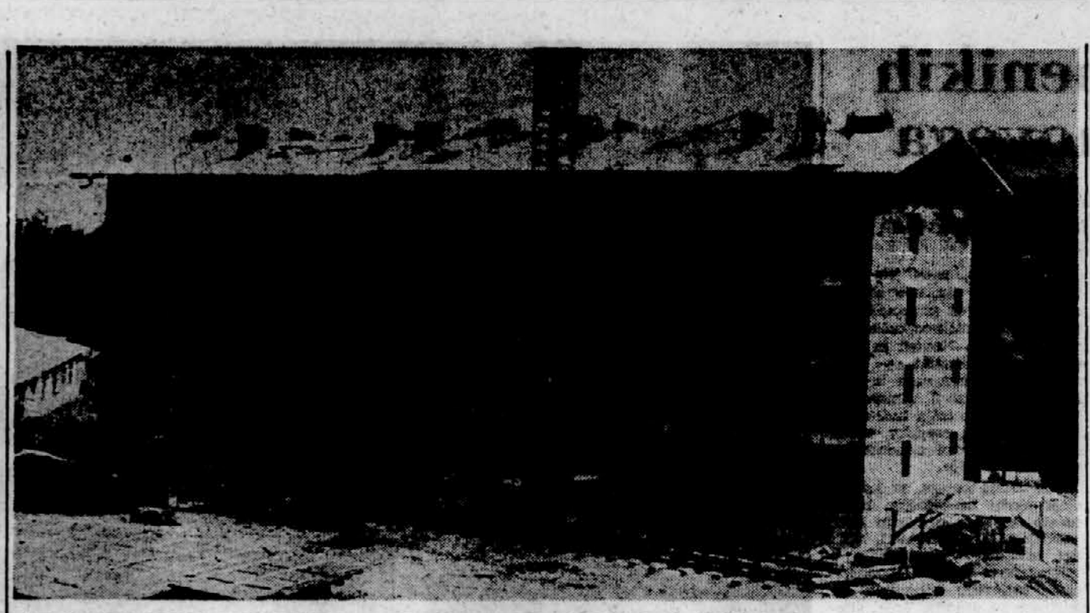

ŠE LETOS NOVA STANOVANJA — Gradbeno podjetje Tehnik iz Škofje Loke gradi v Medvodah v novem naselju nov stanovanjski blok v katerem bo 24 stanovanj. Predvidevajo, da bodo vseljiva do 15. decembra. Foto: F. Rozman

Zagorski dom oddiha razširili

Prihodnje leto bodo v počitniškem domu v Vrsarju letovali tudi avstrijski otroci

Deželna vlada avstrijske Štajerske v Gradcu je te dni pismeno obvestila občinsko skupščino Zagorje ob Savi o potrditvi pogodbe v zvezi s sofinanciranjem razširitve in povečanjem zmogljivosti doma oddiha zagorske šolske mladine v Vrsarju na istrski obali. Avstrijska deželna vlada Štajerske bo za te namene prispevala nekaj nad 1 milijon šilingov, s tem pa si bo pridobila pravice, da v naslednjih 20 letih letuje v Vrsarju med poletnimi počitnicami večja skupina avstrijskih šolarjev.

Mladi Zagorjani so začeli prijateljsko sodelovati z avstrijsko šolsko mladino v okviru mladinskega pevskega zbora Vesna. Zbor je najprej navezal stike z nekaterimi kulturnimi skupinami rudarskega mesta Fohnsdorf na avstrijskem Zgornjem Štajerskem, kasneje pa tudi z nekaterimi vokalnimi ansambli v Gradcu. Dosli so se zvrstila že številna medsebojna gostovanja mladih Zagonjanov in Avstrijcev, poleg tega pa je zagorska slikarska kolonija priredila samostojni razstavi del svojih udeležencev v Fohnsdorfu in Knittelfeldu, avstrijski likovniki pa so prikazali svoja dela v zagorskem delavskem domu. Nekajkrat so razstavljali risbe tudi otroci iz Avstrije, zagorski šolarji pa v avstrijskih šolah.

Že lani pa se je referent za mladinska vprašanja pri štajerski deželni vladi v Gradcu začel zanimati za letovanje avstrijskih šolarjev pri nas. Tedaj je občinska zveza društev prijateljev mladine v Zagorju ob Savi nakazala možnosti za to, da bi nekaj avstrijskih otrok letovalo v Vrsarju. Letos spomladi se je mudila v Zagorju ob Savi delegacija štajerske deželne vlade in se sešla s predstavniki društva prijateljev mladine in občinske skupščine. Oboji so pripravili osnutek pogodbe o razvijanju nadaljnjega medsebojnega sodelovanja in v zvezi s tem način sofinanciranja za razširitev doma v Vrsarju.

Kasneje si je delegacija štajerske deželne vlade ogledala počitniški dom zagorske šolske mladine v Vrsarju. Osnutek pogodbe sta delegaciji predložili zagorski občinski skupščini in štajerski deželni vladi v Gradcu. Obe strani sta bili z njenimi členi sogiasni, in kot že rečeno pred kratkim jo je sprejela tudi štajerska deželna vlada. Zagorjani bodo začeli z deli pri razširitve počitniškega doma v Vrsarju še to jesen, da bi ga do prihodnjega poletja usposobili za letovanje večjega števila otrok. Stroški bodo po dosedanjih predvidevanjih znašali približno 900.000 dinarjev, prispevek štajerske deželne vlade pa je 1 milijon 80.000 šilingov. Dom ostane seveda lastnina Zagorjanov; Avstrijci so si pridobili samo pravico, da vsako leto, med poletnimi počitnicami letuje v Vrsarju okrog sto otrok, v predsezoni in v enem poletnem mesecu, seveda pa sami nosijo strošk letovanja svojih otrok. Samoupravni organ počitniškega doma bo skupen, vendar bo v njem večje število zagorskih predstavnikov. Po preteku predvidene dobe, bo imela avstrijska deželna vlada v Gradcu ob novem sporazumu prednostno pravico pri nadaljnji zagotovitvi prostorov za letovanje svojih otrok.

MILAN VIDIC

GORENJA VAS

Nova bencinska črpalka

GORENJA VAS, 31. avg. — Tu so popoldne odprli novo bencinsko črpalko podjetja Petrol iz Ljubljane. Za Poljansko dolino je zelo velikega pomena, saj imajo njeni prebivalci veliko motornih vozil in kmetijske mehanizacije; za slednjo so morali voziti gorivo od drugod. Nova bencinska črpalka bo pomembna tudi za tranzitni promet, saj skozi ta kraj vodijo ceste proti Škofji Loki, Žirem, Cerknemu in Ljubljani preko Polhovega Gradca. Petrol gradi v škofjeloški občini še eno črpalko, in sicer v industrijski coni na Trati.

M. S.

Servis namesto tajnic

Poslovni servis Magistrata bi rad strnil nekatere turistične službe

LJUBLJANA, 31. avg. V Ljubljani imamo še eno novost v turistični dejavnosti. Zavod Magistrat je ustanovil oddelek za poslovni turizem. »Za razliko od drugih turističnih agencij je naše delo namenjeno posameznemu, predvsem poslovnemu človeku in ne množici turistov,« pove Rafko Pintar, vodja poslovnega servisa.

Uslužbencem in poslovnim partnerjem nudi servis raznovrstne usluge. Za zdaj se v servisu predvsem ukvarjajo z rezervacijami vozovnic doma in na tujem, potem z rezervacijo v hotelih, z organizacijo sprejemov, proslav, poslovnih sestankov, itd.

»Če pri nas naročite letalsko vozovnico, vam jo naš kurir prinese na dom ali v pisarno, brezplačno,« zatrjujejo v servisu.

Servis nadalje naroča prevoze s taksijem ali priskrbi vozilo na posodo. Podjetja lahko na servisu naročajo tudi prevajalce in turistične vodiče. V glavnem pa hoče servis v nekem smislu nadomestiti delo tajnic velikih podjetij in nase prevzeti organizacijo potovanja in ne nazadnje tudi počutje poslovnega človeka.

— So se že pokazali rezultati vašega dela?

»Zanimanje za naše usluge raste in prvi uspehi so tu,« odgovori Rafko Pintar, »sicer pa se sezona poslovnega turizma šele začenja. Poletje je namreč za nas bolj mrtva sezona.«

Poslovni servis ne namerava ostati samo pri tem. Zamisli za prihodnost se nanašajo tudi na pomanjkljivosti, ki jih opažamo v turistični dejavnosti v Ljubljani.

»Radi bi strnili nekatere turistične službe,« pove naš sobesednik. »Najprej bi uvedli centralno vodniško službo, za kar bi usposobili predvsem študente. Turistične agencije pripravljajo oglede Ljubljane vsaka po svoje in z vodiči, ki so trenutno pri roki. Poslovni servis pa namerava organizirati vsakodnevne oglede Ljubljane. Turiste bi pobrali po hotelih in po agencijah.«

Drugo področje, ki bi ga servis rad centraliziral, so zasebne turistične sobe. Zdaj ima vsaka agencija določeno število sob in tako te niso izkoriščene, kot bi lahko bile. Vsaj tako trdijo v servisu. Ti bi radi oddajanje zasebnih sob prevzeli v svoje roke. »Tako bi imeli pregled nad njihovim številom in turiste ne bi bilo treba pošiljati od ‚ponucija do Pilata', kadar bi bila stiska za prenočišča,« podkrepi gornjo trditev Rafko Pintar.

ALBINA PODBEVŠEK

Lažno prijateljstvo na vlaku

V mariborskem zaporu je Mehmed Memeti, ki so ga osumili za devet kaznivih dejanj — tatvin in goljufije

MARIBOR, 31. avgusta. V mariborskem zaporu je 39-letni Mehmed Memeti iz Glogove, pošta Ljutjan, brez stalnega bivališča in brez stalne zaposlitve. Lani in letos naj bi zagrešil osem kaznivih dejanj tatvine in eno kaznivo dejanje goljufije. Ugotovili so, da se je izdajal za Mehmeda Maliča.

Obtožencu očitajo, da se je večkrat v tem času v večernih urah vozil z vlakom iz Ljubljane preko Zidanega mosta do Pragerskega. Najraje je prisedel k potnikom, ki so prihajali iz tujine. Predvsem je iskal naše delavce, ki so se vračali iz tujine domov. Z njimi je navezal prijateljske pogovore in se izdajal za uglednega trgovskega potnika. Kazal jim je razne prospekte za pohištvo in jim ponujal domači brandy.

Iz obtožnice je razvidno, da je v Zidanem mostu, kjer je imel vlak ponavadi daljši postanek, povabil svoje »žrtve« na pijačo v kolodvorsko restavracijo. V nekaterih primerih so bili ti potniki, utrujeni od potovanja, hitro opiti. Ko je vlak nadaljeval z vožnjo, so pospali, in tako postali plen njihovega »dobrotnika«. Tako je nekaterim potnikom vzel iz žepov in denarnic večje zneske šilingov in mark v dveh primerih ure, v enem pa tranzistor.

Občinsko javno tožilstvo je vložilo zoper njega obtožnico na podlagi sodne preiskave. Obdolženec odločno zanika očitana mu dejanja. Priznava samo, da se je v tem času parkrat vozil na omenjeni relaciji. V enem primeru celo prizna, da se je peljal z enim od oškodovancev. Vendar je bila usodna zlata ženska zapestnica, ki so jo našli pri njem. Oškodovanec jo je prepoznal na podlagi vgravirane mu imena. V obtožnici je občinsko tožilstvo predlagalo podaljšanje pripora do konca glavne obravnave. Končno besedo pa bo imelo mariborsko občinsko sodišče. N. S.

Nesrečen padec pod Špikom

GOZD MARTULJK, 31. avg. — Danes okrog 10.30 sta odšla na sprehod proti slapu Martuljku delavca Josip Sever (29) iz Ptuja in Jože Mikec (44) iz Zgornje Hajdine, ki sta bila na okrevanju v depandansi hotela Špik. Ko sta se v vedrem razpoloženju vračala, je Severju na pečinah nenadoma spodrsnilo in je padel 150 m globoko. Bil je takoj mrtev.

A. A.

Težave že ob začetku

Na osnovni šoli v Preski pri Medvodah je neurje poškodovalo streho

Osnovna šola heroja Franca Bukovca v Preski pri Medvodah se je v začetku šolskega leta znašla v težkem položaju. Ob zadnjem neurju je bilo šolsko poslopje močno poškodovano. Na jugovzhodni strani je vihar precejšen del strehe odkril, tako da so jo morali prekriti. Zaradi dotrajanosti so morali zamenjati tudi žlebove in na streho namestiti snegobrane.

Čeprav bodo dela stala nad 50 tisoč dinarjev, z njimi niso smeli odlašati, ker bi sicer nastala še večja škoda. Šola žal nima dovolj denarja, vendar računajo, da bo dobršen del denarja za popravilo prispevala občinska skupščina Ljubljana—Šiška.

Precejšnje poškodbe je utrpela tudi podružnična šola v Sori, kjer so najnujnejša popravila že opravili. Večja popravila pa so odložili za prihodnje leto, ko bodo imeli na razpolago zadostna sredstva.

F. R.

Zavozil s ceste

VRHNIKA, 31. avg. Včeraj ob 8.15 uri se je na vrhniškem klancu primerila prometna nesreča, ko je prinz Ivana Špišića (36) iz Karlovca zavozil s ceste. Iz neznanega vzroka (verjetno je zaspal) je zapeljal na desno bankino, izruval obcestni kamen in se prevrnil po cestnem nasipu na travnik. Voznik ter sopotniki Ana Špišić (34), Jasmina Špišić (8) in Irena Potnar (8) so dobili lažje poškodbe in so jih odpeljali v postojnsko bolnišnico. Škode je za 8.100 dinarjev.

B. D.

Prehitro v ovinek

KAMNIK, 31. avg. Ob 15.45 uri je včeraj Kristina Štupar (18) z ljubljanskim fičkom vozila od Gornjega grada proti Kamniku. V vasi Potok pri Črni je zaradi neprimerne hitrosti v ovinku zapeljala na levo in trčila v zadnji del avtobusa z ljubljansko registracijo, ki ga je upravljal Ivan Klemenčič (54). Štuparjeva in njena sopotnica Bernarda Bremšek sta se hudo poškodovali.

B. D.

Ni nakazal smeri

KAMNIK, 31. avg. Včeraj zvečer ob 20.35 uri je na cesti tretjega reda Moste—Kamnik Anton Cibašek (60) z ljubljanskim opel-kadetom trčil v mopedista Stanislava Kemperleta (40), ki je v vasi Podgorje nenadoma zavil v levo, ne da bi to nakazal. Kemperle je dobil hude poškodbe in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Gmotna škoda znaša tisoč dinarjev.

Voznik mrtev, sopotnik ranjen

CELJE, 31 avgusta — Včeraj popoldne je proti Šoštanju vozil z osebnim avtomobilom zastava 750 23-letni Ivan Verdev, doma iz Topolščice. Na ostrem levem ovinku v Metlečah je avtomobil zaradi hitrosti in mokre ceste zaneslo s ceste na travnik, nato pa še v zid skladišča podjetja Vegrad Velenje. Verdev je umrl na kraju nesreče, v bolnišnico pa so prepeljali hude poškodovanega sopotnika, 23-letnega Jožeta Škrubo iz Topolščice.

Veriga trkov na črnuškem mostu

ČRNUČE, 31. avgusta — V soboto približno ob 18. uri je voznik Anton Senič (40) iz Maribora z osebnim avtomobilom hitro peljal od Ježice proti Črnučam. Na črnuškem mostu je z vso silo trčil v zadnji del fiata 850 Srečka Satlerja (58) iz Maribora. Tega je odbilo v pred njim vozečega fiata 850 (vozil ga je Ferdo Mak (23) iz Maribora, slednjega pa še v peugeot z ljubljansko registracijo, ki ga je šofiral Jože Golobič (29) iz Zagorja. Materialna škoda znaša približno 14.000 dinarjev.

B. D.

Kompromisna rešitev

Otroci Ribč in okoliških vasi v litijski občini bodo še imeli svojo šolo v Ribčah

LITIJA, 31. avgusta. Dopoldne so se v podružnični šoli v Ribčah zbrali številni prebivalci tega kraja in okolice na protestni sestanek. Na njem so obsodili sklep o ukinitvi te vzgojno izobraževalne ustanove. Razen tega so imenovali delegacijo vaščanov, ki je odšla na občinsko skupščino, da bi v imenu tamkajšnjih ljudi dosegla preklic tega sklepa.

Svet za šolstvo občinske skupščine je že pred štirimi leti priporočil odbornikom, naj ukinejo podružnično šolo v Ribčah zaradi stalnega zmanjševanja števila učencev. Tedaj je to šolo obiskovalo 7 otrok iz litijske in 19 učencev iz domžalske občine. Kasneje se je število šolarjev še zmanjšalo. Zato je občinska skupščina sicer izglasovala sklep o ukinitvi te šole, njegovo izvršitev pa so preložili na letošnji 1. september. Svet za šolstvo in občinska TIS sta hoteli otrokom s tega področja omogočiti boljše pogoje šolanja v sosednjem, 4 kilometre oddaljenem Hotiču, kjer deluje šola z razrednim poukom.

Kaže, da to ni prepričalo prebivalcev Ribč in okolice. Danes je delegacija volivcev podrobno utemeljila svoj predlog za to, da šola v Ribčah ostane. Na sestanku s predsednikom občinske skupščine Stanetom Vovkom, predsednikom izvršilnega odbora TIS Slavkom Pungerčarjem, predstavniki litijske osemletke in drugimi so povedali, da je vožnja njihovih otrok v bolj oddaljeni Hotič povezana z velikimi težavami. predvsem pozimi in vztrajali, naj bi šola v Ribčah še naprej delovala. Po dalјši razpravi so sprejeli kompromisno rešitev, ki jo bodo ponovno predlagali v potrditev občinski skupščini. V Ribčah bo ostala še v naprej šola, v njej pa bodo imeli pouk samo za učence prvih in drugih razredov, učence tretjega in četrtega razreda pa se bodo vozili v šolo v Hotič. Kaže, da sta bili s to odločitvijo soglasni obe strani, posebno pa volivci, ko so o tem zadovoljni odšli poročat svojim sovaščanom v Ribče.

M. VIDIC

Ob morju neurje ni prizaneslo

SPLIT, 31. avgusta (Tanjug) — Včerajšnje neurje v Trogiru in Donji Kašteli je povzročilo precej škode. V štirih urah se je nad temi kraji zlilo 123 litrov dežja na kvadratni meter. Voda, ki je v hudournikih drla s Kozjaka, je zalila tudi avtobusno postajo, kjer že ves dan odstranjujejo posledice neurja. Zlasti so poškodovane ceste, ki vodijo do jadranske magistrale. Na cesti v bližini Segeta pri Trogiru je hudournik uničil približno 250 metrov asfalta. Jadranska magistrala na tem območju ni hudo poškodovana, niso pa še mogli odstraniti vseh zemeljskih plazov in kamenja. Voda je zalila tudi približno sto hiš, obrate podjetja za predelavo plastičnih mas »Jugoplastika« in skladišče pohištva, poplavljene pa so tudi soline.

Največ škode je neurje povzročilo kmetom; na nekaterih poljih so uničeni skoraj vsi pridelki, odneslo je precej zemlje, uničilo pa je tudi grozdje.

Praznovanje dneva planincev

Trinajstega septembra v naših gorah preko dva tisoč ljubiteljev planin - Osrednja slovesnost na Mačevski planini

Minuli teden je bil v Dijaškem domu v Kranju že XXXI. redni posvet s predstavniki Gorenjskih planinskih društev, v organizaciji planinskega društva Kranj. Največ govora je bilo o izvedbi letošnjega dneva planincev, ki je drugi po vrsti, praznovali pa ga bodo 13. septembra.

Vsa planinska društva, na Gorenjskem jih je 17, in ljubljanska, ki imajo svoje postojanke na Gorenjskem, bodo izvedla številne izlete na najrazličnejše vrhove. To bo združeno z akcijo za varstvo prirode, poskrbeli bodo za lepši videz krajev ob poteh in postojankah, nekatera društva pa bodo organizirala tudi delovne akcije. Vsa društva bodo na predvečer praznika to je 12. septembra ob 19.30 uri zakurila kresove. Po pripravah lahko pričakujemo, da bo na vsakem hribu oziroma na vseh vrhovih po Gorenjskem videti kresove. Predvidevajo, da bo tega dne odšlo organizirano v gore preko dva tisoč ljubiteljev planin.

Osrednja slovesnost tega dne pa bo na Mačevski planjini, kjer bo tudi srečanje s planinci sosednjega slovenskega planinskega društva iz Koroške. Nekaj gorenjskih planincev pa bo odšlo tudi pod Kepo, na Bleščečo planino kjer ima planinsko društvo iz Koroške svojo prvo slovensko planinsko postojanko. Znano je, da so jo pomagali graditi tudi planinci iz Gorenjske. Omenimo naj še, da je Planinska zveza Slovenije za ta dan pripravila posebne planinske značke, ki jih bodo prodajali v vseh planinskih postojankah.

R. Č.

Žant, ki je zadel žabo

Pogovor z Milošem Prinčičem, dobitnikom v nagradni igri v Delu »Kompas cigareta navdušuje in nagrajuje«

Srečnega dobitnika smo lep čas iskali po Novi Gorici. Starši Miloša Prinčiča na Kidričevi cesti niso mogli verjeti, da bo prišla v hišo — žaba. Ko pa smo hoteli dobitniku povedati veselo vest v Gostolu, kjer je zaposlen, so nam povedali, da je že šel domov, ker je želel le do 13. ure. No, ko smo se vrnili na njegov dom, je za novico že vedel.

»Kaj pravite na veselo vest?« smo ga najprej pobarali.

»Enkrat pa je le doletela sreča tudi mene.«

»Pa ste velikokrat igrali?«

»Loterijo igram vsak teden, sodeloval sem tudi pri nagradni igri »Delo—coca cola«, a doslej nisem zadel več jih dobitkov.«

»Kako naj vas predstavimo bralcem Dela?«

»Izučil sem se za kovinostrugarja še pred odhodom v vojsko, ki sem jo odslužil v Ljubljani in Mariboru, sem delal v Gostolu. Zdaj mi je 22 let in imam fička, ki sem ga kupil iz druge roke.«

MILOŠ PRINČIČ

»Ste naročeni na Delo?«

»Ne, kupujem ga vsak petek. Bom pa poslej zanesljivo njegov stalni naročnik.«

»In kaj boste storili z žabo?«

»Vsekakor bom zamenjal fička. Verjetno bom žabo prodal in za izkupiček kupil kakšen manjši avto.«

Preostalo nam ni nič drugega, kot da smo se od novopečenega lastnika žabe poslovili z željo, da bi nagrado kar najbolje zaobrnil in tihim komentarjem, da je sreča pač opoteča. Človek nikoli ne ve, kje ga čaka. Miloš Prinčič nam je namreč zaupal, da je izpolnil le eno dopisnico z 10 nalepkami Kompasovih cigaret ter šestimi kuponi oglasa, ki smo ga objavljali ob torkih, petkih in sobotah v našem listu.

Pešec umrl

LJUBLJANA, 31. avgusta — Včeraj zvečer ob 22.35 uri je na Masarykovi cesti (pri hiši številka 14) ljubljanski mercedes, ki ga je vozil Ivan Strežek (40), povozil pešca Martina Kuharja (63). Slednji je nenadoma z leve strani stopil na cesto, voznik osebnega avtomobila se mu ni mogel umakniti in ga je zbil. Kuhar je na kraju nesreče umrl.

B. D.

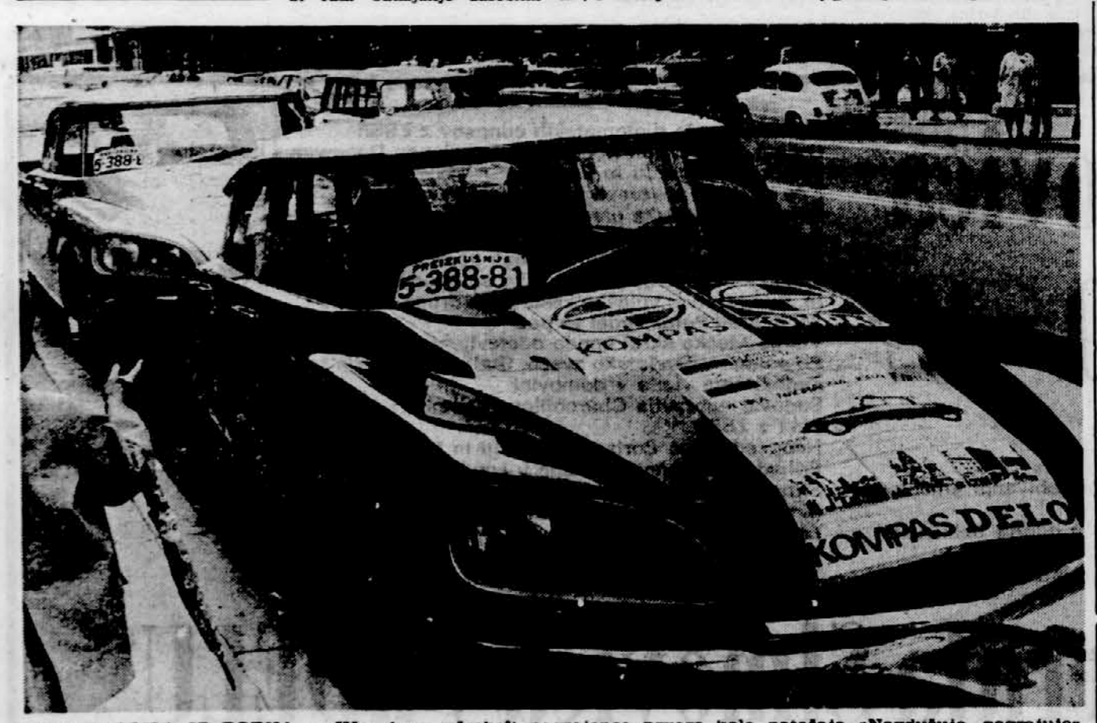

ŽABA SKOČILA IZ BOBNA — Včeraj so izžrebali nagrajence prvega kola natečaja »Navdušuje, nagrajuje«, ki ga je pripravil Kompas v sodelovanju z Delom. Izžrebali so potnike za Moskvo, Gardsko jezero in Gorenjsko, v »žabi« D 19 special pa se bo vozil Novogoričan Miloš Prinčič. Spisek ostalih nagrajencev bomo objavili v petek (4. sept.). Naslednje žrebanje bo 1. oktobra. Foto: Busić

POTOVANJA V SEPTEMBRU-OKTOBRU-NOVEMBRU

INTERNATIONAL FAIR NAIROBY

KENYA

● 6 dni od 28. 9. do 3. oktobra — strokovno vodstvo — polni penzioni — z letalom — za 4.702 din — mednarodni sejem — Nairoby in obisk največjega rezervata za živali — SAFARI

ŠPANIJA z letalom od 1. do 4. oktobra — cena 1.450 din — MADRID, ESCORIAL, TOLEDO — ogled muzeja Prado in El GRECO ter ostalih znamenitosti — ogled bikoborbe in flamingo predstave

RIM
● 3 dni — od 7. do 9. septembra in od 17. do 19. septembra — z letalom — samo 690 din

TOUR DE FRANCE
● avtobus-avion od 24. do 30. septembra — avion-avtobus od 30. 9. do 6. oktobra — strokovno vodstvo, polni penzioni — cena 1.630 din

PARIZ
● z letalom — od 27. do 30. novembra — cena samo 1.320 din

INFORMACIJE — PRIJAVE — PROGAMI:
BIROJI GLOBTOURA

globtour Turistična agencija Ljubljana

RAZGOVOR DVEH PREMIEROV — Afganistanski premier Etemadi, ki se je s potovanja po notranjosti države vrnil v Beograd, je včeraj priredil slovesno kosilo za gostitelja, predsednika ZIS Mitjo Ribičiča. Popoldne je premier Etemadi odpotoval na Brione, kjer ga je sprejel predsednik republike Josip Broz Tito. Na sliki: Etemadi in Ribičič. Telefoto: Tanjug

EKSPLOZIJA V ITALIJANSKEM HOTELU — V Pedasu ob jadranski obali je v hotelski kuhinji zaradi pokvarjene napeljave eksplodiral plin. Eksplozija je bila tako močna, da se je sesula hotelska zgradba in pokopala pod seboj osem žrtev, ki jih reševalci požrtvovalno izkopujejo. Med reševalnimi deli so morali preusmeriti promet. Telefoto: UPI

KAMBOŠKI (KRVAVI) DETAJLI — Ameriške čete so ob hrupni publiciteti odšle iz Kambodže, kar naj bi ustvarilo v svetu vtis, da ZDA spoštujejo »nevtralnost in neodvisnost« khmerske države. Ameriški inštruktorji pa urijo najemniško armado, sestavljeno iz khmerskih emigrantov, ki so prišli iz Južnega Vietnama in Tajske (na sliki). Telefoto: UPI

Tito bo obiskal Kinshaso

Sporočilo o jugoslovansko-kongoških pogovorih - Podobna gledišča predsednikov Tita in Mobutuja glede ocene številnih obravnavanih vprašanj

BEOGRAD, 31. avgusta. (Tanjug). Po končanih jugoslovansko-kongoških pogovorih so izdali sporočilo, v katerem je med drugim rečeno:

Dva predsednika sta v vzdušju razumevanja izmenjala mnenja o najnovejšem razvoju mednarodnega položaja, aktivnosti neuvrščenih držav in o vprašanjih s področja medsebojnih odnosov. Z zadovoljstvom sta ugotovila, da so gledišča podobna glede ocene številnih vprašanj, ki sta jih obravnavala.

Predsednika pozdravljata prizadevanja na področju sporazumevanja in iskanja miroljubnih in trajnih rešitev za pomembna politična vprašanja. V zvezi s tem še posebno poudarjata odgovornost velikih sil in menita, da morajo pogovori potekati v interesu in za dobrobit vsega človeštva.

Predsednika Tito in Mobutu sta se strinjala o tem, da je treba striktno uveljaviti resolucijo varnostnega sveta z dne 22. novembra 1960, da bi zagotovil pravično rešitev krize na Srednjem vzhodu.

Oba predsednika sta se izrekla tudi za takojšnjo ustavitev vojne v Indokini in to na podlagi ženevskih sporazumov. Posebno pozornost sta posvetila tudi proučevanju skrb vzbujajočega stanja na afriških ozemljih, ki so pod kolonialno in rasistično dominacijo. Pozvala sta tuje sile, naj ustavijo dobave orožja Portugalski in Južnoafriški republiki ter naj tudi sicer nehajo dajati vojaško, ekonomsko, moralno in politično podporo kolonialističnim in rasističnim režimom na afriški celini.

Predsednika sta poudarila svojo privrženost načelom ustanovne listine OZN in izrazila pripravljenost, da se bosta prizadevala za to, da bi svetovna organizacija postala zares vsesplošna.

Predsednika sta tudi potrdila, da so načela, na katerih temelji politika neuvrščenosti, stalna, potrdila pa sta tudi svojo globoko privrženost tej politiki.

Oba predsednika sta soglašala v oceni, da so možnosti za razširitev in poglobitev jugoslovansko-kongoških odnosov v celoti, posebno pa na področju investicij, trgovine, kulture, znanstveno-tehničnega sodelovanja ter zračnega in pomorskega prometa.

Predsednik Demokratične republike Kongo Joseph Dezirel Mobutu je povabil predsednika Tita, naj uradno obišče Kongo. Predsednik Tito je povabilo z zadovoljstvom sprejel. Datum obiska bodo določili naknadno.

Barzel na turneji

BONN, 31. avgusta (Tanjug) — Voditelj krščanskodemokratske opozicije v zahodnonemškem parlamentu Rainer Barzel je odpotoval danes na sedemdnevno politično turnejo po Franciji, Britaniji in ZDA, kjer se bo pogovarjal z vodilnimi politiki o vzhodni politiki vlade Brandt—Scheel, še zlasti o nedavno podpisanem sporazumu med Bonnom in Moskvo ter o tem, kako kaže na pogajanjih štirih velikih sil o položaju zahodnega Berlina.

Barzelovemu potovanju pripisujejo v Bonnu precejšen pomen, ker pričakujejo, da bo vplivalo na stališče krščanskodemokratske opozicije do ratifikacije sovjetsko-zahodnonemškega sporazuma.

Spremembe v Maleziji

SINGAPUR, 31. avg. (Tanjug). — Današnje praznovanje 13-letnice neodvisnosti Malezije je minilo mirno v vsej državi. Poročajo, da je premier Abdul Rahman sporočil, da se bo 21. septembra umaknil s položaja predsednika vlade. Kralju je priporočil, da za novega premiera imenuje sedanjega namestnika Abdula Razaka.

Rahman je izjavil, da bo 17. februarja parlament obnovil delo in da bo političnim strankam dovoljeno delovati. Komunistična partija Malaje pa bo še naprej prepovedana.

Volitve v Maroku neregularne?

RABAT, 31. avg. (AFP). — Maroški opozicijski časopis »Opinion« piše da so bile petkove parlamentarne volitve v Maroku neregularne. Časopis navaja, da je bilo na volilnih seznamih več volivcev kot na ustavnem referendumu 24. julija, čeprav se nihče ni imel pravice medtem vpisati na seznam.

Vladi naklonjeni časopis »Depeche« pa trdi, da so volitve veljavne.

Na züriški borzi dinar spet trdneiši

BEOGRAD, 31. avgusta (Tanjug). Vrednost dinarja na züriški borzi je sredi avgusta padla — pred tem pa je bil dinar bolj trden kot kdajkoli prej. Po zadnjih podatkih pa je vrednost dinarja na tem največjem zahodnoevropskem denarnem tržišču spet zelo ugodna. Devetnajstega avgusta so na primer menjali sto dinarjev (v manjših bankovcih) za 31.50 švicarskega franka, kupiti pa jih je bilo mogoče po 34,50 franka; sedaj pa je menjava 31,75 franka in 33,75 franka. Dinar je imel približno tako vrednost že nekaj dni.

Poleg višjega prodajnega tečaja se je zmanjšala tudi razlika, ki so jo zahtevale banke med prodajnim in kupnim tečajm — sredi avgusta je ta razlika znašala 2 franka. Strokovnjaki menijo, da ne gre za manjšo ponudbo dinarjev temveč za večje število turistov.

Volilna bomba v Bordeauxu

Schreiber deseti kandidat pri nadomestnih parlamentarnih volitvah

OD NAŠEGA PARIŠKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 31. avg. — (po telefonu). Jean Jacques Servan Schreiber kandidira kot bomba političnega presenečenja tudi v Bordeauxu. Tik pred iztekom roka za postavitev kandidatov pri nadomestnih parlamentarnih volitvah v drugem volilnem okrožju Gironde je četrt ure pred polnočjo v minuli noči generalni sekretar radikalne stranke in poslanec iz Nancyja J. J. S. S. postavil svojo lastno kandidaturo zoper predsednika vlade Chabana Delmasa. Tako se danes začenja v Bordeauxu predvolilna kampanja kar z desetimi kandidati, od trockistov in KPF preko sredincev do skrajne desnice. Nekomunistični levici kljub vsem poskusom ni uspelo doseči soglasja v izbiri enotnega kandidata.

J. J. Servan Schreiber je potem, ko je podcenjevalno odrinil tudi generalnega sekretarja socialistične stranke Alaina Savaryja, včeraj še teatralno zaman predlagal za to vlogo sorazmerno malo znanega pariškega odvetnika Roberta Badinterja, člana vodstva konvencije republikanskih ustanov, kar pa mu je očitno služilo le kot opravičilo za lastno ambiciozno kandidaturo. Ker je pa že poslanec v Nancyju, bi se moral v teoretičnem primeru izvolitve enemu od obeh mandatov odpovedati in s tem povzročiti nove nadomestne volitve. Vendar pa je vse to zelo malo verjetno, ker ima pri vseh minulih zapletih premier Chaban Delmas (UDR) s svojim namestnikom Jacquesom Valadom, mladim dekanom znanstvene fakultete v Bordeauxu, dokaj trdne možnosti za zmago na volitvah.

B. POGAČNIK

Silovit napad topništva FNO

SAIGON, 31. avgusta (AFP. UPI). Osvobodilno topništvo je minulo noč ponovno z raketami in minometi napadalo sovražne položaje.

Kot je sporočilo ameriško poveljstvo, so osvobodilne sile v zadnjih 24 urah šestdesetkrat napadle območje Južnega Vietnama. Padlo je 42 vojakov, ranjenih pa je bilo 97. To je bil najbolj silovit napad topništva FNO po 4. juniju.

Zbor o reaktorski fiziki

Udeležuje se ga 120 fizikov in znanstvenikov iz 25 držav

HERCEGNOVI, 31. avgusta (Tanjug). V Hercegnovem se je v centru za znanstvena zborovanja danes začela tretja mednarodna poletna šola za reaktorsko fiziko, ki sta jo organizirali mednarodna agencija za jedrsko energijo OZN na Dunaju in jugoslovanska vlada. Od 31. avgusta do 10. septembra bodo razpravljali o »fiziki energetskih jedrskih reaktorjev na termalne nevtrone«. Zborovanja se udeležuje približno 120 fizikov in znanstvenikov iz Argentine, Belgije, Bolgarije, Cila, ČSSR, Danske, Finske, Grčije, Indije, Indonezije, Irana, Italije, Japonske, Nizozemske, Norveške, Pakistana, Filipinov, Poljske, Portugalske, iz Romunije, Švedske, Švice, ZAR, Venezuele in Jugoslavije.

Udeleženci zborovanja, med katerimi je več uglednih znanstvenikov s področja reaktorske fizike, se bo v desetih dneh seznanilo z najnovejšim razvojem in problemi fizike jedrskih reaktorjev v svetu. Tak reaktor bo kmalu začel obratovati tudi v inštitutu v Vinči. Ob otvoritvi so poudarili, da je mednarodno sodelovanje na tem področju izredno koristno, upoštevaje pomembnost raziskovalnega in razvojnega dela v fiziki ter tehnologiji jedrskih elektronov.

Odločilna je cena nafte

Dvodnevno francosko-alžirsko srečanje – Do rešitve s pogajanji

ALZIR, 31. avgusta (AFP). V Alžiru se je uspešno končalo dvodnevno francosko-alžirsko srečanje; razpravljali so o vrsti spornih vprašanj, še zlasti o petroleju, zaradi katerih bi lahko prišlo do nove krize v odnosih med državama. Francosko delegacijo je vodil minister Ortoli, sprejel pa jo je tudi predsednik Bumedien.

Pogovore bodo nadaljevali ministri. V Alžiru so sestavili »spiseke« vseh spornih vprašanj, kot so na primer: petrolej, vino, položaj alžirskih delavcev v Franciji, francoska tehnična pomoč Alžiriji, izvoz francoskega profita iz Alžirije itd. Francosko-alžirski odnosi so zašli v slepo ulico ko je Bumedienova vlada sklenila enostransko povečati svoj dobiček pri cenah petroleja, ki ga Francija uvaža iz Alžirije. Pariz se je odločno uprl, predsednika Bumedien in Pompidou pa sta utrla pot za pogajanja.

Alžirija je še počakala s tem ukrepom in skuša s pogajanji najti zadovoljivo rešitev. Bumedienova vlada je poudarila, da so cene petroleja za Alžirijo odločilne. Država namreč želi petrolej »kar najbolj izkoristiti v boju za nacionalni razvoj«. Ni znano, kakšen je bil uspeh pogovorov v Alžiru, ki se bodo nadaljevali v okviru »dolgoročnega gospodarskega in finančnega sodelovanja« med državama.

NAROČNIKI DELA SO NEZGODNO ZAVAROVANI

PRI ZAVAROVALNICI SAVA

Drugo leto Njegošev mavzolej na Lovćenu

TITOGRAD, 31. avgusta (Tanjug) — Dela pri gradnji Njegoševega mavzoleja na Lovćenu po načrtih Ivana Meštrovića zelo dobro napredujejo, tako da bo verjetno končan do druge polovice prihodnjega leta, ko ga bodo odkrili in s tem počastili 120-letnico smrti velikega pesnika. Cesto od Cetinja do Lovćena, dolgo 16 km, so že usposobili. Titograjsko podjetje prebija predor pod Jezerskim vrhom, po katerem bodo prenesli vse dele mavzoleja na vrh Lovćena. Predor bo dolg 132 m, prebili pa so ga že 80 m. Računajo, da bo gotov do konca septembra. Poleg tega postavljajo daljnovod od Cetinja do vrha Lovćena, kjer bo postavljen spomenik.

Delovne organizacije ter občani iz vseh naših krajev in iz tujine še naprej pošiljajo prispevke za gradnjo mavzoleja.

Zadnje vesti

Pogovori Tito - Etemadi

Predsednik Tito je sinoči priredil večerjo v čast premiera Etemadija

BRIONI, 31. avgusta (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes na Brionih predsednika afganistanske vlade Ahmeda Etemadija.

V daljšem prijateljskem pogovoru sta izmenjala mnenja o bilateralnih odnosih in aktualnih mednarodnih vprašanjih. Še posebej pa sta se pogovarjala o bližnji konferenci šefov držav in vlad neuvrščenih držav v Lusaki in prispevku, ki ga lahko obe državi dasta za uspešno delo te konference.

V spremstvu afganistanskega premiera so bili minister za planiranje dr. Abdul Vaheb Sorani, minister brez listnice dr. Golum Ali Ain, podsekretar v ministrstvu za zunanje zadeve dr. Ravan Faradi in veleposlanik Afganistana v Jugoslaviji Ataolah Našr Zia.

Na sprejemu so bili tudi predsednik ZIS Mitja Ribičič, član ZIS Miran Mejak, namestnik državnega sekretarja za zunanje zadeve dr. Antun Vratuša, veleposlanik SFRJ v Afganistanu Vojo Šobajić, vršilec dolžnosti šefa kabineta predsednika republike Marko Vrhunc in svetnik predsednika republike za zunanjepolitična vprašanja Miloš Melovski.

Predsednik Tito z ženo je priredil zatem v Beli vili večerjo v čast afganistanskega premiera Etemadija in njegove žene.

Opozorilo OECD

PARIZ, 31. avg. (Reuter) — Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), v kateri je včlanjenih 21 vodilnih zahodnih držav, je opozorila vladi v Rimu in na Dunaju, naj sprejmeta nujne ukrepe, da bi preprečili nevarno poslabšanje gospodarskega položaja, ki jima grozi. To opozorilo vsebuje letno poročilo OECD o Italiji in Avstriji.

Brazilski škofi obtožili vlado

RIO DE JANEIRO, 31. avgusta (Tanjug). Petnajst brazilskih škofov in nadškofov je po dvodnevnem zasedanju obtožilo zvezno vlado v Rio de Janeiru, da muči duhovnike, ki so obtoženi »subverzivne politične dejavnosti«. Tako je rečeno v njihovem uradnem sporočilu.

V Braziliji se tako nadaljujejo nesoglasja med katoliško cerkvijo in vlado. V poročilu škofov je tudi rečeno, da ima cerkev uradne dokaze o surovem ravnanju z duhovnikom Josejem Antonijem Magalhaesom v San Luisu v državi Maranhao. Šef zvezne policije v San Luisu je zanikal te obtožbe in dejal, da duhovnika sploh niso mučili in da je priznal prostovoljno.

Jugoslovanski klub na Dunaju

DUNAJ, 31. avgusta (Tanjug). V dunajskem 17. okrožju v Urbangasse 10 so danes odprli klub za jugoslovanske delavce. Slovesne otvoritve so se poleg drugih gostov udeležili tudi generalni sekretar avstrijskih sindikatov Hochstetter in drugi funkcionarji sindikatov in predstavniki avstrijskih oblasti. Pobudo za ta klub so dali naši delavci.

Skupina Indonezijcev se je predala

HAAG, 31. avg. (Reuter) — Skupina 15 Indonezijcev z otočja Amboin, ki so zasedli indonezijsko veleposlaništvo v Haagu, se je predala oblastem. Ko so jih razorožili, so jih s policijskimi avtomobili prepeljali v zapore.

Napadalci na rezidenco veleposlaništva zahtevajo, da bi se to otočje odcepilo od Indonezije in bi organizirali lastno republiko. Protestirali so proti napovedanemu obisku predsednika Suharta na Nizozemskem.

Sestanek jordansko-palestinske komisije

AMAN 31. avg. (AFP). — Mešana jordansko - palestinska komisija, ki so jo organizirali, da bi izvajala sklepe sporazuma, ki so ga sklenili 10. julija predstavniki jordanskih oblasti in palestinski komandosi, se je sestala danes ponovno v Amanu.

Jordansko delegacijo je vodil premier Abdel Moneim el Rifai, palestinsko delegacijo pa je vodil predsednik CK palestinske osvobodilne organizacije Jaser Arafat.

Do sestanka mešane komisije je prišlo po dopoldanski seji jordanskega kabineta. Na tej seji so proučili vprašanje notranje varnosti v Jordaniji. Danes dopoldne je bil tudi sestanek CK palestinske osvobodilne organizacije, ki je pod predsedstvom Jaserja Arafata proučila položaj po sinočnjem spopadu v Amanu med kraljevsko vojsko in palestinskimi komandosi.

Sestanek U Tant-Colombo

RIM, 31. avgusta (AP) — Generalni sekretar OZN U Tant je prispel danes iz Beograda v Rim, kjer se je sestal z italijanskim premierom Emiliom Colombom.

Prepričljiva zmaga vladajoče stranke v Zambiji

LUSAKA, 31. avgusta (Tanjug) — V Zambiji so na splošno prepričani, da je država s pravkar končanimi lokalnimi volitvami, naredila nov korak k enostrankarskemu sistemu.

Zmaga vladajoče združene partije nacionalne enotnosti je bolj prepričljiva kot kdajkoli poprej. Opozicijski afriški nacionalni kongres je dobil 89 sedežev, neodvisni kandidati 12, medtem ko je vseh ostalih 834 sedežev dobila vladajoča stranka.

Prepričljiva zmaga na lokalnih volitvah ima za vlado izreden pomen prav v trenutku, ko je začela uresničevati svoj drugi petletni plan razvoja. Za uresničitev njegovih osnovnih ciljev pa je nujno potrebna enotnost prav na ravni lokalnih oblasti.

V Madrasu bodo izpustili 12.000 zapornikov

MADRAS, 31. avg. (Reuter) — Vlada države Madras je sklenila, da bo izpustila iz zaporov 12.000 ljudi, ki so se avgusta udeležili akcij indijske levice, da bi odvzeli zemljo veleposestnikom. V zaporu pa je pravzaprav 20.000 ljudi. Oblasti so zapirale udeležence tega gibanja, mnogo pa so jih zaprli tudi preventivno. Tako se je v zaporih znašlo tudi nekaj članov parlamenta.

Vlada je objavila v parlamentu, da je dobila zagotovilo indijske komunistične partije, da so ustavili akcijo nasilnega odvzemanja zemlje. V tej kampanji sta sodelovali tudi dve socialistični stranki.

Telegrami

INDIJSKI PREDSEDNIK BO OBISKAL SOVJETSKO ZVEZO — MOSKVA. Indijski predsednik republike Giri bo v drugi polovici septembra uradno obiskal Sovjetsko zvezo.

HUDA ŽELEZNIŠKA NESREČA — SALTA. V bližini argentinskega kraja Salte se je zgodila huda prometna nesreča — na železniškem prehodu je tovorni vlak skoraj popolnoma zmečkal nabito poln avtobus. Po prvih poročilih je 20 potnikov mrtvih, 25 pa poškodovanih.

RAZLASTITEV V JERUZALEMU — JERUZALEM. Vlada Golde Meir se je odločila za ekspropriacijo 1200 hektarov v Jeruzalemu. Zgradili bodo stanovanja za nove izraelske priseljence — v okviru načrta pospešene »izraelizacije« Jeruzalema.

RACIJA PROTI »ČRNEMU PANTERJU« PHILADELPHIJA. Policija, ki je včeraj prišla preiskat sedež črnske organizacije »Črni panter« v Philadelphiji, se je ztepla v spopad s pripadniki organizacije. Ranjeni so bili trije višji policijski uslužbenci. Policaji so naleteli na odpor tudi na drugih sedežih organizacije, ki so jih včeraj preiskovali v tem mestu.

SESTANEK NORDIJSKIH MINISTROV — OSLO. Včeraj so se sestali v Oslu zunanji ministri Norveške, Švedske, Danske, Finske in Islandije, da bi na dvodnevnem posvetovanju v okviru priprav na jubilejno zasedanje generalne skupščine OZN proučili splošni položaj na svetu.

TRI TEDNE ZABARIKADIRANI — PRAGA. Drugi sekretar kamboškega veleposlaništva v Pragi Isup Ganti in kakih deset kamboških študentov v Češkoslovaški, ki so se pred tremi tedni zabarikadirali v poslopju veleposlaništva, so včeraj zapustili poslopje. Ganti in negovi pristaši, privrženi princu Norodomu Sihanuku, so pred 21 dnevi vrgli iz poslopja kamboškega veleposlaništva v Pragi novega veleposlanika Lon Nolovega režima v Kambodži Caineroma in se potem zabarikadirali v prostorih veleposlaništva.

NASERJEVA POSLANICA GADAFIJU — KAIRO. Predsednik Naser je poslal osebno poslanico predsedniku libijskega revolucionarnega sveta Gadafiju. Izročil mu jo bo član izvršilnega odbora arabske socialistične unije Šafei, ki bo vodil egiptovsko delegacijo na proslavi obletnice libijske revolucije

ŠE TRIJE SATELITI — WASHINGTON. Z italijanskih poligonov »San Marco« ob vzhodnih afriških obalah bodo izstrelili tri ameriške umetne satelite. Po dosedanjih načrtih naj bi izstrelili dva astronomska in tretji manjši satelit za zbiranje znanstvenih podatkov s štiristopenjskimi raketami tipa »scout«.

NEGATIVNA BILANCA EFTA — ŽENEVA. Evropsko združenje svobodne trgovine EFTA je danes sporočilo, da so v prvih šestih mesecih imeli za 46 milijard dolarjev izvoza in uvoza. Bilanca te gospodarske skupnosti je negativna, saj je bil uvoz za 3,9 milijarde dolarjev večji od izvoza.

KONGRES ZA INFEKCIJSKE BOLEZNI — DUNAJ. Avstrijska zvezna ministrica za znanost in raziskovanje dr. Herta Firnberg je na Dunaju odprla 5. mednarodni kongres za infekcijske bolezni. Udeležuje se ga več kot tisoč zdravnikov in znanstvenikov iz vseh držav, med njimi tudi 48 Jugoslovanov.

MORGAN ODPOTOVAL — SPLIT. Kontraadmiral angleške vojne mornarice Giles Morgan, ki je bil pri nas gost ZIS, se je iz Splita z letalom vrnil v London. Med NOB je bil poveljnik flote angleških vojaških čolnov na Visu.

ITALIJANI SE SELIJO IZ LIBIJE — TRIPOLI. Po odloku libijske vlade o nacionalizaciji italijanskega premoženja, sprejetem 21. julija, je zapustilo Libijo več kot 35.000 Italijanov.

POTRES NA JAPONSKEM — TOKIO. Na severnem Japonskem, tudi na otoku Hokaidu, sta bila dva potresa. Epicenter je bil v Pacifiku; prvi potres je bil prve, drugi pa tretje stopnje po japonski lestvici.

V JERUZALEMU ŠE TRIJE ZBOLELI ZA KOLERO — JERUZALEM. V Jeruzalemu in na ozemlju, ki ga je zasedel Izrael, so zboleli za kolero neka 27-letna ženska, 40-letni prebivalec iz predmestja in 27-letni Arabec iz Hebrona. V Izraelu in na zasedenem czemlju se je s kolero doslej okužilo 31 ljudi.

ZAHODNA NEMCA IZPUŠČENA — BONN. Nemška demokratična republika je izpustila dva Zahodna Nemca, ki sta bila zaradi vohunjenja pred tremi leti obsojena

Pa še to:

VSAJ TO! V razpravi o uvozu mleka so Vojvodinci rekli da ga imajo toliko, da bi z njim lahko napolnili prekop Donava—Tisa—Donava.

Morda bi potlej vsaj odpadle razprave o koristnosti in smotrnosti tega prekopa.

VREMENSKO POROČILO

SONCE vzide 5.20 zaide 18.39 — LUNA vzide 5.46 zaide 18.46

Prognostična karta za 1. sept. 1970 ob 0,7. uri

Vreme in temperatura za 31. avgust 1970

kraji	vreme ob 7. uri	°C	vreme ob 13. uri	°C
Ljubljana	oblačno	17	oblačno	21
Planica	rahlo dežuje	13	pretežno oblačno	20
Brnik	oblačno	15	pretežno oblačno	21
Kredarica	v oblakih	3	pretežno oblačno	
Maribor	rahlo dežuje	17	pretežno oblačno	21
Gradec	oblačno	16	pretežno oblačno	20
Celje	oblačno	16	oblačno	20
Novo mesto	rahlo dežuje	17	oblačno	17
Koper	rahlo dežuje	19	oblačno	23
Reka	dežuje	19	oblačno	23
Pulj	oblačno	19	pretežno oblačno	25
Hvar	nevihta	22	oblačno	21
Dubrovnik	oblačno	20	oblačno	22
Zagreb	dežuje	18	oblačno	21
Beograd	pretežno oblačno	18	oblačno	22
Sarajevo	oblačno	15	oblačno	20
Titograd	oblačno	18	oblačno	21
Skopje	rahlo dežuje	18	dežuje	21
Celovec	oblačno	16	jasno	21
Gradec	oblačno	17	pretežno oblačno	22
Dunaj	megla	13	jasno	21
Benetke	dežuje	18	jasno	24
Milano	jasno	16	pretežno oblačno	25
Genova	jasno	19	sončno	26
München	oblačno	14	sončno	22
Zürich	oblačno	17	—	
Rim	pretežno oblačno	20	sončno	25
Pariz	jasno	12	sončno	24
Berlin	jasno	12	jasno	25
Stockholm	oblačno	15	oblačno	23
Moskva	sončno	16	oblačno	22

Temperatura morja

Koper, Lošinj, Rab, Šibenik, Hvar 23, Dubrovnik 22, Split 21, Senj 20.

Napoved za danes:

SLOVENIJA

Precej sončno bo z jutranjo meglo po kotlinah. Nočne temperature bodo okoli 11, v Primorju 15, najvišje dnevne 25 stopinj C.

V sredo bo od zahoda naraščala oblačnost.

JUGOSLAVIJA

Na Hrvatskem in ob severnem Jadranu bo precej sončno, drugod spremenljivo oblačno, v južni polovici države vmes še krajevne padavine.

VREMENSKA SLIKA

Višinsko jedro hladnega zraka se je umaknilo nad osrednji Balkan, kjer še povzroča padavine. Nov val atlantskih frontalnih motenj je dosegel Francijo in se usmerja na vzhod. Pred njim bo nad naše kraje dotekal toplejši zrak in jutri vzdrževal lepo vreme.

Občanov barometer

Uka glava v četrto

Znatiželjna glava, velika torba in zvedava vprašanja. Take so poglavitne odlike malega moža, ki bo letos v četrti razred zakoračil. Bojan mu je ime, Sajovic se piše, prihodnje leto pa bo prvo desetletje svojega življenja dopolnil. Najraje pa ima za kosilo pire krompir z grahovo omako.

● *Kaj je najbolj pomembno v četrtem razredu?*
»Nalivno pero, bi rekel!«
● *Navadno ni dobro?*
»Je, ampak raje imam nalivnega.«
● *Zakaj prav tega?*
»Ker ga ni treba v črnilnik pomakati!«
● *Pa znaš pisati z nalivnim peresom?*
»Pha, seveda znam!«
● *Imaš matematiko rad?*
»Nimam. Preveč je treba računati.«
● *Torej ti številke niso najbolj pri srcu?*
»To pa ne. Številke so vse lepe. Ko pa postanejo število, jih ne maram več.«
● *Potem pa gotovo rad čitaš?*
»Silno rad.«
● *Kakšne knjige?*
»Debele!«
● *Zakaj pa debele?*
»Ker dalj časa trajajo!«
● *Kaj pa vsebina?*
»Pustolovci so največji junaki.«
● *Bi ti bil pustolovec?*
»To pa ne.«
● *Kaj bi pa bil?*
»Miličnik!«
● *Zakaj prav miličnik?*
»Ker ima tako lepo uniformo in na križišču stoji. Vsi avtomobili ga morajo ubogati.«
● *Tudi vojaki imajo uniforme?*
»Vojakov pa ne maram, ker streljajo.«
● *Ne maraš streljanja?*
»Ne. Po streljanju so vedno mrtvi ljudje.«
● *Bi bil rad dober športnik?*
»Zelo. Športniki so vsi dobri ljudje.«
● *Pa vadiš kakšen šport?*
»Judo.«
● *Judo?*
»Zato, ker nisem močan. Rad bi se znal braniti.«
● *Se bojiš, da te bo kdo napadel?*
»Ja. V naši ulici so pobalini.«
● *Pa te tepejo?*
»Ne. Ampak bojim se jih vseeno.«
● *Kakšni pa so pobalini?*
»Veliki in močni!«
● *In ti bi jih rad premagal?*
»Ne. Samo branil bi se pred njimi. Zato bi bil rad tudi jaz velik in močan!«

ALEKSANDER LUCU

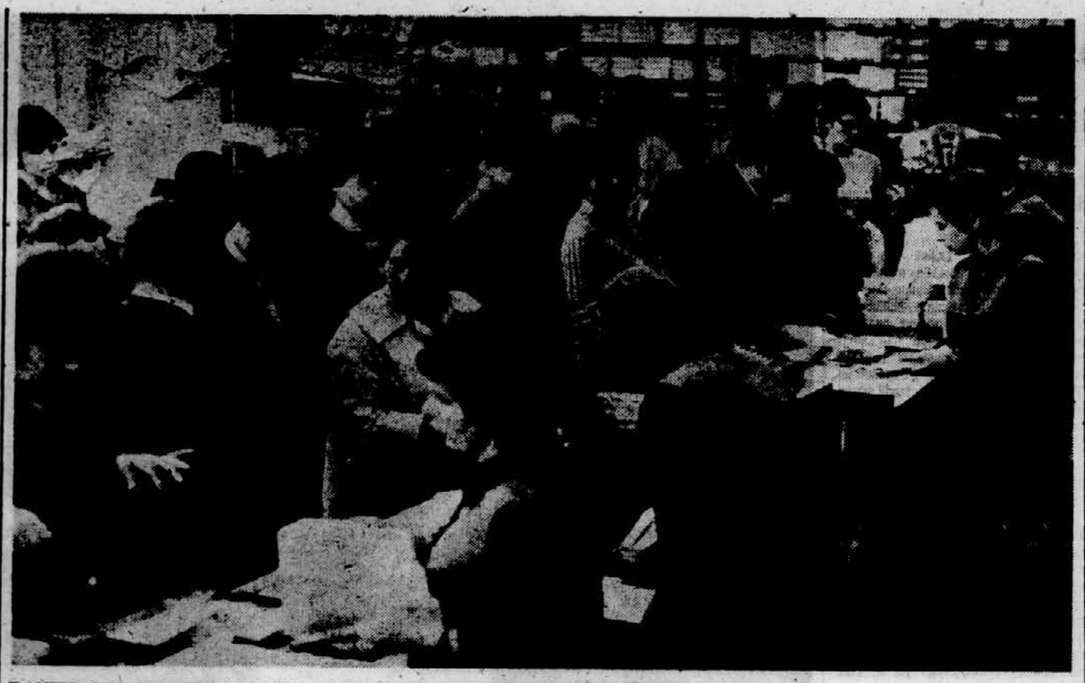

DANES SE JE ZAČELA ŠOLA, ŠOLSKIH KNJIG PA ŠE VEDNO NI DOVOLJ. Foto: S. Busić

Nikoli v nedeljo?

Kdaj bo nad zastrupitvami s hrano začela bedeti inšpekcija tudi ponoči in ob praznikih? — Za nadzor bi bili potrebni dve stalni dežurni ekipi

LJUBLJANA — Letošnje poletje smo imeli v Ljubljani kar srečo. Vsaj doslej večjih zastrupitev s hrano (toksikoinfekcij) niso zabeležili. Zastrupitev s sladoledom je zdravstvena služba zabeležila vsega kakih deset, zaradi gob doslej hujših primerov še ni bilo. Množičnejši je bil le primer, ko je obolelo devet ljudi zaradi pokvarjene svinjske pečenke v nekem gostišču za Bežigradom. Razpravo o uvedbi dežurne sanitarne in inšpekcijske službe v mestu bomo potemtakem lahko vodili premišljeno. Samo da bi letošnje zatišje ne bilo povod za zavlačevanje!

Vodja stalne internistične službe pri interni kliniki v Ljubljani dr. Fedor Krejči je junija letos poslal zavodu za zdravstveno varstvo v Ljubljani naslednje pismo:

»Na naš oddelek prihajajo posamično tudi bolniki, ki navajajo, da so oboleli, potem ko so jedli v javnih lokalih (gostilnah, menzah, slaščičarnah). Tako smo pred mesecem dni pri nas opazovali tri primere zastrupitve s sladoledom, pozneje pa smo zvedeli, da je bilo iz tega vira menda deset zastrupitev.

Menimo, da je v takih primerih treba nemudoma ukrepati na kraju samem, blokirati sumljivo hrano itd., da tako preprečimo nadaljnje primere. Ni nam pa znano, koliko je ta operativna služba na terenu v Ljubljani danes organizirana?

Kot smo obveščeni, vaš zavod v popoldanskem času ob sobotah in nedeljah ne posluje. Bliža se poletna turistična sezona, tako da vsekakor lahko pričakujemo več primerov toksikoinfekcij, zato vas prosimo za pojasnilo, kako naj se ravnamo pri hujših in številnejših primerih zastrupitev s hrano, ko je treba hitro ukrepati tudi izven delovnega časa (popoldne, ponoči, ob sobotah in nedeljah) in kam naj to telefonično obvestimo?

Menimo, da v takih primerih »administrativno« javljanje primerov s karticami, ki jih prihaja občasno iskat vaš kurir k nam, ne pride v poštev. Nekajkrat smo se v takem primeru poslužili miličnikov, vendar pa smo mnenja, da to vselej ne sodi v njihovo pristojnost ...

Direktor zavoda za zdravstveno varstvo v Ljubljani dr. Dušan Mis se je zahvalil za pobudo. Potrdil je, da v Ljubljani res še ni dežurne službe, ne laboratorijske ne inšpekcijske, ki bi v primeru zastrupitve s hrano lahko učinkovito ukrepala takoj, tudi popoldne in ponoči, na petek in svetek. Dejal je, da predpisi take obveznosti sicer ne nalagajo ne zdravstveni službi ne upravnim organom (inšpekcijam) in ne milici. Da pa so se že dogovarjali z vodstvom mestne sanitarne inšpekcije, kako bi uvedli vsaj stanje delne pripravljenosti, kar je priporočala tudi skupščina občine Center. Vendar, tako je odgovoril na dopis, za zdaj tega še ne dopuščajo »nepremostljive tehnične ovire«.

Hkrati pa je dr. Dušan Mis v istem dopisu — nekoliko kontradiktorno — opozoril, da republiški pravilnik za izvajanje ukrepov v zvezi z zastrupitvijo z živili jasno določa, da mora **vsak zdravnik že pri sumu na zastrupitev tudi ‚ukreniti vse potrebno, da se prepreči nadaljnje uživanje sumljivih živil'.** Po tem pravilniku mora obvestiti nemudoma zavod za zdravstveno varstvo, ki odgovarja za protiepidemiološke ukrepe in pa sanitarno inšpekcijo, ki je edina pooblaščena za zaplembo sumljivih živil.

Tako je potemtakem načelno in na papirju vse urejeno, v praksi pa — bore malo. So dolžni po zakonih, niso dolžni po zakonih!? Kdo: protiepidemiološka služba, inšpekcija, milica ...

Dr. Sašo Cvahte, direktor zavoda SRS za zdravstveno varstvo to komentira takole:

»Korenina zla je v dvotirnosti. Zdravstvena služba mora zdraviti, preprečevati in ugotavljati — ne sme pa ukrepati. To lahko le inšpekcija oziroma milica. To, vidite, je zagata!

Toda, tako pač je! Zato je ustrezna dežurna služba v Ljubljani zares nujna. Zanjo pa sta potrebni po dve dežurni ekipi: ena pri sanitarni inšpekciji in druga v enem izmed laboratorijev. Taka služba pa bi precej stala. Kdo jo bo plačal? Bodo zdravniki hoteli dežurati? V skladu s poslanstvom njihovega poklica bi že moral, toda ...«

BOGDAN FINŽGAR

Podvodni svet v Šiški

Zanimiv akvarij si je v 3 mesecih ogledalo 400 ljudi

Vsekakor je prijetno, če si lahko skrivnosten, a čudovit podvodni svet ogledujemo v lepo urejenem akvariju. Take »vodne kletke« razstavlja v Aleševčevi ulici 24 Anton Kresal. V svojem akvariju ima sedaj 150 tropskih vrst rib, 370 vrst vodnih rastlin in 20 vrst morskih živali. Ogledamo si ga lahko vsak dan od 9. do 12. in 15. do 18. ure.

V pogovoru se zgodi, da le malokdo ve povedati, kje je v Ljubljani akvarij. A vzlic temu ni tako neznan! »Akvarij je kar dobro obiskan. V treh mesecih ga je pogledalo kakih štiri tisoč ljudi. Med obiskovalci so tudi tujci, predvsem zahodni Nemci, Švedi, Švicarji, Italijani,« pripoveduje njegov lastnik in oskrbnik ter dodaja: »Veste, glavni namen akvarija je ta, da se človek odpočije, razvedri; saj tukaj vidi le prenešeno, a neokrnjeno naravo. Seveda pa ne smemo pozabiti tudi na njegov poučni pomen. Prav zdajle, z začetkom novega šolskega leta, nas bodo spet obiskovale skupine šolarjev, predvsem iz osnovnih šol Šiške in Bežigrada.«

Čeprav je akvarij v Aleševčevi pravzaprav »ljubljanski«, pa ne dobiva nikakršnih dotacij. »Najprej smo sicer zaprosili za finančno pomoč, vendar pa smo potem, ko ni bilo nobenega odgovora, nadaljnje prošnje opustili,« pove Anton Kresal. Letni stroški za redno vzdrževanje akvarija so 30 tisoč dinarjev. Pomagajo si predvsem tako, da v svojem laboratoriju delajo analize hrane, vode, da izdelujejo grelce in akvarije ter vzgajajo ribice in rastlinje tudi za prodajo.

Sedaj se akvarij širi na 240 kvadratnih metrov površine, še vedno je dovolj prostora, da bi (ga povečali) ga tako obogatili (uredili posebne oddelke z domačimi sladkovodnimi in morskimi živalmi), vendar pa je edina ovira pomanjkanje denarja. Anton Kresal si močno prizadeva, da bi vsi tisti, ki jih pot zanese v ta predel Šiške, lahko videli kar največ predstavnikov vodne flore in faune. To pa menda ni le njegova želja ...!

B. D.

Ob morju neurje ni prizaneslo

SPLIT, 31. avgusta (Tanjug) — Včerajšnje neurje v Trogiru in Donji Kašteli je povzročilo precej škode. V štirih urah se je nad temi krajі zlilo 123 litrov dežja na kvadratni meter. Voda, ki je v hudournikih drla s Kozjaka, je zalila tudi avtobusno postajo, kjer že ves dan odstranjujejo posledice neurja. Zlasti so poškodovane ceste, ki vodijo do jadranske magistrale. Na cesti v bližini Segeta pri Trogiru je hudournik uničil približno 250 metrov asfalta. Jadranska magistrala na tem območju ni hudo poškodovana, niso pa še mogli odstraniti vseh zemeljskih plazov in kamenja. Voda je zalila tudi približno sto hiš, obrate podjetja za predelavo plastičnih mas »Jugoplastika« in skladišče pohištva, poplavljene pa so tudi soline.

Največ škode je neurje povzročilo kmetom; na nekaterih poljih so uničeni skoraj vsi pridelki, odneslo je precej zemlje, uničilo pa je tudi grozdje.

Veriga trkov na črnuškem mostu

ČRNUČE, 31. avgusta — V soboto približno ob 18. uri je voznik Anton Senič (40) iz Maribora z osebnim avtomobilom hitro peljal od Ježice proti Črnučam. Na črnuškem mostu je z vso silo trčil v zadnji del fiata 850 Srečka Satlerja (58) iz Maribora. Tega je odbilo v pred njim vozečega fiata 850 (vozil ga je Ferdo Mak (23) iz Maribora, slednjega pa še v peugeot z ljubljansko registracijo, ki ga je šofiral Jože Golobič (29) iz Zagorja. Materialna škoda znaša približno 14.000 dinarjev.

B. D

Voznik mrtev, sopotnik ranjen

CELJE, 31. avgusta — Včeraj popoldne je proti Šoštanju vozil z osebnim avtomobilom zastava 750 23-letni Ivan Verdev, doma iz Topolščice. Na ostrem levem ovinku v Metlečah je avtomobil zaradi hitrosti in mokre ceste zaneslo s ceste na travnik, nato pa še v zid skladišča podjetja Vegrad. Velenje. Verdev je umrl na kraju nesreče, v bolnišnico pa so prepeljali nuje poškodovanega sopotnika, 23-letnega Jožeta Škrubo iz Topolščice.

Ljubljanska kronika

PREBIVALSTVO

Rojstva — V soboto in nedeljo je osebje obeh porodnišnic pomagalo pri rojstvu 11 deklic in 14 dečkov. Oba najtežja novorojena občana sta zagledala luč sveta v mestni porodnišnici: punčka je zbrala 4350 gramov, rekorder med fantki pa 200 gramov več.

Poroke — V soboto so na Magistratu sklenili 66 zakonskih zvez, jutri pa si bo nadelo zakonski jarem sedem parov mladoporočencev.

Pogrebi — Popoldne se bodo na Žalah še zadnjič poslovili od Vaska Potočarja (14.15) in Zvonka Lajovica, 33-letnega inženirja gozdarstva (15.), Alojzija Kramžarja, 100-letnega upokojenca bodo ob 15.45 pospremili v zadnji dom na viško pokopališče, ob 17. uri pa bodo na pokopališču v Štepanji vasi pokopali 85-letnega upokojenca Jakoba Kramarja. Včeraj so na ljubljanskih pokopališčih še zadnjič pospremili Marijo Mivšek, 75-letno upokojenko, Marijo Škof, 79-letno gospodinjo, Nevenko Jernejc, 65-letno upokojenko, Andreja Bajca, 91-letnega upokojenca, Terezijo Prajntz, 81-letno gospodinjo in Nelly Skubic, 61-letno upokojenko.

Ta teden na platnu

V Komuni še kar navdušuje ljubitelje sentimentalnosti in dobrega filma, ki ga je ponudil režiser Bo Widerberg: Upor v Adalenu. Če ne bo film ostal na sporedu do 12. septembra (to je kajpak odvisno od gledalcev), potem bo vmes vskočil francoski film 24 ur življenja ženske. Sicer pa je za 12. september predviden start — in to v Komuni, v Šiški in na Viču — doktorja Živaga režiserja Davida Leana. V Slogi se bo kazala skozi skušnjo režiserja Domiana podoba sicilijske mafije v filmu Kot sova podnevi. V glavnih vlogah nastopajo Franco Nero, Claudia Cardinale in Lee Cobb. Potlej pa se bosta zvrstila repriza filma Redovnica in Pod mehiškim soncem. Ko bo Vič zapustil film Zbogom prijatelj, bo prišel na spored Revolverašev sin. V Šiški pa bo v kratkem prikorakal Yul Bryner kot protagonist krvavega westerna Vabilo revolverašev, ki ga je zrežiral Richard Wilson. Nekaj zanimivih repriz pa nam bo kinematografsko podjetje v teh dneh ponudilo na pokušnjo za Bežigradom, kjer bojo na sporedu Tajni agent Flint, Tanka rdeča črta, Vražji fantje na letečih škatlah in Prva zmaga.

B. M.

Fant, ki je zadel žabo

Pogovor z Milošem Prinčičem, dobitnikom v nagradni igri v Delu »Kompas cigareta navdušuje in nagrajuje«

Srečnega dobitnika smo lep čas iskali po Novi Gorici. Starši Miloša Prinčiča na Kidričevi cesti niso mogli verjeti, da bo prišla v hišo — žaba. Ko pa smo hoteli dobitniku povedati veselo vest v Gostolu, kjer je zaposlen, so nam povedali, da je že šel domov, ker je želel le do 13. ure. No, ko smo se vrnili na njegov dom, je za novico že vedel.

»Kaj pravite na veselo vest?« smo ga najprej pobarali.

»Enkrat pa je le doletela sreča tudi mene.«

»Pa ste velikokrat igrali?«

»Loterijo igram vsak teden, sodeloval sem tudi pri nagradni igri »Delo—coca cola«. Preostalo nam ni nič drugega, kot da smo se odpovedali lastnika žabe kola«, a doslej nisem zadel večjih dobitkov.«

MILOŠ PRINČIČ

»Kako naj vas predstavimo bralcem Dela?«

»Izučil sem se za kovinostrugarja. Še pred odhodom v vojsko, ki sem jo odslužil v Ljubljani in Mariboru, sem delal v Gostolu. Zdaj mi je 22 let in imam fička, ki sem ga kupil iz druge roke.«

»Ste naročeni na Delo?«

»Ne, kupujem ga vsak dan. Bom pa poslej zanesljivo njegov stalni naročnik.«

»In kaj boste storili z žabo?«

»Vsekakor bom zamenjal fička. Verjetno bom žabo prodal in za izkupiček kupil kakšen manjši avto.«

Slovili z željo, da bi nagrado kar najbolje zaobrnil in ti him komentarjem da je sreča pač opoteča. Človek nikoli ne ve, kje ga čaka. Miloš Prinčič nam je namreč zaupal, da je izpolnil le eno izpisnico z 10 nalepkami Kompasovih cigaret ter šestimi kuponi oglasa, ko smo ga objavljali ob torkih, petkih in sobotah v našem listu.

Nesrečen padec pod Špikom

GOZD MARTULJK, 31. avg. — Danes okrog 10.30 sta odšla na sprehod proti slapu Martuljku delavca Josip Sever (29) iz Ptuja in Jože Mikec (44) iz Zgornje Hajdine, ki sta bila na okrevanju v depandansi hotela Špik. Ko sta se v vedrem razpoloženju vračala, je Severju na pečinah nenadoma spodrsnilo in je padel 150 m globoko. Bil je takoj mrtev.

Radar je bil šoferjev zapik!

Kaj vse »klobasajo« šoferji, kadar morajo plačati kazen zaradi hitrosti

Kar je dobro za posameznika, ni dobro za vse! Če kdo vozi z avtom prehitro, jo lahko nedolžni dobi po glavi. Z miličnikoma Janezom Janžljem in Francem Mlinarjem ter z radarjem smo se postavili ob Titovi cesti in ustavljali tiste »tiče«, ki se požvižgajo na omejitev hitrosti. Za spremembo smo tokrat zapisovali kaj vse si krivoi izmislijo. Ugotovitev: Fantazija deluje brezhibno.

Prva je preko osemdeset na uro pribrzela v miličnikovo beležnico voznica. Vsa rdeča je zrla iz avta in hitela: »Ja veste, gostilno smo odprli, nabavljati je treba, skačem sem ter tja. No ja, bom pa plačala, ampak ali se ne bi dalo malo »zglihati«. Takole od 50 dinarjev na 20 dinarjev!«

Voznik srednjih let v fičku: »V Domžale se mi mudi. Seveda bom plačal. Res je, kar petinosemdeset na uro sem vozil.«

Rumeni športni fiat: »Sploh ne vem, zakaj sem potegnil. Nikamor se mi ne mudi. Malo razmišljen sem, pa ...«

Razmajana stara olimpija je pribrzela kot kakšen ferrari na dirkah: »Jaz da sem vozil preko osemdeset? Največ petinšestdeset! Sicer pa greste lahko pogledat, meni je kazalo manj. Ali hočete, da še enkrat peljem mimo vas? Vsaj na radarju mi pokažite, da sem res tako hitro vozil!« In miličnik mu je pokazal, voznik pa kazni ni hotel plačati.

Naslednji naslednik Jima Clarca je bil Turek: »Malo bolj hitro sem vozil, ker se bližamo Salsburgu. Saj bi plačal, pa nimam niti denarja niti dinarjev!« Marke je zamenjal v bližnji trgovini in plačal.

Popolnoma nov VW. Niti besede ni spregovoril voznik. Le 50 dinarjev je potegnil iz denarnice in plačal.

Starejši možak v sudiju: »Ali ni 50 dinarjev malo preveč! Sicer pa imajo tile vaši radarji skoraj vedno napako! Naj vam bo, plačam.«

In tako naprej. Izgovorov v nedogled. Enemu je žena rodila prav tisti hip, ko je pritisnil na plin, drugi je zaspal in brzi v službo, tretji vozi že iz navade hitro, skratka — vsi imajo izgovor že na jeziku.

Kaj pa miličnika? Tako sta že vajena vseh govoranc, da se le mirno smehljata, počakata, da voznik vse »izblebeta« in pobereta kazen. Miličnik Janez Janželj pravi, da je kazen za prehitro vožnjo preblaga. Neki voznik mu je celo v brk zabrusil, da ima tako veliko plačo, da se mu 50 dinarjev sploh ne pozna!

Quod erat demonstrandum vse je jasno!

A. LUCU

Pešec umrl

LJUBLJANA, 31. avgusta — Včeraj zvečer ob 22.35 uri je na Masarykovi cesti (pri hiši številka 14) ljubljanski mercedes, ki ga je vozil Ivan Strežek (40), povozil pešca Martina Kuharja (63). Slednji je nenadoma z leve strani stopil na cesto, voznik osebnega avtomobila se mu ni mogel umakniti in ga je zbil. Kuhar je na kraju nesreče umrl.

B. D.

Zavozil s ceste

VRHNIKA, 31. avg. Včeraj ob 8.15 uri se je na vrhniškem klancu primerila prometna nesreča, ko je prinz Ivana Špišića (36) iz Karlovca zavozil s ceste. Iz neznanega vzroka (verjetno je zaspal) je zapeljal na desno bankino, izruval obcestni kamen in se prevrnil po cestnem nasipu na travnik. Voznik ter sopotniki Ana Špišić (34), Jasmina Špišić (8) in Irena Potnar (8) so dobili lažje poškodbe in so jih odpeljali v postojnsko bolnišnico. Škode je za 8.100 dinarjev.

B. D.

Servis namesto tajnic

Poslovni servis Magistrata bi rad strnil nekatere turistične službe

LJUBLJANA, 31. avg. V Ljubljani imamo še eno novost v turistični dejavnosti. Zavod Magistrat je ustanovil oddelek za poslovni turizem. »Za razliko od drugih turističnih agencij je naše delo namenjeno posamezniku, predvsem poslovnemu človeku in ne množici turistov,« pove Rafko Pintar, vodja poslovnega servisa.

Uslužbencem in poslovnim partnerjem nudi servis raznovrstne usluge. Za zdaj se v servisu predvsem ukvarjajo z rezervacijami vozovnic doma in na tujem, potem z rezervacijo v hotelih, z organizacijo sprejemov, proslav, poslovnih sestankov, itd.

»Če pri nas naročite letalsko vozovnico, vam jo naš kurir prinese na dom ali v pisarno, brezplačno,« zatrjujejo v servisu.

Servis nadalje naroča prevoze s taksijem ali priskrbi vozilo na posodo. Podjetja lahko na servisu naročajo tudi prevajalce in turistične vodiče. V glavnem pa hoče servis v nekem smislu nadomestiti delo tajnic velikih podjetij in nase prevzeti organizacijo potovanja in ne nazadnje tudi počutje poslovnega človeka.

— So se že pokazali rezultati vašega dela?

»Zanimanje za naše usluge raste in prvi uspehi so tu,« odgovori Rafko Pintar, »sicer pa se sezona poslovnega turizma šele začenja. Poletje je namreč za nas bolj mrtva sezona.«

Poslovni servis ne nameava ostati samo pri tem. Zamisli za prihodnost se nanašajo tudi na pomanjkljivosti, ki jih opažamo v turistični dejavnosti v Ljubljani.

»Radi bi strnili nekatere turistične službe,« pove naš sobesednik. »Najprej bi uvedli centralno vodniško službo, za kar bi usposobili predvsem študente. Turistične agencije pripravljajo oglede Ljubljane vsaka po svoje in z vodiči, ki so trenutno pri roki. Poslovni servis pa namerava organizirati vsakodnevne oglede Ljubljane. Turiste bi pobrali po hotelih in po agencijah.«

Drugo področje, ki bi ga servis rad centraliziral, so zasebne turistične sobe. Zdaj ima vsaka agencija določeno število sob in tako te niso izkoriščene, kot bi lahko bile. Vsaj tako trdijo v servisu. Ti bi radi oddajanje zasebnih sob prevzeli v svoje roke. »Tako bi imeli pregled nad njihovim številom in turiste ne bi bilo treba pošiljati od ‚ponija do Pilata', kadar bi bila stiska za prenočišča,« podkrepi gornjo trditev Rafko Pintar. ALBINA PODBEVŠEK

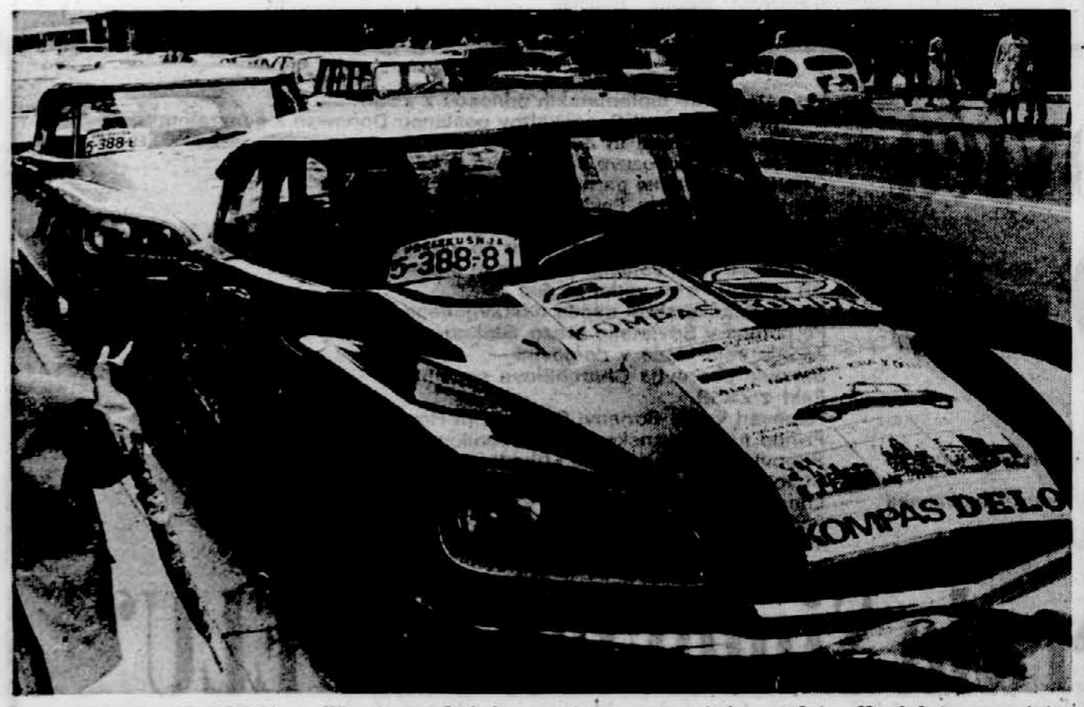

ŽABA SKOCILA IZ BOBNA — Včeraj so izžrebali nagrajence prvega kola natečaja »Navdušuje, nagrajuje«, ki ga je pripravil Kompas v sodelovanju z Delom. Izžrebali so potnike za Moskvo, Gardsko jezero in Gorenjski kot, v »žabi« D 19 special pa se bo vozil Novogoričan Miloš Prinčič. Spisek ostalih nagrajencev bomo objavili v petek (4. sept.). Naslednje žrebanje bo 1. oktobra. Foto: Busić

POTOVANJA V SEPTEMBRU-OKTOBRU-NOVEMBRU

INTERNATIONAL FAIR NAIROBY

KENYA

● 6 dni od 28. 9. do 3. oktobra — strokovno vodstvo — polni penzioni — z letalom — za 4.702 din — mednarodni sejem — Nairoby in obisk največjega rezervata za živali — SAFARI

ŠPANIJA z letalom od 1. do 4. oktobra — cena 1.450 din — MADRID, ESCORIAL, TOLEDO — ogled muzeja Prado in EL GRECO ter ostalih znamenitosti — ogled bikoborbe in flamingo predstave

RIM
● 3 dni — od 7. do 9. septembra in od 17. do 19. septembra — z letalom — samo 690 din

TOUR DE FRANCE
● avtobus-avion od 24. do 30. septembra — avion-avtobus od 30. 9. do 6. oktobra — strokovno vodstvo, polni penzioni — cena 1.630 din

PARIZ
● z letalom — od 27. do 30. novembra — cena samo 1.320 din

INFORMACIJE — PRIJAVE — PROGAMI: BIROJI GLOBTOURA

globtour Turistična agencija Ljubljana

Incident pod koši

Na univerziadi tekma Jugoslavija : J. Koreja prekinjena

TORINO, 31. avgusta. (Po telefonu). Prve polfinalne košarkarske tekme so včeraj navdušile in dobro razgibale številno občinstvo, ki je napolnilo športno palačo s skoraj 10.000 mesti. Italija je najprej premagala Brazilijo z 72:65, nato ZDA Kubo z [illegible], SZ Bolgarijo 96:75, Jugoslavija pa J. Korejo z 86:74 (46:42).

Najboljšo košarko sta prikazali ekipi ZDA in Kube, za slednjo so si vsi strokovnjaki edini, da je najbolj napredovala. Za naše je bil spopad z Južno Korejo izredno pomemben in ena najtežjih ovir na poti navzgor. V naši polfinalni skupini igrata še SZ in Bolgarija, dve najboljši ekipi, pa bosta potem igrali na zaključnem turnirju.

Naša tekma se je končala šele ob 1. uri zjutraj in igralci so potem še dobro uro razpravljali o tem težkem srečanju, na katerem je prišlo tudi do prvega resnega incidenta na vsem turnirju.

Jugoslovani so tekmo z izredno težkim, ostrim in tudi grobim nasprotnikom začeli izredno nesrečno. Kapičić je imel že po treh minutah štiri osebne napake, Simonović pa je bil huje poškodovan. Italijanski sodnik Tatatore in Portugalec Battista sta očitno navijala za Korejce, to pa sta pod pritiskom polnih tribun, ki so hrupno navijale za naše nasprotnike, skoraj tudi morala. Pet minut pred koncem pa je prišlo do daljše prekinitve.

Najprej sta sodnika priznala povsem regularen koš Jugoslovanov, zaradi česar je korejski igralec Ju Hi Jung ostro protestiral, nakar sta sodnika dosodila še kazenski met v našo korist. Na pritisk publike in vodstva Koreje, ki je ves čas protestiralo in se prepiralo okoli zapisnikarske mize, so potem naši začeli akcijo le iz outa. Pri štartu na podano žogo pa so se trije Korejci zaleteli v Čermaka, pri čemer si je eden izmed njih poškodoval nos in [illegible] krvi je bilo še več. Pri tem pa so grobo zrušili še Šolmana, ki je še tako ali tako dobil največ udarcev in brc. Takrat pa je bilo tudi sodnikoma dovolj grobe korejske igre in neobjektivnega ocenjevanja in Ju Hi Jungu sta prisodila peto osebno napako, nakar je prišlo do dolgega prerivanja in prepira pri mizi. Italijanski sodnik Tatatore je dobil celo nekaj udarcev.

V nadaljevanju so naši zaigrali še bolje in na koncu zasluženo zmagali. Gledalci, ki so ves čas navijali za Korejce so bili razočarani in so izžvižgali sodnika. Zanimivo je, da niso protestirali niti takrat, ko je neki Korejec od zadaj napadel Simonovića in so našega branilca morali odpeljati v bolnišnico.

Zato pa je zmago toliko bolj hrupno pozdravila mala kolonija jugoslovanskih športnikov, med katerimi so bile najbolj glasne plavalke, ki so se jim ob takšnem razpletu pridružili tudi sicer dotlej mirni telovadci.

Koše za Jugoslavijo so dosegli: Čermak 8, Knežević 8, Rukavina 8, Georgijevski 3, Bisjak 2, Kotarac 11, Simonović 4, Jelovac 18, Šolman 14 in Karati 12.

Po tekmi je trener Žeravica povedal: »Navzlic vrzelim in pomladitvam v ekipi, sem z igro zelo zadovoljen. Vesel sem bil zlasti zmage nad Romunijo, pa tudi nad Korejo, ki jo naša športna javnost vse premalo ceni. Žal Simonović in Čermak ne kažeta vsega kar znata, posebno pa se jima pozna odsotnost Plečaša, s katerim se izredno ujemata. Mladi sicer veliko želijo, toda ni se moč znajti od maloštevilnih izkušenj prevečnosti. Kapičić in Šolman sta v slabši formi, medtem ko Jelovac le na trenutke zaigra kot zna.«

Na teniških igriščih sta izmed Jugoslovanov ostala le Minček in Irena Škulj, ki sta premagala francosko mešano dvojico Roulin — Proisy in se uvrstila v četrtfinale. Danes so začele tekmovanje tudi telovadke, med katerimi je prijavljenih osem ekip. Jutri bodo štartali še jugoslovanski telovadci, ki so za zdaj dobro razpoloženi.

DUŠAN KURET

Poraz s SZ

TORINO — V drugi tekmi polfinalne skupine B je košarkarska reprezentanca SZ premagala Jugoslavijo z 80:62 (34:31). Pred 2.000 gledalci sta sodila Hasakava (Jap) in Silva (Bras).

SZ: Krikun 11, Paulauskas 14, Boljšakov, Žarmuhamedov 9, Fedorov 4, Ivanov 4, S. Belov 8, Tomson 7, Boljšov 6, Kovalenko 6, A. Belov 16, Edeško 4.

JUGOSLAVIJA: Karati 4, Simonović 13, Jelovac 7, Knežević 4, Bisjak 2, Kapičić 9, Kotarac 6, Rukavina 3, Šolman 7, Georgijevski 4, Čermak 2, Živković 2.

Jugoslovani se niso trudili, igrali so brez pravega poleta in šele po zmagi, tako da Sovjeti niso imeli težkega dela.

Fassnacht brez zlata?

Pred bližnjim evropskim prvenstvom v plavanju v Barceloni

Osrednja osebnost lanskoletne plavalne sezone je bil prav gotovo nemški plavalec Hans Fassnacht, ki je z novim svetovnim rekordom na 400 m kravl (4:04,0) ponovno vrnil rekord stari celini. Čeprav je ta rekordni rezultat sad ameriških trenerjev, saj Fassnacht že drugo leto študira v ZDA in se pod vodstvom tamkajšnjih trenerjev pripravlja na tekmovanja, pa je vendarle s še tremi evropskimi rekordi (200 in 1500 m kravl ter 400 m mešano) predstavljal potencialnega kandidata ZRN za štiri zlate kolajne v Barceloni.

Toda tako kot je bila lani očitna njegova premoč na vseh štirih omenjenih progah, tako je letos, mesec dni pred Barcelono, njegovo »zlato« nezanesljivo. Na 200 in 400 m kravl bo njegov največji tekmec Šved Gunnar Larsson, prav tako njegov študijski kolega iz ZDA, ki mu je nedavno na tekmovanjih v Los Angelesu dokazal, da je sedaj boljši. Na najdaljši progi — 1500 m kravl — mu je pred nekaj edni odvzel evropski rekord njegov rojak Lampe. Nič bolj rožnata pa ni tudi situacija na 400 m mešano, kjer je Larsson sedaj najboljši, le nekaj desetink sekunde slabši od njegovega rekorda. Tako se prav lahko dogodi, da bo svetovni in evropski rekorder ter največji up zahodnonemške reprezentance Hans Fassnacht odhajal iz Barcelone brez zlate kolajne. Njegov trener je sicer velik optimist in trdi, da bo Hans prav v Barceloni v topformi in tako pokazal svoje velike sposobnosti. Bodi kakorkoli že, prav gotovo njegovi boji za kolajne ne bodo tako lahki, kot je kazalo lani. Ne smemo namreč prezreti zopet sovjetskih plavalcev Samsonova in Bura, Španca Esteva, tekmovalca NDR Sperlinga ter veterana, evropskega prvaka z Utrechta Belic—Geimana.

V ženskih disciplinah 400 in 800 m kravl je izredna premoč plavalk NDR, saj sedaj zasedajo vse tri njihove tekmovalke mesto pred vrhom. Na 400 m jim lahko uspešno kljubuje le bivša evropska rekorderka, Italijanka Calligaris, Švedinja Jonsson ter mlada Nizozemska trojka de Boer, Rijnders in Bunschoten. Prav nizozemske plavalke so letos na tej progi zelo napredovale ter nekajkrat izboljšale nacionalni rekord. Morda se lahko dogodi, da bo mlada nizozemska trojka nadaljevala tradicije svojih prednic, saj so Nizozemke doslej največkrat — kar petkrat — osvojile prvenstvo na tej progi. Zanimivo je, da je prvakinja z Utrechta, Francozinja Mandonnaud, z enakim časom, kot je bil dovolj za osvojitev prvega mesta pred štirimi leti, letos šele na 10. mestu lestvice.

Na najdaljši ženski progi — 800 m kravl, ki je letos tudi prvikrat na sporedu, razpored tekmovalk ni mnogo drugačen kot na 400 m. Nekoliko večjo prednost ima le evropska rekorderka Neugebauer, ki je letos le tri sekunde zaostala za svojim lanskim rekordom.

M. P.

400 m kravl

EVROPSKI PRVAKI

MOŠKI

1926: 5:14,2 A. Borg (Š)
1927: 5:08,6 A. Borg (Š)
1931: 5:04,0 I. Barany (M)
1934: 4:55,5 J. Taris (F)
1938: 4:51,6 B. Borg (Š)
1947: 4:35,2 A. Jany (F)
1950: 4:48,0 A. Jany (F)
1954: 4:38,8 G. Csordas (M)
1958: 4:31,3 I. Black (VB)
1962: 4:25,6 J. Bontekoe (Niz)
1966: 4:11,1 F. Wiegand (NDR)

ŽENSKE

6:11,8 M. Braun (Niz)
5:42,0 M. Braun (Niz)
5:27,0 R. Mastenbrök (Niz)
5:09,0 R. Hveger (D)
5:18,2 K. Harup (D)
5:30,9 G. Andersen (D)
5:14,4 A. Szebö (M)
5:02,6 J. Koster (Niz)
4:52,4 A. Lasterie (Niz)
4:48,2 C. Mandonnaud (F)

Najboljši evropski plavalci 1970

SR: 4:02,8 J. Kinsella (ZDA 70)
ER: 4:04,0 H. Fassnacht (ZRN) 69
4:08,5 Larsson (Š)
4:09,9 Samsonov (SZ)
4:09,4 Fassnacht (ZRN)
4:11,1 Bure (SZ)
4:13,6 Belic-Geiman (SZ)
4:14,1 Esteva (Sp)
4:15,9 Unger (NDR)
4:17,3 Lampe (ZRN)
4:17,3 Sperling (NDR)
4:17,6 Kile (Norv)

SR: 4:24,5 D. Mayer (ZDA) 68
ER: 4:36,1 G. Wetzko (NDR) 69

4:39,8 Neugebauer (NDR)
4:40,8 Wetzko (NDR)
4:40,8 Tulling (NDR)
4:40,9 Calligaris (I)
4:41,9 de Boer (Niz)
4:42,2 Jonsson (Šv)
4:44,5 Rijnders (Niz)
4:46,1 Bunschoten (Niz)
4:47,7 Röhmer (ZRN)
4:48,1 Mandonnaud (F)

1500 m kravl

EVROPSKI PRVAKI

1926: 21:29,2 A. Borg (Š)
1927: 19:07,2 A. Borg (Š)
1931: 20:49,0 O. Halassy (M)
1934: 20:01,5 J. Taris (F)
1938: 19:55,6 B. Borg (Š)
1947: 19:28,0 G. Mitro (M)
1950: 19:48,2 H. Lehmann (ZRN)
1954: 18:57,8 G. Cordas (M)
1958: 18:05,8 I. Black (VB)
1962: 17:49,2 J. Katona (M)
1966: 16:58,5 S. Belic-Geiman (SZ)

Najboljši evropski plavalci 1970

MOŠKI — 1500 M KRAVL

SR: 15:57,1 J. Kinsella (ZDA) 70
ER: 16:23,9 W. Lampe (ZRN) 70
16:23,9 Lampe (ZRN)
16:37,6 Fassnacht (ZRN)
16:42,2 Esteva (Šp)
16:57,9 Sperling (NDR)
17:03,7 Dunajev (SZ)
17:04,2 Belic-Geiman (SZ)
17:04,4 Mann (NDR)
17:12,3 Hartung (NDR)
17:15,0 Kile (Norv)
17:15,5 Samsonov (SZ)

ŽENSKE — 800 M KRAVL

SR: 9:02,4 K. Moras (A)
ER: 9:30,8 K. Neugebauer (NDR)

9:33,8 Neugebauer (NDR)
9:37,4 Tulling (NDR)
9:39,6 Calligaris (I)
9:43,2 Eife (NDR)
9:45,6 de Boer (Niz)
9:50,8 Röhmer (ZRN)
9:51,1 Jonsson (Šv)
9:51,5 Kudaševa (SZ)
9:57,2 Annewy (Fr)
9:57,7 Kock (Šv)

V prsnem plavanju — SZ

Malo upanja za Kurbanovića, več za Djurdjo Bjedov

Na treh prvenstvih zapored — od 1958. leta dalje — imajo prvo besedo v prsnem plavanju sovjetski plavalci, Kolesnikov, Prokopenko, Kosinski, Pankin so imena, ki so se redno razvrščala na prva mesta bodisi na evropskih, olimpijskih igrah ali listah evropskih in svetovnih rekordov. Toda prsno plavanje se v Sovjetski zvezi ne končuje pri teh imenih, temveč je za njimi še cela množica odličnih tekmovalcev. Ruskim tekmovalcem bodo glavni rivali Nemci — tako vzhodni kot zahodni — oboji namreč hočejo prevzeti nazaj svoje predvojne tradicije v prsnem slogu.

Vzhodni imajo dva veterana — Henninger in Katzur, medtem ko je tretji tekmovalec Hradetzky še mladinec. Pri zahodnih Nemcih sta novi imeni Kusch in Klees, medtem ko sta Aretz in Betz »Američana«. Oba namreč študirata v ZDA. Zanimivo pa je, da zahodni Nemci niso prijavili za Barcelono Betza — vsaj v prvotni prijavi ne, kajti ta je šele nedavno na tekmovanju v Los Angelesu dosegel rezultat pod 2:30,0.

Tudi svetovni rekorder Nikolaj Pankin se je le za las uvrstil v sovjetsko ekipo; na izbirnih tekmovanjih je bil namreč obakrat komaj tretji. Na 100 m ga je skorajda premagal dvakratni evropski prvak 33-letni Gregorij Prokopenko.

Naš rekorder Slavko Kurbanović bo imel težko delo. Kot vse kaže ima kaj malo možnosti za uvrstitev v finale, saj bo za to potrebno plavati pod 1:09,0 na 100 m in okoli 2:30 na 200 m, kar pa je prezahtevno za našega rekorderja. Njegovi rekordi so 1:09,9 na 100 m in 2:33,2 na 200 m. Toda trenutno Kurbanović ni v najboljši formi in ne doseza niti svojih najboljših časov.

V ženski disciplini položaj ni dosti drugačen. Zopet je na vrhu strnjena sovjetska trojka. Vrnila se je tudi evropska rekorderka in prvakinja Galina Prozumenščikova, tokrat že poročena Stepanova in tudi mamica. Čeprav je po žalostnem porazu v Mexicu — kdo od Jugoslovanov se tega ne spominja — ko so jo ob triumfu naše Djurdjice Bjedov skoraj nezavestno odnesli s kopališča — izjavila, da za vedno zapušča tekmovalno plavanje, se je nedavno zopet pojavila na prvenstvu SZ. Njen povratek je bil v znamenju »veni, vidi, vici ...« Ali ji bo isto uspelo tudi v Barceloni?

Tudi našo Djurdjico Bjedov smo po letošnjih slabih štartih že povsem odpisali. Toda njeni zadnji rezultati dajejo nekaj več upanja. Od tekmovanja do tekmovanja izboljšuje rezultate in formo. Spomnimo se njenih strmih vzponov pred nastopom v Mexicu. Kdo je mesec dni pred Mehiko računal z zlato kolajno?! Le največji optimisti so ji pripisovali mesto v finalu. Njen čas v Atenah je takrat znašal 1:19,4, vendar dosežen brez prave konkurence. Če bo do Barcelone izboljšala svojo formo do rezultatov 1:18,0 — in prepričani smo, da je Djurdjica to sposobna, ji ne bo težko zavzeti vidnejše mesto v finalu. Če pa bo dala tisto, kar nihče ne pričakuje in Djurdjica je odlična borka, se lahko iz Barcelone vrne celo s kolajno.

M. P.

NAJBOLJŠI EVROPSKI PLAVALCI 1970

100 m prsno

MOŠKI

SR: 1:05,8 N. Pankin (SZ) 69
ER: 1:05,8 N. Pankin (SZ) 69

1:07,2 Kosinski (SZ)
1:07,3 Pankin (SZ)
1:07,4 Menu (Fr)
1:07,9 Marčukov (SZ)
1:08,1 Henninger (NDR)
1:08,3 Hradetzky (NDR)
1:08,3 Aretz (ZRN)
1:08,3 Katzur (NDR)
1:08,6 Klees (ZRN)
1:08,6 Costa (R)

ŽENSKE

SR: 1:14,2 C. Ball (ZDA) 68
ER: 1:15,4 G. Prozumenščikova (SZ) 68

1:16,4 Grebenikova (SZ)
1:16,5 Prozumenščikova Stepanova (SZ)
1:16,6 Burkauskaite (SZ)
1:16,9 Frommater (ZRN)
1:17,4 Harrison (VB)
1:17,8 Putz (NDR)
1:18,1 Schuchardt (NDR)
1:18,7 Langer (NDR)
1:18,9 Harris (VB)
1:19,3 Jarvis (VB)

200 m prsno

MOŠKI

SR: 2:23,4 B. Job (ZDA) 70
ER: 2:25,8 N. Pankin (SZ) 69

2:25,7 Mihajlov (SZ)
2:28,3 Kosinski (SZ)
2:28,6 Katzur (NDR)
2:28,7 Pankin (SZ)
2:29,3 Henninger (NDR)
2:29,9 Betz (ZRN)
2:30,0 Hradetzky (NDR)
2:30,4 Kusch (ZRN)
2:30,4 Ballcells (Šp)
2:30,6 Menu (Fr)

ŽENSKE

SR: 2:38,5 C. Ball (ZDA) 68
ER: 2:40,8 G. Prozumenščikova (SZ) 66

2:42,4 Prozumenščikova - Stepanova (SZ)
2:44,5 Burkauskaite (SZ)
2:45,1 Grebenikova (SZ)
2:46,3 Frommater (ZRN)
2:46,8 Harrison (VB)
2:47,4 Brage (Šv)
2:47,5 Schuchardt (NDR)
2:47,7 Putz (NDR)
2:48,4 Vogel (NDR)
2:49,2 Ruegg (Švic)

EVROPSKI PRVAKI

MOŠKI

1926: 2:52,6 E. Rademacher (Nem)
1927: 2:55,2 E. Rademacher (Nem)
1931: 2:52,2 T. Reingoldt (Fin)
1934: 2:49,0 E. Sietas (Nem)
1938: 2:45,8 J. Balike (Nem)
1947: 2:40,1 R. Romaine (VB)
1950: 2:38,6 H. Klein (ZRN)
1954: 2:40,9 K. Bodinger (NDR)
1958: 2:41,1 L. Kolesnikov (SZ)
1962: 2:32,8 G. Prokopenko (SZ)
1966: 2:30,0 G. Prokopenko (SZ)

ŽENSKE

3:20,4 H. Schrader (Nem)
3:16,2 C. Wolstenholme (VB)
3:09,1 M. Geneger (Nem)
3:05,4 I. Sörensen (D)
2:56,6 N. van Vliet (Niz)
3:00,1 R. Vergauwen (Bel)
2:54,9 U. Happe (ZRN)
2:52,0 A. den Haan (Niz)
2:50,2 A. Lonsbrough (VB)
2:40,8 G. Prozumenščikova (SZ)

DELO komentira nedeljske športne dogodke - DELO komentira nedeljske športne dogodke - DELO komentira nedeljske športne dogodke

Vrsta presenečenj

I. republiški namiznoteniški turnir mladih

LJUBLJANA — V soboto in nedeljo je bil v Trbovljah I. republiški turnir za mladince, na katerem je sodelovalo približno 100 igralcev in igralk iz Kranja, Trbovelj, Hrastnika, Ljubljane, Maribora, Logatca, Lendave, Murske Sobote, Litije, Kopra in Raven. Ob zelo slabi organizaciji in še slabših možnostih za igro je prišlo do več presenečenj, pri katerih je marsikateri favorit ostal praznih rok. Med prvimi so v polfinalu mladinskega ekipnega tekmovanja izpadli republiški prvaki iz Olimpije, ki so presenetljivo izgubili s Soboto 3:5. V tem dvoboju se je odlikoval lani najboljši slovenski mladinec Branko Benko, ki je dosegel tri zmage. Kmalu nato pa je izgubil z Mariborčanom Klingerjem, tako da se ni uvrstil niti med najboljših osem. Od favoritov je v predtekmovanju izpadel še Mariborčan Milovanović, ter nosilca skupin Bjedov (Sobota) in Gabrijelčič (Olimpija). V finalu, kjer je igralo osem najboljših vsak z vsakim, je prepričljivo zmagal Uroš Rak brez poraza, za druga mesta pa je bil zelo izenačen boj. Pri mladinkah je presenetljivo zmagala lanska prvakinja Sonja Verstovšek (Ol), ki je v ponovnem dvoboju za prvo mesto izločila Evo Jeler (Ol). Lep uspeh je dosegla zmagovalka pri pionirkah Tadeja Kalan, ki se je uvrstila na tretje mesto pri mladinkah. Podobno uvrstitev je dosegel tudi zmagovalec pri pionirjih Zoran Ramovš (Triglav). V zvezni rang so se po tem turnirju uvrstili pri mladincih Rak Uroš, Klinger, Lukeš in Ramovš, pri mladinkah pa Verstovšek, Jeler, Kalan in Jakopin.

Vrstni red — mladinci ekipno: 1. Maribor, 2. Sobota, 3.—4. Triglav, Olimpija I; mladinke ekipno: 1. Olimpija, 2. Triglav, 3.—4. Sobota, Fužinar; pionirji ekipno: 1. Triglav, 2. Sobota, 3. Olimpija 4. Lendava; pionirke ekipno: 1. Fužinar, 2. Olimpija, 3. Triglav, 4. Lendava; posamezno — mladinci: 1. Rak U. (Ol), 2. Ramovš (Tr), 3. Klinger (Mrb), 4. Lukeš (Mrb), 5. Savnik (Mrb), 6. Kren (Ol), 7. Rak B. (Ol), 8. Šetina (Il); mladinke: 1. Verstovšek, 2. Jeler, 3. Kalan (vse Ol), 4. Jakopin (Tr), 5. Petrač (F), 6. Novak T. (Tr), 7. Bavčar T. (So), 8. Bavčar V. (So); pionirji: 1. Ramovš (Tr), 2. Rak B. (Ol), 3.—4. Vin.ec (So), Novak (Tr); pionirke: 1. Kalan (Ol), 2. Fišer (F), 3.—4. Ošeg (Tr), Rešonja (F).

(dn)

Določeni reprezentanci

LJUBLJANA, 31. avg. — NTZJ je določila reprezentanci za prva letošnja mednarodna tekmovanja.

23. septembra se bosta v Ludwigshafnu srečali reprezentanci ZR Nemčije in Jugoslavije. V tem dvoboju bodo za našo državo igrali Korpa, Karakašević in Stipančić. Nekaj dni za tem bo isto moštvo nastopilo tudi na MP Nizozemske v Rotterdamu (od 26.—27). Nemci za zdaj še niso javili sestave svoje ekipe.

Na BP v Sofiji od 9.—11. oktobra pa bodo nastopili Šurbek, Cordaš in Vecko ter Reslerjeva in Eržebet Korpa.

Pred MP Jugoslavije, ki bo letos v začetku novembra v Subotici, bodo naši reprezentanti sodelovali še na MP Avstrije na Dunaju od 25.—26. oktobra ter imeli več prijateljskih dvobojev z reprezentanco Japonske, ki bo v drugi polovici oktobra gostovala v Evropi. Za MP Avstrije bodo igralce določili naknadno, enako tudi za srečanje z Japonsko, za katero se med drugimi kot organizatorja zanimata tudi Maribor in Ljubljana.

(dn)

TENIS

62 mladih za Bergantov memorial

MARIBOR, 31. avg. — Letošnjega tradicionalnega turnirja pionirjev in pionirk za Bergantov memorial se udeležuje skupno 62 zastopnikov Triglava, Olimpije, Celja, Varteksa in Branika. Mariborčani, ki so dragoceno lovoriko, darilo teniške zveze Slovenije ob 40-letnici teniškega udejstvovanja zdaj že umrlega Evgena Berganta, osvojili že osemkrat, so tudi tokrat prvi favoriti za ekipno zmago. Starejših pionirjev igra 32, mlajših 16, pionirk pa 14. Med udeleženci ni letošnje državne prvakinje vseh starostnih skupin Jaušovčeve, ki še zmeraj ni okrevala. Med pionirji do 14. leta so nosilci Mariborčani Domanjko, Svenšek in Virag ter Kranjčan Dovjak, med pionirji do 12. leta I. Zeilhofer in Virag (Branik) ter Ahlin in Bedenk (Triglav), med pionirkami pa Emeršičeva in Pirkmajerjeva (obe Branik).

V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj, pomembnejši izidi pa so tile — pionirji do 14. leta: Dovjak (T) : Kodela (B) 6:0, 6:1, Svenšek (B) : Ahlin (T) 6:0, 6:0, Rantaša (B) : Štular (O) 3:6, 6:4, 6:2, Janežič (B) : Požar (B) 6:0, 6:1, Štrukelj (T) : B. Požar (B) 6:3, 6:0, Mikav (Var) : Žibrat (B) 6:0, 6:0, I. Zeilhofer (B) : Gabrovšek (B) 6:0, 6:0, Primc (T) : J. Zeilhofer (B) 6:0, 6:0, Mihorko (O) : Cvirn (B) 6:4, 6:1; pionirji do 12. leta — I. Zeilhofer : Perović 6:0, 6:0, N. Požar : Jagačić 6:0, 6:0, Majhen : J. Zeilhofer 6:0, 6:0, Bedenk (T) : Logar (B) 6:0, 6:0, Ahlin (T) : Slokan (B) 6:0, 6:0, Žibrat : Sober 6:0, 6:0, Cvirn : Hočevar 6:0, 6:0.

P. RAJHER

Finale v Zagrebu prekinjen

ZAGREB — Odprtega pionirskega teniškega prvenstva Zagreba zaradi dežja niso končali. Mariborčan Domanjko je med pionirji do 14. leta prekinil finalno tekmo pri stanju 2:2 proti domačinu Kaludjeru. Finalna tekma parov pa bo kar v Mariboru, ker so finalisti Domanjko — Filer ter Svenšek — Neumiller (vsi Branik). Med ml. pionirji sta bila polfinalista Svenšek in Virag (oba Branik).

P. R.

ROKOBORBA

Lovorika Jadrana Jugoslaviji

SPLIT — Jugoslovanski tekmovalci so osvojili prvo mesto na VII. tradicionalnem turnirju v rokoborbi grško-rimskega sloga in osvojili »lovoriko Jadrana«. Čeprav so pred turnirjem veljali za glavne favorite Bolgari, drugouvrščeni na letošnjem SP, je zmaga vendarle pripadla našim, ki so osvojili 17 točk, Bolgarija je druga s 14, slede Romunija 10, Madžarska 6, ZRN 5, ZDA 5, Švedska 2 in Švica 1.

Odločilna za uspeh Jugoslovanov je bila zmaga Covića z Bolgarom Lazarovim v kategoriji do 62 kg, prav tako pomemben pa je bil neodločen izid boja med našim Semeredijem in Bolgarom Stančevom v kategoriji nad 100 kg. Jugoslovanski tekmovalci so osvojili kar štiri prva mesta, Bolgari dve, Romuni tri ter ZRN eno.

Zmagovalci po kategorijah — do 48 kg: Pavel Hristov (Bol); do 52 kg: Marin Dinitiu (Rom); do 57 kg: Jon Baciu (Rom); do 62 kg: Karlo Čuvić (Jug), do 68 kg: Čeno Donkov (Bol); do 74 kg: Momir Kecman (Jug); do 82 kg: Milan Nenadić (Jug); do 90 kg: Vasile Fodorpetaki (Rom); do 100 kg: Petar Šumaher (Jug); nad 100 kg: Horst Schwartz (ZRN)

IVER DNEVA

Mexico 68 v Kranju

Za začetek tretjega festivala športnih in turističnih filmov v Kranju bo 7. m. zvečer slavnostna predstava ameriškega filma o olimpijskih igrah 1968 v Mehiki. Ker je film predrag in ga ni odkupilo nobeno naše kinematografsko podjetje bo to obenem tudi edina predstava tega filma pri nas.

Film o olimpijskih igrah v Mehiki je bil narejen izredno skrbno in širokopotezno, saj so zanj uporabili gradivo 80 snemalcev, zato ga upravičeno štejejo za eno največličastnejših del o velikih športnih dogodkih.

KOŠARKA

Jesenice : Bor 65:61 (32:29)

JESENICE — Igrišče pod Mežakljo, gledalcev 100, sodnika Benedičič in Kučina (oba Jes).

JESENICE: Bunderla 9, Jeraj 9, Dragojević 4, Sarič 7, Božič 13, Vauhnik 6, Čampa 17.

BOR: Zavadlal 3, Ambrožič 22, Starc 17, Svirk 10, Laković 6, Fabjan 3.

V predtekmi sta se srečali mladinski ekipi obeh ekip. Zmagali so mladi igralci Bora s 44:40 (23:20).

Tekma članov je bila zelo zanimiva. Zmago so si domačini priborili šele v finišu. Tržačani niso mogli pokazati svoje prave vrednosti, kajti motila sta jih dež in hladno vreme.

P. KARLIN

Ivo Daneu v Celju

CELJE — V sredo 3. septembra, bo gost celjskih delovnih organizacij kapetan svetovnih košarkarskih prvakov Ivo Daneu. Ob tej priložnosti bo Daneu v sredo od 10. do 12. ure in od 16. do 19 ure v veleblagovnici »Tkanina« podpisoval knjigo o VI. svetovnem prvenstvu v košarki — »Zlato naše«, ki jo bodo na tem mestu tudi prodajali.

ROKOMET

Spominski turnir Steklarju

HRASTNIK — Na rokometnem igrišču za Savo je domači Steklar organiziral ob prvi obletnici svojih treh tragično preminulih članic 1. spominski turnir »Kreše — Pufler — Melbaver«. Na turnirju so sodelovale tri ženske ekipe. Tekme, ki sta jih odlično sodila Jeglič (Lj) in Žibert (Trbovlje), si je ogledalo 100 gledalcev. Rezultati: Steklar : Alpes (Selca) 6:3 (2:2), Olimp : Alples 15:5 (7:2), Steklar : Olimpija 9:5 (4:4). Vrstni red: Steklar 4, 2. Olimpija 2, 3. Alples 0.

Vse tri ekipe so prikazale slab rokomet, le drugi del tekme Steklar : Olimpija je bil boljši.

J. STRGARŠEK

Strma pot do točk

Številni privrženci belo-zelene enajsterice so bili pred nedeljskim spopadom bržkas večji optimisti kakor igralci, ki so se v glavnem dobro zavedali, kakšen nasprotnik jih čaka. Sprva so nemara res upali, da bodo bolj ali manj brez posebnih težav ugnali goste iz Zenice, toda kaj kmalu so se prepričali, da je bilo zeniško »jeklo« tokrat še trše, kakor kdajkoli poprej. Predvsem so domačini računali, da se bodo gostje popolnoma zaprli na svojo stran igrišča in se v glavnem zadovoljevali z občasnimi protinapadi. Toda Renićevi soigralci so bili ne samo izredno žilavi, ostri in nepopustljivi, temveč tudi neustavljivi, saj so ob neugnani ihti vse bolj in bolj zaposlovali ljubljansko obrambo. In prav to dejstvo je morda bolj ali manj presenetilo Bežigrajčane, ki so vendarle upali, da bodo odpor navsezadnje le strli. Pa ga niso! Večkrat se je zdelo, predvsem po odmoru, da sta vlogi nasprotnikov zamenjani. Če ne bi bili Škorić, nepremagljivi Šoškić in še nekateri v obrambi tako razsodni in enako zagnani, ne bi bilo nič čudnega če bi gostje iz Zenice izkupiček delili.

Belo-zeleni igralci so tudi domačemu občinstvu dokazali, da so bile njihove priprave res iz-

Olimpija

datne in smortne, kajti v nasprotnem primeru ne bi bili sposobni na tako težkem terenu in ob tako zagrizenem nasprotniku vzdržati toliko naporov, ki so tokrat terjali od vsakega posameznika zares celega človeka. Po malem že nestrpni gledalci so se namreč lahko sami prepričali, da v kritičnih trenutkih ne bi bilo dovolj samo braniti se, temveč so bile za dober konec potrebne moči tudi za neprestane nagle protinapade, pri katerih je poglavitno breme slonelo predvsem na Oblaku, Popivodi in deloma tudi Bečejcu. Kakšen »davek« terja sloves, bo najbolje povedal reprezentant Oblak, ki je bil nenehno obkrožen od treh zeniških igralcev, tako da ni mogel uveljaviti vseh znanih sposobnosti. Sicer pa se vsi zavedajo, da so se Bežigrajčani minulo nedeljo znašli v izjemno težkem položaju in so zato zelo zadovoljni, da so pobrali ves izkupiček. To pa je v prvenstvu tudi vse ...

S. L.

Izjava N. Gugolja

Na tako razmočenem igrišču in nalivu je bilo delo naših igralcev še težje kot smo pričakovali. Nasprotnik je bil izredno vztrajen in žilav, za kar mu gre vse priznanje. V bežigrajskih vrstah je bila obramba boljša od napada, v katerem nekateri niso bili med akcijami dosledni.

ATLETIKA

J. Afriko IAAF suspendirala

STOCKHOLM — Mednarodna atletska federacija je izključila Južno Afriko z vseh mednarodnih atletskih tekmovanj v naslednjih dveh letih. Za ta ukrep se je odločila na osnovi resolucije mednarodnega olimpijskega komiteja, s katero je bila Južna Afrika maja izključena iz MOK.

Na kongresu IAAF v Münchnu leta 1972 pa bodo odločili, ali bo Južna Afrika sploh ostala član mednarodne amaterske atletske federacije.

Spet zmaga nad Italijankami

LJUBLJANA — Italijanske in jugoslovanske mladinke so že tradicionalne atletske tekmice. V zadnjih letih so v medsebojnih dvobojih uspešnejše naše zastopnice, ki so tradicijo ohranile tudi letos v Varaždinu, vendar s tesnejšim rezultatom kot lani v Pisi (74:72, lani pa 64:52) Tekmovalni spored je bil letos izpopolnjen še s preizkušnjama v peteroboju, na 1500 m in 4 x 400 m, v večini katerih so zmagale Jugoslovanke, ki bi potemtakem dvoboj v lanski izvedbi celo izgubile.

V primerjavi s lanskim letom so Jugoslovanke ohranile premoč v tekih, zato pa je bilo manj uspeha v tehničnih disciplinah. V jugoslovanskem zastopstvu je nastopila tudi vrsta atletinj iz SRS, ki so se uvrstile takole — Pavšer 4. na 100 m z 12,9, Samčeva 2. na 1500 m s 5:00,2, Lošetova 1. v skoku v višino s 169 cm (drugi rezultat vseh časov v Sloveniji), Ronutti 4. v metu krogle z 10,84, Paplerjeva 2. v metu diska z 36,15, Ronutti 4. v isti disciplini s 36,30.

E. B.

Iz Sarajeva 35-članska ekipa na državnem prvenstvu

CELJE — Čeprav je do državnega prvenstva posameznikov v atletiki za člane in članice, ki bo v Celju na novih tartanskih tekmovališčih, še več ko teden dni, je organizator, AD Kladivar že prejel prvo prijavo. AK Sarajevo je prijavil za 26. državno prvenstvo posameznikov kar 35 atletov in atletinj.

Iz razgovora s podpredsednikom AD Kladivar Marjanom Kopitarjem povzemamo, da bo na tem prvenstvu nastopilo 14 atletov in 8 atletinj Kladivarja. Morda se bo temu številu še priključil kdo, če bi mu uspelo v bližnjih nastopih doseči normo za nastop na državnem prvenstvu.

K. J.

KONJSKI ŠPORT

Spasojević balkanski prvak

KRAJOVA — Radmilo Spasojević iz Beograda je osvojil naslov mladinskega prvaka v preskakovanju ovir na balkanskem prvenstvu v romunskem mestu Krajova. Spasojević je zmagal na konju »Miroču«. Med člani je Srdanov iz Novega Sada na konju »Bocaccio« osvojil četrto mesto.

Groba igra Hajduka

Mariborčani so odpotovali v Split z željo, da jim »majstor s mora« ne bi preveč napolnil mreže. V tem so sicer uspeli, navzlic temu pa so se vrnili v Maribor nerazpoloženi. Vzrok je v izredno

Maribor

grobi igri domačih igralcev, ki so svojo nemoč, da bi večkrat premagali spet odlično razpoloženega vratarja Maribora Vabiča, sprevrgli v grobošti. To je prišlo do izraza zlasti v začetku drugega polčasa, ko se je zdela domačinom prednost enega samega zadetka prenizka, da bi jim do konca tekme zagotovila vodstvo. Posledica izredno ostre igre domačinov, ki ji gostje niso hoteli ostati vsega dolžni, je imela za posledico, da je bil zavoljo prerekanja izključen najprej Maras, nato pa iz istega razloga še domačin Jovanić. Da bi bila za Mariborčane smola popolna je bil v drugem polčasu težje poškodovan še Prosen. Skušal je sicer vsaj statirati na igrišču, vendar mu to ni uspelo, zato ga je zamenjal Horjak, za katerega je bil to po prestani poškodbi prvi nastop v novem prvenstvenem tekmovanju.

Postava vijoličastih je bila v Splitu nekoliko spremenjena. To velja zlasti za Klančnika, ki se je znašel kot je treba, pa čeprav je spet igral na levem krilu in je nastopil utrujen. V Split je dopotoval namreč šele tik pred tekmo. Bolj kot napad se je v Splitu izkazala obramba, kar pa je razumljivo, saj so Mariborčani zaigrali tipično obrambo. Zadovoljili so posebno v prvem polčasu, ko so imeli nekaj izrednih priložnosti za zadetek, medtem ko v nadaljevanju igre niso več kazali posebnih nagnjenj za presenečenja z nasprotnimi napadi.

Z. V.

Izjava K. Omeragića

Ko smo se napotili v Split, smo upravičeno pričakovali ostro igro Hajduka. Naša naloga torej ni bila lahka, zato sem z rezultatom lahko več kot zadovoljen. Ne gre pa mi v glavo, da zlasti igralec takšnega slovesa kot je Holzer, ki ga sicer poznam kot ostrega igralca, zaigra tako grobo.

Elastična obramba

»Letos bomo še uspešnejši, borili se bomo za sam vrh tabele,« nam je pred prvenstvom dejal trener modro-belih Franjo Glazer. Obljube postajajo dejanja. Ljubljana je po zelo dobri igri proti Trešnjevki osvojila dve točki, v nedeljo pa so Šiškarji naredili morda še večji podvig, ko so s Krimeje prenesli dragoceno točko. Orijentu, eno najboljših moštev II. lige, ni uspelo premagati

Ljubljana

borbenih Ljubljančanov. Res je, da je blatno igrišče oviralo reške nogometaše, vendar pa so bili pogoji za igro enaki za obe moštvi.

Pred odmorom so nasprotniki prikazali dopadljivo igro. Ljubljančani so imeli nekaj lepih priložnosti za zadetek, vendar pa jim zaradi nemogočega terena ni uspelo izkoristiti. Po odmoru so imeli domačini izrazito terensko premoč, vendar pa je odlična obramba Ljubljane na čelu z odličnim vratarjem Gobcem in požrtvovalnim branilcem Nosanom, ki je kar dvakrat rešil svoje moštvo gotovega zadetka, delovala skladno in favoriziranim domačinom ni uspelo zadeti ljubljanske mreže.

Zamisel tehničnega vodstva, ki se je odločilo, da bodo modro-beli igrali elastično obrambo in v protinapadih skušali ogrožati nasprotnikova vrata, se je dobro obnesla. Pravilna taktika na razmočenem in blatnem igrišču ter izredna požrtvovalnost vseh posameznikov kot ekipe je prinesla Šiškarjem zasluženo točko in še večje zaupanje v lastno sposobnost.

B. KAVČIČ

Izjava F. Glazerja

Zelo sem zadovoljen z dobro igro in osvojeno točko. Pohvaliti moram celotno moštvo, ki se je srčno borilo in uspelo iztrgati na »vroči« Krimeji domačinom dragoceno točko.

Pomembna je zmaga

CELJE — V 2. kolu ZRL so Celjani z dokajšnjo mero sreče osvojili dve dragoceni točki proti moštvu zagrebškega Metalca. Obe ekipi sta se v pretekli prvenstveni sezoni borili za obstanek v li-

Rokomet

gi. Gostje so se tokrat zagrizeno branili in taktično zadrževali žogo, tako da jim Celjani niso bili kos. Po odlični igri Ačkuna in zanesljivega vratarja Presingerja sta točki le ostali doma.

Trener Tone Goršič je o tekmi povedal: »Gostje z Zagreba so zavlačevali igro in s domačini večji del tekme igrali v obrambi. Sami smo krivi za tak razplet dogodkov na igrišču, saj smo prehitro zaključevali akcije. Zagrebčani so sicer slabši od nas, vendar pa so se bolje znašli na mokrem terenu. Naše moštvo še vedno ni uigrano, vendar upam, da bo v prihodnjih kolih, ko se bodo treningov udeleževali vsi igralci, dosti boljše.«

K. JUG

Oblak v reprezentanci

BEOGRAD, 31. avg. — Zvezni kapetan Rajko Mitić je izbral 18 nogometašev, kandidatov za A reprezentanco, ki 10. septembra igra z Avstrijo v Gradcu. Igralci se bodo 7. sept. zbrali v Mariboru in trenirali do odhoda v Ljudskem vrtu.

Kandidati za nastop v Gradcu so: Mutibarić, Marić, Rajković, Stepanović, Tešan, Pavlović, Paunović, Dojčinovski, Holzer, B. Djordjević, Petković, Bajević, Bukal, Musemić, Jerković, Aćimović, Džajić in Oblak.

V mlado ekipo, ki bo odigrala tekmo za trening z Mariborom, pa je Mitić poklical tele igralce: Meškovič, Djoni, Kojović, D. Balić, Katalinski, Dimitrijević, Martinović, Topić, Ameršek, Nikezić, Vukotić, Bjeković in Cvetković.

Izredna konferenca združenja zahodnih drugoligašev

ZAGREB, 31. avgusta — Sekretariat združenja klubov zahodne skupine II. zvezne nogometne lige se je odločil, da v četrtek skliče izredno konferenco združenja. Kot je znano, je IONZJ pred kratkim odločil, da povečanje zahodne skupine II. zvezne nogometne lige ni pravilno in da zato tekmovanje v takšnem obsegu ni regularno. Zato je sekretariat drugoligašev zahodne skupine sklenil, da bo o končni odločitvi sklepala izredna konferenca združenja, na katero so povabili tudi predstavnike drugih združenj drugoligašev, predstavnika IONZJ in zastopnike republiških nogometnih zvez Bosne in Hercegovine, Slovenije in Hrvatske.

S. P.

II. zvezna liga

SEVERNA SKUPINA

V 2. kolu so bili doseženi tile rezultati: Metalac (O) : Dinamo (V) 0:4, BSK : Osijek 0:0, Dinamo (P) : Spartak 1:0, Metalac (V) : Novi Sad 1:0, Proleter : Borovo 1:1, Voždovački : Bačka 2:1, Hajduk : Galenika 4:2, Jedinstvo : Belišće 0:0.

Vodi Voždovački s 4 točkami pred Dinamom (V), Jedinstvom, Belišćem, Proleterjem in Metalcem (V) po 3 itd.

JUŽNA SKUPINA

V 2. kolu so igrali takole: Iskra : GOŠK 2:1, Pofalićki : Unis 1:0, Sutjeska : Budućnost 1:1, Rudar : Lovćen 1:0, Igman : Leotar 2:0, Famos : Bosna (V) 3:1, Titograd : Borac (T) 0:1, Borac (Č) : Bosna (S) 1:1.

Vodi Borac (T) s 4 točkami, sledijo Bosna (S), Budućnost, Rudar in Iskra po 3 itd.

VZHODNA SKUPINA

V 2. kolu so bili doseženi tile rezultati: Rabotnički : Trepča 0:1, Teteks : Borac 1:4, Radnički : Vardar 1:0, Sloga : Dubočica 3:1, Pobeda : Napredak 2:1, Sloboda : FAP 2:1, MIK : Bregalnica 1:0, Železničar : Priština 1:1.

Vodi Trepča s 4 točkami pred Prištino in Pobedo po 3, Borcem, Napredkom, Slogo, Slobodo, Železničarjem, Radničkim, Bregalnico, Vardarjem, Dubočico in MIK po 2.

ZAHODNA CONSKA NOGOMETNA LIGA

Vzburljivi preobrati

TRŽIČ : N. GORICA 3:3 (1:2)

TRŽIČ — Igrišče pod gradom, vreme deževno, gledalcev 1000, sodnik Sallner (Ljubljana).

STRELCI: 1:0 — Pikula (6 — avt.), 1:1 — Leban (18), 1:2 — Leban (22), 1:3 — Cigoj (51), 2:3 — M. Zupan (80 — 11 m.), 3:3 — J. Zupan (90).

TRŽIČ: Humer, Majcen, Valjavec, Šerbec, Ivanovski, Krašovec, J. Zupan, Puštarevič, Valjavec, Bahun, Sladnik, M. Zupan.

NOVA GORICA: Leben I, Kogoj, Žižmond, Hvala, Pikula, Benedetič, Berčolja, Beč, Leban II, Linrender, Cigoj.

Tržičani, ki so novinci v ligi, niso razočarali številnih gledalcev. Gostje bi lahko celo izgubili, saj so domačini izmed številnih priložnosti v prvem delu izkoristili samo eno. V začetku drugega dela so se gostje razigrali in povedli s 3:1 nato pa so domačini le uredili vrste in zasluženo osvojili točko.

Čeprav je bilo igrišče zelo težko za igro, sta moštvi igrali solidno.

N. ANTONIČ

Zanimiva predstava

LTH : USNJAR 3:2 (2:1)

ŠKOFJA LOKA — Igrišče Puštal, gledalcev 50, vreme deževno, sodnik Bolarič (Ljubljana).

STRELCI: 1:0 — Rupar (8), 2:0 — Mihajlović (18), 2:1 — Gutnik (26), 2:2 — Ocepek (57), 3:0 — E. Rant (77).

LTH: Košir, Cerina, Padarčič (Kacojević), Bohinc, Nikolič, J. Rant, Mihajlović, Kosec, Rupar, E. Rant, Švarc (Nošič).

USNJAR: Bručan, Jovanovič, Dobrovoljc, Kostič, Cicmil, Vujošević, Ocepek, Poženel, Sarač (Jurič), Gutnik, Plevel.

Kljub težkemu terenu sta moštvi igrali hitro in borbeno. Domačini bi lahko zmagali najmanj s tremi zadetki prednosti, vendar priložnosti niso znali izkoristiti.

P. POKORN

Enakovredna nasprotnika

PIRAN : ADRIA 1:1 (0:0)

PIRAN — Igrišče Pirana, gledalcev 200, sodnik Cretnik (Lj).

STRELCA: 1:0 — Dobrin (50), 1:1 — Piščanec (66).

PIRAN: Dujmović, Miler, Jelačič, Knez, Štibilj, (Jovanović), Jerman, Šimonovič, Dobrin, Morato, Petretič, Kvazić.

ADRIA: Tratnik, Peteznik, Gorkič, Frančeškin, Cotič, F. Frančeškin, Ugrin, Ivčev, Piščanec, Petrovčič, Uršič.

Nogometaši Pirana, ki ponovno igrajo v ZCNL, niso izpolnili pričakovanj svojih navijačev. Adria je bila povsem enakovreden tekmec, posebno še v prvem polčasu.

V nadaljevanju so domačini zaigrali bolje, plod živahnejše igre pa je bil zadetek Dobrina. Domačini so bili le kratek čas v vodstvu. Piščanec je hotel podati svojemu napadalcu, pri tem pa je bil domači vratar nespreten, tako da mu je žoga ušla v mrežo.

Pri domačinih je bil najboljši Jelačič, pri gostih pa Piščanec.

J. SENICA

Težko priborjena točka

B. KRAJINA : ZAGORJE 1:1 (0:1)

ČRNOMELJ — Igrišče B. Krajine, vreme oblačno, gledalcev 200, sodnik Židan (Lj) — dober.

STRELCA: 0:1 — Praznik (5). 1:1 — Engloro (83).

B. KRAJINA: Žurič, Grahek, Englaro, Ferfolja, V. Weis, Dimič, D. Weis, Grguraš, T. Weis. Petrovič, Karin (Kramarič).

ZAGORJE: Rogić, Kukavica, Forte, Rukavina, Stare I., Pavškar, Praznik, Kurent, Lubač, Osteršek, Vantar.

Domačini so bili vso tekmo boljši nasprotniki. Gostje so povedli že v 5. minuti, potem so zaprli igro in le malo je manjkalo, da bi osvojili obe točki. Bela Krajina je pod zadetku silovito napadala, vendar pa je šele 7. minut pred koncem rešila točko, ko je levi branilec Englaro uspel zadeti mrežo odličnega Rogića.

A. LATERNER

Tehnično znanje ni dovolj

TOLMIN : KOPER 2:1 (1:0)

TOLMIN — Igrišče na Brajdi, vreme deževno, teren težaven za igro, gledalcev 200, sodnik Zadel (Lj) — dober.

STRELCI: 1:0 — Leban (28), 2:0 — Humar (70) 2:1 — Milič (84).

TOLMIN: Krajnik, Ristić, S. Golob, V. Golob, Gruntar, Lenaršič, Zorč, Vukošič, Leban, Kanalec, Humar.

KOPER: Nenadič, Dobovšek, Milič, Lovrenčič, Franza (Prodan), Kocjančič, Pavletič (Miklovič), Malhoč, Radosavljević, Jovanović, Krkoč.

Borbeni domačini so zasluženo odpravili tehnično boljše goste. Tekma je bila živahna in zanimiva. Domačini so igrali požrtvovalno in več kot zasluženo osvojili prvi prvenstveni točki.

M. KLAVORA

Hud poraz

HRASTNIK : TABOR 7:0

HRASTNIK — Igrišče Hrastnika, gledalcev 200, sodnik Lacko (Kr).

STRELCI: 1:0 — Zlindra (28), 2:0 — Zlindra (60), 3:0 — Zlindra (64), 4:0 — Ržan (75), 5:0 — Ržan (83), 6:0 — Oberčkal (85), 7:0 — Oberčkal (89).

HRASTNIK: Buhler I., Kanrer Hribar, Šmit, Buhler II, Stopinšek (Oberčkal), Malcen, Tršek (Bogdan), Lipar Ržan, Zlindra.

TABOR: Žigon, Antonič, Hočevar, Trobec, Žorže, Mahnič, Nimica, Stojič, More, Kože, Svetinac.

Moštvi sta začeli borbeno in vratarja sta imela veliko dela. Gostje se imajo zahvaliti izrednemu vratarju Žigonu, ki je prejel v prvem delu samo en zadetek.

V nadaljevanju se je Hrastnik razigral in dosegel kar šest zadetkov. Med strelci sta se odlikovala Zlindra in Ržan.

S. BOGDAN

SPORTNA NAPOVED

Sedem dvanajstic

V 35. kolu »Športne napovedi« z 12 tekmovalnimi pari je bilo vplačanih 954.433 din, od tega v Sloveniji 61.261 din. Dvanajstic je sedem, prvi dobitek pa je 27.269,40 din. Enajstic je 161, drugi dobitek pa je 1.778,45 din. Enajstice v Sloveniji so v Ljubljani 2, Mariboru 1 in Sl. Gradcu 1.

V nedeljskem kolu »Športne napovedi« z 9 tekmovalnimi pari je bilo vplačanih 1.010.196 din, od tega v Sloveniji 67.683 din. Devetic je 353, dobitek pa je 1.430,85 din. Devetice v Sloveniji so v Ljubljani 12, Mariboru 3, Kopru 1, Piranu 1 in Ljubnem ob Savinji 1.

Pari 36. kola (6. sept.) »velike« in »male« napovedi:

1	Dinamo : C. zvezda	1. p.	0,1
2	Dinamo : C. zvezda	k. r.	1,0
3	Radnički (N) : Bor	1. p.	1
4	Radnički (N) : Bor	k. r.	1
5	Sloboda : Velež	1. p.	0,2
6	Sloboda : Velež	k. r.	2
7	Vojvodina : Čelik		1
8	Sarajevo : Olimpija		1,2
9	Maribor : Partizan		2,0
10	Crvenka : Hajduk		1,2
11	Beograd : Borac		1
12	Radnički (K) : Železničar		0,1

LETALSTVO

Do sedaj le tri discipline

VRŠAC, 31. avg. — Na državnem prvenstvu v jadralnem letenju so doslej zaradi močne košave in dežja opravili le tri tekmovalne discipline. V vodstvu je Dušan Ivanuš (Ljubljana) z 2941 točkami sledijo Kluk (Polj) 2836 in Stepanović (Vršac) 2494. Skupna uvrstitev drugih slovenskih tekmovalcev: 6. Keršič (Nm) 2404, 7. Botolin (Pt) 2383, 8. Čuš (Pt) 2306, 9. Peperko (Ce) 2292, 10. Praprotnik (ALC) 2237, 13. Adam (Mb) 2139, 14. Lokovšek (Lj) 1716, 15. Rojnik (Ce) 1580, 17. Šmid (ALC) 1389, 24.—25. Pelegrini (Nm).

UTRINKI

VEDNO PRISOTEN — Sloviti avstralski teniški strokovnjak Harry Hopman je bil prisoten na vseh dosedanjih finalih za Davisov pokal. Do 1968 kot trener Avstralije, lani kot trener Romunije, letos pa so ga izbrali za glavnega sodnika.

NONES PRED POROKO — Olimpijski zmagovalec v smučarskem teku na 30 km 1968 v Grenoblu Italijan Franco Nones se bo te dni poročil. Za življenjsko družico si je izbral Švedinjo Karin Inger Bemeholm.

NA VSE STRANI — Najboljši nogometaš sveta Brazilec Pele bo januarja 1971 odšel na propagandno turnejo po Avstraliji.

Podjetje za izdelavo vseh vrst podov
ZVEZDA MARIBOR
sprejme za sektor LJUBLJANA, Trubarjeva 44
6 VAJENCEV
za izučitev poklica parketarja in polagalca plastičnih mas
Pogoji za sprejem: telesno in duševno zdravje ter končana osemletka.
Ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja »ZVEZDA« — MARIBOR, Trg revolucije 4-I, do 30. 9. 1970. 8193

Razpisna komisija INDUSTRIJSKEGA KOMBINATA
»PLANIKA« KRANJ
razpisuje
štipendijo za strojno fakulteto
dve štipendiji za ekonomsko fakulteto
štipendijo za pravno fakulteto
štipendijo za fakulteto za naravoslovje in tehnologijo — kemijski oddelek
Prednost imajo kandidati iz Kranja in iz njegove okolice.
Pojasnila o pogojih štipendiranja dobijo kandidati v kadrovskem oddelku.
Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe v kadrovski oddelek »Planike« do 14. 9. 1970. 8208

SVET
OSNOVNE ŠOLE RIHARDA JAKOPIČA
LJUBLJANA-ŠIŠKA, DERČEVA UL. 1
razpisuje prosta delovna mesta
učitelje v oddelku podaljšanega bivanja — učitelj z diplomo — za nedoločen čas
P ali PU za telesno vzgojo za nedoločen čas
P ali PU za matematiko za določen čas
P ali PU za angleški jezik za določen čas
Stanovanja ni. Osebni dohodek po pravilniku.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 8163